

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2025
9. volební období

Těsnopisecká zpráva o schůzi
Poslanecké sněmovny Parlamentu

Schválený pořad 130. schůze Poslanecké sněmovny

1. Vládní návrh zákona o dávce státní sociální pomoci /sněmovní tisk 799/ – druhé čtení
2. Vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o dávce státní sociální pomoci /sněmovní tisk 800/ – druhé čtení
3. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 761/ – první čtení
4. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 878/ – první čtení
5. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony /sněmovní tisk 798/ – první čtení
6. Návrh poslanců Tomáše Dubského, Milady Voborské, Martiny Ochodnické, Jiřího Havránka a Jiřího Carbola na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a další zákony v souvislosti s podporou spolupráce obcí /sněmovní tisk 845/ – první čtení
7. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 416/2023 Sb., o dorovnávacích daních pro velké nadnárodní skupiny a velké vnitrostátní skupiny /sněmovní tisk 783/ – první čtení
8. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 848/ – první čtení
9. Návrh poslance Jana Bartoška na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 157/1994 Sb., o státních vyznamenáních České republiky /sněmovní tisk 877/ – první čtení podle § 90 odst. 2

10. Návrh poslanců Marka Výborného, Michala Kučery, Karla Smetany, Petra Bendla a Tomáše Dubského na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů (zákon o Státním zemědělském intervenčním fondu), ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 876/ – první čtení

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2025
9. volební období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
o 130. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu
konané dne 13. února 2025

Obsah:

Strana:

13. února 2025

Schůzi zahájila místopředsedkyně PSP Věra Kovářová.

Usnesení schváleno (č. 1278).

Poslanec Jakub Michálek	10
Poslanec Marek Benda	13
Poslanec Igor Hendrych	13
Poslanec Ondřej Babka	14

Schválen pořad schůze.

1. Vládní návrh zákona o dávce státní sociální pomoci /sněmovní tisk 799/ – druhé čtení

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	15
Poslankyně Lucie Šafránková	17
Poslanec Jiří Navrátil	17

Projednávání bodu bylo přerušeno.

2. Vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o dávce státní sociální pomoci /sněmovní tisk 800/ – druhé čtení

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	18
Poslankyně Lucie Šafránková	18

Projednávání bodu bylo přerušeno.

Sloučená rozprava k bodům 1 a 2 /sněmovní tisky 799 a 800/

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová	19
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	23
Místopředsedkyně PSP Olga Richterová	23
Poslanec Michael Kohajda	24

Místopředseda PSP Aleš Juchelka	25
---------------------------------------	----

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Olga Richterová.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka	28
Poslanec Martin Dlouhý	28
Místopředseda PSP Aleš Juchelka	28
Poslankyně Jana Hanzlíková	29
Poslanec Igor Hendrych	32
Poslanec Aleš Dufek	33
Poslanec Jiří Navrátil	33
Poslanec Karel Haas	33
Poslanec Vít Kaňkovský	34
Poslanec Josef Flek	34
Poslanec Radim Fiala	35
Poslankyně Lucie Šafránková	36

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Bartošek.

Poslanec Martin Dlouhý	40
Poslankyně Renata Oulehlová	42
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	43
Poslanec Patrik Nacher	43
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	45
Poslanec Jiří Navrátil	47
Poslankyně Klára Kocmanová	48
Poslanec Vít Kaňkovský	50
Poslanec Jan Berki	52
Místopředseda PSP Aleš Juchelka	52
Poslanec Karel Haas	53
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	54

Pokračování v projednávání bodu

1. Vládní návrh zákona o dávce státní sociální pomoci /sněmovní tisk 799/ – druhé čtení

Poslankyně Lucie Šafránková	54
Místopředsedkyně PSP Olga Richterová	55
Poslankyně Jana Hanzlíková	55
Poslanec Igor Hendrych	55
Poslanec Martin Dlouhý	56
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	56
Poslanec Jan Bauer	56
Poslankyně Klára Kocmanová	56

Pokračování v projednávání bodu

2. Vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o dávce státní sociální pomoci /sněmovní tisk 800/ – druhé čtení

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová	57
Poslanec Michael Kohajda	57
Poslankyně Lucie Šafránková	57
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	57
Poslanec Jiří Navrátil	58
Poslanec Jan Bauer	58
Poslanec Vít Kaňkovský	58
Poslankyně Klára Kocmanová	58
Místopředsedkyně PSP Olga Richterová	58
Poslanec Martin Dlouhý	59

3. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 761/ – prvé čtení

Poslanec Jan Kubík	60
--------------------------	----

Usnesení schváleno (č. 1279 – 1. část).

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Olga Richterová.

Poslanec Robert Králíček	60
Ministr pro místní rozvoj ČR Petr Kulhánec	61
Poslanec Jakub Michálek	62
Ministr pro místní rozvoj ČR Petr Kulhánec	62
Poslankyně Marie Pošarová	63
Ministr pro místní rozvoj ČR Petr Kulhánec	63
Poslanec Michal Kučera	63
Ministr pro místní rozvoj ČR Petr Kulhánec	64
Poslanec Jan Kubík	64
Poslankyně Silvia Doušová	64

Usnesení schváleno (č. 1279 – 2. a 3. část).

4. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 878/ – prvé čtení

Ministr životního prostředí ČR Petr Hladík	66
Poslankyně Jana Krutáková	67
Poslankyně Karla Maříková	68
Ministr životního prostředí ČR Petr Hladík	72
Poslankyně Berenika Peštová	73
Poslanec Stanislav Berkovec	73
Poslankyně Karla Maříková	74
Poslankyně Alena Schillerová	75

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Bartošek.

Poslanec Jakub Michálek	76
Poslanec Michal Kučera	76

Poslankyně Karla Maříková	77
Poslankyně Berenika Peštová	77
Poslankyně Věra Adámková	77
Poslanec Michal Kučera	78
Poslanec Radim Fiala	78
Poslankyně Karla Maříková	78
Poslankyně Klára Kocmanová	79

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Olga Richterová.

Poslankyně Eva Fialová	81
------------------------------	----

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Bartošek.

Poslanec Oldřich Černý	83
------------------------------	----

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Skopeček.

Poslanec Tomáš Helebrant	91
Poslankyně Berenika Peštová	91
Poslanec Ondřej Babka	94
Poslanec Michal Kučera	95
Poslankyně Berenika Peštová	97
Poslanec Jan Bureš	97

Další část schůze řídil místopředseda PSP Aleš Juchelka.

Poslanec Stanislav Fridrich	100
Poslankyně Berenika Peštová	100
Poslanec Richard Brabec	101
Poslanec Ondřej Babka	102
Poslanec Michal Kučera	102
Ministr životního prostředí ČR Petr Hladík	103
Poslankyně Marie Pošarová	104
Poslanec Ivan Adamec	105
Poslanec Karel Haas	105
Poslanec Josef Kott	105

Usnesení schváleno (č. 1280).

Ministr životního prostředí ČR Petr Hladík	106
--	-----

5. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony /sněmovní tisk 798/ – první čtení

Místopředseda vlády a ministr zdravotnictví ČR Vlastimil Válek	107
--	-----

Usnesení schváleno (č. 1281 – 1. část).

Poslanec Tom Philipp	108
Poslanec Milan Brázdil	108

Poslankyně Jana Hanzlíková	109
Poslankyně Karla Maříková	110
Poslankyně Věra Adámková	110
Poslanec Vít Kaňkovský	110
Poslanec Miloslav Janulík	111
Poslanec Vladimír Zlínský	111
Poslanec Julius Špičák	112
Poslanec Kamal Farhan	112
Poslanec Jan Bureš	113
Poslanec Jan Volný	114
Poslanec Bohuslav Svoboda	114
Poslanec Milan Brázdil	114
Poslanec Kamal Farhan	115
Poslanec Tom Philipp	115
Místopředseda vlády a ministr zdravotnictví ČR Vlastimil Válek	115

Usnesení schváleno (č. 1281 – 2. a 3. část).

6. Návrh poslanců Tomáše Dubského, Milady Voborské, Martiny Ochodnické, Jiřího Havránka a Jiřího Carbola na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a další zákony v souvislosti s podporou spolupráce obcí /sněmovní tisk 845/ – první čtení

Poslanec Tomáš Dubský	117
Poslanec Robert Stržínek	119
Poslankyně Zuzana Ožanová	122

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Bartošek.

Poslanec Michal Kučera	124
Poslankyně Zuzana Ožanová	126
Poslankyně Marie Pošarová	126
Poslanec Petr Letocha	129
Poslankyně Zuzana Ožanová	129
Poslanec Tomáš Dubský	129
Poslankyně Zuzana Ožanová	131

Usnesení schváleno (č. 1282).

7. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 416/2023 Sb., o dorovnávacích daních pro velké nadnárodní skupiny a velké vnitrostátní skupiny /sněmovní tisk 783/ – první čtení

Ministr kultury ČR Martin Baxa	132
Poslankyně Hana Naiclerová	133
Poslanec Jaromír Dědeček	133
Poslanec Jiří Havránek	133

Usnesení schváleno (č. 1283).

8. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 848/ – první čtení

Místopředseda vlády a ministr vnitra ČR Vít Rakušan 135

Usnesení schváleno (č. 1284).

Poslanec Martin Major 136

Projednávání bodu bylo přerušeno.

Závěrečná řeč místopředsedy PSP Jana Bartoška

Zahájení schůze Poslanecké sněmovny

13. února 2025

Přítomno: 175 poslanců

(Schůze zahájena v 9.00 hodin.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajuji 130. schůzi Poslanecké sněmovny a všechny vás vítám. (Hluk v sále.)

Aby byla zaznamenána naše účast, nejprve vás odhlásím a poprosím vás, abyste se přihlásili svými identifikačními kartami a případně mi oznámili, kdo žádá o vydání náhradní karty.

Tuto schůzi svolala předsedkyně Poslanecké sněmovny podle § 51 odst. 4 našeho jednacího řádu na základě žádosti 50 poslanců. Pozvánka vám byla rozeslána ve středu 5. února tohoto roku elektronickou poštou.

Nyní přistoupíme k určení dvou ověřovatelů této schůze. Navrhuji, abychom určili poslance Hayata Okamuru a poslance Pavla Žáčka. Táže se, zda má někdo jiný návrh? Přivolám kolegy z předsálí.

Budeme hlasovat o návrhu dvou ověřovatelů této schůze.

Zahajuji hlasování. Táže se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 1, přihlášeno 115 poslanců a poslankyň, pro 112, proti 1. Návrh byl přijat.

Konstatuji, že jsme ověřovateli 130. schůze Poslanecké sněmovny určili poslance Hayata Okamuru a poslance Pavla Žáčka.

Sděluji, že do zahájení schůze požádali o omluvení své neúčasti na jednání tito poslanci a poslankyně: Babiš Andrej celý jednací den – pracovní důvody, Bělobrádek Pavel celý jednací den – zdravotní důvody, Berkovcová Jana celý jednací den – pracovní důvody, Bláhová Kamila do 13 hodin – pracovní důvody, Exner Martin celý jednací den – zdravotní důvody, Fifka Petr celý jednací den – zahraniční cesta, Foldyna Jaroslav celý jednací den – zdravotní důvody, Hrnčíř Jan celý jednací den – rodinné důvody, Kasal David celý jednací den – zdravotní důvody, Klíma Pavel do 10 hodin – zdravotní důvody, Kobza Jiří celý jednací den – rodinné důvody, Kohoutek Tomáš celý jednací den – zahraniční cesta, Kukla Martin od 13 do 15 hodin z pracovních důvodů, Munzar Vojtěch celý jednací den – rodinné důvody, Němečková Crkvenjaš Zdenka celý jednací den – rodinné důvody, Okamura Tomio od 11.30 – osobní důvody, Olšáková Eliška do 11 hodin – pracovní důvody, Philipp Tom do 12 hodin – pracovní důvody, Potůčková Lucie celý jednací den – zahraniční cesta, Quittová Petra celý jednací den – osobní důvody, Smetana Karel celý jednací den – zdravotní důvody, Svoboda Bohuslav celý jednací den – pracovní důvody, Urbanová Barbora celý jednací den – pracovní důvody, Válek Helena do 11 hodin – pracovní důvody, Váňa Josef celý jednací den – zahraniční cesta. (Hluk v sále přetrvává.)

Z členů vlády se omlouvají: Baxa Martin od 12 do 16 hodin – pracovní důvody, Blažek Pavel do 11 hodin – pracovní důvody, Černochová Jana celý jednací den – zahraniční cesta, Dvořák Martin do 12 hodin – pracovní důvody, Kupka Martin celý jednací den – zahraniční cesta, Rakušan Vít do 12.30 – pracovní důvody, Stanjura Zbyněk celý jednací den – osobní

důvody, Válek Vlastimil do 11.30 – pracovní důvody, Vlček Lukáš celý jednací den – pracovní důvody a Výborný Marek do 15 hodin – pracovní důvody. Toliko omluvy.

Nyní přistoupíme ke stanovení pořadu 130. schůze, jehož návrh je uveden na pozvánce. Připomínám, že podle § 54 odst. 7 zákona o jednacím řádu rozhodne Sněmovna pouze o pořadu uvedeném v žádosti. Nelze navrhnout žádnou změnu ani doplnění pořadu. Rovněž tak nelze rozšiřovat schválený pořad.

Než přistoupíme k hlasování o celém návrhu pořadu 130. schůze, mám zde přednostní práva. Jako první je přihlášen pan předseda Marek Benda, ten stahuje svoji přihlášku. Nyní je přihlášen s přednostním právem paní předsedkyně Alena Schillerová. Máte přihlášku? Stahuje, ano, děkuji. Dále je zde přihláška pana předsedy Tomia Okamury, ten stahuje, a dále máme přihlášku pana předsedy Jakuba Michálka s přednostním právem. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jakub Michálek: Vážená paní místopředsedkyně, vážení kolegové, vážené kolegyně, dneska máme čtvrtek a měli jsme mít interpelace, měli jsme mít možnost interpelovat vládu. Bohužel, kvůli mimořádné schůzi se k tomu nedostáváme. Tak mi dovolte, abych se aspoň stručně vyjádřil k návrhu programu dnešní schůze.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Já vás přeruším na chvilinku, omlouvám se. Prosím o zklidnění v sále. Děkuji. Prosím, pokračujte.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuju, paní místopředsedkyně. Jenom chci předeslat, že my se nebudeme podílet na obstrukcích ani této schůze, ani schůze o České televizi, takže to vyjádření nebude nějak dlouhé. Nemusíte se bát, za pár minut budeme hlasovat.

Přesto považuju za důležité upozornit na to, že důležité priority, které by Poslanecká sněmovna měla projednávat, jako jsou bydlení, věci, které se týkají životních nákladů a modernizace státu, tady projednáváme poměrně málo, a důležité zákony, které by mohly být na programu této mimořádné schůze, tam bohužel nejsou. Místo toho jsou tam jiné priority, jako je třeba účetnictví, maličká změna státních vyznamenání nebo Křivoklátsko.

Bohužel, například zákon o podpoře bydlení, který tady leží už od září, ten se na program této mimořádné schůze ani tento týden, jiných jednacích dnů, nedostal. Odsouvá se to už od září. Vůbec nevíme, jak to skončí, a to navzdory tomu, že jsme všichni viděli tiskovou konferenci vlády, kde vystupoval pan premiér a mluvil o tom, jak je bydlení důležité. Až tedy o tom psaly dokonce i Hospodářské noviny, které se tomu spíš tedy vysmály, že to vůbec nekoresponduje s činy této vlády, a když k tomu přidáme ještě nápad, že bydlení by mělo být dostupné pouze ve vyloučených lokalitách, což je výrok, který zazněl v Blesku od pana premiéra, tak si myslím, že to nevěstí vůbec nic dobrého na tom, že vláda konečně začne řešit dostupnost bydlení jako svoji prioritu. (Hluk v sále přetrvává.) Čili chtěl jsem vyzvat vládu, aby se začala tomuto problému reálně věnovat, aby přestala blokovat tento důležitý zákon a naopak aby podnikla další kroky, protože bydlení a drahé ceny bytů je možné vyřešit jenom díky mozaice více opatření, která podnikneme.

Jeden malilinkatý dílek skládačky máme dneska na programu, to jsou aspoň ty Airbnb byty v prvním čtení. To je zase věc, která už měla být snad několik let hotová v rámci implementace evropských předpisů, a tady se zdržovala v rámci Poslanecké sněmovny.

Druhé téma jsou poplatky a životní náklady, kterým by se Poslanecká sněmovna měla věnovat. Projednáváme tady zvýšení poplatku za smartphony – 2 460 korun pro lidi, kteří

nemají televizi a budou muset nově platit kvůli předloženému návrhu zákona o České televizi a Českém rozhlasu. Nic proti České televizi a Českému rozhlasu, tam valorizace poplatků má proběhnout, ale nemyslím si, že máme zdaňovat lidi, kteří televizi nemají, na televizi nekoukají, jenom se provinili tím, že mají smartphone. Je to zkrátka zdanění nové technologie.

Pak tady máme poplatek za OSA, který by taky Poslanecká sněmovna měla řešit, protože jste určitě všichni zaznamenali, že v důsledku judikatury Nejvyššího soudu se musí platit nově poplatek za mobilní telefony, za to, že tam je paměť a že na tu paměť byste si mohli ukládat hudební díla hudebních skladatelů, kteří jsou zastupováni Ochranným svazem autorským. Takže nově kvůli tomuto budeme všichni platit za mobilní telefony o 90 korun navíc. Je to další zdražování a domnívám se, že vláda by to měla aktivně řešit. Apeluji na pana ministra kultury, který je zde přítomen, aby se tomu věnoval. My jsme třeba jako Piráti předložili pozměňovací návrh, který toto řeší a snižuje výši těchto poplatků nesmyslných pro OSA, které zdražují jenom lidem život, aniž by z toho cokoliv měli, o 90 procent. To znamená – z mobilu nebudete platit 110 korun OSA za skladby skladatelů, ale vyjde vás to jenom na 10 korun, protože drtivá většina lidí si opravdu neukládá na svoje mobilní telefony skladby hudebních skladatelů OSA.

Vrchol je, že koalice odmítla splnit slib, který má v programovém prohlášení. Když už chce vybírat víc peněz navíc za poplatky, odmítli splnit to, co slíbili v programovém prohlášení. Nikdo to tady nevysvětlil, proč odmítají kontrolu Nejvyššího kontrolního úřadu s hospodařením s těmito poplatky. To je víc jak 10 miliard korun. Ten zákon je připraven, my jsme ho předložili jako Piráti. Je potřeba k tomu upravit ustanovení v ústavě, které se týká kompetencí Nejvyššího kontrolního úřadu, protože bez toho návrhy, které jsou předloženy jako pozměňovací návrhy, nebudou mít ústavní zmocnění z hlediska kompetence NKÚ. Tak to vidí všichni, kteří se v tom orientují. Není možné to rozšířit běžným zákonem, takže to je jediný způsob, jak to je možné udělat. Bylo to v programovém prohlášení vlády, a přesto vláda doteď nepředložila ani nepodpořila ten návrh, který jsme předložili. Přitom dneska máme mimořádnou schůzi. Kdyby vláda předložila tento tisk na program dnešní schůze, mohli jsme během deseti minut rozšířit kompetenci NKÚ tak, aby mohl kontrolovat hospodaření s poplatky – Česká televize, Český rozhlas – a nemuseli jsme se kvůli tomu dohadovat v pátek. To by se nám to naopak zkrátilo.

Samozřejmě je to potřeba se podívat na hospodaření České televize, Českého rozhlasu. Já to nechci nějak problematizovat, ale každá veřejná instituce placená z veřejných peněz by přece měla být kontrolovatelná, a my víme, že tam je velký problém s hospodařením, protože to měla na starosti dozorčí komise, která byla jmenována radou České televize, a tato dozorčí komise pro hospodaření byla odvolána. Soudy dospěly k závěru, že byla odvolána ze strany... (V ministerských lavicích probíhá diskuse.)

Pardon, tady někdo vykřikuje něco?

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Ano, omlouvám se za přerušení a hluk v sále. Poprosila bych kolegy a kolegyně, zda byste mohli přestat hlučet. Děkuji. Případně to (Poslanec Michálek: Takže hospodaření...) – (K poslanci Michálkovi:) vydržte – případně přesuňte své rozhovory do předsálí. Děkuji.

Poslanec Jakub Michálek: Vidím, že to moc nepomohlo, paní místopředsedkyně, ale já to zvládnou. Dívám se na pana kolegu z ODS (Hledí na poslance Havránka.), kterého by mělo taky zajímat, jak se hospodaří s veřejnými penězi a jak funguje komise pro dohled nad

hospodařením České televize a Českého rozhlasu, protože (to) jsou poplatky všech občanů. Funguje dneska tak, že musí tedy, česká televize musela zaplatit 4 miliony korun jako odškodnění ušlé mzdy těmto – nebo ušlých příjmů – členům dozorčí komise a tuto částku, tyto 4 miliony korun, které byly vyplaceny v důsledku škody, která vznikla, nikdo samozřejmě nevymáhá a hrozí, že Česká televize bude platit další 2 miliony korun. Takovýmto způsobem se tam hospodaří, jsou tam pochybnosti, a měla by existovat možnost Nejvyššího kontrolního úřadu to hospodaření kontrolovat.

To, že vláda zanedbává tento legitimní argument, si myslím – který dokonce slíbila sama v programovém prohlášení vlády – tak tím akorát nahrává kritikům, a to podotýkám, že jsem zastánce veřejnoprávních médií a toho, aby se valorizovaly jejich příjmy.

Poslední téma, které si myslím, že mělo být na programu, kterému se vláda měla věnovat, je modernizace státu, a tam samozřejmě jsme všichni si prošli tím, že byla zastavena digitalizace. My jsme to řešili tady v Poslanecké sněmovně, a to jak v zákoně o právu na digitální službu, tak zastavení projektu digitalizace stavebního řízení. Dneska, dobře, projednáváme dávku sociální pomoci – to by mohlo pomoci tím, že se zjednoduší výplaty, ale stále je tam několik nedomyšlených záležitostí, pokud jde třeba o exekuce nebo o motivaci pracovat. Není tam domyšlené ani strhávání peněz za děti nechodící do školy, protože ve výsledku to potom dopadne právě na tyto děti. Takže místo toho, aby se třeba ty peníze vzaly a posílaly se – místo těm rodičům, kteří jsou zodpovědní za výchovu a posílání do školy – posílaly se nějakému jinému orgánu, který zajistí, že budou využitelné pro to dítě a nebudou na to doplácet děti, tak se volí poměrně drastické řešení. Nevíme, jaké to bude mít důsledky.

Další věci, které vláda slíbila a na které se nedostalo v programu této schůze, je třeba revize platových tabulek ve veřejné správě, které nám mnohokrát sliboval pan ministr Stanjura, které taky patří do kompetence Ministerstva práce a sociálních věcí a které jsou základní podmínkou toho, aby stát efektivně fungoval. Spadají do gesce pana ministra Jurečky a po dobu tři a půl let tam nebyl žádný pokrok s výjimkou jedné drobné změny, která se ale týkala pouze pracovníků v oblasti IT. Pan ministr Stanjura to znovu otevřel tohle téma, ale doteď nepředložila vláda žádné konkrétní řešení. Pokud nebudeme mít fungující moderní stát, tak nám samozřejmě bude dál ujíždět vlak, bude pokračovat stagnace, která začala za covidu a která nadále pokračuje, kdy se tak trochu mátožíme a ploužíme místo toho, abychom udělali důležité změny, které jsme navrhovali – třeba aby se efektivněji využívaly peníze, které jsou v penzijních fondech, aby těm lidem vydělávaly díky tomu, že se investují třeba do výstavby bytů, tak tam už se pan ministr Stanjura pomalu rozhoupal s tím návrhem, se kterým jsme přišli asi před tři čtvrtě rokem a který jsme mu představili. Ale stále je to věc, kde zase máme obrovské zpoždění, a kdybychom to zavedli, tak už jsme z toho mohli dneska těžit a mohlo to přispívat k prosperitě.

Moje vystoupení mělo upozornit na to, že vláda při schvalování a sestavování programu schůze má velmi pokřivené priority a že místo toho, aby řešila bydlení, které je nedostupné, aby řešila drahotu a aktivní kroky k modernizaci státu, tak ty návrhy jsou spíše polovičaté, a někdy jsou dokonce úplně mimoběžné, kdy jako vládní priorita jsou tady věci jako smlouva s Vatikánem, která rozhodně českou prosperitu nijak nenakopne, nijak nevyřeší problémy občanů, akorát tady budeme trávit čas nad dokumentem, který má podstatná rizika.

Chci vyzvat pana premiéra, vyzvat zástupce koalice, předsedy poslaneckých klubů v koalici, aby – až budou příště sestavovat program jednání Poslanecké sněmovny, až budou svolávat mimořádnou schůzi, až nám budou brát interpelace a možnost vystupovat na témata, která považujeme jako opozice za důležitá – aby také zařadili problematiku bydlení, například zákon o podpoře bydlení, který od září tady leží v Poslanecké sněmovně, problematiku zdražování, poplatků a rozšíření třeba kompetence Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, aby mohl efektivně kontrolovat řetězce a další zákony v oblasti modernizace státu, protože to jsou věci, které občany opravdu zajímají a které můžou reálně přispět k řešení jejich problému, nikoliv ty věci, které mají jako priority rezortní úředníci, jako je zákon o účetnictví

nebo koaliční poslanci, drobné změny státních vyznamenání. To nejsou změny, které by zásadně Českou republiku posunuly. Děkuji za zvážení tohoto apelu.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Táži se, zda se ještě někdo hlásí s přednostním právem? Není tomu tak.

Nyní budeme hlasovat o celém návrhu pořadu 130. schůze Poslanecké sněmovny, jak byl písemně předložen. Přivolám kolegy z předsálí. Nyní budeme hlasovat o návrhu.

Zahajuji hlasování. Táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 2, přihlášeno 147 poslanců a poslankyň, pro 73, proti 62. (Zamítnuto.)

(Poslanec Benda žádá o kontrolu hlasování.) Vidím ale, že dochází ke kontrole hlasování. Ano, pan předseda Benda k hlasování.

Poslanec Marek Benda: Vážená paní místopředsedkyně, vážené dámy, vážení pánové, stává se to jednou za deset let. Všichni jste viděli, jak jsem hlasoval pro, přesto mám na sjetině křížek. Zpochybňuji hlasování.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní tedy budeme hlasovat o návrhu pana předsedy Bendy. Zaznamenala jsem žádost o odhlášení, všechny vás přihlásím – pardon – všechny vás odhlásím a poprosím vás, abyste se přihlásili svými identifikačními kartami.

Nyní budeme tedy hlasovat o zpochybnění na návrh pana předsedy Bendy.

Zahajuji hlasování. Táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 3, přihlášeno 142 poslanců a poslankyň, pro 123, proti 15. Návrh byl přijat.

Nyní tedy budeme hlasovat o celém návrhu pořadu 130. schůze Poslanecké sněmovny, jak byl písemně předložen.

Zahajuji hlasování. Táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 4, přihlášeno 142 poslanců a poslankyň, pro 75, proti 63. (Přijato.)

Kontrola? (Poslankyně Schillerová a poslanec Králíček se hlásí o kontrolu hlasování.) Je zde žádost o kontrolu hlasování. Ano, prosím, pan poslanec Hendrych k hlasování?

Poslanec Igor Hendrych: Ano, ano, k hlasování. Stalo se mi to úplně poprvé. Na sjetině mám pro, hlasoval jsem proti. Zpochybňuji hlasování.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, budeme tedy hlasovat o návrhu.

Zahajuji hlasování. Táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 5, přihlášeno 142 poslanců a poslankyň, pro 141, proti žádný. Návrh byl přijat.

Nyní tedy budeme opět hlasovat o celém návrhu pořadu 130. schůze.

Zahajuji hlasování. Táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 6, přihlášeno 144 poslanců a poslankyň, pro 75, proti 65. Návrh byl přijat.

(Poslanci ANO žádají o kontrolu hlasování.) Vidím ovšem opět, že je zájem o kontrolu hlasování – paní předsedkyně Schillerová. Ano, o slovo se hlásí k hlasování pan poslanec Babka. Prosím, máte slovo.

Poslanec Ondřej Babka: Děkuju za slovo. Já se moc omlouvám, ale zřetelně jsem hlasoval proti, na sjetině mám pro, což neodpovídá méjí vůli, takže zpochybňuji hlasování.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Budeme tedy hlasovat o vašem návrhu.

Zahajuji hlasování. Táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 7, přihlášeno 146 poslanců a poslankyň, pro 143, proti žádný (Na tabuli: 1.). Návrh byl přijat.

Budeme tedy opět hlasovat o celém návrhu pořadu 130. schůze.

Zahajuji hlasování. Táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 8, přihlášeno 146 poslanců a poslankyň, pro 74, proti 68. Návrh byl přijat.

Je vše v pořádku? Konstatuji tedy, že jsme schválili pořad schůze. (Potlesk vpravo.)

Nyní přistoupíme k bodu

1.

Vládní návrh zákona o dávce státní sociální pomoci /sněmovní tisk 799/ – druhé čtení

Předložený návrh uvede za navrhovatele místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka. Prosím, pane ministře, ujměte se slova.

Než se ujmete slova, poprosím kolegy o zklidnění v sále, případně své hovory přesuňte do předsálí. (Hluk v sále.)

Ještě vydržte, pane ministře, prosím. Než vám udělím slovo, přečtu omluvy. Omlouvá se pan Farhan Kamal od 13 do 15.15 – pracovní důvody, Fischerová Romana od 12.30 do 15 hodin – pracovní důvody, Gazdík Petr do 12 hodin – zdravotní důvody, Helebrant Tomáš od 16 hodin – pracovní důvody, Klíma Pavel bere zpět svoji omluvu, Mádllová Ivana od 13 hodin se omlouvá ze zdravotních důvodů.

Z ministrů se omlouvá Mikuláš Bek po celý jednací den z pracovních důvodů.

V sále máme větší klid. Prosím, máte slovo.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Děkuji, vážená paní místopředsedkyně. Vážené poslankyně, poslanci, dovoluji mi, abych ve druhém čtení tedy uvedl sněmovní tisk 799, tedy vládní návrh zákona o dávce státní sociální pomoci. Já si dovoluji shrnout stručně zásadní principy, které s touto legislativní úpravou chceme zavést.

Vývoj posledních třiceti pěti let ukazuje, že v České republice sociální dávkový systém vyžaduje opravdu poměrně velkou revizi tak, abychom vlastně dokázali nastavit některé základní principy, které v současném systému jasné nejsou, protože často se mluví ve veřejnosti o zneužívání sociálních dávek, nicméně to není v tom slova smyslu, že by většinově ti lidé zneužívali to, jak je nastavená právní úprava. Podmínky právní úpravy, tedy v zásadě až na relativně drobné výjimky, do jednoho procenta, opravdu nejsou zneužívány. Ale vlastně mluvíme tady často – my politici, ale i široká veřejnost – o formě zneužívání z pohledu jako principů toho, že například lidé, kteří jsou v produktivním věku, jsou zdraví, tak nejsou dostatečně motivováni k tomu, aby se stali aktivními na trhu práce a aby sami sebe dokázali lépe zabezpečit svoji aktivní činností. Některé typy dávek jsou tady vlastně vypláceny, aniž bychom sledovali tu pracovní aktivitu, a jsou to poměrně významné finanční objemy.

Systém dnes vlastně u těch nejčastěji využívaných dávek ukazuje opravdu některé nelogické souvislosti, a to například to, že čtyři nejčastěji využívané dávky nám dneska znamenají čtyři žádosti z pohledu klientů, čtyři správní řízení, tři různé okruhy posuzovaných osob, tři různé typy mechanismů na nálezení příjmů a dokládání různých rozhodných skutečností. To touto revizí dávek odstraňujeme, bude tady jedna dávka státní sociální pomoci, nebo chceme-li lidově, už zlidověl název superdávka, která bude znamenat jednu žádost, jedno řízení, jeden definovaný okruh posuzovaných příjmů a tak dále.

Dále tady samozřejmě také došlo k tomu, že současný systém nám často přináší úskalí v tom, že když se podíváme na to posuzování, tak relativně malá částka, kterou si člověk vydělá navíc, v tom rozhodném příjmu může hrát klíčovou roli, protože ten člověk ztrácí například úplně plně možnost získat tu dávku, tudíž pro velkou část těchto lidí vlastně není motivující, aby se stali aktivními na trhu práce a aby pracovali legálně. I toto je věc, kterou tato právní úprava řeší. Zavádíme princip pracovního bonusu, odstraňujeme body zlomu a opravdu stavíme motivaci pro lidi tak, aby měli důvod opravdu jít pracovat, pokud pracovat mohou, anebo vystoupit z šedé zóny a nelegálního trhu práce.

Samozřejmě také se díváme specificky na zranitelné skupiny. To bylo pro nás velmi důležité, abychom na tyto skupiny osob, které prostě nemohou logicky pracovat, v domácnosti prostě je zranitelná osoba, tak abychom tady na ně dokázali lépe cílit, a případně podporu pro tyto skupiny osob dokonce i zvýšit oproti současnému stavu.

My se snažíme tady nastavit adresný systém sociální pomoci tohoto státu, aby opravdu mířil tam, kam mířit potřebujeme. Zároveň také zavádíme některé nové principy, které dneska třeba už do určité míry známe v systému hmotné nouze. To znamená, že tam je určitá forma testování, například příjmů těch klientů, a my tady zavádíme příjmový a majetkový test

z pohledu opravdu základních elementárních principů a zároveň s ohledem na jednoduchost systému tak, abychom se byli schopni podívat na zůstatky, kolik ti lidé případně mají na svých účtech, jaký mají majetek z pohledu nemovitostí určených k bydlení, případně jaký mají majetek z pohledu motorových vozidel, myšleno osobních aut.

To znamená, zase je tady princip toho, abychom dokázali v této zemi občanům, daňovým poplatníkům, jasně garantovat to, že pomáháme opravdu těm, kteří pomoc potřebují a kteří nemají jiné zdroje, jak vyřešit svou současnou situaci z pohledu ekonomické a sociální. U toho majetkového – a to objektivně říkám, je to vlastně opravdu velký posun, pokud jde o české systémy sociální pomoci – a myslím si, že bude naprosto v pořádku, když po roce, po dvou bude detailní vyhodnocení, jak se ten majetkový test chová, a případně další zvážení, jak ty parametry upravit ve vztahu třeba k debatě o pozemcích, orné půdě, lesních, vodních plochách, ostatních motorových vozidlech a tak dále.

Co je pro nás velmi důležité, je to, abychom opravdu nastavili pravidla, která pomohou ukončit byznys s chudobou. Dnes víme, že kombinace příspěvku na bydlení a doplatku na bydlení se chová tak, že vlastně je do určité míry cenotvornou kombinací, kdy lidé, kteří bydlí v bytech, kdy můžeme, poměrně myslím si že jasně, s klidným svědomím říci, že to bydlení zdaleka neodpovídá hodnotě nájmu, tak tam přesto stát v kombinaci příspěvků a doplatku na bydlení vyplácí opravdu velmi vysoké částky, které jsou významně, ale významně nad průměrem bydlení v dané lokalitě, a teď podotýkám, kvalitního bydlení. Vlastně tady jasně říkáme: chceme klienty motivovat k tomu, aby bydleli přiměřeně, efektivně, aby to odpovídalo řekněme běžným průměrným hodnotám v dané lokalitě. Zároveň tady také stanovujeme nějaká základní elementární pravidla pro to, jak má bydlení fungovat z pohledu zajištění sociálního zařízení – toalety, koupelny, kuchyňského zázemí, což dneska vidíme, že vlastně ne zdaleka ve všech těch nájemních prostorách je obvyklým standardem, a budeme se také daleko více soustředit na kontrolu těchto podmínek. To znamená pro ty majitele nemovitostí, u kterých často mluvíme o tom, že to jsou ti, kteří tady provozují byznys s chudobou, dojde k poměrně výrazné změně.

Co je podstatné také podtrhnout, není to jenom změna částek koeficientů a provazby těch souvisejících věcí, ale je tady s touto revizí dávek velká změna v principiálním fungování Úřadu práce. S klienty chceme pracovat opravdu daleko více individuálně. Je tady počítáno s individuálním podpůrným plánem tak, abychom tomu člověku a jeho domácnosti byli schopni nabídnout kvalitní servis v oblasti poradenství, jako (je) například otázka řešení dluhových situací, násobně exekucí, řešení třeba například problémů závislostí, ale především tak, abychom toho člověka dokázali aktivizovat a nasměrovat na trh práce.

Zároveň také tady řešíme i věc, kterou považuju za naprosto normální, ale vede se o tom veřejná debata, a to je to, že chceme podporovat pozitivní vzory chování. Máme zde stav, kdy už několikátá generace vidí své rodiče, kteří by mohli pracovat, jako rodiče, kteří nepracují, často dokonce nikdy nepracovali, a vidíme tady rodiče, pro které dneska není nastavena dostatečná motivace, aby své děti posílali do školy, aby zabezpečili jednu ze základních povinností rodičů – plnit školní docházku. A odmítám tady debaty o tom, že někoho trestáme, my motivujeme. A já říkám, nejvíc potrestá své dítě ten rodič, který nezajistí svému dítěti adekvátně vzdělání, minimálně na úrovni základního vzdělání, ideálně případně samozřejmě středoškolského. To znamená, tady nastavujeme tento princip, kdy toto bude také zohledňováno v rámci této podpory.

To jsou asi ty základní podstatné věci, které přinášíme. Já se potom vyjádřím v diskusi i k celé řadě pozměňovacích návrhů, které upravují některé detaily nastavení tak, abychom třeba ještě lépe zohlednili situaci těch zranitelných skupin.

Chci tady poděkovat za velmi korektní a konstruktivní diskusi se zástupci opozice, jednak na individuálních konzultacích i na úrovni výboru pro sociální politiku, takže za to opravdu děkuji.

Měl bych ještě návrh, paní místopředsedkyně, zdali bychom mohli sloučit rozpravu... (Přistupuje k němu poslanec Dufek s námitkou.)

Dobře, tak návrh tedy nedávám, a děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Ano, děkuji. Děkuji, pane ministře. Nyní konstatuji, že návrh jsme v prvním čtení přikázali k projednání výboru pro sociální politiku jako výboru garančnímu. Usnesení výboru byla doručena jako sněmovní tisky 799/1 a 2.

Prosím, aby se slova ujala zpravodajka výboru pro sociální politiku, poslankyně Lucie Šafránková, informovala nás o projednání návrhu ve výboru a případné pozměňovací návrhy odůvodnila. Paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Lucie Šafránková: Děkuji vám za slovo, paní místopředsedkyně. Všem přeju hezké dopoledne.

Návrh zákona byl rozeslán poslancům jako tisk 799/0 dne 23. 9. 2024. První čtení proběhlo 31. října 2024 na 115. schůzi. Návrh zákona byl přikázán k projednání výboru pro sociální politiku usnesením číslo 1157. Garanční výbor pro sociální politiku zahájil a přerušil projednávání návrhu zákona na své 58. schůzi a vydal 16. ledna 2025 usnesení číslo 214, doručené poslancům jako tisk 799/1. Výbor dokončil projednání návrhu zákona na své 59. schůzi a vydal 6. února 2025 usnesení číslo 218, doručené poslancům jako tisk 799/2, který obsahuje pozměňovací návrhy přijaté výborem a které máte k dispozici, takže už je nebudu znovu číst. Děkuji.

Poprosím vás, paní místopředsedkyně, zdali bychom nemohli sloučit rozpravu tohoto tisku se sněmovním tiskem 800. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Ano, o tomto návrhu dáme hlasovat. Prosím o chvilku, prosím o chvilíčku strpení, paní poslankyně.

Poslanec Navrátil, prosím.

Poslanec Jiří Navrátil: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Dovolte mi, abych vás požádal, ctihodnou Sněmovnu, o 5 minut na poradu poslaneckého klubu KDU-ČSL. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Ano, vyhlašuji přestávku na dobu 5 minut do 9.47.

(Jednání přerušeno od 9.42 do 9.47 hodin.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Je 9.47, budeme pokračovat v projednávání bodu číslo 1.

Zaznamenala jsem žádost o odhlášení. Odhlásila jsem vás všechny a poprosím vás, abyste se přihlásili svými identifikačními kartami.

Připomenu, že zazněl návrh paní poslankyně Lucie Šafránkové na sloučení obecné rozpravy, o kterém budeme nyní hlasovat.

Zahajuji hlasování. Táží se, kdo je pro sloučenou rozpravu? Kdo je proti?

Hlasování číslo 9, přihlášeno 127 poslanců a poslankyň, pro 89, proti 2. Návrh byl přijat.

Konstatuji, že obecná rozprava tohoto bodu byla sloučena.

V této chvíli přerušuji bod číslo 1.

Přistoupíme k bodu

2.

Vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o dávce státní sociální pomoci /sněmovní tisk 800/ – druhé čtení

Zahájíme jeho projednávání. Předložený návrh uvede za navrhovatele místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka. Prosím, pane ministře, ujměte se slova.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Děkuji za to logické sloučení.

Velmi stručně, toto je sněmovní tisk, který navazuje na ten předchozí, který jsem uváděl tady před chvílí, a vlastně jsou tady promítnuté změny do souvisejících zákonů v rámci dávky státní sociální pomoci. To je všechno, děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane ministře. Návrh jsme v prvním čtení prikázali k projednání výboru pro sociální politiku jako výboru garančnímu. Usnesení výboru byla doručena jako sněmovní tisky 800/1 a 2.

Prosím, aby se slova ujala zpravodajka výboru pro sociální politiku, poslankyně Lucie Šafránková, informovala nás o projednání návrhu ve výboru a případné pozměňovací návrhy odůvodnila. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Lucie Šafránková: Ano, děkuji. I tady se odkážu na stručnou zpravodajskou zprávu, kdy návrh zákona byl rozeslán poslancům jako tisk 800/0 23. 9. 2024. První čtení proběhlo též 31. 10. 2024 na 115. schůzi. Návrh zákona byl prikázán k projednání také výboru pro sociální politiku – usnesení číslo 1158 – a garanční výbor pro sociální politiku zahájil a přerušil projednávání návrhu zákona na své 58. schůzi a vydal 16. ledna 2025 usnesení číslo 215, doručené poslancům jako tisk 800/1. Výbor dokončil projednání návrhu zákona na své 59. schůzi a vydal 6. února 2025 usnesení číslo 219, doručené

poslancům jako tisk 800/2, který obsahuje pozměňovací návrhy přijaté výborem, které máte k dispozici. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Nyní tedy přerušuji bod číslo 2.

Otevírám

Sloučená rozprava k bodům 1 a 2 /sněmovní tisky 799 a 800/

Jenom připomínám, že případné návrhy musí být určeny konkrétnímu tisku.

Do sloučené obecné rozpravy přihlášenou jako první paní místopředsedkyni Olgu Richterovou, připraví se pan poslanec Kohajda. Prosím, paní místopředsedkyně, máte slovo.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážený pane ministře, já zde vystupuji k dvěma tiskům, které obsahují obrovské množství práce, a v podstatě se dá říct, že v mém stručném komentáři budou takové tři okruhy.

První: poděkování a pochvaly, což tedy není zvykem, ale je to potřeba. Druhý: body, které jsou problematické, a samozřejmě si myslíme, že by se daly zlepšit, předkládáme spolu s kolegyní Klárou Kocmanovou celou řadu pozměňovacích návrhů, myslím, že jich předkládáme zhruba deset. Třetí věc, tou bych začala, a je to přímo na pana ministra, a sice: proč nevíme, o čem přesně budeme hlasovat, co se týče kalkulačky, proč nebyl zveřejněn podklad, aby si mohl každý ověřit, jak budou výpočty dávek po reformě vypadat. To je naprosto klíčová věc, která musí být zásadní pro každého zákonodárce v tom rozhodování. K téhle třetí věci se znovu dostanu, ale protože je to tak důležité, tak to vypíchnu ještě jednou. Vláda samozřejmě musí mít podklady, ať už to jsou výpočty v Excelu, ať už to je cokoliv jiného, jak budou dávky po této reformě vypadat, ale zveřejněny byly modelové příklady, zveřejněny byly věci, které chce ministerstvo zveřejnit, ale ne možnost si to ověřit, ne možnost vložit parametry dnešní situace, parametry domácnosti, místa, a vidět, jak by to vypadalo po změně. Snaží se to přepočítávat řada odborníků, snažili jsme se to samozřejmě přepočítávat i my a ve spoustě situací týkajících se zejména rodin s více dětmi to prostě vychází velmi nepříznivě, a proto chceme, aby ministerstvo přestalo kalkulačku nebo podklad pro výpočet, který bezesporu má, utajovat a dalo ho normálně k dispozici.

Tímto jsem začala, protože opravdu považuji za skandální, že budeme hlasovat o něčem, co si nemůžeme ověřit, a nejspíš to tak bude, protože pan ministr řekl na výboru, že tu kalkulačku k dispozici nedá. Přála bych si, aby to bylo jinak, aby se změnilo a abychom klidně Excel nebo něco obdobného k dispozici dostali. Nejde o nás, jde ve finále o desetitisíce rodin, které budou mít nějaký často i negativní dopad v podporách, a je potřeba, aby věděly ony a abychom věděli my, o čem přesně rozhodujeme.

Současně – a to jsem říkala v úplně první větě – za spoustu věcí chci a chceme pochválit. Návrh reaguje na třicet a dvacet let – podle toho, na které části sociálního systému koukáte – neměnné věci. Reforma je třeba, systém je zbytečně složitý, o tom pan ministr mluvil, a také je zbytečně náročný pro lidi i pro úředníky. Takže zjednodušení a směřování

k tomu, aby na jednu domácnost probíhalo jedno posuzování, to je přesně krok správným směrem.

O co nám ale jde? Aby i takto dobře míněná reforma nevedla k tomu, že lidi v nouzi budou mít méně a že rodiče přijdou o podporu, třeba když jsou samoživitelé, jejich dítě je často nemocné, anebo že lidé v insolventi budou tlačeni do šedé ekonomiky, protože se jim prostě nevyplatí vydělat si víc, o všechno přijdou, nebude tam nic motivačního, což je problém i pro věřitele, prostě je to nevýhodné pro všechny. To je konkrétní příklad věcí, kvůli kterým jsme podali sadu pozměňovacích návrhů, a budeme je dnes načítat.

Já ale ještě připomenu jednu věc, a sice – někdy se o systému sociálních dávek mluví trošku mylně, a je proto potřeba uvést na pravou míru, že na jednu stranu máme velmi široký systém podpory v rámci důchodů, a to až už starobních, nebo invalidních, a to je úplně jiná věc, to je úplně jiný typ podpory než dávky sociální pomoci, o kterých mluvíme dnes. Je potřeba si taky říct, že část toho je podpora na bydlení zejména ve velkých městech, anebo zejména u osamělých seniorských domácností. Jenom velice malé, ne ani procento, ale promile spíš, je vlastně podpora pro lidi nejchudší, kteří buď mají práci velmi špatně placenou, anebo ji mají sezonně, a podpora pro lidi, kteří opravdu život v naší společnosti z různých důvodů různě těžko zvládají. Takže bych ráda jenom zdůraznila, že se bavíme o podpoře bydlení dneska, zároveň dnes o takzvaném přídavku na dítě a pak samozřejmě také o tom, jak nastavit podporu pro nejtěžší životní situace. Snížení administrativy, zjednodušení dokládání, sjednocení celkového přístupu k domácnostem je něco, co opravdu kvitujeme, a stejně tak to, že byla snaha připravit reformu tak, aby se práce vždy vyplatila, tedy zejména u chudých pracujících.

A teď – říkala jsem, že budu stručná, a budu – už se dostávám k tomu, co jsou rizika. Opravdu není jisté, že princip, aby se práce vždy vyplatila, bude platit u lidí v exekucích a insolventech, proto bude moje kolegyně Klára Kocmanová podávat konkrétní pozměňovací návrhy týkající se právě toho, když člověk legálně pracuje v exekuci a insolventi, aby byl motivován vydělat si legálně víc, protože pak víc zaplatí věřitelům, ale motivace tam prostě musí být i pro něj osobně. Já osobně předkládám jeden pozměňovací návrh týkající se tématu samoživitelů, sólo rodičů, kdy vím i z mnoha konkrétních příběhů, s kterými se na mě obrazejí lidé, ale samozřejmě i ze situací ve svém okolí, že prostě jak jsou děti často nemocné, tak když máte dítě, jste na něj sám – sama, tak i ve věku sedmi, osmi let bývá ještě velmi často nutné s ním být doma. My máme v České republice nastavenou ošetřovačku, možnost ošetřovat člena rodiny u dětí, které vyrůstají v rodině se dvěma rodiči do devíti let, u sólo rodičů to je jinak, ale to, co je podstatné, máme takovou celospolečenskou shodu, že do devíti let by dítě nemělo být samo doma, když je nemocné, a dáváme k tomu možnost skrze ošetřování člena rodiny.

Vzhledem k tomu, jak je nastavená celá změna, si myslím, že bychom měli tenhle princip, že děti v osmi letech jsou ještě velmi často nemocné, a ten, kdo je vychovává sám, je zranitelný, protože s nimi často musí doma kvůli nemoci být, tak tenhle princip bychom měli do té novely promítnout.

Co to znamená? Předkládám pozměňovací návrh za klub Pirátů, aby zranitelnost u domácnosti sólo rodičů, lidí, co vychovávají dítě sami, se počítala i do věku devíti let dítěte. Proč? My jsme v těch jednáních – to jsme byli ještě součástí vlády a velmi jsme se snažili o toto téma – vyjednávali, aby se zvýšil původně navrhovaný věk čtyř let. To se povedlo, takže nyní tam je sedm let u samoživitelů. Nicméně z naprosto běžné zkušenosti lidí, jejichž dítě chodí do první, druhé třídy, je zřejmé, že to pořád je věk, kdy dítě spolehlivě čtrnáct dní, tři týdny za podzim a potom ještě to samé v únoru stráví nemocemi. V téhle situaci, kdy se nastavuje velká změna, je za mě opravdu nedobrý nápad být tak přehnaně přísný na samoživitele, samoživitelky.

Já to uvedu úplně konkrétním příkladem, jak to na ně dopadne, když budou a když nebudou takzvaně zranitelní. Pozměňovací návrh se dá najít pod číslem 6139 mezi sněmovními dokumenty a je k němu i tabulka, kde ukazujeme zásadní rozdíl. Zase, já bych si to moc ráda ověřila na oficiální kalkulačce. Jsou to výpočty expertů, ale prostě si nemůžeme být jisti, že takhle přesně to bude. Nicméně vypadá to podle toho, jaké informace jsou k dispozici, tak, že dnes, kdyby se povedlo, aby tento pozměňovací návrh byl přijat, aby samoživitel s osmiletým dítětem nebo samoživitelka byli zranitelná domácnost třeba v Praze, tak by dostali zhruba o 2 000 větší podporu oproti dnešní dávce. Ale pokud to osmileté dítě bude často nemocné a domácnost nebude zranitelná, tak dostanou o 1 700 méně oproti dnešnímu stavu.

Protože i řada organizací podporujících právě sólo rodiče upozorňuje, že věk do devíti let je kritický a ty rodiny často z hlediska širší rodiny a její podpory nefungují, aby mohly podporu poskytnout ony, tak si myslím, že ten návrh, jak ho vláda předložila, je v tomhle zbytečně přísný. Opravdu apeluji, abychom zvážili tuto jednu jednoduchou změnu – místo věku sedmi abychom tam přidali, že i devítileté děti v odůvodněných případech, kdy jsou hodně nemocné, mohly být doma s rodiči a ten rodič se nebál, že nebude mít z čeho zaplatit nájem pak další měsíc.

Z dalších pozměňovacích návrhů, které jsme nahráli do systému, zmíním to, že konkrétní parametry, jak jsou nastavené normativy, jsou nastavené na čas zpožděný o 14 měsíců. Takže jeden z návrhů, který jsme za Piráty připravili a předložili pod číslem 6143, se týká nápravy zpoždění o 14 měsíců, nápravy, aby lidé, kteří potřebují podporu v bydlení, měli vypočítávané ty částky podle reálného vývoje nájmů, aby to nebylo vypočítávané z údajů, které jsou více než rok zastaralé. To je další návrh, který předkládáme.

Ještě bych představila související, to je příspěvek na energie pro zranitelné osoby, a potom cenové mapy. To jsou už poměrně expertní témata, ale myslím si, že je velice důležité, abychom si uvědomili, že to bude mít dopady nakonec na stovky tisíc lidí tak, jak je předložena ta novela. Proto musíme opravdu pečlivě posoudit všechno, čeho se to týká.

Co se týče oblasti bydlení, tak jsem už upozornila na výpočet ze zastaralých údajů, zpožděných v průměru o 14 měsíců. Potom, co se týče energetického paušálu tak, jak je nastavený, je velmi rizikový zejména pro osamělé seniorky – což je skupina, která je velmi ohrožená chudobou – žijící v bytových a rodinných domech, zejména tedy jde o ty rodinné domy. V pozměňovacím návrhu, který je zase uveden pod číslem 6140, popisujeme, že jednotný energetický paušál skutečně nabízí zjednodušení byrokratického procesu proti současnosti. S tím souhlasíme, ale ilustrujeme na konkrétním příkladu, že pro typickou domácnost osamělé seniorky v rodinném domě ten systém pak přestane po reformě fungovat jako nástroj pomoci s vysokými náklady na energie. Můžeme se samozřejmě bavit o tom, jak by bylo ideální ty domy zateplit a podobně, ale změna bude tak výrazná, že navrhuje ji trochu zmírnit. Zmírnění dopadu na tento typ domácností navrhuje tedy v pozměňovacím návrhu 6140.

Poslední, co si myslíme, že není přesné v tom vládním návrhu – to jsme připomínkovali i skrze ministerstva, když jsme byli ještě součástí vlády, na to jsme dlouhodobě upozorňovali – z čeho se vypočítává cenová hladina pro normativní nájemné. Je to číslo 6141 a zjednodušeně řečeno jde o to, že čísla, co má Ministerstvo práce a sociálních věcí k dispozici, čísla konkrétních smluv uvedených skrze databázi Úřadu práce, jsou často čísla velmi starých smluv. Jsou to tedy často nájemy, které jsou nižší v průměru než ty, které člověk uzavírá dnes nově. Naopak Ministerstvo financí má svou cenovou mapu, která vychází aktuálně z dat, která se opírají o nyní pronajímané byty, o nyní uzavírané smlouvy. Tohle klíčové rozhodnutí, zda budeme normativní nájemné, ty výchozí cenové hladiny, určovat podle výrazně nižších cen odkazujících spíš na minulé možnosti, a to, že se to ne vždy pronajímatelům chce zvyšovat, anebo jestli se budeme opírat o současnost, o to, za kolik reálně lidé seženou bydlení dnes, když nově hledají, mně přijde velmi důležité. Nevidím

jediný důvod, proč nevyjít z dnešní reality. Takže to je návrh 6141. Představila jsem tři pozměňovací návrhy týkající se obecně dobrého nastavení toho návrhu ve vztahu k bydlení.

V závěru bych ráda připomněla, že máme v tomto návrhu spoustu věcí, které budou směřovat k rodičům malých dětí, protože rodiny malých dětí jsou mezi těmi ekonomicky nejslabšími. Jeden pečuje doma, do práce chodí pouze druhý. Alespoň ve většině případů to tak je a opravdu to je náročné období i z hlediska finančních dopadů. V nedávných médiích velmi tematizovaných článcích o poklesu porodnosti se objevuje mnoho svědectví o tom, jak se lidé bojí mít děti, bojí se mít další dítě i kvůli nejisté finanční situaci. To je za mě zásadní problém, zásadní věc.

Proto vám znovu, vážené kolegyně, vážení kolegové, dáváme možnost připojit se k podpoře pravidelné valorizace, pravidelného navyšování rodičovského příspěvku pouze o inflaci, pouze o to, aby zůstal rodičovský příspěvek na stejné hladině, aby si udržoval stejnou hodnotu, protože dnes neustále klesá. Takže abychom se tady přestali handrkovat o to, kdy a o kolik se má zvyšovat skokově rodičovský příspěvek – což je vždycky nefér – tak vám opět nabízíme možnost přidat indexaci o inflaci, rodinám zajistit stabilní hodnotu, stabilní podporu rodičovským příspěvkem, a tím i předejít tomu, aby část rodin s malými dětmi musela využívat sociální systém, o kterém tady budeme dneska hlasovat.

To, že období s nejmenšími dětmi znamená, že jeden je doma a nemůže pracovat, nevydělává, je zcela logické – to všichni víme – a to, že náhrada mzdy, ten příspěvek od státu v podobě rodičovského příspěvku je dneska nedostatečný, že pro většinu lidí to je zhruba 12 000 korun měsíčně – a to prostě není ani minimální mzda – tak na tom vidíme, že podpora rodin má obrovskou mezeru.

Ten návrh, ať se zohledňuje normálně růst inflace a ať se každý rok rodičovský příspěvek o tu inflaci navyšuje, je za mě logický. My to navrhuje za Piráty opakovaně a budeme rádi, když se připojí zase o něco více stran. Postupně si myslím, že o tom dokážeme přesvědčit stále více stran, ale nebylo nás ještě dost na to, aby to zde tou Sněmovnou prošlo, tak věřím, že to zvážíte, protože podpora rodin aspoň z toho, co poslouchám v televizi a v rádiu, je pro úplně všechny politické strany zásadní. Ale když pak přijde na tu konkrétní věc, a sice aby rodičovský příspěvek neklesal na hodnotě, tak to vidět není, a to mě mrzí.

Ještě závěrem požádám tedy pana ministra, aby se opravdu postavil čelem k té kalkulačce, k možnosti výpočtu, k možnosti prověření čísel v modelových příkladech, která ministerstvo uvádí – k možnosti, abychom věděli, o čem hlasujeme. Považuji za opravdu nepřípustné, že v situaci, kdy ministerstvo musí mít podklad, výpočetní podklad pro to, jak bude vypadat sociální podpora do budoucna, tak jí nedává k dispozici nejenom nám poslancům, kteří o tom máme rozhodnout, ale ani odborné veřejnosti a široké veřejnosti. Ti všichni to mají mít k dispozici, protože to bude mít dopad na celou naši zemi, a to zásadní.

My prostě nechceme, aby došlo k tomu, že u některých zranitelných skupin, třeba rodin s několika malými dětmi, dojde k propadu i o 4 nebo 5 tisíc korun ve chvíli, kdy jeden z těch rodičů chodí do práce. Myslíme si, že jakmile v té rodině je pracující a jakmile ty děti jsou třeba tři, tak fakt není fér chtít, aby i s čtyřletým, třeba nejmladším, ten druhý rodič pracoval. A snížit podporu v situaci, kdy ani nejsme schopni zachovat stabilní hodnotu rodičovského příspěvku, mi prostě absolutně nedává smysl. Ten propad u těchto rodin nám vychází, že bude 4 až 5 tisíc korun a to je prostě obrovská, skoková věc. Nikdo z nás, jak tady sedíme v tomto sále, jsme nedostali možnost si to skrze nástroj poskytnutý ministerstvem ověřit, to je zásadní problém. A znovu říkám, nemůže být pravda, co zaznělo na výboru, že takovou kalkulačku není v technických silách ministerstva naprogramovat. Stačilo by poskytnout třeba Excel nebo jiný druh podkladů s těmi vzorci, s těmi podklady, do kterých pak si člověk dosadí parametry a ověří si, zda ty výpočty jsou správně. Může to být jakékoliv technické řešení, ale prostě máme mít možnost si to výpočetně ověřit, pro zjednodušení tomu říkáme kalkulačka. Ideální by bylo rozptýlit i mnoho obav, které veřejnost má, tím, že to, pane ministře, zveřejníte, že

takovou kalkulačku dáte k dispozici sám proaktivně, aby se lidé té reformy nemuseli bát. Přišlo by mi to nejmoudřejší, ale to, že my budeme hlasovat a přitom nevíme přesně o čem, a nevíme, jak si ty výpočty věrohodně ověřit, protože tohle k dispozici nemáme, to mi prostě nepřijde fér, správné a nakonec ani zodpovědné. Takto hlasovat pro nás bude opravdu velice obtížné. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní místopředsedkyně. Nyní s faktickou poznámkou – než dám slovo panu místopředsedovi Juchelkovi – máme zde přihlášku s faktickou poznámkou pana ministra Mariana Jurečky. Prosím, máte slovo.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Děkuji moc. Já chci jenom velmi stručně zareagovat. Na debatu o kalkulačce jsem odpovídal na sociálním výboru, ale je fér to říct i tady. Stejně jako u důchodové reformy jsme na začátku druhého čtení. Fakt není v našich silách vytvořit kalkulačku, když neznáme finální parametry. Jsou tady pozměňovací návrhy, které projednal sociální výbor, jsou tady pozměňovací návrhy opozice, tak není možné vytvořit kalkulačku, když nevíme finální parametry. Je to stejné jako u důchodové reformy, taky jsme o tom tady tu debatu vedli. Ted', v těchto týdnech, dochází ke změně kalkulačky, takzvané Idy, která umí lidem říci, jaká bude jejich výše důchodu. Takže to jenom jako na margo logiky pochopení toho, že opravdu na začátku druhého čtení já neznám rezort, který by dokázal vytvořit kalkulačku, když nemá finální parametry toho, jak to bude vypadat.

V rychlosti: zmiňované obavy, jestli někdo se může bát, nebo neobávat reformy. Všechny zranitelné skupiny budou lépe chráněny než teď. Kdo se má obávat? Ten, který je v produktivním věku, je zdravý a nepracuje vůbec nebo pracuje v rámci černého trhu práce. Tak ano, to přiznáváme férově, pro tuhle skupinu lidí ta situace bude diametrálně složitější a prostě budeme mít jasný tlak a motivaci, aby ti lidé opravdu pracovali, a pracovali legálně – pokud pracovat mohou. To říkám opakovaně.

Zranitelnost: ještě když byli Piráti v koalici, tak ještě před jednáním vlády jsme vlastně udělali kompromis toho posunu ze čtyř let na sedm let věku. Pokud to budeme chtít posunovat dál, znamená to vytváření ještě většího bodu zlomu, přesně v okamžiku, kdy to dítě dosáhne toho věku, tak pro rodinu, pro samozivitelku bude ještě větší bod zlomu, než vytváříme teď. Tolik v rychlosti.

Je potřeba si také uvědomit, že nikdy nepokryjeme žádným systémem sto procent všech individuálních případů. Proto tady máme MOPku a hmotnou nouzi a na všechny podklady, které zaslali členové sociálního výboru, jsme jim dávali odpověď těch modelových příkladů na základě přesných dat.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane ministře, za dodržení času. Vaše vystoupení vyvolalo faktickou poznámku paní místopředsedkyně Olgy Richterové. Prosím, máte slovo, paní místopředsedkyně.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Je přece logické, že ministerstvo má svůj podklad pro vládní návrh, a je přece samozřejmé, že když řada těch změn, o kterých se tady bavíme nebo které jsou třeba i v těch mých pozměňovacích návrzích, je parametrických,

je o tom, že v nějakém koeficientu posunete, změníte třeba desetinné číslo, tak to znamená, že je to přece snadné upravit, když to máte třeba v excelovém vzorci. Na tom chci říct, že vy určitě normálně ten výpočetní technický podklad máte, máte vládní návrh, k tomu by bylo fér ten výpočetní podklad zveřejnit, k tomu vládnímu návrhu má být veřejná debata opřená o ty výpočetní podklady.

A co se týče možných úprav, tak to samozřejmě může se stát a myslím, že právě u těch rodin, kde jeden rodič pracuje a ten druhý je ještě doma s malým dítětem, třeba čtyřletým, by to podle mě bylo záhodno. A řeknu, o co jde. Tam jde o to, že ta rodina se vlastně skokově dneska stává takzvaně nezranitelnou u toho rozdílu mezi čtyřletým a pětiletým, a mně to prostě přijde příliš přísné. A právě u takovýchto skokových rozdílů v situacích, kdy nejde o lidi, co by se vyhýbali práci, to vůbec, ale jsou v situaci, kdy objektivně není snadné práci sehnat nebo práci třeba s péčí o ty tři malé děti skloubit, si myslíme, že to bude zbytečně přísné na rodinu, která má prostě typicky třeba otce s nižším příjmem, nízkopříjmového pracujícího tatů a mámu, která v tom nějakém okrajovém regionu práci velmi těžko s malými, často nemocnými dětmi sežene. A u takovýchto případů varujeme, že nám to vychází na minus 4 nebo minus 5 tisíc měsíčně.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Nyní byl sice s přednostním právem přihlášen pan místopředseda Juchelka, ale dal přednost panu kolegovi Kohajdovi s řádnou přihláškou. Prosím, máte slovo.

Poslanec Michael Kohajda: Vážené dámy, vážení pánové, vážení páni ministři, moc děkuji panu místopředsedovi za umožnění vystoupení, a nebudu dlouhý.

Já bych chtěl představit dva pozměňovací návrhy v rámci této sloučené debaty. Prvním z nich je pozměňovací návrh, který je ke sněmovnímu tisku 800, to znamená k tomu doprovodnému zákonu, k návrhu zákona o dávce státní sociální pomoci. Jedná se o část, která mění zákon o hazardních hrách, a doplňuje se možnost provozovatelů hazardních her vytvořit program snižování dopadů účasti na hazardní hře, který by měl ochránit hráče v hazardních hrách. Já jsem k tomuto pozměňovacímu návrhu zpracoval podrobnou písemnou důvodovou zprávu, takže mi dovoluji jenom krátce shrnout, že základním cílem toho předloženého mého pozměňovacího návrhu je umožnit efektivnější snižování rizikovosti účasti na hazardních hrách a předcházení sociálně patologickým jevům spojeným z provozováním hazardních her, a to právě prostřednictvím programu včasné detekce rizikového hráčství. Ochrana účastníků her před rozvojem patologického hráčství je zcela nepochybně žádoucí a celospolečensky prospěšný cíl, na jehož dosažení by měl stát vytvořit v oblasti veřejnoprávní regulace odpovídající zákonné podmínky.

Navrhovaná novela zákona o hazardních hrách pak jasně definuje tento cíl jako veřejný zájem a poskytuje provozovatelům zmocnění pro využití tohoto právního titulu, což umožní efektivní realizaci programu včasné detekce rizikového hráčství a celospolečenského zájmu v podobě ochrany hráčů a minimalizace společenských a ekonomických dopadů rizikového hraní.

Mám za to, že odpovědní provozovatelé hazardních her mají zájem na tom, aby měli odpovědné účastníky, tedy hráče hazardních her, a domnívám se, že právě program snižování dopadů účasti na hazardní hře, který by měl být takto umožněn, je důležitou součástí toho, jak předcházet sociálně patologickým jevům. Vidím zde i úzkou souvislost právě se sociálními dávkami, protože mnoho méně zodpovědných hráčů hazardních her propadá v rámci společenského síta právě do skupiny těch ohrožených, kteří často pak požívají sociální dávky.

Můj druhý návrh, který je připraven ve spolupráci s dalšími poslanci pod vedením pana kolegy Jiřího Navrátila, je veden pod sněmovním dokumentem 6146 – a jenom řeknu, že předchozí můj pozměňovací návrh má číslo sněmovního dokumentu 6154 – tak tento sněmovní dokument 6146 mění pozměňovací návrh, který byl přijat výborem pro sociální politiku k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o dávce státní sociální pomoci.

Cílem této změny je, aby se navýšil koeficient pro příspěvek na vysokoškolské studium ze současných navrhovaných 1,5násobku životního minima na 2 a půl násobek životního minima. Mám za to, že je potřeba podporovat studenty vysokých škol v jejich vysokoškolském studiu, u studentů ze sociálně slabších rodin, musíme překonávat finanční bariéry, které někdy jsou bariérami pro studium těchto mladých osob na vysokých školách. Původně jsem zvažoval návrh 3,0 koeficientu, ale po debatě se všemi kolegy, kteří jsou pod tím pozměňovacím návrhem uvedeným v systému pod sněmovním dokumentem 6146, jsem se nakonec připojil k nim s návrhem 2,5násobku. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní s přednostním právem pan místopředseda Aleš Juchelka. Prosím, máte slovo. Připraví se paní poslankyně Hanzlíková. Prosím.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Také moc děkuji. V tuto chvíli budu tak malinko reagovat na svou předřečnici, vašim prostřednictvím, Olgu Richterovou.

Co se týká té kalkulačky, samozřejmě to je velikánské minus právě proto, že si nedokážou ti lidé, kteří tu dávku, tak jak říkala má kolegyně, vypočítat nejen doma, ale taktéž ani na druhé straně na tom úřadu se neví, co z toho vlastně vypadne. I když to bude už úplně napevno cizelované, tak pokud se člověk dostane do nějakých problémů v rámci té superdávky, tak si nebude moci vlastně sám doma nějakým způsobem vypočítat tu samotnou dávku na té své životní situaci tak, jak to je.

Obecně u superdávky máme stanovisko takové, že se pravděpodobně u ní zdržíme tady z těchto důvodů, a já ještě, protože potřebujeme docizelovat některé věci, budu ještě dávat návrh na přerušení.

Co se týká těch kladů, moc děkuji panu ministrovi, že se vůbec za prvé do toho pustil, že jsme mohli komunikovat s Ministerstvem práce a sociálních věcí a že některé naše výhrady a nápady byly už zakomponovány do pozměňovacích návrhů, které prošly výborem pro sociální politiku. Tam samozřejmě některé věci dopadly dobře, nicméně některé záležitosti, které tady řeknu, jsou ještě kruciózní k tomu, abychom k tomu dali kladné stanovisko, i když ani tomuto se nevyhýbáme.

Co se týče potom upřednostňování těch, kteří jsou samozivitelé nebo se starají o dítě jako ti, kteří jsou sami v té domácnosti. Já mám s tím problém – tady to pan ministr naznačil – nejen z toho důvodu, že tím největším kladem vlastně, který ta superdávka přináší, že jsou vymazány ty body zlomu, kdy vlastně plus minus, když to přeženu, jedna koruna rozhodovala o tom, zdali ten příspěvek dostanu, anebo ne, nicméně to neustálé protežování samozivitelů, a nemyslím tím, protože samozivitel je hlavně vdovec a vdova, kterým samozřejmě, když mají děti, tak se z nich stanou sirotci, už stát pomáhá sirotčím důchodem, vdovským důchodem, vdoveckým důchodem, ale i přesto, že ten samozivitel má to dítě samozřejmě doma a musí se o něj starat i v průběhu nemoci, tak já se vždycky u toho ptám, kde je ten druhý rodič? I přesto, že bydlí přes ulici nebo někde jinde, i on se může samozřejmě postarat,

tak jako úplná rodina, která je tím pádem tak trochu diskriminována, o to dítě nemocné taky. Vždycky to dítě má rodiče oba dva.

Co se týče ale samotné superdávky – bydlení. Snižování dávky jako tlak na nalezení levnějšího nebo kvalitnějšího bydlení samozřejmě v současné bytové situaci v České republice nemůže být úspěšné. Klienti totiž nebydlí draze nebo nekvalitně ze své vůle, oni totiž nemají žádnou jinou volbu. Trh s byty je pro ně jako takový nedostupný. Bez navazujících programů obcí, které by byly podporovány státem, je pouze dalším problémem, který klienty povede do už tak bezvýchodné situace. Ti z měst a oblastí, které nabízejí samozřejmě nějaká pracovní místa a mají nějakou infrastrukturu, se mohou odstěhovat samozřejmě do oblastí s levnějším bydlením, ale bez možnosti nebo respektive s omezenou možností pracovat a starat se o děti. Povede to tedy k exodu do míst bez práce a k rozrůstání vyloučených lokalit, které i tak nám v tuto chvíli skutečně více stoupají, než aby klesaly, a to v průběhu samozřejmě desítek let.

Počet příjemců dávek ani jejich výše se nesníží, přesně naopak dle mého názoru vzroste, nedostatek financí na bydlení bude muset být sanován dávkou v hmotné nouzi, to znamená mimořádnou okamžitou pomocí, anebo samozřejmě potom povede k nějaké další dávkové úpravě. I proto tam došlo k těm změnám parametrů u komponenty nebo složky, jak se teď nově říká, bydlení.

Úřad práce samozřejmě je podle zákona jediným orgánem zodpovědným za nastavení a realizaci takzvaného podpůrného plánu, to bychom s ministerstvem taktéž řešili. V tom případě samozřejmě se podpůrný plán tak, jak byl navrhován původně, stane pouze formálním dokumentem, administrativní zátěží bez jakéhokoliv efektu, která by pomohla těm klientům.

Podpůrný plán podle mě musí být často nebo pořád – neustále sestavován s podporou například obce nebo těch organizací, které pracují přímo s rodinou, případně třeba s Probační a mediační službou. V tomto směru je třeba taktéž zákon upravit a na to se moc tady nemyslelo, i když se taky udělal kus práce v nějakém pozměňovacím návrhu. Úřady práce totiž musí být z hlediska superdávky lídrem tohoto celého procesu a ten člověk samozřejmě musí být pod úřadem práce. Ale ten úřad práce v tom nemůže být sám, MPSV musí nalézt cestu, jakým způsobem tuto díru v zákoně, která se týká podpůrného plánu, zacetit.

Bonus za práci jako motivace k práci a k legalizaci práce načerno je opět samozřejmě u superdávky pouze nějaký teoretický konstrukt. Bylo ověřeno v některém z mnoha desítek projektů podpořených v minulých letech z ESF – Evropského sociálního fondu – či ze státního rozpočtu. To je otázka, protože těch podpůrných prostředků bylo několik, a samozřejmě my ta data mít můžeme. Já o tom nevím v tuto chvíli.

Volný trh práce o lidi s kumulací problémů samozřejmě nestojí, proto se tady budou řešit – a bude to dělat i můj kolega Patrik Nacher, tuším s Lucií Šafránkovou, tak jako to dělá kolegyně Olga Richterová – právě exekuce a insolvence. Dlouhodobá nezaměstnanost a příležitostné práce načerno tedy výlučně samozřejmě nejsou tou správnou volbou pro ty, kteří budou tu superdávku čerpat.

Navíc v případě samozřejmě legálního zapojení na trhu práce vydělávají velmi málo, méně samozřejmě než načerno, a to jim ten bonus pracovní jako takový nevynahradí. Bez velmi aktivní a komplexní podpory, bez té účasti toho podpůrného programu nemůže být účinný a na legální trh práce je samozřejmě nedovede.

Životní minimum, to jsme říkali ministerstvu, je opravdu nízko. V tuto chvíli je tam úprava jednoho pozměňovacího návrhu, kde je navýšeno na 5 500 u jednotlivce. Tady navíc samozřejmě to vychází ze starého výpočtu spotřebního koše, který opravdu neodráží současné potřeby lidí ve 21. století. Proto se například přírůstek na dítě stal postupem času chudinskou dávkou a nízká hodnota zkresluje i cílovou skupinu superdávky. Proto tady tento pozměňovací návrh na navýšení životního minima budeme podporovat.

Co se týká obcí, pokud by zákon prošel v stávající podobě bez pozměňovacích návrhů, obce se dostanou úplně mimo orgány zodpovědné za situaci svých obyvatel – příjemců dávky, ale důsledky samozřejmě z hlediska nekvalitního bydlení, z hlediska nezaměstnanosti a tak dále, ty obce ponesou. Další sociální propad a kriminalita v případě nedostatku peněz na bydlení a živobytí, příliv lidí do obcí na okraji v uvozkách a z vyloučených lokalit a tak dále, ohrožení bydlení pro rodiny s dětmi a tak dále, tak to opravdu dopadne potom na ty samotné obce.

Co mi dělá největší samozřejmě problémy, to jsou dvě věci, a to je, že přídavek na dítě je součástí superdávky, že se tady míchají ty chudinské dávky jako doplatek na bydlení a životní minimum a tak dále s prarodinnými dávkami, ale konstruktem té superdávky už budeme muset úplně zapomenout na jakoukoliv prarodinnou politiku, což samozřejmě přídavek na dítě je, poněvadž přídavek na dítě je příjmově testovaná dávka v tuto chvíli, kterou dostane každý, kdo se vleze do toho koeficientu, aby ho dostali i ti, kteří jsou skutečně aktivní v práci, a ti, kteří mají nízké příjmy. Tak ti, pokud pobírají přídavek na dítě v tuto chvíli a budou pořád pracovat, to je ten druhý můj problém, budou majetkově testováni. Ale tak, jak nám bylo vysvětleno – a ten mindset se bude muset skutečně úplně předělat u té superdávky – už končí tady prarodinný typ podpory pro rodiče, kteří mají malé děti a nízké příjmy, a už prostě přídavek na dítě je smazán v rámci té složky Dítě.

Žadatel má být za celou domácnost jen jeden. To se taktéž změnilo po našich připomínkách v tom pozměňovacím návrhu, který připravilo Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Co se týká potom samozřejmě těch některých věcí u majetkového testování, tam je skutečně minusovým bodem to, že například máte dvě skupiny, když to vymyslím jako příklad, třeba starobních důchodců. Někteří pobírají, a je jich zhruba půl milionu, starobní důchod na poště, to znamená v hotovosti, kdy jim přijde složenka, a ta druhá část starobních důchodců to dostává od České správy sociálního zabezpečení na účet. A teď si vezměte, že například u složky Bydlení se dostanete svým příjmem, svým bytem, svou lokací do složky Bydlení. Vyjde vám majetkový test a ti, kteří mají na účtu našetřeno více, než majetkový test požaduje, tak vy o tu superdávku přijdete. Ale ti, kteří to vybírají v hotovosti a mají to ušetřeno v šuplíku, například 300 000 korun, budou dále pobírat tu superdávku, protože budou mít ty peníze prostě ne na účtu a bude to nedohledatelné. A takovýchto pobíračů dávek máme celou řadu.

Majetkový test obecně v rámci celé superdávky je bych řekl tím nejslabším článkem, který skutečně bude vést ke kreativě lidí, kteří v tuto chvíli čerpají nějakou z těch čtyř komponent, aby to mohli čerpat dál. To znamená, že de facto se například, když ne svou vlastní vinou třeba jsou lidi propuštěni ze zaměstnání jako u nás, když před několika měsíci tam skončil jeden z velkých podniků, tak ti lidé si desítky let platí sociální pojištění, najednou se ocitnou na úřadu práce. Než se nadechnou a najdou si nové místo, to může trvat měsíce, nebo se rozhodnou pro nějakou rekvalifikaci. V tuto chvíli oni budou majetkově testováni, a i přesto, že desítky let byli zodpovědní, šetřili si třeba na penzi a tak dále, tak ten majetkový test vyhodnotí: OK, máte našetřeno na penzijním připojištění, máte tady takovouto částku na termínovaném účtu, máte třeba svůj vlastní byt, protože jste celý život šetřili, pracovali, byli zodpovědní, jenom jste se na malilinký úsek vašeho života, pár měsíců, dostali do svízelné situace, tak budete majetkově testováni a pomoc od státu nedostanete. To se mi zdá, že je opravdu velmi tvrdé a že tady vzniká vlastně bych řekl takový dvojí metr u těch, kteří mají stejné podmínky, do kterých se dostali v rámci té svízelné situace, ale pomoc dostanou, a ti, kteří byli zodpovědní, tak tu pomoc nedostanou. U starobních důchodců je to jasný příklad.

Takže já bych požádal, abychom tady tento bod ještě přerušili a některé ty věci ještě dodiskutovali. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Pane místopředsedo, rozuměla jsem tomu správně, že jde o... (Poslanec Juchelka mimo mikrofon: Návrh na přerušení.) Návrh do kdy?

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Návrh na přerušení do 15. března. Ano, po rozpravě to můžeme nechat hlasovat, určitě.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Jenom aby bylo naprosto jasno, takže dáváte návrh na přerušení do 15. 3. po doběhnutí této sloučené obecné rozpravy.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Ano, můžeme to hlasovat tam.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji pěkně, mám to poznamenáno.

My nyní přistoupíme tedy k dalšímu přihlášenému a tím je s faktickou poznámkou pan poslanec Martin Dlouhý. Prosím.

Poslanec Martin Dlouhý: Dobrý den, já jenom jsem tady slyšel nějaká slova o těch majetkových testech. Kolega, prostřednictvím paní předsedající, zmínil penzijní připojištění nebo spoření, stejně tak stavební spoření. Všechny produkty, které jsou podporovány státem, se tam nepočítají, takže nepočítají se do majetku těch osob. Stejně je jedno, jestli mají, nebo nemají byt, protože když máte jeden byt, ve kterém bydlíte, tak se tam přece taky nepočítá. Ale nevím, proč bychom podporovali někoho, kdo vlastní tři byty. To mi připadá jako bláznivina, abychom takovou rodinu podporovali. Takže jenom na vysvětlenou, že si myslím, že to bylo trochu zkreslené, to, co jste teďka tady pověděl. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji za dodržení času a tato faktická vyvolala faktickou pana místopředsedy. Prosím.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji a budu na to reagovat. Dobře, nemusí jít samozřejmě o ty státem podporované, může jít o termínované vklady, může jít o to, že tomu člověku, já nevím, umřou rodiče a on zdědí jejich byt, který prodá, má najednou na účtu peníze, dostane se skutečně do nějaké svízelné situace, nebo ten byt zdědil. Já tomu rozumím, kam samozřejmě tím zákonodárci z vládní koalice míří. Nicméně říkám na druhou stranu to, že když tady máte člověka, který má šedesát let, pracoval u nás třeba v ArcelorMittal, který teďka nedávno došel do insolvence, byl propuštěn, v tuto chvíli je na úřadu práce, najednou zdědí nějaké množství peněz a tak dále, ale – nebo byt nebo nemovitost, nebo má něco našetřeno na termínovaném účtu, protože byl – a chápu, že jsou tam ty limity zodpovědné, a teď potřebuje třeba tři měsíce na to, rozkouskat se po trhu práce, potřebuje třeba tři měsíce

rozkoukat se po tom, co ještě by mohl dělat na Úřadu práce za rekvalifikace a tak dále, ale tu podporu od státu nedostane.

Takže tady říkám, že se mi to zdá velmi nespravedlivé vůči těm – vůči té části společnosti, která je zodpovědná, a samozřejmě výhodné vůči těm, kteří třeba takhle zodpovědní nejsou. A rozumím tomu, že to samozřejmě není penzijní připojištění nebo stavební spoření, tady se nemusíme chytat za slovíčko. Tady jde o ten samotný princip toho, jak je superdávka konstruovaná, a že když vy zdědíte něco po svých rodičích, kteří byli taky zodpovědní a tak dále, tak potom nedosáhnete na pomoc státu i přesto, že si desítky let třeba to sociální pojištění platíte, a najednou byste mohl mít na tři měsíce – abyste nemusel prodávat byt a chatu a rušit termínované účty, než se rozkóujete (Předsedající: Čas.) na tom pracovním trhu (Předsedající: Čas.), tak abyste byl sanován.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: A ještě technické upřesnění, pane místopředsedo, mimo faktickou poznámku, k návrhu na přerušení na tom konci. Protože jsme v sloučené obecné rozpravě, tak se jenom pro pořádek táži: Je to návrh, který se týká přerušení obou tisků? Je vztažen k oběma tiskům 799 i 800? (Pan poslanec Juchelka mimo mikrofon: Ano, obou tisků.) Děkuji.

A tím se tedy dostáváme v rozpravě dále, bude vystupovat paní poslankyně Jana Hanzlíková, poté pan poslanec Igor Hendrych.

Ale já bych ještě načetla omluvy, s dovolením. Omlouvá se totiž řada poslanců: pan poslanec Radim Jirout se omlouvá od 10 do 12 hodin ze zdravotních důvodů, Josef Kott od 9.15 do 10 hodin z pracovních důvodů, Jiří Mašek z celého jednacího dne z pracovních důvodů, Ladislav Okleštěk z celého jednacího dne ze zdravotních důvodů, Michaela Opltová z celého jednacího dne ze zdravotních důvodů, Jan Richter z celého jednacího dne z pracovních důvodů, Radek Vondráček od 10 do 12 hodin z pracovních důvodů a Petr Vrána z celého jednacího dne z pracovních důvodů. Z členů vlády se ještě omlouvá Jan Lipavský z celého jednacího dne z pracovních důvodů.

Prosím, paní poslankyně, děkuji za trpělivost, a ujměte se slova.

Poslankyně Jana Hanzlíková: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já se velmi ráda vyjádřím k zákonu státní sociální pomoci, protože to je velmi důležitý zákon, a chtěla bych hned na začátku říct, že my s těmi obecnými principy, jak je tady představoval pan ministr, souhlasíme. Je to především to, že dávka má podporovat a oceňovat rodiny nebo osoby, které se snaží svoji situaci zlepšit prací, ale i odpovědným přístupem k zajištění bydlení a k výchově nezaopatřených dětí.

Také souhlasíme samozřejmě s tím, že ten systém nepojistných dávek je v současné době poměrně složitý, takže určitě je dobré ho zjednodušit a zpřehlednit pro klienty.

Také jsem moc ráda slyšela od pana ministra, že tady uváděl, že to, že bude zavedena superdávka, bude znamenat individuálnější práci lidí a zaměstnanců Úřadu práce s klienty. To je to, po čem jsem volala dlouhodobě, protože si myslím, že to je velmi, velmi důležité pracovat s tou osobou a s rodinou a i poznat veškeré ty její potřeby a na to nějakým způsobem reagovat potom v dávkovém systému.

S čím jsem ale od začátku měla problém, a to je v podstatě už poměrně dlouhá doba, protože poprvé se začalo uvažovat o sloučení některých dávek, vlastně v době, kdy jsem ještě seděla na Ministerstvu práce a sociálních věcí, tak to bylo to, že vlastně superdávka ruší čtyři dávky dvou různých dávkových systémů, které historicky měly vždycky odlišnou filozofii

a byly určeny úplně odlišným cílovým skupinám. Takže tak, jak tady zaznělo, je to přídavek na dítě a příspěvek na bydlení ze státní sociální podpory a pak dvě dávky, jedna na živobytí a doplatek na bydlení z hmotné nouze. Logicky tedy, když se nad tím zamyslíme, je velmi složité nastavit podmínky pro jednu novou dávku tak, aby pokryly obě ty skupiny z dvoudávkových systémů. Hodně se to projevuje například právě při nastavování majetkového testu.

V původním návrhu byla za mě řada nedostatků, bylo to v oblasti vymezení zranitelné osoby, kde se nepokrývaly všechny cílové skupiny, které by měly v zranitelnosti být zohledněny, a také v oblasti nastavení parametrů výpočtů dávky. Na to reagovala veřejná odbornost a neziskové organizace, které poukázaly na hrozící problémy pro mnoho lidí a rodin, protože oni byli schopni a vytvořili celou řadu modelových příkladů, kde jim vyšly ty výpočty tak, že by některé rodiny nebo osoby přišly o poměrně vysoké částky – někde to opravdu byly tisíce. Jednalo se tam třeba o jednočlenné rodiny, rodiny s nízkým příjmem nebo v určitých případech u lidí samostatně žijících, kteří mají zdravotní postižení. Jsem proto opravdu ráda, že v té době od prvního čtení došlo opravdu k mnoha schůzkám a kulatým stolům, a že MPSV spoustu věcí tedy pozměňovacími návrhy upravuje podle poznatků a informací z terénu.

Já už jsem to říkala na výboru, ale musím to říci i tady. Za mě je velká škoda, že taková diskuse neproběhla ještě předtím, než byl návrh zákona o superdávce předložen na vládu, protože tím se mohlo předejít velké nejistotě lidí, kteří se určitě i na vás obraceli a byli znejistěni tím, že si nedokázali díky tomu, že neexistuje ještě teď ta kalkulačka, tak nebyli schopni si spočítat, jak po tom zavedení nové dávky, jak na tom budou.

Jak už jsem zmínila, za mě je velmi důležité, aby byla správně vymezena skupina zranitelných osob, a vzhledem k tomu, že v zákoně budou striktně vymezeny ty jednotlivé skupiny, tak to musí být skutečně dobře promyšlené, aby se potom nestalo, že se v praxi ukáže, že určitá skupina, která má znaky zranitelnosti, nebude v tom zákoně vymezena. K této oblasti směřuje první pozměňovací návrh, který podávám ještě s kolegy ze sociálního výboru, má číslo 6124 a rozšiřuje § 7, což je zranitelná osoba. Rozšiřuje ho v písmenu c), kde se to týká osob invalidních v prvním stupni, poté v písmenu f), kde se jedná o osobu osobně pečující o dítě ve věku – a tady se mění na 12 let, protože to je dítě, které má určité problémy zdravotní, protože je závislé na pomoci druhé osoby, a poté doplňuje další písmeno, tedy i), a jedná se o osobu v dočasné pracovní neschopnosti v délce přesahující šest měsíců. U zranitelných osob se předpokládá, že z důvodu věku nebo zdravotního stavu pracovní aktivní být vůbec nemohou, anebo pouze mohou být částečně aktivní právě vzhledem ke svému zdravotnímu omezení, a z toho důvodu ony nedosáhnou na ten pracovní bonus. A pokud vezmeme v úvahu charakteristiku zranitelné osoby, tak si myslím, že je opravdu nutné rozšířit o osoby v I. stupni invalidity, a to z toho důvodu, že to jsou osoby, které mají omezení pracovní schopnosti někde mezi procenty 35 až 49 – to je vlastně o polovinu, takže důvodem poklesu pracovní schopnosti jsou nejružnější onkologická onemocnění, úrazy a také samozřejmě zdravotní postižení tělesné nebo psychické povahy. Zároveň je nutné definici zranitelné osoby rozšířit v tom novém písmeni, jak jsem hovořila o osobách, které jsou dlouhodobě v dočasné pracovní neschopnosti, protože i tady se jedná o lidi, kteří prodělali například onkologická onemocnění, případně to můžou být psychiatrická onemocnění a podobně. Samozřejmě pokud člověka z aktivního života to odvede – ta nemoc – na dobu už delší než šest měsíců, tak je jasné, že se to projeví i na finanční stránce rodiny nebo té osoby.

Další důležitá oblast za mě je problematika podpůrného plánu, který je v podstatě opravdu stěžejní pro řešení těžkých sociálních situací jednotlivých rodin nebo osob. K této oblasti směřuje další pozměňovací návrh, který podáváme s kolegy, a ten má číslo 6125, kde se do § 37 doplňuje další nový odstavec, který zní: „Poskytovatelé sociálních služeb a další osoby zaměřené na poradenství a pomoc osobám v tíživé situaci, které Úřad práce vyzve ke spolupráci při zpracovávání podpůrných plánů, musí poskytnout Úřadu práce součinnost.“

Podle návrhu zákona totiž bude pracovník Úřadu práce v podpůrném plánu stanovovat jednotlivé cíle a plánované kroky k řešení nepříznivé sociální situace klientů při jejich aktivním přístupu. Úřad práce v tom může spolupracovat i se sociálními pracovníky obcí v přenesené nebo samostatné působnosti, s neziskovým sektorem nebo se sociálními službami a podobnými organizacemi. Je proto nutné, aby zákon stanovil, že osoby či instituce poskytující poradenství a pomoc osobám v tíživé situaci, které úřad vyzve k té spolupráci, tak že mají povinnost poskytnout Úřadu práce potřebnou součinnost. On tady o tom krátce již hovořil pan poslanec Juchelka, kdy vlastně upozorňoval na to, že je velmi důležitá ta spolupráce, opravdu někdy pomoc té rodině bude fungovat jenom za předpokladu, že se spojí vlastně ty jednotlivé organizace, které nějakým způsobem přichází tedy s tím klientem do kontaktu, a je potřeba, aby ten Úřad práce měl v ruce nějaké nástroje k tomu, aby tu pomoc správně zacílil a aby byla efektivní.

Třetí pozměňovací návrh, číslo 6127, který podáváme, se týká výpočtu dávky v oblasti bydlení především u energií u lidí se zdravotním postižením. V § 26 se za slova „jsou-li všichni členové domácnosti zranitelnými osobami...“ vkládají slova „nebo je alespoň jeden člen domácnosti zranitelnou osobou podle § 7 písm. c)., nebo poživatel příspěvku na péči ve stupni závislosti III a IV“. Potom do § 32 se doplňuje podobná věta, jenom se to týká „alespoň jedna osoba starší 68 let nebo osoba invalidní ve III. stupni nebo osoba závislá na pomoci jiné fyzické osoby ve III. nebo IV. stupni“ a v § 36 se za slova „u nezaopatřeného dítěte“ vkládají slova „nebo u zranitelné osoby podle § 7 odst. 1 písmena c) a g)“. To odůvodnění je takové, že co se týká § 26, kde se jedná o příspěvek vlastně a zápočet některých nákladů na bydlení, nájemné a energie, tak u osob invalidních ve II. a III. stupni nebo u osob závislých na pomoci jiné osoby v těch vysokých stupních, takže třetím nebo čtvrtém, bývá toto zdravotní postižení velmi často spojené s potřebou vyšší teploty, a to s sebou nese samozřejmě zvýšené náklady na energie.

To samé se potom týká to energetického paušálu, tam to odůvodnění je v podstatě stejné a poslední ten § 36 se týká výše složky na živobytí. Tam vlastně se navrhuje rozšíření toho okruhu a opět se jedná o osoby, které mají nějaké zvýšené potřeby vzhledem ke svému zdravotnímu stavu.

Tolik k představování mých pozměňovacích návrhů, k těm se přihlásím potom samozřejmě v podrobné rozpravě.

A jenom bych se chtěla připojit k návrhu na přerušení tohoto bodu, a jestli si mohu dovolit, dávám návrh na přerušení do 5. března, samozřejmě po dokončení rozpravy. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Já se ještě ujistím paní poslankyně, takže dáváte nový návrh na přerušení do 5. března a připojujete se k tomu předchozímu návrhu na přerušení 15. března? (Poslankyně Hanzlíková: Ano.) Zároveň jenom se ujist'uji, že se to vztahuje tedy na přerušení obou tisků, protože jsme sloučené.

Poslankyně Jana Hanzlíková: Obou tisků, ale po dokončení rozpravy.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji pěkně. Děkuji, si to poznamenám.

A může se již připravit další vystupující a tím je pan poslanec Igor Hendrych, poté paní poslankyně a zpravodajka Lucie Šafránková. Prosím.

Poslanec Igor Hendrych: Děkuji za slovo, vážená paní místopředsedkyně. Vážení páni ministři, vážené dámy, vážení pánové, já jsem tady přišel především s tím, abych pohovořil chvíli o svém pozměňovacím návrhu, který je evidován jako sněmovní dokument 6039 a ke kterému se poté formálně přihlásím v podrobné rozpravě.

O co jde? Jde o to, že se domnívám se svými kolegy, se kterými tento pozměňovací návrh podávám, že je vhodné rozšířit okruh zranitelných osob o lidi, kteří jsou ve věku 55 plus, a jedná se o lidi, kteří jsou nezaměstnaní v tomto věku a kteří v podstatě splňují dobu důchodového pojištění v minimální délce 35 let, a to včetně náhradních dob, a také vlastně i včetně řádně ukončené soustavné přípravy na budoucí povolání na vyšších odborných či vysokých školách v prezenční formě.

Domníváme se, že tahleto kategorie lidí si to zaslouží, protože pokud někdo pracuje celý svůj aktivní život, respektive se v průběhu svého aktivního života aktivně připravuje na své budoucí povolání, a tady bych zdůraznil, že je vlastně uveden důležitý pojem doby řádně ukončeného studia nebo řádně ukončené soustavné přípravy, to znamená, netýká se to lidí, kteří – takový fenomén tady bohužel vidíme, že se přihlásí lidé na vysokou školu, pak po roce skončí, na jinou vysokou školu nastoupí, pak třeba studují pět let, v podstatě své studium nikdy nedokončí a je to jakási strategie životní v daném období života, tak na takoveto myšleno není, proto je tam uvedeno „řádně ukončené soustavné přípravy na budoucí povolání“. Tak se domnívám, že tato věková skupina s těmihle uvedenými parametry si zaslouží vyšší ochranu, a je to opravdu velký rozdíl. Pokud má někdo 55 let plus a v podstatě celý život se soustavně vyhýbá práci – pan ministr o tom tady mluvil, že prostě jsou lidé, kteří dokonce nepracují celý život – a dávat je na stejnou úroveň jako lidi, kteří se dostali ve věku 55 plus do stavu nedobrovolné nezaměstnanosti, tak si myslím, že je velkou chybou. Tohle si myslím, že bychom měli být schopni rozlišit, a zejména s ohledem na to, že vlastně velice často – když se podíváme do statistik nezaměstnanosti – jsou to lidé, kteří jsou, respektive tahleto skupina je v podstatě nejohroženější, respektive často je ta nezaměstnanost u této skupiny až násobně vyšší než třeba v některých jiných věkových kohortách. Velice často jsou to lidé, kteří v podstatě velice těžko shání práci, na to je taky spousta studií a statistik a tak dál. Takže tohle to je meritum mého pozměňovacího návrhu.

Ještě v závěru bych chtěl se připojit k tomu, co tady říkala paní místopředsedkyně Richterová úplně na začátku, vaším prostřednictvím, a to je to, že neexistuje kalkulačka pořád. Pan ministr se to snažil tady nějakým způsobem vysvětlit. Když jsme se o tom bavili i na výboru pro sociální politiku, tam ty důvody padly trošku jiné. Já bych se k tomu jako nevracel. V každém případě si myslím, že tohle je opravdu poměrně zásadní věc, že pokud nemáme tu kalkulačku, pokud nejsme schopni si to spočítat, a upozorňuje na to řada organizací, řada občanů, kteří nám píšou, tak si myslím, že v danou chvíli ten zákon prostě nebo ve chvíli hlasování ten zákon nemůže mít potřebnou legitimitu. Někaké objektivní důvody k tomu samozřejmě být mohou, nicméně si myslím, že jakmile ministerstvo jednou už předloží nějakou normu, tak ji prostě, aspoň nějakou provizorní kalkulačku, mít měla, byť se ty parametry v průběhu druhého čtení samozřejmě mohou změnit, ale ten argument úplně nepřijímám a z tohoto důvodu navrhuji přerušení tohoto bodu, ale nikoliv jako mí kolegové až po dokončení debaty, ale navrhuji to ukončení, tedy přerušení tohoto bodu do 15. 3, ale ihned. V tuhle chvíli navrhuji přerušení tohoto bodu.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Pane poslanče, vy tedy dáváte procedurální návrh na ...?

Poslanec Igor Hendrych: Procedurální návrh na přerušení tohoto bodu do 15. 3 a chci o něm hlasovat teď.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Protože jsme ve sloučené obecné rozpravě, tak tedy na přerušení obou bodů?

Poslanec Igor Hendrych: Ano, samozřejmě, to jsem opomněl říci.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Jenom pro pořádek, vnímám další přihlášky k tomuto procedurálnímu návrhu. Nejprve pan předseda Dufek. Prosím.

Poslanec Aleš Dufek: Dávám protinávrh tady k tomuto návrhu a navrhuji přerušení tohoto bodu do 12.03 hodin dnešního dne.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Do 12.03, poznamenáno včetně těch 03. Potom jsem vnímala další přihlášku – pana poslance Navrátila. Prosím.

Poslanec Jiří Navrátil: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Sloučili jsme rozpravu dvou bodů. Navrhuji protinávrh, abychom přerušili jednání sněmovního tisku 799 (Předsedající: Ten návrh, prosím.) a 800, a to do 11.30 hodin. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Do 11.30, děkuji. Pak jsem ještě viděla pana poslance Haase s protinávrhem. Prosím.

Poslanec Karel Haas: Dobré dopoledne, dámy a pánové, děkuju mnohokrát za slovo. Já jsem za korektní považoval ty návrhy na přerušení po skončení rozpravy, ty byly naprosto korektní. Na tento návrh musím dát procedurální protinávrh na přerušení sloučené rozpravy k oběma právě projednávaným bodům (Předsedající: Ten čas?) do 11.05 hodin. Děkuju mnohokrát.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Do 11.05, mám to poznamenáno.

A ještě se hlásí pan poslanec Kaňkovský. Prosím.

Poslanec Vít Kaňkovský: Milé kolegyně, kolegové, já si dovoluji dát další protinávrh, abychom přerušili sloučenou rozpravu k bodům, ke sněmovním tiskům 799 a 800, do 12.05, ale ještě tu zmodifikuji, abychom nechali vystoupit všechny dnes přihlášené poslance a poté ještě před ukončením rozpravy přerušili tyhle dva body.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: To není jasný protinávrh k tomu. My teďka máme konkrétní návrh na přerušení do určitého času. Vy tam chcete dát další podmínku, to je zvlášť, to bych opravdu nechala zvlášť. Máme tady ten čas, těch 12.05.

Ještě pan poslanec Flek, ale už se blížíme k hlasování, prosím. Přivolala jsem kolegyně, kolegy z předsálí.

Poslanec Josef Flek: Děkuji, paní místopředsedkyně, já dám také protinávrh na přerušení, a to pouze u těchto dvou bodů ve sloučené rozpravě, a to do 12.15. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Máme tedy, a já to rekapituluji, řadu protinávrhů.

Slyším žádost o odhlášení, čili vás všechny odhlásím. Prosím, opět se přihlaste svými registračními kartami.

Navrhuji tedy postupovat, pokud nebude nikdo mít námitek, od posledního předneseného protinávrhu až k tomu prvnímu, jak je tady zvykem. Nevidím námitku k tomuto postupu.

Tedy nejprve přistoupíme k návrhu pana poslance Fleka, abychom přerušili tuto sloučenou obecnou rozpravu do 12.15.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh? Necht' zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

V hlasování číslo 10 se účastnilo 145 hlasujících, pro 6, proti 101. Tento návrh nebyl přijat.

Potom tam byl návrh pana poslance Kaňkovského na přerušení do 12.05.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh? Necht' zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

V hlasování číslo 11 se účastnilo 146 poslankyň a poslanců, pro 3, proti 112. Návrh nebyl přijat.

Následně pan poslanec Karel Haas návrh na přerušení do 11.05, to je stále hlasovatelné.

Já jsem zahájila hlasování. Kdo je pro? Necht' zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

V hlasování číslo 12 se účastnilo 147 hlasujících, pro 2, proti 120. Návrh nebyl přijat.

Dále protinávrh pana poslance Navrátila, a sice abychom přerušili tuto sloučenou rozpravu do 11.30.

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Necht' zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

V hlasování číslo 13 se vyjádřilo 148 hlasujících, pro 2, proti 113. Návrh nebyl přijat.

A již jsme u hlasování předposledního, které navrhl pan předseda Dufek, abychom přerušili dnes do 12.03.

Já jsem zahájila hlasování. Kdo je pro tento návrh? Necht' zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

V hlasování číslo 14 se účastnilo 149 poslankyň a poslanců, pro 5, proti 114. Návrh nebyl přijat.

A nyní se dostáváme k původnímu návrhu pana poslance Igora Hendrycha, návrh na přerušení obou bodů do 15. 3.

My tedy hlasujeme. Kdo je pro přerušení do 15. 3. tohoto roku? Necht' zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

V hlasování číslo 15 se účastnilo 149 hlasujících, pro 69, proti 73. Konstatuji, že tento návrh na přerušení taktéž nebyl přijat jako i všechny návrhy předchozí.

A já vám děkuji, že jsme se s tímto vypořádali.

Vnímám pana předsedu Radima Fialu s přednostním právem. Prosím.

Poslanec Radim Fiala: Děkuji za slovo. Vážené kolegyně, kolegové, já vás moc chci požádat o přestávku na jednání poslaneckého klubu hnutí SPD. Chci zde jasně sdělit, že nejde o žádnou obstrukční taktiku, nemáme zájem tento zákon ani některé další zdržovat, ale prostě i po včerejšku si máme hodně toho co říct a promluvit si o nějaké další strategii. Informoval jsem o tom i Marka Bendu jako předsedu klubu koalice, informoval jsem o tom i další lidi, a chci vás tedy požádat o tu přestávku na poslanecký klub hnutí SPD na 40 minut. Děkuji vám.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: 40 minut, tedy do 11.46. (Poslanec Fiala se vrací za řečnický pultík.) Ještě dodatek, pane předsedo?

Poslanec Radim Fiala: A poprosím poslance hnutí SPD, abychom se sešli v prostorách poslaneckého klubu. Děkuji vám.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Přerušuji tedy na žádost předsedy klubu hnutí SPD Radima Fialy do 11.46. Opět se zde sejdem a započneme jednat v tento čas. Děkuji.

(Jednání přerušeno v 11.07 hodin.)

(Jednání pokračovalo v 11.46 hodin.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážený pane ministře, vítám vás zde nazpět po pauze, kterou si vzalo hnutí SPD pro poradů svého klubu. Můžeme pokračovat v projednávání, kdy jsme ve sloučené rozpravě k bodům 1 a 2 dnešního pořadu. V rámci této rozpravy je nyní přihlášená a vystoupí paní poslankyně Lucie Šafránková. Dále se připraví pan poslanec Martin Dlouhý. Prosím, ujměte se slova.

Poslankyně Lucie Šafránková: Děkuji vám za slovo. Vážená paní místopředsedkyně, kolegyně, kolegové, jenom na úvod pro pořádek chci říct, že nyní vystupuji nikoliv jako zpravodajka, ale i jako poslankyně. Na úvod bych také ráda poděkovala za jednání mezi prvním a druhým čtením, která byla neformálního charakteru a proběhla, kde jsme i řadu věcí a našich námitek mohli diskutovat.

Tady k tomu návrhu, já už jsem to říkala několikrát, máme řadu výhrad, ty už jsem několikrát opakovala. Dneska bych ráda ještě zdůraznila, že vlastně zneužívání sociálních dávek už jsme sem zde na tuto půdu nesli již v minulém volebním období, a v tomto volebním období jsme jej předložili opět znovu, ale bohužel, poslanci vládní koalice nám to zablokovali. Náš návrh měl víc jak sedm desítek konkrétních změn a do určité míry i vítáme, že některé tyto naše návrhy byly zapracovány i do této takzvané superdávky.

Namátkou, co tam bylo uvedeno, uvedu alespoň definici minimálních technických, hygienických a dalších standardů platných pro nemovitosti, na které se vyplácí sociální dávky, či historicky první zavedení režimu pracovní neschopnosti pro příjemce sociálních dávek v evidenci Úřadu práce, kteří jsou dlouhodobě bez zaměstnání.

A jak už jsem říkala, my k tomuto návrhu máme opravdu některé zásadní výhrady a tyto naše výhrady se týkají jak konkrétních podmínek podoby nové dávky a nároku na ni, tak i sankční stránky celé věci, tedy toho, jak skutečně efektivně zamezit zneužívání sociálních dávek takzvaně nepřizpůsobivými a jak zároveň nediskriminovat a nevyloučit ze systému lidi, kteří skutečně sociální pomoc státu potřebují, a buď pracují, nebo objektivně pracovat nemohou, nebo se dostali do nějaké krátkodobé tíživé životní situace.

Takže mi dovolu te představit dvanáct pozměňovacích návrhů, které v tuto chvíli předkládám.

V prvním pozměňovacím návrhu, který má číslo sněmovního dokumentu 6079, navrhuji do tohoto zákona doplnit možnost Úřadu práce vyzvat člena domácnosti, který deklaruje svou pracovní neschopnost pro účely dávky a jejíž délka přesáhne za období od přiznání této dávky 380 kalendářních dní, aby se podrobil přezkoumání svého zdravotního stavu u odborného posudkového lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu České správy sociálního zabezpečení nebo u jiného poskytovatele zdravotních služeb určeného Úřadem práce.

Důvodem tohoto návrhu je snaha o sjednocení podmínek režimu pracovní neschopnosti a takzvané nemocenské u zaměstnanců a příjemců sociálních dávek tak, aby stejně jako

u zaměstnanců byli i příjemci dávky státní sociální pomoci nacházející se v pracovní neschopnosti po 380 dnech jejího trvání podrobeni kontrole zdravotního stavu specializovaným posudkovým lékařem a aby bylo případně rozhodnuto o jejich invaliditě či o ukončení této v uvozovkách pracovní neschopnosti, protože není do budoucna možné, udržitelné a spravedlivé, aby zde někdo setrval v pracovní neschopnosti třeba pět, sedm nebo i deset let a vesele přitom pobíral veškeré dostupné sociální dávky bez jakéhokoli zapojení se do pracovního procesu nebo rekvalifikace, a stát by neměl ani žádnou informaci o jeho skutečném zdravotním stavu a nemohl ho ani jakkoli přezkoumat, byť, když se jedná o zaměstnance, tak tam k tomu samozřejmě dochází a po určité době, pokud zaměstnanec z objektivních důvodů nemůže pracovat, je nemocný, tak si buďto zažádá o invalidní důchod, nebo si prodlouží podpůrnou dobu a podobně.

V dalším pozměňovacím návrhu pod číslem sněmovního dokumentu 6080 navrhuji totéž, tedy přezkoumání zdravotního stavu v režimu pracovní neschopnosti u odborného posudkového lékaře nebo u jiného poskytovatele zdravotních služeb určeného úřadem práce, ovšem tentokrát ve variantě po 730 dnech trvání této pracovní neschopnosti. Je to takový alternativní návrh.

V dalším návrhu pod číslem 6026 tak navrhuji, aby se pro účely posuzování nároku na dávku státní sociální pomoci nepřihlíželo k vlastnictví jedné nemovitosti, která nesplňuje požadavky, parametry a standardy definované tímto novým zákonem pro byt či jiný prostor určený k bydlení, například pro stavbu pro individuální nebo rodinnou rekreaci. Zdůrazňuji, že se musí jednat jen o jednu stavbu vedle bytu, který příjemce dávky nebo žadatel o ni využívá k bydlení. Pro zjištění, zda se k této uvedené a takto definované stavbě, tedy k nemovitosti či prostoru, který nesplňuje příslušné standardy, nelze v nich bydlet ani je pronajímat, bude či nebude přihlížet, bude existovat v zákoně lhůta tří let pro provedení kontroly stavebním úřadem pro případ nebytových prostor, anebo pro provedení kontroly úřadem práce, který má v gesci bytové standardy. Takže když to vezmu do praxe, jedná se například o osoby, které mají nějakou malou chatičku na zahradě. Zdá se nám to, že je to důležité z hlediska toho, že u majetkového testu pak tady vzniká nepoměr, kdy někdo například vlastní lukrativní stavební pozemek, lesy a jiné nemovitosti, a ten by vesele mohl pobírat sociální dávku dál, kdežto například důchodce, který má opravdu nějakou rekreační chatu na zahradě, rád tam jezdí alespoň na víkendy nebo na léto, tak tomu by po třech letech byla tato dávka odebrána. Takže alespoň touto cestou se kompromisně snažíme napravit vlastně majetkový test. Jde mi hlavně o to, aby sociálně ohrožené osoby či rodiny, které se nacházejí v příjmové chudobě nebo dočasné existenční krizi a současně, pokud mohou, pracují, nebyly nuceny se zbavovat kvůli nároku na dávku například nějaké práve, jak jsem říkala, rekreační minichatky nebo garáže, ve kterých nelze bydlet. Takže v těchto jasných, daných případech, které by podléhaly státní kontrole, nechceme omezovat vlastnická a majetková práva občanů tím, že je budeme zákonem nutit k jejich prodeji.

V dalším návrhu, který je veden pod číslem 5894, tady navrhuji změnit a rozšířit definici zranitelné osoby v případě příjemců příspěvku na péči, tedy vážně zdravotně postižených občanů závislých na pomoci jiných osob. Vláda zde navrhuje, aby zranitelnými osobami právě pro potřeby tohoto zákona nároku na dávku byli pouze lidé, kteří pobírají příspěvek na péči ve II. a vyšším stupni závislosti. To je zcela objektivně naprosto nedostatečné, když si uvědomíme, že příjemci příspěvku na péči v I. stupni závislosti jsou lidé, kteří nezvládají až čtyři základní životní potřeby, navíc osoby v I. stupni závislosti nad 18 let už skoro deset let pobírají příspěvek na péči ve výši, vážení, 880 korun měsíčně, to znamená, že si mohou dovolit opravdu zaplatit minimální, minimální péči během měsíce. Takže proto z těchto důvodů navrhuji, aby zranitelnými osobami ve smyslu tohoto zákona byli všichni poživatelé a příjemci příspěvku na péči bez ohledu na jeho stupeň.

V dalším návrhu 5893 navrhuji dále změnit definici zranitelné osoby v zákoně ohledně věkové hranice a snížit ji z vládou navrhovaných 68 let na 65 let. Navrhuji, aby za zranitelnou

osobu právě pro posouzení nároku na dávku byly považovány všechny osoby nad 65 let, pokud jimi nejsou již od nižšího věku z jiných zákonem taxativně vymezených důvodů. 65 let je nyní hranice, která je vyšší než zákonem v letošním roce definovaný věk pro vznik nároku na starobní důchod a je to i věková hranice, která je výrazně vyšší než průměrný věk, takzvané dožití ve zdraví v České republice. Současně se jedná o hranici, kterou považujeme za maximálně přípustnou pro vznik nároku na starobní důchod. To znamená, že i ze zdravotních a dalších důvodů jsou lidé starší 65 let zcela jistě velice často sociálně a ekonomicky zranitelnými osobami.

V dalším návrhu s číslem 5995 navrhuji změnit definici – opět – zranitelné osoby v případě rodičů pečujících o nezaopatřené děti. Navrhovaná úprava do 4 let věku dítěte, respektive do 7 let věku v případě osamělého rodiče, je nedostatečná. Nízkopříjmoví rodiče, zejména ti osamělí, například samoživitelé, jsou zranitelní ve smyslu povinnosti pečovat o své děti, v kontextu toho i z důvodu vyšších životních nákladů po celou dobu péče o dítě, a proto navrhuji, aby se za zranitelnou osobu považovalo i dítě do 10 let věku.

V pozměňovacím návrhu pod číslem 5797 pak navrhuji, aby se za příjem pro potřeby tohoto zákona a pro posouzení nároku na dávku státní sociální pomoci považovaly dávky důchodového pojištění po odečtení částky 1 000 korun od jejich měsíčního součtu u každé jednotlivé osoby, která o tuto dávku žádá. Tedy navrhuji, aby částka 1 000 korun nebyla u příjemců důchodů počítána do jejich takzvaného pro účely přiznání či nepřiznání dávky rozhodného příjmu. Jde o určitou kompenzaci všech opatření současné vlády namířených proti příjemcům důchodů, například typu snížení mimořádné valorizace důchodů v roce 2023 a nebo změny valorizačního schématu u řádných valorizací a zrušení dlouhodobého mechanismu mimořádné valorizace tak, jak jsme ji znali.

V dalším návrhu pod číslem 5772 reflektujeme současný nepříznivý demografický vývoj a za účelem podpory rodin a domácností, jejichž součástí jsou malé děti, na které některý z rodičů pobírá rodičovský příspěvek, umožňujeme započítat splátky hypotéky jako náklad na bydlení, a to spolu s vlastnickým paušálem až do výše normativního nájemného v dané lokalitě. Cílem tohoto pozměňovacího návrhu je přispět k větší ekonomické stabilitě rodin s malými dětmi čerpajících hypotéku na vlastní bydlení. Tento návrh by hlavně umožnil překlenout rodinám s malými dětmi čerpajícím nějaký úvěr na bydlení náročné životní období, tedy dobu, kdy tyto rodiny žijí hlavně z pracovního příjmu jednoho z rodičů, protože druhý pečuje o své dítě do 4 let věku v domácnosti a pobírá pouze rodičovský příspěvek. Tento návrh vychází hlavně z mého přesvědčení, že neexistuje žádný důvod, pro který by měl stát v rámci navrhované reformy podoby státní sociální podpory více podporovat rodiny, které si zajišťují bytové potřeby prostřednictvím komerčního nájemného, před rodinami, které zodpovědně usilují o stabilitu svého bydlení a zavázaly se ke splácení spotřebitelského úvěru na bydlení. Prakticky je tento pozměňovací návrh poměrně velmi jednoduchý. Dává i ty, co se opravdu snaží, pořídit si vlastní bydlení, a například jeden z rodičů, ten vydělávající, přišel o práci, tak, než si tu práci najde, tak zkrátka aby měl jistotu, že nebude muset například prodat byt, protože nejsou schopni utáhnout splátky a podobně.

Další tři pozměňovací návrhy pak podávám společně se svým kolegou Patrikem Nacherem. V pozměňovacím návrhu pod číslem 6151 navrhuji, aby se za příjem rozhodný pro přiznání nové sloučené sociální dávky považoval až příjem po odpočtu 50 procent z celkového objemu exekučních srážek žadatele. Vládní návrh totiž znevýhodňuje pracující osoby v exekucích. Je pro ně silně demotivační z hlediska ochoty přejít do legálního zaměstnání nebo v něm setrvat a spíše naopak posiluje jejich motivaci získávat příjmy na černém trhu práce a dostávat peníze takzvaně na ruku. To proto, že do výše příjmu rozhodného pro výpočet nároku na případné sociální dávky, v tomto případě dávku státní sociální pomoci, se jim započítává pracovní příjem celý, tedy před odečtením těchto srážek, nikoliv jejich příjem reálný. Je tak tedy zásadně zkreslené, kolik peněz k životu má osoba, respektive celá její rodina nebo domácnost, v exekuci fakticky k dispozici.

Tato změna by za prvé mohla částečně motivovat osoby v exekucích k navyšování jejich legálních pojištěných příjmů a tím by přinesla i vyšší daňové a pojistné odvody do veřejných rozpočtů, a naopak mohla by vést ke snížení objemu nelegálního zaměstnávání. Současně by alespoň dílčím způsobem odstranila několikanásobnou systémovou diskriminaci osob v exekucích, které poctivě své závazky splácejí formou srážek ze mzdy z řádného pojištěného zaměstnaneckého poměru a kvůli kombinaci tragicky nízko nastaveného měsíčního nezabavitelného minima a faktické nemožnosti dosáhnout na jakoukoliv sociální dávku musí dlouhá léta často i s rodinami žít v opravdu nedůstojných podmínkách příjmové, materiální i existenční chudoby.

Současný rozsah a objem exekucí, ve kterých se nachází, je zhruba 700 000 občanů plus jejich rodiny. Je to závažná společenská rakovina s masivními ekonomickými a rozpočtovými dopady, ze které nepřijatelným způsobem těží hrstka soukromých exekutorů s nemorálními bezpracnými zisky. Stát tady musí bezpodmínečně a radikálně zasáhnout. Tento můj pozměňovací návrh, který podávám společně s kolegou Patrikem Nacherem, je k tomu určitě prvním krokem. Je to motivace k tomu, abychom se alespoň pomalými krůčky snažili dostávat lidi ze šedého trhu práce zpátky na legální pracovní trh, aby tito lidé nebyli nedůstojně nuceni dostávat výplatu takzvaně na ruku, aby byli schopni zaplatit nájem, aby byli schopni koupit si základní potraviny a podobně.

Tento jev u těchto lidí, kteří mají i mnohačetné exekuce, je bohužel velmi problematický i v budoucnu, když budou chtít například odejít do starobního důchodu. To znamená, že pokud nepracovali, samozřejmě nehradili ani sociální pojištění, byli celou dobu mimo ten systém a později v důchodu stejně budeme nuceni to sanovat sociálními dávkami. Takže je to opravdu situace, kdy se můžeme alespoň část těchto lidí pokusit díky této motivaci dostat zpátky na legální pracovní trh.

V dalším pozměňovacím návrhu s číslem 6152 pak navrhuje, aby se za příjem rozhodný pro přiznání dávky státní sociální pomoci považoval až příjem po odpočtu 50 procent z celkového objemu insolvenčních srážek dané osoby. Tato navrhovaná změna by také motivovala osoby v mnohačetných exekucích k přechodu do režimu v oddlužení, tedy insolvence, tedy do režimu, kdy daná osoba musí přiznávat všechny své příjmy, včetně pracovních, a své závazky alespoň částečně splácet a zároveň také získávat své příjmy legálním pojištěným zaměstnáním. Změna by přinesla určitě i vyšší daňové a pojistné odvody do veřejných rozpočtů.

V dalším pozměňovacím návrhu 6153 společně také s kolegou Patrikem Nacherem navrhuje, aby se za příjem rozhodný pro přiznání dávky státní sociální pomoci považoval až příjem po odpočtu insolvenční srážky. Důvody jsou pochopitelně stejné jako v našem předchozím pozměňovacím návrhu, s tím, že tato varianta je více motivující a osobám v insolvenčních umožňuje důstojnější život. Tady je potřeba si uvědomit, že lidé, aby mohli jít do insolvence, musí mít prvně příjmy, musí vykazovat příjmy, to znamená, že oni už musí být někde zaměstnaní.

Ještě bych tady ráda dodala jednu důležitou věc. Velký problém u zaměstnávání právě lidí v exekucích je to, že zejména u malých a středních zaměstnavatelů dochází k tomu, že je prakticky nechtějí zaměstnat kvůli vysoké administrativě. Tady bych ráda apelovala i na Ministerstvo spravedlnosti, aby toto odstranili a umožnili tak lidem v exekucích vrátit se právě zpátky na legální pracovní trh, že tuto velkou administrativní zátěž vezmou jednotlivým zaměstnavatelům a převedou je například na samotné exekutory.

V dalším pozměňovacím návrhu pod číslem 5994 pak navrhuji, aby v případě, že pokud člen domácnosti, jejíž členové pobírají novou sloučenou sociální dávku, odmítne vykonávat veřejnou službu stanovenou mu Úřadem práce jakožto součást jeho individuálního akčního plánu, zastaví Úřad práce výplatu této dávky od splátky náležející za kalendářní měsíc, od kterého měla být tato veřejná služba vykonávána. Jde o nastavení férových podmínek pro

všechny příjemce dávky tak, aby nárok na ni byl opravdu úzce provázán s pracovní aktivitou, ať už v podobě zaměstnání, rekvalifikace či výkonu veřejné služby u osob, které jsou práce schopné. Samozřejmě respektuji právo každého občana žít si po svém a nepracovat, ale v tom případě se sám dobrovolně musí vzdávat práva být financován z peněz daňových poplatníků, tedy lidí, kteří pracují a kteří tyto dávky financují.

V dalším pozměňovacím návrhu pod číslem 5998 navrhuji z nové dávky sociální pomoci vyjmout složku na dítě a ponechat ji v rámci státní sociální podpory a příslušného zákona v účinnosti v dosavadní podobě přídatku na dítě. Přídatek na dítě je zásadně důležitou sociální prorodinnou dávkou určenou primárně dětem, respektive na výchovu dětí a na uspokojení jejich potřeb. Její charakter je velmi specifický a nezaměnitelný a není vhodné podřazovat tuto funkční a občanům důvěrně známou dávku do jiného systému s dávkami, které jsou svým charakterem, konstrukcí i účelem zcela odlišné. Dalším hlavním důvodem, proč chceme právě přídatek na dítě ponechat samostatně, je i to, aby bylo například orgánům sociálně-právní ochrany dětí v případech rodin, kde je péče o děti zanedbávána vážným způsobem, procedurálně a technicky umožnit díky samostatné existenci této dávky nakládat s ní ve prospěch dítěte napřímo, to znamená, že by mu například přímo koupili obědy ve škole, školní pomůcky nebo zaplatili jiné mimoškolní aktivity, jako jsou různé vzdělávací kroužky a podobně, což by vlastně v případě přearažení přídatků na dítě pod takzvanou superdávku bylo velmi obtížné. I v tomto duchu – avizuji to tady dopředu – předložím na výboru pro sociální politiku návrh usnesení, ve kterém budu chtít vyzvat pana ministra i Ministerstvo práce a sociálních věcí, aby připravilo příslušný návrh pro tyto změny, aby přídatek na dítě u rodičů, kteří opravdu péči zanedbávají, byl vyplácen přímo pro potřeby dítěte, na konkrétní věci.

To byly pozměňovací návrhy k sněmovnímu tisku 799.

Ještě co se týká sněmovního tisku 800. Tam v návrhu pod číslem dokumentu 5998 právě v souvislosti se změnami, které navrhuji učinit ve vládním návrhu (správně tisku) číslo 799, konkrétně v případě ponechání přídatku na dítě ve stávající legislativní a praktické podobě, navrhuji i příslušné nezbytné legislativní a formulační úpravy v bezprostředně souvisejícím prováděcím sněmovním tisku číslo 800. Adresně pak v zákoně o státní sociální podpoře, jehož je přídatek na dítě nyní součástí.

To by bylo nyní vše z mých pozměňovacích návrhů a já vás tímto chci poprosit o jejich podporu v zájmu všech slušných a pracujících občanů této země a také v zájmu toho, abychom konečně minimalizovali zneužívání sociálních dávek nepřizpůsobivými, abychom se postupně začali zbavovat nemravného obchodu s chudobou. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, přeji pěkné poledne. Budeme pokračovat ve sloučené rozpravě a jako další vystoupí pan poslanec Martin Dlouhý. Prosím.

Poslanec Martin Dlouhý: Děkuji za slovo, pane předsedající. Navážu na svoji kolegyni s tím, že cílem zákona je zvýšit adresnost poskytování sociální pomoci, zabránit jejímu zneužívání a zároveň také zajistit určitou rozpočtovou neutralitu, protože mnoho návrhů, které se zaměřují na to, že rozšiřují například počty zranitelných osob a tak dále a tak dále, není rozpočtově neutrální, ale klade zvýšené nároky na státní rozpočet. Takže můj první návrh, který se týká sněmovního tisku 799, je zaměřen na to, jestli někde můžeme ušetřit, a jedna možnost se týká energetického paušálu, kde myslím kolegyně Richterová tady říkala, že data jsou zpožděná a že by se měly zvyšovat nějaké příspěvky související s nájemy, tak u energií je

vlastně opačný problém, protože vývoj cen energií se pohyboval spíše opačným směrem, kde ta původní data vycházejí z dob energetické krize, a přece jenom už jsme na vrcholu a dochází k nějakému snižování. Takže jedna možnost, kde ušetřit, je energetický paušál, přičemž nebudu navrhovat jeho snížení, ale jenom úpravu koeficientu, který říká, že jsou-li všichni členové domácnosti zranitelnými osobami, činí výše částky, která se započítává do nákladů na energie za kalendářní měsíc 1,4násobek částek uvedených v odst. 4. Současný stav je 1,5násobek. Jde tedy o snížení jenom o jednu desetinu, přičemž podle výpočtu ministerstva tato jedna desetina, která, si myslím, nikoho vážně nepoškodí, znamená úsporu 850 milionů až 1,2 miliardy, které stejně tedy v tom zákonu zůstanou, protože se vlastně přelíjí tam, kde naopak po přijetí pozměňovacích návrhů zvýšíme ty dávky. Takže to je toto opatření.

Pak mám druhý pozměňovací návrh 6138. Ten se tedy týká souvisejícího tisku 800, a asi to zkrátím, protože v podstatě jde o něco, co se tady nazývá jako legtech, to znamená spoustu nudných záležitostí, jako že u některých přechodných ustanovení se prodlužuje, tedy mění účinnost o tři měsíce dozadu z důvodu složitosti toho zákona. Někde jsme zapomněli složku Na dítě přejmenovat na Bonus na dítě, případně nějaké ještě nalezené rozpory s ostatními zákony, čili jde o spíše menší úpravy.

To asi hlavní je ten posun o tři měsíce v mnoha záležitostech. Z důvodu toho, že také máme mnoho pozměňovacích návrhů, a vlastně dnes nevíme, co bude přesně platit, a všechno by mělo jak zařídí Ministerstvo práce a sociálních věcí, včetně tvorby kalkulačky, tak také, aby lidé si mohli zkontrolovat, kolik vlastně budou brát, přičemž chápu, že kalkulačka je důležitá, bylo to tady zmíněno. Zároveň musím říct, že Ministerstvo práce a sociálních věcí dělá něco, co mnoho ministerstev nedělá, a sice že tu dávku státní sociální pomoci dávno představilo na svých stránkách a dalo tam parametry, které byly v tom úvodním zákoně, takže lidé zhruba věděli, čeho se to týká, a může dojít někdy k absurdním situacím, že se na mě (obrátil) nějaký důchodce a říkal, že zjistil, že má na účtu asi o 20 000 víc, než je nějaká ta hranice, kterou jsme stanovili, a že si tedy bude muset něco koupit, aby nepřišel o příspěvek na bydlení, a že si to přečetl na stránkách a myslel si, že už to platí. Takže jsem mu vysvětlil, že to neplatí, a dokonce vlastně platit možná nebude, protože jeden pozměňovací návrh, který jsme tady řešili, je právě posun té hranice. Takže ironií osudu bychom donutili někoho, aby teďka, když ještě neplatí zákon, schválně šel utratit 20 000 a snížil si svoje úspory, které potřebuje, a pak by se dozvěděl, že to vlastně neplatí. To by byla opravdu ironie.

A pak jsem se chtěl vyjádřit, když už mám slovo, ke kolegyni Richterové, prostřednictvím pana předsedajícího – ale myslím, že ji tady nevidím – ale možná se to týká i trochu obecnější věci, a to je, abychom nevyráběli chudé lidi pomocí nějakých dat. Kolegyně Richterová tam vlastně navrhuje, aby se používaly ty mapy cenové, které používá Ministerstvo financí a které samozřejmě říkají, že nájemné je vyšší než to, co říká Ministerstvo práce a sociálních věcí. A já si myslím, já se domnívám, že je to špatný názor, protože vycházet z průměru znamená, že všichni mají stejný životní styl, a to není pravda. Asi uvedu takový jednodušší příklad. To je, jako kdybychom hledali cenovou mapu a ptali bychom se, za kolik se prodává průměrné auto, a tak bychom zjistili nějakou částku, ale do této částky by šla možná dacie i nějaká nejlevnější škodovka, ale také by tam šlo nějaké porsche nebo ferrari, a to je prostě špatně. Tam prostě je jasné, že když je někdo superbohatý, tak si koupí ferrari, ale lidská potřeba není vlastnit ferrari, ale je potřeba vlastnit auto, a tak si prostě koupí nějaké auto, který stojí pětinou, nebo dokonce desetinovou cenu.

Z toho je jasné, že i v ostatních položkách je mapa MPSV důležitější, protože ta nevychází z nějakých průměrných nájmů, kde jsou započteny i nějaké superbyty, ale jsou reálné nájemné těch lidí, a i ty jsou nadhodnoceny. Shodou okolností jsem byl u nějaké situace, kde tedy jedna osoba, která pobírá tu dávku, si sjednávala nájem a dopadalo to asi tak: řekla, že tolik máme peněz, tolik dostanu na dávce, takže můžu platit maximálně 11 (tisíc), tak ten majitel řekl, no, tak budete platit 11. Takže my vlastně tímto způsobem nadáváme a sťažujeme si, že máme vysoké nájemné, a sociálním systémem je ještě zvyšujeme, že ano? To je vlastně

trochu ironie. Takže byl bych opatrný používat nějaké průměry, ale využíval bych opravdu databáze o této skupině, na kterou se zaměřujeme, a vycházel z jejich reálných nákladů a nevyužíval slovo průměr.

Dále bych chtěl podpořit návrh kolegyně Šafránkové s tím, aby Úřad práce mohl u některých osob si vyžádat přezkoumání zdravotního stavu. Já si myslím, že to je zcela oprávněné.

A naopak vyslovit nesouhlas s tím, aby za zranitelné rodiny nebo osoby – patřily tam u těch dětí, kde byl zvýšen věk ze 3, 4 na 7 na další věkovou hranici jako 9 nebo 12, protože jakýkoliv, ať je to 9, nebo 10, tak dělat tam nějakou čaru je naprosto nesmyslné. Věk 7 (let) je odůvoditelný, protože to znamená, že dítě může chodit do školy, může chodit do družiny, a tak se těm rodičům uvolňuje prostor na to, aby chodili do práce. To je nějaká životní událost a má svou logiku. Jestli řekneme 8, 9 nebo 10, tak nevím, jak to odůvodníme. Myslím si, že pak je to věštění z nějaké křišťálové koule.

Jinak doufám, že zákon projde, a ať už ho upravíme jakkoliv, budeme se těšit na adresnější a odpovědnější sociální systém. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji, pane poslanče. Faktická poznámka paní poslankyně Renaty Oulehlové. Prosím.

Poslankyně Renata Oulehlová: Dobrý den. Děkuji za slovo, pane předsedající. Já bych se chtěla, vaším prostřednictvím, zeptat pana kolegy, možná jsem to přeslechla, ale jestli jste vysvětloval i váš pozměňovací návrh, co se týče sankčního vyřazení? Nebo jestli jste ho tam nedával?

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Pan poslanec vám odpoví formou faktické poznámky. Připraví se pan poslanec Patrik Nacher. Prosím.

Poslanec Martin Dlouhý: Jestli tedy mluvíme o tom stejném, tak co bylo probíráno na výboru, tak tento návrh, který asi máte na mysli, byl podán již na výboru a ten už je součástí toho výborového návrhu, jestli si rozumíme, takže jestli je to odpověď na tu otázku? Proto tady už není navrhován, je součástí výborového návrhu.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Ještě paní poslankyně Oulehlová, faktická poznámka. Prosím.

Poslankyně Renata Oulehlová: Já vám velice děkuji za odpověď. Ale já bych se tedy stejně chtěla vyjádřit k tomu sankčnímu vyloučení z evidence úřadu práce.

Já jsem velice ráda, že k tomuto zákonu se ministerstvo postavilo čelem a že se opravdu budeme snažit tou superdávkou donutit lidi nebo dostat lidi na trh práce, zejména ty, kteří se práci záměrně vyhýbají. Je tam ovšem pozměňovací návrh, který to sankční vyloučení

z evidence úřadu práce změkčuje, a to tím, že když se člověk nedostaví na sjednanou schůzku na úřad práce, tak že nebude vyloučen z evidence úřadu práce, když se poprvé nedostaví, i když je to vlastně jeho jediná povinnost. My, když se nedostavíme do práce také bez řádné omluvy, tak máme problém. Tady je to změkčeno, bude to až vlastně při dalším nedostavení se, přitom když ten člověk doloží opravdu řádnou omluvu, tak se mu vůbec nic nestane a je povolán znovu na další schůzku.

Já se proti tomu opravdu chci ohradit, protože si myslím, že to není spravedlivé vůči lidem, kteří pracují, a zase to trochu zmírňuje to, co jsme chtěli, aby ti lidi opravdu do práce chodili. A všichni víme, že na ty dlouhodobě nezaměstnané, kteří se záměrně vyhýbají práci, platí opravdu pouze sankce a nic jiného. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Také vám děkuji. Pan ministr Marian Jurečka s faktickou poznámkou. Prosím.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Já si dovoluji reagovat. Já jsem potom přihlášen do obecné rozpravy, ale tady přímo na tuto konkrétní diskusi, kterou paní poslankyně otevřela k té otázce sankčního vyřazování. My jsme to samozřejmě také diskutovali poměrně podrobně i na rezortu. My jsme tam původně jako rezort měli tu standardní lhůtu, která tady byla obvyklá, to znamená, pokud člověk poruší ty podmínky na šest měsíců, je vyřazen. To bylo předmětem poměrně velké debaty ze strany jak nevládních organizací, tak i koaličního partnera a v rámci najetí nějakého kompromisu jsme přistoupili na tu úpravu, která je tady obsažena. To znamená, je jasně řečeno, že nevyřazujeme pro to první porušení, to byla diskuse, když někomu ujede vlak, nestihne přijít na tu schůzku. Já jsem na to už tehdy reagoval, takže to se dneska neděje. Ale když to tady pořád bylo v té veřejné debatě, tak jsem řekl – dobře, jasně stanovíme a řekneme – v okamžiku opakovaného porušení těch podmínek sankční vyřazení na tři měsíce. Protože byly dokonce nápady to vyjmout úplně, nebo to dát jenom na měsíc.

Myslím si – a tady souhlasím s vámi, že má být nějaký princip. Máme práva, máme povinnosti a jsme schopni to také nějakým způsobem alespoň vymáhat. Takže proto je tady tato kompromisní podoba – až to nastane opakovaně, na dobu tří měsíců. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji, pane ministře. Žádné další faktické poznámky nejsou.

Nyní tedy vystoupí pan poslanec Patrik Nacher, připraví se pan ministr Marian Jurečka, oba řádně přihlášení v obecné rozpravě. Potom další. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji, pane místopředsedo. Pane ministře, úplně upřímně řeknu jednu věc, že já jsem téma exekucí – insolvenčí v tomto volebním období už chtěl opustit, zlomil jsem nad tím hůl, protože jsem tady měl milostivé léto i dohodu s některými vašimi kolegy, jako třeba s Markem Výborným a podobně, a nakonec to nedopadlo. U těch insolvenčí totéž. A říkal jsem si, že už je to jako marné, nemá cenu to otvírat. Nicméně zpravodajka Lucie Šafránková mě trochu tady motivovala, takže jsme pak sedli a dali dohromady tři pozměňovací návrhy, které se vlastně, byť se to tedy týká vládního návrhu zákona o dávce státní sociální pomoci, týkají i těch lidí, kteří jsou v exekuci, insolvenční.

O co jde? Představím ty pozměňovací návrhy a požádám vás o podporu. My jsme to udělali ve třech variantách, obsahově si za tím stojím, z hlediska legislativní přesnosti to mě pak bude zajímat, jestli pan ministr k tomu něco bude mít, nebo případně legislativa, protože jsme to fakt dělali narychlo.

Ten princip je o tom, že dneska má právo na tu dávku člověk na základě příjmu celého. Teď se bavíme o člověku, který je v exekuci. Nicméně člověk, který pracuje oficiálně, on má nějaký příjem, od toho se mu odečte srážka v exekuci a reálně mu zůstává nezabavitelná částka nebo nezabavitelné minimum. Nicméně ta potenciální dávka se vypočítává z toho příjmu celého, nikoliv z toho příjmu reálného. Tohleto může vyústit v to, že když tomu člověku nebude stačit ta nezabavitelná částka, tak z toho oficiálního systému odejde do šedé zóny. Bude mít vlastně neoficiální příjem, takže stát dostane méně na sociálním, zdravotním, na daních, a ještě mu bude vyplacena dávka. Takže naše motivace je zvýšit motivaci žadatelů o sociální dávku, aby legálně pracovali a aby to přiznávali. Jestli si tedy rozumíme, ještě jednou. Ten, kdo legálně pracuje, má exekuci a požádal by o tu dávku, tak ta se mu vypočítává z celkového příjmu, nikoliv z celkového příjmu minus exekuční srážka – to znamená to, co mu reálně zůstane v peněženke, když to takhle řeknu. A v té chvíli to řekněme implikuje k tomu, jít do šedé zóny. To je jedna varianta toho našeho pozměňovacího návrhu.

Kolegyně Šafránková se potom přihlásí s tím číslem, takže já už pak vás nebudu obtěžovat v podrobné rozpravě.

Tak to je motivace k legalizaci příjmu.

A pak tam máme další dvě varianty, kdy vlastně tenhle ten samý princip, ale už to není srážka v exekuci, ale srážka v insolventci, tak to děláme jako motivaci k tomu, aby lidé s vícečetnými exekucemi šli do oddlužení, do insolvence.

Takže tam vlastně princip toho pozměňovacího návrhu, těch dvou, první je 6151, pak je 6152 a 6153, tak princip je stejný, ale motivace, cíl je jiný. Ten cíl je, že říká, že vlastně tahle tahle operace, kterou jsem vám tady popsal – to znamená, ten člověk má nějaký příjem, ale pro samotnou dávku, rozhodnost pro výpočet, se bude počítat ten příjem minus insolvenční splátka v tomhleto – tak tady ta motivace je zase dána tím, aby lidé s vícečetnými exekucemi šli do oddlužení, protože jim tam zůstane víc peněz, než když budou setrvávat v exekucích, jestli si rozumíme, což vlastně navazuje na to, co já jsem tady měl jako pozměňovací návrh u novely insolvenčního zákona, kde jsme říkali, že motivace pro to, aby lidi šli do oddlužení, ti, co mají vícečetné exekuce, není jenom to, že se to zkrátí z 5 let na 3 roky, ale že těm lidem zůstane víc peněz, protože aktuální stav byl před tou novelou, že člověku v exekuci zůstává víc než v insolventci, když tam nemá přednostní pohledávku. A v té chvíli ti lidé se rozhodují: Zůstane mi víc, zůstávám v exekuci. Tohleto je vlastně v bleděmodrém totéž. Ten, kdo by šel do insolvence – já to tam řešil přes příspěvek na bydlení, tady to řešíme přes tuhleto superdávku.

Nejsem expert na tyhlety sociální věci, to za nás řeší Aleš Juchelka, který si určitě dělá poznámky a pozorně to poslouchá, ale já tady řeším vlastně tu část a tu pasáž, která se týká exekucí a insolventci. To znamená, ty další dva pozměňovací návrhy se vlastně týkají téhož, jenom tam neodečítáte ten odpočet, srážku v exekuci, ale srážku v insolventci.

Proč u insolvence jsou dva pozměňovací návrhy, to ještě vysvětlím – a to proto, že v jednom případě je tam 50 procent toho odpočtu a v druhém vlastně celá ta srážka, takže tam je to variantně. U exekuce to máme jenom jednou. Tak tolik na vysvětlenou.

Já bych fakt poprosil – já jsem o tom mluvil včera s panem ministrem – jestli by se koaliční ministři nad tím zamysleli, protože jak vidíte, oba dva ty pozměňovací návrhy vedou k nějaké pozitivní motivaci. U exekucí k tomu, aby se přiznávaly příjmy, když to teďka hodně zjednoduším, aby to bylo jasné úplně pro každého, u insolvence, aby lidé, kteří mají více exekucí, v tom nesetrvávali a šli do insolvence, protože mají tam další benefit. Benefit je, že

jím zůstane více peněz, protože si vlastně sáhnou na tu superdávku. Doufám, že jsem to srozumitelně vysvětlil, a děkuju vám za podporu.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Také vám děkuji, pane poslanče. Nyní vystoupí řádně přihlášený pan ministr Marian Jurečka a připraví se pan poslanec Jiří Navrátil. Prosím, pane ministře.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Moc děkuji za slovo a dovolím si tedy teď, v této části, reagovat na celou řadu věcí, které tady zazněly, ať to nenechávám úplně na závěr diskuse.

Na úvod se chci ještě vrátit k otázce kalkulačky, která tady byla zmiňovaná. My jsme udělali velmi podrobnou důvodovou zprávu včetně příloh k tomuto tisku. Kdo se s tím materiálem seznámil, kdo je tady ve Sněmovně nějaký čas, tak myslím si, že žádný zákon v té řekněme sociální či daňové oblasti neměl v minulosti tak podrobnou důvodovou zprávu s takovýmito podklady a propočty s tím, že opravdu objektivně, férově i z té zkušenosti, kterou máme z oblasti důchodů, říkám: Prostě rezort není schopen udělat kalkulačku, která by teď na začátku druhého čtení byla schopna zachytit všechny varianty, všechny situace, aby byla relevantní pro tu diskusi. Proto jsme říkali: Jsme schopni pracovat s velmi přesnými příklady konkrétních situací, to umíme. Všem poslancům sociálního výboru jsem nabídl, že když mi pošlete – a někteří to udělali – konkrétní příklady, dopočítáváme je přesně do koruny. A je potřeba si uvědomit, že v sociálním systému v České republice nikdy žádná kalkulačka nebyla. Nebyl tady systém, že by si lidé sami doma počítali dávky. U některých to je relativně jednoduché, ale u některých to jednoduché vůbec není. My jsme udělali kalkulačku před zhruba třemi roky na příspěvek na bydlení a i u té kalkulačky nám bohužel dochází k situacím, že potom realita výpočtu konkrétní přesně stanovené dávky se nám liší především proto, že ta kalkulačka není schopna postihnout do detailu všechny přiznané skutečnosti, všechny situace, které v té rodině mohou nastat. To jen na vysvětlení, že to tady není žádný zlý úmysl, že to není nechut', ale je to úplně stejné jako u důchodů. V okamžiku, kdy jsme skončili třetí čtení, začala se programovat takzvaná IDA, informativní důchodová aplikace, abychom byli schopni tam potom zaktualizovat všechny ty parametry a lidé si to mohli zobrazovat.

Debata ke zranitelnosti: už to tady pěkně pan kolega poslanec Martin Dlouhý okomentoval, já si to dovolím jenom rozvést. My jsme nad tím fakt samozřejmě hodně zvažovali, hodně jsme nad tím debatovali. Původní návrh byl 4 roky, pak jsme to posunuli po diskusi s kolegy, hlavně koaličními, ale i nevládními organizacemi, na zranitelnost 7 let s tím, že opravdu ten klíčový argument je, že rodič má dítě, které je školou povinné, chodí do školy, a v ten okamžik má možnost pracovat. Pokud nastávají různé situace rodičovské typu ošetřovné, nemocenská a tak dále, ty slouží k tomu, kdy je potřeba se věnovat tomu dítěti, tak mám kryté příjmy z těchto systémů, z těchto dávek nebo pojištění. V okamžiku, kdy ten člověk bude například na nemocenské déle jak měsíc, je automaticky příjem z té nemocenské započítáván jako příjem pro pracovní bonus. To znamená – tady některá myslím že z kolegyně poslankyň se na to ptala – je to možná ne úplná detailní znalost těch věcí, což já chápu, protože kdo není člen sociálního výboru, tak si myslím, že úplně není schopen jednoduše se v tom zorientovat, protože to je opravdu komplexní změna. To znamená, stejně jako u rodičů malých dětí do 4 let věku počítáme příjem z rodičovské jako zase aktivitu, kterou chápeme v duchu, že ten člověk pracuje, má příjem stejně jako u nemocenské, zohledňujeme to zase jako příjem pro pracovní bonus. To znamená, ty příklady, které tady byly i zmíněny, jsou pokryté tímto nastavením.

Takže to je komentář k otázce zranitelnosti, plus samozřejmě zranitelné skupiny jsou tam dále definované, jsou poměrně širší. Ještě jsme tam udělali tu úpravu i pro vdovy a vdovce, tam, kde jsou děti, aby tam po 12 měsících od okamžiku, kdy dojde k ovdovění, zase ten člověk, ta domácnost mohla být zranitelnou.

Moje vyjádření k cenovým mapám jsem dával opakovaně a zase si ho dovolím jenom rozvést. Proč nechceme a nebudeme brát data z cenových map? Cenové mapy vznikají tak, že se vezmou data z inzertních nabídek portálu, za kolik majitelé inzerují, že by chtěli pronajmout byt. To ale není reálná, skutečná tržní cena, za kterou se ty nájem následně odehrávají. Tam, kde ta data nejsou, pro ty lokality se dělá dopočet. To znamená, už na začátku toho, co jsem tady řekl, je ukázka, že cenová mapa není zdaleka tak přesná, jak bychom potřebovali pro to, abychom stanovovali výši podpory a normativu pro náklady na bydlení. Proto vycházíme z dat, která máme na MPSV, a máme datovou základnu zhruba necelých 300 000 domácností, kde vidíme úplně přesně, kolik v těch nákladových položkách tvoří nájemné, kolik elektřina, plyn, teplo, voda, případně například poplatky za ostatní prostory. My jsme se velmi detailně dívali i na rok 2024 a na nejnověji uzavřené nájemy a i ty nově uzavřené nájemy za kvartály roku 2024 byly pod hodnotami, které říká cenová mapa. Kdybychom přistoupili na cenovou mapu, ještě více podpoříme a roztočíme tu spirálu, která už je dnes, kdy kombinace příspěvku a doplatku na bydlení je cenotvornou příčinou nebo jeden z momentů, který přispívá k rychlejší cenotvorbě, k roztáčení cen nájemného. Typická moje zkušenost z celé řady obcí – zvýšíme-li normativy, zastupitelstvo okamžitě přichází – někdo z politiků komunálních – s návrhem: Zvýšme nájemné, protože MPSV zvýšilo normativy, a takhle tu spirálu furt točíme.

Proto my říkáme: Máme přesná data, díváme se na cenovou hladinu podle velikosti sídel a tam garantujeme, aby ti lidé opravdu přijímali (?) a měli podporu na přiměřené úrovni, která odpovídá nákladům na bydlení v té dané lokalitě. Dnes je absurdní stav, že stát je schopen zaplatit vlastně nejvyšší, nejdražší nájemné ve vybydleném bytovém domě na úrovni krajského města, a toto jsme schopni dlouhodobě platit. Pak v tom krajském městě zjistíte, že máte v centru města velmi kvalitně, dobře vybavený byt, a ten má výrazně nižší nájemné než to, co zaplatíme jako stát. Zkušenost: někteří z vás byli teď na promítání dokumentu, který se týkal jednoho případu v Brně, a ten případ za deset let znamenal, že jsme do toho jednoho bytového domu jako stát vyplatili 50 milionů korun – kombinace příspěvků a doplateků na bydlení. Drahé bydlení, naprosto nedůstojné, nevyhovující, a přesto tam ty peníze sypeme z peněz daňového poplatníka. Dokud tohle nezměníme, tak se nezmění ani chování vlastníků těch nemovitostí, takže proto tu změnu děláme, proto vysvětlení mnoha lidem, že přistoupit na to, že bychom začali sbírat a vycházet z dat cenových map, to znamená vlastně ve finále roztočení ještě dalších problémů, které už dneska na trhu s bydlením máme.

Potom chci dát ještě krátkou informaci k pozměňovacím návrhům, které tady také dnes byly, nebo budou načteny, a to ještě takzvané hlídačkovné a vysokoškolská stipendia.

My držíme dohodu, kterou jsme udělali při vratce vysokoškolského zákona, hlídačkovné se tady dnes ve druhém čtení propíše. Bude mít parametry, které jsme drobně upravili, ale bude zůstat to podstatné, co už bylo v té původní verzi – nebude to testovaná dávka, zpřesnili jsme to, aby nebyla čerpatelná z více vysokých škol, zároveň zpřesnili jsme na základě i praxe, aby nebylo motivující opakovat stále první semestr nebo první ročník, to znamená, ta podpora bude od druhého ročníku výše. Rozšířili jsme to – nejenom vysoké školy, ale i střední, tedy vyšší odborné školy, na těch nám také záleží, takže došlo k rozšíření té množiny oproti původnímu návrhu a došla tam ještě úprava, že ta hodnota bude, té výše hlídačkovného, jedna třetina minimální mzdy, protože teď tempo valorizace minimální mzdy je opravdu velmi rychlé v příštích třech letech, takže proto tato úprava. To je asi to podstatné.

Vysokoškolská stipendia tady jsou, jsou také připravena, načtena, bude to docela velká změna i z hlediska přístupnosti a dostupnosti té podpory, protože teď celá řada studentů vlastně často nevěděla přesně, jak si požádat, jak to vyřídit. Bude to zase jednoduché, bude to

daleko dostupnější na pár kliků k vyřízení, a počítáme s tím, že bychom to chtěli rozběhnout v tom příštím roce. Jsou tady samozřejmě diskutované varianty – jaký násobek toho životního minima to má být, ale to už uvidíme, jak to se rozhodne ve třetím čtení. Takže zase bych řekl, velký pozitivní posun v tom, abychom i studentům z nízkopříjmových rodin opravdu umožnili, aby mohli studovat a aby nám kvůli tomu, že v té rodině zrovna nejsou adekvátní příjmy, někdo vypadával (nevypadával?) ze studia.

Nemocenskou jsem komentoval, že příjem z nemocenské je tím, který započítáváme pro pracovní bonus.

A dovolím si krátce komentovat to, co říkal Patrik Nacher – exekuce, insolvence. Já budu rád, když se ještě mezi druhým a třetím čtením klidně ta debata povede. Já jsem byl ten, který říkal: Jsme připraveni fakt hledat řešení, jak lidi motivovat, protože vlastně i dopočty ukazují, že lidi, když nám zůstávají v šedé zóně, tak to vlastně vždycky je pro stát dražší, než kdybychom jako stát, jak se říká, nějakou korunu dali i na tu podporu, aby ti lidi měli ambici se z dluhových pastí dostat, ale samozřejmě naráží to na nějaké i koaliční limity, nicméně ta debata se nezastavila. My jednáme s Ministerstvem spravedlnosti, běží tady pracovní skupina nad touto tematikou, včetně tematiky výše částky nezabavitelného minima.

Tak tolik asi komentáře k debatě, která doposud proběhla. Já si tady dovolím okomentovat ještě dva pozměňovací návrhy, které budu předkládat, a pak se k nim přihlásím podrobné rozpravě.

Jeden pozměňovací návrh se týká celé řady řekněme legislativně technických změn, to je dokument 6129. Řešíme tam takové věci, jako je terminologie při přejmenování složky Dítě na Bonus dítě; drobnější legislativně technické úpravy, například upřesnění zdaňovací období u vedlejší samostatné výdělečné činnosti; legislativně technické vylepšení, například týká se zejména minimalizace počtu výzev účastníkům řízení, vložení definičních stanovení a tak dále; zrušení povinnosti orgánů, které rozhodly o přestupku v oblasti plnění povinné předškolní a školní docházky písemně tuto skutečnost ohlásit orgánu DSSP; dokládání souhlasu členů domácnosti společným zástupcem – bude moci být určen výlučně prostřednictvím informačního systému Dávky; úprava společného posuzování členů domácnosti; zařízení sociálních služeb; zvýšení maxima normativu na bydlení v ubytovnách ze 60 na 80 procent; doplnění úpravy mlčenlivosti ve vztahu k správcům daně a poskytování energií a tak dále a tak dále, a úprava obecné účinnosti zákona na 1. října 2025 s ohledem na posun legislativního procesu, který tady už máme.

A potom také dokument 6155, ten bude k tisku 800, také se k němu přihlásím v podrobné rozpravě – tady je to zase legislativně technická věc: zabránění duplicity právní úpravy zároveň v zákoně a v nařízení vlády; stanovení jasného rozhodného období; zvýšení právní jistoty a tak dále a tak dále, je to také i v odůvodnění příloze tohoto pozměňovacího návrhu. Já vám děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji, pane ministře. Nyní vystoupí pan poslanec Jiří Navrátil, připraví se paní poslankyně Klára Kocmanová. Prosím.

Poslanec Jiří Navrátil: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, dovoluji mi, abych se krátce zapojil do diskuse k vládnímu návrhu zákona o dávce státní sociální pomoci – související, vedený pod sněmovním tiskem 800. Při úterním jednání Poslanecké sněmovny, kdy jsme jednali o vrátce zákona ze Senátu č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění (doplnění?) dalších zákonů, Senát v této verzi

vypustil takzvané hlídačkovné. Sdělil jsem tady na tomto místě, že máme již připravený pozměňovací návrh nové dávky podpory studujícího rodiče.

Protože Poslanecká sněmovna schválila verzi Senátu, podal jsem společně s kolegyněmi a kolegy poslanci několik pozměňovacích návrhů týkajících se nejen podpory studujícího rodiče, ale i takzvaného sociálního stipendia, které vychází z nároku a násobku životního minima.

V pozměňovacím návrhu, který je veden pod číslem 6147, se navrhuje nová dávka podpory studujícího rodiče na zajištění hlídání dítěte pro studentky vysokých škol a vyšších odborných škol, které pobírají rodičovský příspěvek, a to ve výši jedné třetiny minimální mzdy, tedy dnes 6 933 korun měsíčně, na kterou budou mít nárok studenti vysokých škol, vyšších odborných škol, kteří pobírají rodičovský příspěvek, maximálně však do věku 26 let. A tak, jak již zmínil pan ministr, nárok na dávku vzniká vždy až po 12 měsících prvního období výuky daného studia, tedy takzvaně od druhého ročníku.

Současně s tímto návrhem navrhujeme u nově navrženého příspěvku na vysoké školy studium obsaženého v pozměňovacím návrhu výboru pro sociální politiku zvýšení koeficientu z dnešních navržených 1,5 procenta životního minima na koeficient 2, tedy násobek – omlouvám se za ta procenta.

Další pozměňovací návrh pod číslem 6145 je samostatným návrhem a navrhuje pouze příspěvek na vysokoškolské studium, tedy takzvané sociální stipendium, zvýšení koeficientu 2 z původních 1,5. Jde tedy o podporu a vůbec dávku podporujícího studenta.

V pozměňovacím návrhu pod číslem 6144, který je shodný s pozměňovacím návrhem 6147, kdy hovoříme o takzvané podpoře studujícího rodiče na zajištění hlídání dítěte. Opět jedna třetina minimální mzdy, v současnosti činící 6 933 korun měsíčně. Jsme však ambicióznější v takzvané podpoře sociálního stipendia. Původní návrh, který navrhl sociální výbor a který počítal s koeficientem 1,5 životního minima, my navrhujeme 2,5 – koeficient životního minima.

Předposledním návrhem pozměňovacím pod číslem 6146 navrhujeme bez hlídačkovného pouze tedy příspěvek sociálního studia, opět s koeficientem 2,5 násobku životního minima.

A poslední pozměňovací návrh pod číslem 6147 se týká pouze účinnosti změn v zákoně o životním minimu, aby bylo shodné s nově navrhovanou účinností zákona o dávce státní sociální pomoci, tedy v bodě 4 se slova „1. ledna 2026“ nahradí slovy „1. října 2025“. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji, pane poslanče. Nyní vystoupí paní poslankyně Klára Kocmanová, připraví se pan poslanec Vít Kaňkovský, zatím poslední přihlášení v rozpravě. Prosím.

Poslankyně Klára Kocmanová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, vážený pane ministře, já myslím, že se všichni shodujeme, že ta změna, reforma dávek, je věc hodně potřebná, ale zároveň nesmí ohrozit ty nejzranitelnější. My za Piráty sjednocení systému vítáme, protože ten současný je složitý, nepřehledný, je vlastně plný nelogičností. Jenže v tuhle chvíli čím dál častěji slýcháme příběhy lidí, kteří se bojí, co s nimi ta změna vlastně udělá, a dobře míněná reforma nesmí vést k tomu, že lidé v nouzi budou mít ještě méně nebo že rodiče přijdou o podporu nebo lidé v oddlužení budou tlačeni do šedé ekonomiky. A právě proto budu odůvodňovat několik pozměňovacích návrhů, které v tomto návrhu zákona podáváme společně s kolegyní Olgou Richterovou.

První návrh pod číslem sněmovního dokumentu 6130 se týká lidí v insolvenční. Já myslím, že se tady věcně shodujeme s mými předřečníky, s kolegyní Šafránkovou a kolegou Nacherem, kteří o tom také mluvili. V tuto chvíli se v podstatě dávky lidem v oddlužení podle toho návrhu počítají bez ohledu na to, že jim z příjmu odchází velká část na splátky, a výsledkem je potom hned dvojitá srážka, kdy se lidé mohou ocitnout pod existenčním minimem. V praxi to potom znamená, že člověk, který poctivě splácí dluhy, který se snaží, končí s tak nízkým příjmem, že nemá na nájem ani na jídlo, a potom stojí před volbou, buď si najít nelegální příjem, anebo žít v chudobě. A já si myslím osobně, že to je nespravedlivé, protože lidé v oddlužení se snaží svoji situaci řešit. Proto navrhujeme, aby se při výpočtu dávek zohledňovala reálnější výše příjmů po srážkách.

Druhý návrh pod číslem sněmovního dokumentu 6131 tak rozšiřuje tu úpravu i na exekuce a řeší také situaci lidí, kteří ještě čekají na schválení oddlužení. Další zásadní problém vládní reformy je vlastně trestání dětí za chování rodičů. Dávky na děti nemají být nástrojem, jak rodiče motivovat k práci, protože dítě samotné nemůže ovlivnit, jestli jeho rodič zaměstnání má, nebo nemá, takže navrhujeme v rámci sněmovního dokumentu 6132 zrušení podmínky pracovní aktivity u složky na dítě, aby rodiny nepřišly o podporu jenom proto, že rodič třeba dočasně nemůže pracovat. Zaměstnanost rodičů se dá podpořit jinak motivačně, třeba lepší dostupností školek nebo pracovními bonusy, ale nedává smysl trestat děti za rodiče, ale pracovat s nimi.

Druhý návrh pod číslem sněmovního dokumentu 6133 k této problematice, vlastně k dávce na dítě, se týká jejího výpočtu. Systém ve vládním návrhu považujeme za složitý, takže navrhujeme sjednocení příjmových kategorií a zabránění krácení na dávky na dítě zase jen proto, že rodič práci zrovna nemá. Další problém je odebírání dávky na dítě jako trest za to, když z jakéhokoli důvodu má dítě absence ve škole. To je určitě špatně, když dítě nechodí do školy, ale protože my chceme řešit budoucnost těch dětí a chceme, aby pro ně vzdělání bylo dostupné, navrhujeme v rámci sněmovního dokumentu 6134 spravedlivější řešení – místo zrušení této dávky ji poslat přímo škole nebo organizaci, která dítěti pomáhá, například OSPODu nebo sociálně aktivizační službám. Tak vlastně bude zajištěno, že peníze pomohou dítěti a podpoří jeho vzdělání. Zásadní je, že tento návrh vlastně cíleně využívá podporu tak, aby dítě mělo lepší přístup ke vzdělání.

To se týká tedy zejména návrhu ke sněmovnímu tisku 799, tam ty návrhy jsou prostě o tom, že chceme férový systém, chceme, aby lidé z různých těžkých situací se reálně mohli dostat, a netlačit je do práce načerno a do podvádění.

Potom ještě naposledy k té kalkulačce, o které tady byla debata: my jsme se o tom několikrát bavili i na výboru pro sociální politiku. Je to prostě velká reforma a v tuhle chvíli ani my jako poslanci, kteří o tom budeme hlasovat, ani občané nevíme, jaké budou přesně dopady, a veřejnost to znepokojuje. Na nás se obrací lidé, kteří si vlastními výpočty v excelových tabulkách snaží dobrat toho, jak ta finální podoba bude vypadat, a já chápu, že mohou být ještě přijaty pozměňovací návrhy, které ten finální výpočet upraví, ale s nějakými modely na vstupu do toho přece ministerstvo práce na začátku šlo, a mě mrzí, že jsme doteď nedostali žádný návrh, žádné výpočty ani žádné modelové situace. Myslím si, že by nám to při rozhodování, ale i při tvorbě pozměňovacích návrhů hodně pomohlo.

Poté k dalšímu tisku navazujícímu, tam už se to tady také dnes řešilo. Je dalším problémem vyřazování lidí z evidence Úřadu práce na celých 6 měsíců. Už je to řešeno v rámci pozměňovacího návrhu, který přijal výbor pro sociální politiku. Já jenom k tomu krátce okomentuji, že od začátku se domnívám, že jde o nesmyslně dlouhou dobu, protože tím dostaneme opět lidi do spirály chudoby a do šedé ekonomiky. Ta logika v tom je jednoduchá – pokud někoho necháme půl roku bez jakékoli podpory, nemůže potom platit jídlo, nájem, základní potřeby a výsledkem bude zadlužení, exekuce, práce načerno, a to si myslím, že tomu chceme všichni předcházet.

Další návrh se týká sociálních stipendií pro vysokoškoláky. Dnes na ně dosáhne méně než 1 procento studentů a v celé Evropě jsme na tom jako Česko nejhůř, přitom máme jedno z nejnižších měr vysokoškolsky vzdělané populace. Studenti ze sociálně slabších rodin tak nemají stejné šance a často musí studium předčasně ukončit. My proto navrhujeme v rámci sněmovního dokumentu 6136 zvýšení hranice příjmu pro nárok na stipendium, aby do něj dosáhli nejen ti úplně nejchudší, ale i studenti z rodin s nižšími příjmy. Místo stovek studentů se tak podpora dostane k tisícům. Je to obrovsky důležité, zejména proto, protože když umožníme více mladým lidem dostudovat, stát na tom v dlouhodobém horizontu vydělá, protože lepší vzdělání vede k lepším příjmům a to zase vede k vyšším odvodům do rozpočtu, takže vzdělávání je vlastně ta nejlepší investice.

A poslední návrh, ten se týká navýšení životního minima v rámci sněmovního dokumentu 6158. Současná výše životního minima je zastaralá v důsledku dlouhých období bez valorizace, takže ho navrhujeme za Piráty ještě navýšit. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji, paní poslankyně. Požádám o vystoupení pana poslance Víta Kaňkovského, připraví se pan poslanec Jan Berki. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Vít Kaňkovský: Dobré odpoledne, vážený pane místopředsedo, vážení páni ministři, kolegyně, kolegové. Dovolím si pár poznámek k oběma projednávaným sněmovním tiskům, jak 799, tak 800.

Myslím si, že všichni tady vnímáme, a to jsme vlastně zažívali i na výboru pro sociální politiku, i na kulatých stolech a dalších jednáních, které jsme vlastně průběžně svolávali v rámci projednávání k této problematice – a já za to chci poděkovat panu ministrovi Jurečkovi a myslím si tedy, že se sluší poděkovat i všem členům sociálního výboru, kteří velmi aktivně se těchto fór zúčastňovali, a myslím si, že jsme si tam celou řadu věcí vyjasnili.

Považuji redesign dávkového systému za opravdu velký počín v tomto volebním období a trůfám si tvrdit, že kdyby nebylo už tak blízko před volbami, tak že by se v podstatě jednoznačně ukázalo, že po tomto volají všechny parlamentní strany v České republice. To možná vlastně dokládá i to, že je velká aktivita ze strany všech zúčastněných k redesignu přistoupit, protože myslím si, že všichni jsme přesvědčeni o tom, že dávky státní sociální podpory mají směřovat k těm potřebným, že mají směřovat k těm, kteří opravdu mají svoji sociální situaci takovou, že pomoc státu potřebují, a těm bychom měli v rámci toho redesignu ještě více pomoci, nebo minimálně by měli zůstat alespoň na svém. A naopak jsou tady určité skupiny obyvatel, které jsou poměrně vysokopříjmové, a přesto si opakovaně sahají na nemalou částku státní sociální podpory.

Chci poděkovat panu ministru Jurečkovi a celému jeho týmu, ale i spolupracujícím ministerstvům, protože to nebyla záležitost jenom MPSV, že se do tohoto těžkého úkolu pustili. Myslím si, že to je i poměrně veliká politická odvaha, a byl bych velmi rád, kdybychom dospěli ke zdárnému konci, který by právě odrážel to, co jsem řekl na začátku: Pomozme více ještě těm, kteří to potřebují. Ti, kteří to potřebují, ale v tuto chvíli ta pomoc je dostatečná, ať zůstanou na svém, a ti, kteří v podstatě trošičku parazitují na tom systému, tak si myslím, že by do budoucna už tolik čerpat neměli.

Ted' bych se rád vyjádřil ke dvěma oblastem, protože diskuse už tady byla poměrně košatá. Já si velmi vážím i té diskuse, která právě probíhala jak na oficiálních jednáních výboru, tak na několika pracovních jednáních, takže se zmíním už jenom o dvou okruzích,

které už tady některé byly zmíněny – a ta druhá částečně, takže o té se zmíním možná trošičku více.

Jednak se to týká toho takzvaného hlídačkovného a vůbec podpory vysokoškolského studia u těch studentů, kteří jsou buď rodiči, a tím, že se stanou rodiči, samozřejmě je pro ně ta situace mnohem obtížnější než pro ty, kteří jsou ještě takzvaně single a bezdětní. Dále se to týká podpory studentů, kteří pocházejí ze sociálně slabších skupin obyvatelstva a pro ně je ten současný systém sociálních stipendií poměrně diskriminační. Takže jsem rád, že Ministerstvo práce a sociálních věcí dodrželo svůj slib, že je připravena vlastně nová varianta takzvaného hlídačkovného, o kterém jsme se tady trošičku emocionálně přeli v úterý, a že formou čtyř variantních pozměňovacích návrhů, nebo respektive dvou, bude to hlídačkovné ošetřeno, a já věřím, že Poslanecká sněmovna ho ve finále podpoří.

Pokud se týká podpory nejenom studentů rodičů, kterým by měla právě posloužit ta dávka, dávka podpory studujících mladých rodičů, tedy takzvaného hlídačkovného, tak se ještě krátce zmíním o podpoře vysokoškolského studia, kterému se někdy trošku pejorativně říká sociální stipendium. Pro vaši představu: v tuto chvíli, tak jak máme ten systém nastavený, tuto podporu v celé České republice čerpá zhruba 500 studentů. V rámci Evropy jsme na chvostu v podpoře sociálně slabých studentů nebo respektive studentů ze sociálně slabších rodin, a proto se velmi přimlouvám, abychom přistoupili k revizi této dávky v tom smyslu, abychom zvedli koeficient pro výpočet, který se vypočítává z koeficientu (Nahlíží do svých poznámek.) – a teď jsem se zasekl, omlouvám se – vlastně koeficient životního minima, v tuto chvíli to máme nastavené v zákoně na 1,5násobku a to dělá, to vlastně generuje těch 500 studentů za rok – abychom přistoupili ideálně k navýšení na 2,5násobek, čímž by se ta skupina rozšířila, pokud by si všichni požádali, někde kolem 9 500 studentů. Ani to si nemyslím, že je možná úplně ideální, podporující organizace, se kterými jsme dlouhodobě jednali, požadovaly až 3,5násobek, ale myslím si, že 2,5násobek a rozšíření z 500 na zhruba 9 500 studentů je už významným krokem k tomu, abychom více podpořili ty studenty, kteří jsou nadaní, ale vzhledem ke své sociální situaci nejsou schopni někde na to studium dosáhnout.

A potom se zmíním ještě o jednom pozměňovacím návrhu, protože tyto pozměňovací návrhy, které směřují k hlídačkovnému a k podpoře vysokoškolských studentů, už představoval podrobněji k tomu Jiří Navrátil a předkládáme je společně s dalšími koaličními partnery, tak se ještě zmíním o jednom pozměňovacím návrhu, který budu načítat já, a ten se týká výpočtu dávky, jednotné dávky, která vlastně v některých ohledech opět vychází z životního minima.

My jsme na výboru pro sociální politiku již navýšili tu částku pro jednotlivce a pro prvního člena rodiny, což se poměrně významně propíše potom do té dávky jako takové, ale tak, jak jsme jednali ještě teď mezi výborem a druhým čtením, s platformou pro bydlení a s některými analytickými organizacemi a organizacemi, které podporují lidi v boji proti chudobě a za dostupné bydlení, tak si dovoluujeme navrhnout ještě o něco vyšší částku toho životního minima pro tu první osobu v domácnosti a pro samostatně žijící osobu, protože jsme přesvědčení o tom, že pořád tady ještě existuje určité riziko, že by u některých konkrétních případů, buď malých rodin, anebo jednotlivců, mohlo dojít k poklesu podpory jejich a že by se mohli dostat do tíživé situace. Takže já bych velmi poprosil a požádal vás, abyste potom ve třetím čtení podpořili tady toto navýšení ještě nad rámec toho výborového usnesení, výborového pozměňovacího návrhu, protože si myslím, že bychom významně omezili obavy některých zranitelných skupin obyvatel podle dikce zákona, anebo některých skupin obyvatel, které sice ještě podle dikce zákona nebudou v té skupině zranitelných, ale velmi se jí blíží. A všichni víme, že ta hranice mezi tou zranitelností a nezranitelností je někdy velmi úzká.

Takže já se potom přihlásím v podrobné rozpravě k tomu jednomu pozměňovacímu návrhu týkajícímu se životního minima a ten má číslo sněmovního dokumentu 6156.

Kolegyně, kolegové, děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji, pane poslanče.

Dnes bude jednat a hlasovat s kartou číslo 40 pan ministr Vít Rakušan.

A ještě přihlášený pan poslanec Jan Berki. Prosím.

Poslanec Jan Berki: Pane místopředsedo, milé kolegyně, milí kolegové, jen krátce chci poděkovat všem, kteří pracovali na obou úpravách, jak sociálního, takzvaného sociálního stipendia, (tak) takzvaného hlídačkovného. Chci taky vyjádřit tomu podporu a věřím, že také Sněmovna to nakonec podpoří.

Vedle toho lidského aspektu si dovolím ještě tak trošku pragmaticky zmínit, že obě ta opatření se nám nakonec ale vyplatí, protože jejich velkým efektem je to, že povedou k tomu, že nebudou lidé muset prodlužovat své vysokoškolské studium, to znamená, dříve přichází na trh práce a dříve dochází k jejich uplatnění. Zároveň oba ty návrhy tím, že si je osvojilo jak MPSV ve smyslu, že je bude administrovat, také dochází ke zjednodušení administrace obou těchto podpor. Takže všem ještě jednou děkuji a návrhy podporuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji. Ještě s přednostním právem pan místopředseda Aleš Juchelka.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: No, já to vůbec nebudu zdržovat, děkuji moc. Navýšení životního minima samozřejmě podporujeme, to je velmi důležité. Děkuje za to, že se vyslyšel i náš návrh, když jsme jednali s ministerstvem. Za hlídačkovné jsem skutečně taktéž rád. Sociální stipendium budeme taktéž podporovat, a to u těch 2,5násobku.

Co je ale ovšem – a vůbec to tady nezaznělo v rámci druhého čtení – je skutečně problematika majetkového testování. Tedy mám opravdu několik otázek, proto bych ještě chtěl prodloužit termín na projednávání právě ve druhém čtení. Proto prosím, abyste nechal hlasovat ještě před ukončením rozpravy, abychom přerušili tento bod do 18. března. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Eviduji váš návrh na hlasování.

Jenom ještě pro pořádek chci říct, že v průběhu rozpravy zazněl návrh od paní poslankyně Jany Hanzlíkové – také návrh na přerušení do 5. 3. Ona chtěla dát hlasovat po skončení sloučené rozpravy, ale potom to ještě upřesnila s tím, že před skončením sloučené rozpravy chce dát hlasovat o přerušení do 5. 3. To znamená, že nejprve bych dal hlasovat o návrhu pana místopředsedy Juchelky a potom dám hlasovat o návrhu paní poslankyně Jany Hanzlíkové.

Privolám kolegyně a kolegy z předsálí. Ještě jeden návrh – prosím, ještě jsem nezavřel rozpravu. V tom případě prosím, pane poslanče.

Poslanec Karel Haas: Chci pouze přednést procedurální protinávrh k návrhu ctěného kolegy Juchelky na kratší dobu přerušení tohoto bodu, a to do 13.20. Děkuju mnohokrát.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Eviduji váš návrh. Zavolám kolegyně a kolegy z předsálí k hlasování.

Přečtu ještě omluvy. Od 14.30 do 16.30 z pracovních důvodů se omlouvá paní poslankyně Pavla Golasowská, dále na celý jednací den ze zdravotních důvodů se omlouvá pan poslanec Jiří Hájek, dále bere zpět svou omluvu paní poslankyně Ivana Mádllová – od 12.15 ze zdravotních důvodů se omlouvá paní poslankyně Mádllová, která vzala zpět svoji omluvu, od 19 hodin ze zdravotních důvodů se omlouvá paní poslankyně Monika Oborná, dále bere zpět svou omluvu pan poslanec Bohuslav Svoboda, od 11 do 13 hodin z pracovních důvodů se omlouvá paní poslankyně Helena Válková. Dále na celý jednací den z pracovních důvodů se omlouvá pan ministr Pavel Blažek a dále od 13 hodin z pracovních důvodů se omlouvá pan poslanec Martin Dvořák.

Stále se ocitáme ve sloučené obecné rozpravě, kdy dám hlasovat o třech návrzích na přerušení tohoto bodu.

Nejprve dám hlasovat o návrhu pana poslance Haase, aby tento bod byl přerušen do 13.20.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro tento návrh? Ať zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování s pořadovým číslem 16, přihlášeno je 158 poslankyň a poslanců, pro 3, proti 117. Návrh byl zamítnut.

Nyní tedy návrh pana místopředsedy Aleše Juchelky, aby byl tento bod přerušen do 18. 3.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro tento návrh? Ať zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Je to hlasování s pořadovým číslem 17, přihlášeno je 158 poslankyň a poslanců, pro 70, proti 73. S návrhem nebyl vysloven souhlas.

Slyším žádost o odhlášení. Já vás tedy odhlásím a požádám vás, abyste se přihlásili svými kartami.

Jako poslední návrh, který dám hlasovat, je návrh paní poslankyně Jany Hanzlíkové, abychom tento bod přerušili, respektive je to návrh na přerušení obou bodů, protože jsme ve sloučené rozpravě, do 5. 3.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro tento návrh? Ať zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 18, přihlášeno je 148 poslankyň a poslanců, pro návrh 69, proti 76. Ani s tímto návrhem nebyl vysloven souhlas.

Než budu pokračovat dál, ptám se, zda proběhne kontrola hlasování? Nevidím takovou žádost.

Vzhledem k tomu, že nevidím žádné další přihlášky k této sloučené rozpravě, končím sloučenou rozpravu. Prosím.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Povedeme ještě diskusi. Pro třetí čtení jsou tady třeba za mě i dobré, velmi dobré návrhy, které třeba řeší otázku nemocnosti a omluvenek z důvodu nemoci pro práci s uchazeči v rámci Úřadu práce, takže tam určitě si myslím, že najdeme některé body, kdy se dokážeme shodnout. Musím říct, že jak je ta změna komplexně pojatá, to není jenom otázka parametrů, čísel, změny digitalizace, zrychlení procesů, ale je to i věc, která je opravdu provázaná individuální prací s klienty na úřadech práce.

A co chci podtrhnout, byť to bylo malinko pod tlakem a nebylo to jednoduché stihnout legislativně napsat – ale podařilo se, a to velký respekt před mými kolegyněmi a kolegy na MPSV – tak je i to, že jsme tady opravdu dokázali zhojit a vyřešit a napsat to hlídačkovně, které tady bylo zmíněno už dneska, včetně i vysokoškolského stipendia, které si myslím, že bude jako daleko lépe fungovat a podporovat studenty.

Tolik za mě. Ještě jednou děkuju za věcnou, konstruktivní debatu.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji, pane ministře. My jsme ukončili sloučenou obecnou rozpravu.

A teď se vracíme zpět do bodu

1.

Vládní návrh zákona o dávce státní sociální pomoci /sněmovní tisk 799/ – druhé čtení

Tímto otevírám podrobnou rozpravu a připomínám, že pozměňovací návrhy a jiné návrhy přednesené v podrobné rozpravě musejí být odůvodněny.

Eviduji zde deset přihlášek do podrobné rozpravy. Nyní tedy poprosím v pořadí tak, jak jste na tabuli. Nejprve vystoupí paní poslankyně Lucie Šafránková, potom paní poslankyně Olga Richterová.

Ještě než vám, paní poslankyně, udělím slovo, kolegové v pravé části sálu, poprosím o ztišení. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Lucie Šafránková: Děkuji za slovo. Tímto se hlásím k třinácti pozměňovacím návrhům, které dávám k tomuto sněmovnímu tisku 799. Číslo sněmovních dokumentů, které jsem podrobně odůvodnila v obecné rozpravě, jsou následující: číslo 6079, 6080, 6026, 5894, 5893, 5995, 5797, 5772. Dále pozměňovací návrhy s kolegou Patrikem Nacherem jsou 6151, 6152, 6153. Další můj pozměňovací návrh je 5994 a 5998. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji, paní poslankyně. Nyní tedy vystoupí paní poslankyně Olga Richterová, připraví se paní poslankyně Jana Hanzlíková. Prosím.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. K tomuto tisku, což je tisk 799, načítám následující pozměňovací návrhy, a sice 6139 – ten se týká zranitelné domácnosti samoživitelů, aby to nebylo pouze do 7 let dítěte, ale do 9 let včetně, jako je to u ošetřovného.

Další pozměňovací návrh 6140 se týká nastavení hladin u energií, kdy chceme zohlednit, že u osamělých zranitelných osob čili lidí v invalidním důchodu nebo například osamělých seniorek. Nyní je ten návrh nastaven k výraznému poklesu, tam to chceme zmírnit.

Pozměňovací návrh 6141 je cenová mapa. Je to návrh týkající se v podstatě toho – já vím, jak to pan ministr komentuje – ale že prostě ta aktuální cena nájmu je jinde než hladina starších smluv, která tvoří základ toho statistického souboru, s kterým operujeme MPSV. V podstatě jde o to, že cenová mapa je na Ministerstvu financí ze současných tržních nájmu.

A dále načítám k tomuto dokumentu číslo 6159. To je zase otázka podpory u složky bydlení, jak napravit zpoždění zhruba 14 měsíců u výchozích částek, kdy vlastně oproti reálnému vývoji nájmu je ta výchozí hladina nastavena zhruba o 14 měsíců zpátky, takže to je zase zbytečné, neodůvodněné. Toto bychom rádi napravili.

Tolik za mě, děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji. Nyní paní poslankyně Jana Hanzlíková, připraví se pan poslanec Igor Hendrych. Prosím.

Poslankyně Jana Hanzlíková: Děkuji za slovo, pane místopředsedo, a tímto se přihlašuji ke třem pozměňovacím návrhům, které jsou uvedeny v systému pod čísly 6124, 6125 a 6127. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji. Nyní pan poslanec Igor Hendrych, připraví se pan poslanec Martin Dlouhý. Prosím.

Poslanec Igor Hendrych: Děkuji za slovo. Já se hlásím k tomuto sněmovnímu tisku 799 pozměňovacím návrhem, který je evidován jako sněmovní dokument 6039, a týká se toho, že se rozšiřuje okruh takzvaných zranitelných osob o osoby nezaměstnané nad 55 let, které ovšem splňují dobu důchodového pojištění v minimální délce 35 let, včetně náhradních dob a včetně řádně ukončené soustavné přípravy na budoucí povolání na vyšších odborných školách a vysokých školách v prezenční formě. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji. Nyní pan poslanec Martin Dlouhý, připraví se paní poslankyně Jana Bačíková. Prosím.

Poslanec Martin Dlouhý: Dobrý den. Hlásím se tímto k pozměňovacímu návrhu číslo 6137, který se týká změny koeficientu u energetického paušálu.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji. Nyní paní poslankyně Jana Bačíková – není přítomna, to znamená, nyní pan ministr Marian Jurečka v podrobné rozpravě řádně přihlášený. Prosím.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Já se hlásím k tomuto tisku 799 v podrobné rozpravě, k sněmovnímu dokumentu číslo 6129 – pozměňovací návrh, který jsem v obecné rozpravě odůvodnil. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji, pane ministře. Nyní vystoupí pan poslanec Jan Bauer, připraví se pan poslanec Vít Kaňkovský. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jan Bauer: Pane místopředsedo, dámy a pánové, já bych se chtěl tímto přihlásit k pozměňovacímu návrhu pod číslem 6148. Nedílnou součástí tohoto návrhu je i řádné odůvodnění. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Nyní pan poslanec Vít Kaňkovský – ne, ten bere zpět svoji přihlášku. Nyní paní poslankyně Klára Kocmanová v podrobné rozpravě. Prosím.

Poslankyně Klára Kocmanová: Děkuji za slovo. Já se hlásím k pěti pozměňovacím návrhům, a to pod číslem 6130, 6131, 6132, 6133 a 6134, a všechny jsem je již odůvodnila v obecné rozpravě. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji, paní poslankyně.

Ptám se, zda někdo další se ještě hlásí v podrobné rozpravě k sněmovnímu tisku 799? Žádnou přihlášku nevidím, v tom případě končím podrobnou rozpravu.

Ptám se pana ministra a paní zpravodajky, zda chcete závěrečné slovo? Není tomu tak.

Žádné další návrhy nezazněly a já končím druhé čtení tohoto návrhu.

A otevírám zpět sněmovní tisk

Vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o dávce státní sociální pomoci /sněmovní tisk 800/ – druhé čtení

Obecná rozprava byla sloučena, já tedy zahajuji podrobnou rozpravu tohoto tisku a připomínám, že i zde pozměňovací návrhy a jiné návrhy v této podrobné rozpravě musí být odůvodněny.

Eviduji osm přihlášek. Jako první vystoupí paní poslankyně Olga Richterová, připraví se pan poslanec Michael Kohajda. Prosím.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji pěkně. U tohoto tisku se hlásím k návrhu s číslem 6081. Jde o pravidelnou valorizaci, pravidelné navyšování rodičovského příspěvku o inflaci tak, jak to známe u jiných dávek podpory, jako to známe u důchodů, jako to známe u automatické valorizace, například zdravotního pojištění u státních pojištěnců, takže je to opakovaný návrh Pirátů, ať rodičům neklesá hodnota rodičovského příspěvku, když pečují o malé dítě – valorizace rodičovského příspěvku. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji a nyní pan poslanec Michael Kohajda, připraví se paní poslankyně Lucie Šafránková. Prosím.

Poslanec Michael Kohajda: Vážené dámy, vážení pánové, vážení páni ministři, dovolil bych se přihlásit ke sněmovnímu dokumentu 6154, zavedení programu snižování dopadů účasti na hazardní hře, jak jsem podrobněji odůvodnil už v obecné rozpravě. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji, pane poslanče. Nyní paní poslankyně Lucie Šafránková a připraví se pan ministr Marian Jurečka. Prosím.

Poslankyně Lucie Šafránková: Děkuji a hlásím se k číslu sněmovního dokumentu 5822.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji. Nyní požádám o vystoupení pana ministra Mariana Jurečku, připraví se pan poslanec Jiří Navrátil. Prosím.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Já se hlásím k sněmovnímu dokumentu pod číslem 6155.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Nyní pan poslanec Jiří Navrátil, připraví se pan poslanec Jan Bauer. Prosím.

Poslanec Jiří Navrátil: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Dovolte mi, abych se přihlásil k pěti pozměňovacím návrhům, které jsou nahrány pod sněmovními dokumenty 6142, 6144, 6145, 6146 a 6147, které jsem odůvodnil v rozpravě. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Nyní tedy pan poslanec Jan Bauer, připraví se pan poslanec Vít Kaňkovský. Prosím.

Poslanec Jan Bauer: Pane místopředsedo, dámy a pánové, já se tímto hlasem k pozměňovacímu návrhu, který je zapsán v systému pod číslem 6149, opět jeho nedílnou součástí je řádné odůvodnění.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji. Pan poslanec Vít Kaňkovský, připraví se paní poslankyně Klára Kocmanová. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Vít Kaňkovský: Jak už jsem avizoval v obecné rozpravě, já se hlásím k pozměňovacímu návrhu pod číslem sněmovního dokumentu 6156. Odůvodnění jsem podrobně řekl v obecné rozpravě, jenom připomínám, že se jedná o navýšení částek životního minima u členů domácnosti u jednotlivce oproti výborovému usnesení z 5 500 na 5 850 a u prvního člena společné domácnosti z 5 000 na 5 300. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji, pane poslanče. Nyní paní poslankyně Klára Kocmanová v podrobné rozpravě. Prosím.

Poslankyně Klára Kocmanová: Děkuji. Já se hlásím ke dvěma návrhům pod čísly 6136 a 6158, oba jsem je odůvodnila v obecné rozpravě.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji a ještě s přednostním právem se hlásí paní místopředsedkyně Olga Richterová. Prosím.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji za slovo. Ještě na závěr této podrobné rozpravy stručné doprovodné usnesení k tomuto tisku. Navrhuji doprovodné usnesení: „Sněmovna vyzývá vládu České republiky, aby v návaznosti na revizi dávek do září

2025 připravila prorodinný balíček, a to včetně valorizace rodičovského příspěvku.“ Tolik znění stručného doprovodného usnesení.

A jenom odůvodnění: do značné míry u rodin s malými dětmi by nemusely dnešní změny být tolik třeba, kdyby stoupala pravidelně hodnota rodičovského příspěvku tak, jak roste inflace. Je velká škoda, že na rozdíl od jiných dávek u rodičovského příspěvku jeho hodnota neustále klesá a je ukrajována inflací, takže my chceme, aby i nízkopříjmové rodiny měly šanci díky důstojné a stoupající hodnotě rodičovského příspěvku, aby jim neklesla kvalita života a aby jim nekleslo to, co dostávají, když pečují o své malé děti. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Prosím, aby doprovodné usnesení obdržela paní zpravodajka, bude o něm hlasováno v rámci třetích čtení.

Ještě se hlásí z místa pan poslanec Dlouhý. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Martin Dlouhý: Děkuji za slovo. Já jsem se přihlásil elektronicky a byl jsem vymazán. Přihlásil jsem se papírově, papír se ztratil (Veselí v sále.), ale děkuji panu předsedajícimu, že na mávání reagoval. Takže já to nevzdávám a přihlašuji se k pozměňovacímu návrhu 6138.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Oceňuji vaši vytrvalost, pane poslanče, stává se to maximálně jednou za deset let. (Smích v sále.) Děkuji vám.

Ptám se, zda někdo další se ještě hlásí do podrobné rozpravy? Žádnou další přihlášku neviduji.

Je-li tomu tak, končím podrobnou rozpravu.

Ptám se pana ministra, paní zpravodajky, zda máte zájem o závěrečné slovo? Není tomu tak.

Vzhledem k tomu, že u sněmovního tisku 800 jsme projednali všechny návrhy, které padly, o ničem dalším už dál hlasovat nebudeme. Já vám děkuji a končím projednávání tohoto tisku.

Přečtu omluvy. Od 13.15 do 15.30 z pracovních důvodů se omlouvá pan poslanec Josef Cogan a dále od 15 hodin z pracovních důvodů se omlouvá paní poslankyně Vladimíra Lesenská.

Otevírám další bod dnešního jednání a tím je

3.

**Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 159/1999 Sb.,
o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností
v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
/sněmovní tisk 761/ – první čtení**

Projednávání tohoto bodu jsme přerušili dne 17. prosince 2024 na 123. schůzi Poslanecké sněmovny v obecné rozpravě.

Prosím, aby místo u stolku zpravodajů zaujal za navrhovatele ministr pro místní rozvoj Petr Kulháněk.

Připomínám, že Sněmovna dne 17. prosince 2024 odhlasovala, aby zpravodajem pro první čtení tohoto návrhu byl za původně určeného poslance Jana Kubíka poslanec Robert Stržínek, kterého také žádám, aby zaujal místo u stolku zpravodajů.

Nyní tedy budeme pokračovat v přerušené rozpravě. Dne 17. prosince 2024 byl ve svém vystoupení přerušen poslanec Vojtěch Munzar, kterého se ptám, zda si přeje pokračovat? Není přítomen.

V tom případě budeme tedy pokračovat v obecné rozpravě. Pan zpravodaj se hlásí s přednostním právem, prosím.

Poslanec Jan Kubík: Dobrý den. Já nejsem zpravodaj, ale chtěl bych navrhnout změnu zpravodaje z pana Stržíňka původně zpátky na mé jméno.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Omlouvám se, vzhledem k tomu, že jsme v prvním čtení, je to návrh, který musím dát hlasovat. Přivolám kolegyně a kolegy z předsálí, protože budeme hlasovat o změně zpravodaje.

Kolegyně a kolegové, budeme hlasovat o změně zpravodaje v prvním čtení, kdy za zpravodaje určíme pana poslance Jana Kubíka.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro návrh? Ať zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti návrhu?

Je to hlasování s pořadovým číslem 19, přihlášeno je 144 poslankyň a poslanců, pro 105, proti 1. S návrhem byl vysloven souhlas.

Určili jsme zpravodajem pro první čtení pana poslance Jana Kubíka.

Ocitáme se v přerušené obecné rozpravě, která je otevřena. Předávám řízení schůze.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji, přeji pěkné odpoledne. Nyní vyzývám přihlášeného pana poslance Roberta Králíčka, aby se ujal slova, abychom tak pokračovali v obecné rozpravě. Prosím.

Poslanec Robert Králíček: Vážená paní předsedající, pane ministře, kolegyně, kolegové, já bych rád navázal na diskusi, kterou jsme vedli, než byl tento bod přerušen. Ten zákon měl původně řešit problémy s krátkodobým ubytováním přes platformy typu Airbnb. My jsme s Patrikem Nacherem několikrát navrhovali předřazení tohoto zákona, protože samozřejmě jako poslanci z Prahy reprezentující problémy občanů v Praze vnímáme, že Airbnb a krátkodobé ubytování je problém zejména pro Prahu. Vnímáme ale i další města, kde se tento druh ubytování rozšiřuje, a s tím i spojené problémy. Nicméně bych se chtěl pana ministra v diskusi při prvním čtení zeptat na některé klíčové otázky, nebo i z mého pohledu některé možná nedostatky toho zákona, se kterými se na nás obracují i někteří občané.

Popřípadě máme dotazy i z řad těch, kteří provozují hotely, penziony. Já bych tady požádal, pokud by pan ministr potom měl prostor na ty otázky odpovědět, popřípadě objasnit některé věci.

První otázka je k tomuto zákonu. Proč návrh zákona jde nad rámec požadavků Evropské unie? Evropská legislativa požaduje pouze centrální registr ubytovacích jednotek určených ke krátkodobému nájmu. Český návrh však povinnosti rozšiřuje i na hotely a penziony, což Evropská unie vůbec nepožaduje. Jaký je tedy důvod tohoto rozšíření?

Druhá otázka je, jak je zajištěna ochrana osobních údajů ubytovaných? Zákon navíc zavádí povinnost zapisovat do registru i údaje o hostech, což není v požadavcích Evropské unie. Jak chce ministerstvo zajistit, že tato data nebudou zneužita a že nebude docházet k nepřiměřenému sledování občanů?

Za třetí, jak tento zákon skutečně pomůže regulaci Airbnb? Místo toho, aby zákon řešil problémy s krátkodobým ubytováním, například jeho dopad na bydlení nebo sousedské vztahy, umožňuje zapisovat do registru i prostory, které nesplňují stavební, hygienické či protipožární předpisy. Jak tedy zajistí větší kontrolu nad problematickým ubytováním?

Za čtvrté, proč ministerstvo podepsalo smlouvu na vytvoření registru před schválením zákona? Ministerstvo již loni uzavřelo smlouvu se stejným dodavatelem, který vyvíjel nefunkční digitální stavební řízení. Jak je tedy možné, že se uzavírá smlouva na systém, jehož legislativní rámec není schválen? Jaká tedy byla kritéria výběru toho dodavatele?

Za mě zatím poslední otázka. Jaké přínosy bude mít zákon pro obce, když se k údajům z registru nedostanou? Zákon by měl pomoci samosprávám regulovat krátkodobé ubytování, ale ve skutečnosti jim nepřináší žádný užitečný nástroj. Jaký smysl tedy tento registr má, když obce nebudou mít k datům přístup?

Poprosil bych pana ministra, zda by dokázal odpovědět na tyto otázky, které by objasnily, proč jdeme nad rámec EU a proč tam jsou ty požadavky, které jsem jmenoval, nebo ty nedostatky, o kterých jsem hovořil. Tak abychom se případně mohli k tomu vyjádřit, popřípadě navrhnout nějaké přepracování či zamítnutí. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji a vnímám zájem vystoupit s přednostním právem. Prosím.

Ministr pro místní rozvoj ČR Petr Kulháněk: Pěkné odpoledne, dámy a pánové. Já to asi vezmu odzadu. Pokud bych na něco zapomněl, poprosím potom o doplnění, případně odpovím dodatečně.

Co se týče obcí a výhod. Obce se samozřejmě k omezenému výčtu údajů dostanou, samozřejmě podle předem stanovených pravidel. Výhoda, která pro ně z toho plyne, je výrazně lepší evidence poplatku z ubytování, který ten registr bude umět také spravovat.

Veřejná zakázka na registr nebo informační systém, chcete-li, byla vysoutěžena tak, jak byl předpoklad vstupu do legislativního procesu. To, že se to vzhledem k průtahům vstupu do prvního čtení posunulo až na únor letošního roku, nikdo nepředpokládal. Veřejná zakázka byla vysoutěžena podle standardních pravidel. Vysoutěžil ji dodavatel, který nabídl nejnižší cenu tak, jak bylo kritérium hodnocení, za splnění všech pravidel stanovených zadávací dokumentací.

Co se týče registrace ubytování, řekněme ochrany údajů, toho, co se do registru bude vkládat. Samozřejmě je připraveno zadání zpracování analýzy dopadu na ochranu osobních

údajů, která bude posuzovat samozřejmě veškeré stávající změny návrhu plus pozměňovací návrhy, které do toho vstoupí, tak, aby ochrana osobních údajů byla zachována.

Pak jsem si udělal poznámku registrace ubytování ve vztahu k Airbnb. Ano, tam jednoznačně v momentě, kdy se v registru budou registrovat ubytovací jednotky, ať už to budou i ta krátkodobá nájemní ubytování, je povinnost se řádně registrovat. Jako taková bytová jednotka už bude zavedena v systému a bude moci být kontrolována třeba ze strany stavebního úřadu, jestli je s ní nakládáno podle stanovených pravidel.

Ted' nevím, jestli jsem vyčerpal všechno, anebo jestli jsem na něco zapomněl. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji, jistě se to dozvíme.

Nyní s faktickou poznámkou pan poslanec Jakub Michálek, poté je v obecné rozpravě přihlášena nejen paní poslankyně Marie Pošarová, ale i pan poslanec Kučera. Prosím, pane poslanče, vaše dvě minuty.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Vážený pane ministře, děkuji, že vysvětlujete tady ten návrh zákona, vážím si toho. Chtěl jsem vás poprosit, jestli byste mohl ještě podrobněji vysvětlit, jak to bude v situaci, kdy budeme mít nějakou jednotku, která není zkolaudována k ubytování, ale je zkolaudována k bydlení, a bude nabízena soustavně jako ubytovací prostor, v podstatě jako hotel, protože pokud jsem se dobře díval do toho zákona, tak jsem nenašel, že by stavební úřad měl sám o sobě přístup do toho registru a mohl to ověřovat. Takže se domnívám, že to bude probíhat asi v nějakém kontrolním řízení, že bude zase muset stavební úřad čekat na podnět; na základě toho podnětu bude vyzývat ministerstvo, aby mu poskytlo součinnost.

A poslední věc, která tam není úplně jasná: jestli v případě, že zjistí, že ta ubytovací jednotka není způsobilá k využívání tím ubytovacím způsobem, že to je zkolaudováno jako byt například, a byl by to přestupek proti stavebnímu zákonu, tak jestli v takovém případě bude možné to registrační číslo odejmout, a tím pádem znemožnit nabízení toho prostoru k ubytování v rozporu s kolaudačním rozhodnutím. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. S přednostním právem pan ministr.

Ministr pro místní rozvoj ČR Petr Kulháněk: Tak ještě jednou pěkné odpoledne. Jak bylo koneckonců řečeno, bez registračního čísla nepůjde zveřejnit žádnou nabídku a právě to vydání registračního čísla předpokládá registraci, tudíž se příslušné orgány dozví, kde ta ubytovací jednotka je, a může být tedy předmětem potom následného zjišťování. Stavební úřad by měl mít od živnostenského úřadu zjištěno, že v bytě dochází k podnikání, a živnostenský úřad přístup do toho registru má. Ten bude stavební úřad informovat. Ano, pokud dojde k porušení pravidel užívání té jednotky, registrační číslo může být odebráno.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji pěkně a na nyní přistoupíme k přihlášce paní poslankyně Marie Pošarové. Prosím, paní poslankyně. Připraví se pan poslanec Michal Kučera, který se hlásil z místa. Prosím.

Poslankyně Marie Pošarová: Vážené poslankyně, vážení poslanci, já bych se chtěla také vyjádřit k novému systému, do kterého samozřejmě budou zapisovat své hosty do ubytovacího zařízení, a budou tam tedy hotely, penziony nebo soukromé byty, jak už jste řekli, že budou mít nějaké konkrétní číslo. Místo papírové knihy hostů ji má tedy nahradit digitální kniha. Evidovat se v ní má jméno hosta, bydliště a zřejmě i důvod pobytu. Ale mně se nelíbí, že vesměs kdokoliv se správnými schopnostmi se může podívat do té internetové knihy a vidět samozřejmě soukromé údaje. Je to zásah do soukromí a zase je to nadbytečný registr, který bude stát další finanční prostředky. Jedná se o další mandatorní výdaje a my bychom měli naopak mandatorní výdaje snižovat, a místo toho je bohužel zvyšujeme. Je to zásah do soukromí, jak už jsem řekla, a proč navrhujeme zase opět něco, co po nás nechce ani Evropské unie? Já prostě nevidím k tomu nějaký důvod, a proto dávám návrh na přepracování. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Předložila jste tedy návrh na vrácení k dopracování, já ho eviduji.

Vnímám zájem pana ministra vystoupit a poté je připraven pan poslanec Kučera. Prosím.

Ministr pro místní rozvoj ČR Petr Kulhánec: Ano, ten registr je vyvíjen nikoliv prostřednictvím pouze národních prostředků, ale s výraznou podporu prostředků evropských, Národního plánu obnovy.

Pokud se týká ochrany osobních údajů, já jsem o té analýze dopadu na ochranu osobních údajů již hovořil. Není to tak, že do toho registru bude mít neomezený přístup kdokoliv, bude jasně vymezený okruh, ať už lidí, nebo institucí, na jaká data mohou přistupovat, a zároveň pohyb v registru bude mít takzvanou auditní stopu, to znamená, bude vždycky vysledovatelné, kdo, kde, kdy, jaká data získával. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji panu ministrovi a nyní pan poslanec Michal Kučera. Připravit se může paní poslankyně Silvia Doušová. Prosím.

Poslanec Michal Kučera: Dobrý den, dámy a pánové. Děkuji za slovo, paní předsedající. Já jenom velmi krátce bych chtěl zmínit oblast, která je marginální v celé té problematice cestovního ruchu, myslím novely tohoto zákona, nicméně přesto se domnívám, že je důležitá, a to je oblast agroturistiky. Agroturistika je samozřejmě speciální oblast poskytování služeb, kdy hlavní byznys, který ten subjekt nabízí, zdaleka nespočívá v podnikání v cestovním ruchu, nebo aspoň většinou ne, a směřuje úplně někam jinam, to znamená většinou do zemědělství. Často tato činnost je nabízena či poskytována tak, že je velmi příležitostná. To znamená, že se jedná o jeden či dva pokoje, které jsou někde na té farmě nebo na tom agrostatku, a nabízí se tam řeknu sezonní nebo ojedinělé ubytování. Samozřejmě, není k tomu – ten podnik či ten subjekt tomu nemá žádnou administrativu, dělá to většinou ta rodina, která ten statek spravuje.

Já jsem na to téma měl jako předseda zemědělského výboru několik jednání se svazem, který zaštiťuje nebo zastřešuje agroturistiku, s Asociací soukromého zemědělství. Tam byla z jejich strany vyslovena obava, aby to nezatížilo administrativně příliš právě tyto subjekty, které mají říkám ten svůj hlavní byznys úplně někde jinde a často ani nemají nějaké zázemí výpočetní a tak dále. Na těch jednáních tato obava byla rozptýlována, že ten dopad na ně by neměl být nějak dramatický nebo že nebude nějak velký, přesto si dovoluji toto zmínit právě i na jednání Poslanecké sněmovny i tady před panem ministrem, aby zavnímal, že to je skutečně věc, která je z mého pohledu důležitá. Zasahuje sektor, který dlouhodobě podporujeme, to znamená rozvoj venkova a aktivit právě na venkově, a až se budou k tomu dělat nějaké podzákonné normy, prováděcí vyhlášky, aby na to bylo pamatováno, aby ten dopad na ně, skutečně na tento sektor agroturistiky, to nedopadlo nějak administrativně příliš, respektive abychom šli cestou zjednodušení práce právě pro tento malý subjekt z celé té oblasti cestovního ruchu. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji a opět reakce pana ministra. Prosím.

Ministr pro místní rozvoj ČR Petr Kulhánec: Ano, jen velmi krátce. My tu problematiku vnímáme. Z těch odborných diskusí jednoznačně tenhle závěr vzešel tak, abychom se pokusili v rámci legislativního procesu maximálně zjednodušit tu problematiku, o které jste mluvil. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Ještě pan zpravodaj chce, ten má přednostní právo. Paní poslankyně je připravena. Prosím.

Poslanec Jan Kubík: Já bych jenom ke kolegovi Kučerovi. Jestliže dneska jakýkoliv subjekt poskytuje ubytování za úplatu, tak už má povinnost evidovat ty hosty, a je jedno, jestli je to agroturistika, nebo jestli to je pronájem v nějakém penzionu. Ta povinnost tady je a ta povinnost zůstane, akorát bude elektronická. Takže už dneska tu povinnost ten, kdo poskytne ubytování za úplatu, má.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji a nyní paní poslankyně Doušová. Prosím.

Poslankyně Silvia Doušová: Děkuju, paní předsedající, za slovo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já bych tady ráda přednesla návrh podle § 91 odst. 2 jednacího řádu, a to návrh zkrátit lhůtu pro projednání návrhu zákona v garančním výboru o 30 dní, tedy na 30 dní. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji pěkně. Návrh jsem si poznamenala a táži se, zda ještě máme někoho, kdo by chtěl vystoupit v obecné rozpravě? Není-li tomu tak, tak obecnou rozpravu končím.

A máme zde hlasovatelný návrh, který přijde po závěrečných slovech – na která se táži nyní, zda má pan ministr zájem o závěrečné slovo po obecné rozpravě? Nemá. Pan poslanec, pan zpravodaj také ne.

Čili přistoupíme k návrhu paní poslankyně Pošarové, která navrhla vrácení předloženého návrhu navrhovateli k dopracování.

Ano, všechny odhlásím na základě žádosti. Prosím, přihlaste se svými registračními kartami.

Už jsem před chvílí přivolala kolegyně a kolegy z předsálí k tomuto hlasování a zopakuji, o čem budeme hlasovat – o návrhu paní poslankyně Pošarové na vrácení předloženého návrhu k dopracování.

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Necht' zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

V hlasování číslo 20 se účastnilo 133 hlasujících, pro návrh bylo 60, proti 60. Návrh na vrácení nebyl přijat.

Nyní tedy přikročíme k návrhu na přikázání výborům k projednání. A nejprve rozhodneme o přikázání garančnímu výboru.

Předsedkyně Poslanecké sněmovny svým rozhodnutím navrhla přikázat předložený návrh k projednání výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj jako výboru garančnímu. Táži se, zda někdo navrhuje přikázání jinému výboru jako garančnímu? Navrhuje někdo, prosím, jiný garanční výbor? Není tomu tak, takže přistoupíme k hlasování.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro přikázání předloženého návrhu k projednání výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj jako garančnímu výboru? Kdo je proti?

V hlasování číslo 21 se účastnilo 138 poslankyň a poslanců, pro 138, proti 0. Konstatuji, že tento návrh byl přikázán k projednání výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj jako garančnímu výboru.

Dále předsedkyně Poslanecké sněmovny nenavrhla přikázat tento návrh dalšímu výboru. Proto se ptám, zda má někdo návrh na přikázání dalšímu výboru či výborům k projednání? Není tomu tak.

Proto máme poslední hlasovatelný návrh, a to je návrh paní poslankyně Doušové zkrátit lhůtu o 30 dní, tedy na 30 dní.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh? Necht' zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

V hlasování číslo 22 bylo přihlášeno 140 hlasujících, pro 78, proti 12. Konstatuji tedy, že lhůta byla zkrácena, tento návrh byl přijat.

Já tímto děkuji panu zpravodaji, děkuji panu ministrovi a končím první čtení tohoto tisku a tím končím tento bod.

Otevírám bod následující

4.

**Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb.,
o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
/sněmovní tisk 878/ – první čtení**

Z pověření vlády tento návrh uvede ministr životního prostředí Petr Hladík a já ho nyní žádám, aby se ujal slova. Prosím, pane ministře.

Ministr životního prostředí ČR Petr Hladík: Vážená paní předsedající, vážené paní poslankyně, páni poslanci, krásné dobré odpoledne. Vláda předkládá parlamentu novelu zákona o ochraně přírody a krajiny. První verze tohoto zákona byla schválena už tehdejší Československou národní radou v roce 1992 jako jeden z prvních zákonů Československa.

Tato novela pokrývá tři zásadní témata – ochranu dřevin, druhovou ochranu a vyhlášení Národního parku Křivoklátsko.

V rámci druhové ochrany měníme pravidla, která už se nějakým způsobem trochu přežila. U těch nejohroženějších druhů, jako je například orel královský, zůstane ochrana jedince, ale u méně ohrožených druhů budou chráněny jen biotopy, tedy místa, kde druhy přirozeně žijí, nikoliv jedinci. Já občas říkám, že nebudeme chránit mravence, ale mraveniště. Zamezíme tomu, aby mohl být nález jedince využit k bránění nějakému stavebnímu projektu. Nová pravidla zjednoduší zemědělcům běžné hospodaření na pozemcích, protože již nebudou potřebovat výjimky pro větší druhy, pokud svým hospodařením nezpůsobí ohrožení jejich biotopu nebo místní populace. Zároveň přitom nezapomínáme na větší ochranu opylovačů, kteří jsou pro naši krajinu zásadní.

Druhou změnou je ochrana dřevin, především stromů a stromořadí ve městech. Jedná se o důležitou věc související s adaptací. Přece jenom teploty jsou stále stoupající a stromy a stromořadí ve městech hrají čím dál tím důležitější roli. Stávající princip ochrany dřevin zůstává stejný, tedy na prvním místě je snaha o zachování stromů a stromořadí, pokud to není možné, potom výsadba stromořadí, pokud to už dál není možné, potom stanovení poplatku, který je přímým příjmem obce, která ji využije na údržbu a ochranu stromů, stromořadí, zeleně a zelené infrastruktury jako takové.

Novela je nastavená tak, že se nic nezdrží. Je to vše integrováno do jednotného environmentálního stanoviska, jsou zde dány pevné lhůty tak, aby se stavební řízení nezdržovalo, tedy aby to bylo integrální součástí již schváleného jednotného environmentálního stanoviska. Výjimku mají stavby pro ochranu bezpečnosti, krizového zásobování obyvatel, krizového řízení. Také se tato novela nějakým způsobem netýká soukromých pozemků a soukromých zahrad. Tam zůstává záležitost kácení tak, jak je dnes.

Třetí záležitostí je vyhlášení Národního parku Křivoklátsko. Zde by mělo dojít k vyhlášení k 1. lednu příštího roku a se vznikem správy národního parku od poloviny roku tohoto. Příroda Křivoklátska svým rozsahem biotopu je unikátní, zatím není chráněn na úrovni národního parku takovýto druh biotopu. Protože máme čtyři národní parky, toto by byl pátý národní park. Jde především o rozmanitost zdejší krajiny, rozsáhlého vnitrozemského komplexu, převážně listnatého lesa nižších poloh, kde poměrně malé území obývá řada druhů rostlin, živočichů a hub. Celá řada z nich je chráněná, i zvláště chráněné druhy se zde nacházejí.

Vyhlášení Národního parku Křivoklátsko nijak zásadně neovlivní každodenní život místních obyvatel. Území parku je především lesní mimo obce, v rámci národního parku není ani jedna obec, ani jedno trvale obydlené území. Nejedná se zde o žádnou dopravní infrastrukturu, ani v územně plánovacích dokumentacích není v tomto území plánovaná žádná výstavba, 99 procent dotčených pozemků v národním parku je ve vlastnictví státu. I nadále bude možné běžně chodit do lesa, sbírat lesní plody, houby jako doposud, naopak se dá očekávat, že vznik parku bude mít pozitivní vliv na regionální ekonomiku a přinese nové příležitosti pro místní podnikatele nejen v oblasti cestovního ruchu.

Hlavní sídlo správy národního parku potom bude v Berouně v budově, kterou bezplatně převedeme díky velké vstřícnosti ze strany Ministerstva zemědělství, jehož budova je aktuálně v majetku státu s právem hospodaření tohoto ministerstva. Strážci Národního parku pak budou sídlit v obcích Zbečno a Křivoklát.

Vznik Národního parku Křivoklátsko může pro obce znamenat snazší přístup k finančním prostředkům jak ze strany Evropské unie, tak z národních programů a dalších dotačních programů. Národní program životního prostředí pravidelně poskytuje podporu obcím, v jejichž katastrech je národní park, a to s alokací 150 milionů korun.

Dojde také k posílení pravomocí obcí při schvalování koncepčních dokumentů. Jedná se o změnu, jakým způsobem budou jednat rady národních parků. Tato změna není jenom v souvislosti s Národním parkem Křivoklátsko, ale principiálně se dotýká změny jednání a fungování rad všech národních parků na území České republiky.

Součástí novely je také po dohodě s Ministerstvem vnitra novela zákona o požární ochraně, která zakládá konkrétní povinnosti pro správy národních parků v rámci protipožární ochrany, zejména pak povinnost zajistit protipožární předěly, zajistit zdroje vody pro hašení a zpracovávat dokumentaci zdolávání lesních požárů. Děkuju za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji panu ministrovi a nyní požádám paní zpravodajku pro prvé čtení, kterou je paní poslankyně Jana Krutáková, aby se ujala slova. Prosím.

Poslankyně Jana Krutáková: Tak děkuji za slovo, paní předsedající. Vážené poslankyně, vážení poslanci, dovoluji mi, abych vás krátce seznámila se zpravodajskou zprávou. Vláda předložila tuto novelu zákona o ochraně přírody a krajiny na základě plánu legislativních prací pro rok 2024. Byla schválena na zasedání vlády dne 4. prosince, přičemž Legislativní rada vlády k ní vydala kladné stanovisko. Do Poslanecké sněmovny byl návrh postoupen 9. prosince. Jak už zmínil pan ministr, vládní novela zákona upravuje tři oblasti, což je ochrana dřevin, druhová ochrana živočichů i rostlin a problematika národních parků včetně vyhlášení Národního parku Křivoklátsko.

V oblasti ochrany dřevin jsou zásadní změny spojené se změnou klimatu, kdy je dle předkladatele nutné dostatečně chránit dřeviny, které rostou mimo les. Důraz je kladen na stromy rostoucí v obcích a městech. Novela zákona přináší pojem společensko-ekologická funkce dřevin, který právě akcentuje schopnost dřevin zmírňovat dopady změny klimatu. Upraveny jsou rovněž kompenzace za kácení stromů, zejména z důvodu výstavby.

Změny v oblasti druhové ochrany jsou pak postavené především na ochraně prostředí a biotopů a na větší možnosti uplatnění nástrojů aktivní péče o vzácné a ohrožené druhy. Jsou navrženy změny v oblasti zvláštní druhové ochrany, kde je navržena úprava kategorizace chráněných druhů kategorie I, II a III. V rámci obecné ochrany zahrnují úpravy také doplnění

ochrany opylovačů a regulaci nežádoucích dopadů světelného znečištění ve vazbě na venkovní osvětlení, které negativně ovlivňuje přirozené biorytmy rostlin, živočichů i lidí. Navrhovány jsou změny v oblasti provozování záchranných stanic.

Novela dále obsahuje i úpravu ustanovení týkajících se národních parků. Jednak je to návrh na vyhlášení Národního parku Křivoklátsko a dále je to řešení účasti zástupců samospráv ve správních radách národních parků a rozšíření pravomoci správ národních parků.

Požár v Národním parku České Švýcarsko a jeho dopady vyvolal i potřeby novely zákona o požární ochraně. Návrh tedy obsahuje novelu vybraných částí zákona o požární ochraně s přímou vazbou na území národních parků.

Tolik tedy za mě zpravodajská zpráva k předloženému tisku. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji paní zpravodajce a otevírám obecnou rozpravu, do které máme celou řadu přihlášených. Jako první vystoupí paní poslankyně Klára Kocmanová, připraví se paní poslankyně Eva Fialová.

Jenom načtu omluvu. Omlouvá se pan ministr Marian Jurečka od 13.50 hodin z důvodu zahraniční cesty. (Poslankyně Maříková žádá o slovo se stanoviskem klubu SPD.)

A já tady mám avizovanou paní poslankyni Karlu Maříkovou se stanoviskem klubu SPD, jenom to nebylo avizováno jako rovnou přihláška. Jako první samozřejmě můžete vystoupit, protože není nikdo jiný s přednostním právem. Prosím.

Poslankyně Karla Maříková: Děkuji za slovo, vážená paní místopředsedkyně. Vážené kolegyně, vážení kolegové, na úvod mi za klub poslanců SPD dovoluji sdělit, že budeme navrhovat vrátit tento sněmovní tisk předkladateli k dopracování.

Vládní návrh zákona o ochraně přírody a krajiny totiž kromě nesporných a důležitých a potřebných změn, jako je ochrana stromů ve městech či druhová ochrana rostlin a zvířat, obsahuje i pro nás zcela nepřijatelný návrh na zřízení Národního parku Křivoklátsko.

Nejde jen o věcné a obsahové námitky, ale i o zásadní právní pochybnosti o čistotě a kvalitě legislativního procesu u tohoto sněmovního tisku. Nemáme zásadnější problém s obsahem částí A návrhu, která se týká ochrany dřevin a nové výsadby, ani s částí B, která se věnuje posílení druhové ochrany ohrožených rostlinných a živočišných druhů, ale s čím problém máme, a to zásadní, je ta část novely, která se týká zřízení Národního parku Křivoklátsko.

Vláda Petra Fialy v rozporu s názory naprosté většiny místních občanů a obecních samospráv prosazuje na části území okresu Rakovník a Beroun zřízení Národního parku Křivoklátsko. Je to projev absolutní mocenské arogance a centralismu Fialovy vlády a všech vládních politických stran, které se často a velmi nepravděpodobně označují za subjekty příznivě nakloněné obcím a místním samosprávám. Pravý opak je pravdou aneb opět platí ono biblické „po ovoci poznáte je“.

Na Křivoklátsku nyní existuje chráněná krajinná oblast, kterou se snaží zelená ochránářská lobby již více než deset let povýšit na národní park. Všechny dosavadní vlády i reprezentace Středočeského kraje tomu v zájmu místních občanů a křivoklátské přírody úspěšně odolávaly. Vláda Petra Fialy naopak dala tomuto nebezpečnému záměru opakovaně své požehnání přes oprávněný nesouhlas drtivé většiny místních občanů, podnikatelů a obcí a chce si vznik Národního parku Křivoklátsko prosadit doslova za každou cenu. Odpor místních občanů proti tomuto zavrženíhodnému vládnímu návrhu je vskutku masivní.

Z 29 obcí, které jsou členskými subjekty Svazku obcí Křivoklátska, se pro zřízení národního parku vyslovily pouze dvě, přičemž v jedné z nich v Bratronicích žije exministr zemědělství, dnes poslanec Petr Bendl z ODS, který tento záměr prosazuje dlouhodobě, 27 obcí je jednoznačně proti. Stěžejním argumentem proti vzniku Národního parku Křivoklátsko je skutečnost, že většinu jeho území vytvořily lesy zakládané člověkem, tedy místními lesníky, ponejvíce v průběhu 18. století. Původních porostů je v této lokalitě pouze 4,35 procenta, nejedná se tudíž o žádnou původní panenskou přírodu zasluhující mimořádný stupeň ochrany a zvláštní zacházení.

Do programového prohlášení vlády vznik tohoto národního parku prosadila TOP 09. Proč se ale vládní strany rozhodly nyní protlačit tento cíl silou proti vůli většiny místního obyvatelstva? Na prvním místě jde jistě o zájem uspokojit zelenou lobby, která je na tuto vládu, na politické strany, které ji tvoří, a na lidovci ovládané Ministerstvo životního prostředí těsně navázána. V podtextu těchto snah je pak zřejmě i účelová vládní snaha o tom, že v celostátním pohledu žije na Křivoklátsku příliš málo osob, přibližně 30 000, na to, aby svým hlasováním ovlivnily volby celostátního či krajského charakteru, a že většinově stejně již nyní volí současné opoziční strany.

Co tedy v případě zřízení Národního parku Křivoklátsko hrozí? Až na třech čtvrtinách území plánovaného Národního parku může být vyhlášena takzvaná bezzásahová zóna, což je alarmující a nebezpečné, zvláště když si připomeneme osud šumavských lesů, které nechalo vedení tamějšího národního parku prostřednictvím těchto bezzásahových zón doslova zničit kůrovcem. Největší změna by tedy v případě zřízení Národního parku potkala Křivoklátsko ohledně způsobu hospodaření v lesích. To v současnosti funguje v rámci Chráněné krajinné oblasti na základě rozumného kompromisu mezi ochranou přírody a ekologickými zájmy. Lesníci tudíž už nyní musí své záměry a postupy vždy konzultovat s orgány ochrany přírody. V jakémkoliv národním parku je lesní hospodářství založeno už pouze čistě na libovůli vládnoucích ochranářů. Současný systém hospodaření v křivoklátských lesích navíc daňové poplatníky nic nestojí, kdežto národní park by opakovaně potřeboval nemalé peníze ze státního rozpočtu.

Neexistuje žádná relevantní odborná studie, která by říkala, že na Křivoklátsku nyní dochází ke zhoršení stavu lesních porostů. Naopak jsou zde studie oceňující postupné zlepšování zdejší dřevinné skladby a snižující se objem jejich poškozování zvěří. Existence národního parku na jakémkoliv území rovněž snižuje kompetence místních samospráv ve prospěch centrální státní moci.

Zřízení národního parku, a to by platilo i pro Křivoklátsko, s sebou také nese nástup masivního organizovaného komerčního turismu s jeho veškerými negativními jevy a dopady, které ovšem ve finále ponesou místní občané a obce včetně jejich finančních nákladů. Jde mimo jiné o násobně vyšší dopravní provoz a pohyb vozidel, o hluk, o nerespektování parkovacích pravidel, o mnohonásobné zvýšení objemu odpadu a tak dále.

Dá se tedy říci, že v celkovém kontextu znamená zřízení národního parku i zvýšenou zátěž pro okolní přírodu i životní prostředí a zhoršení jejího stavu.

Ale hlavně Fialova vláda zde postupuje naprosto proti vůli místních občanů, zastupitelů a starostů. Nemáme republiku, kterou řídí starostové, říká pokrytecky ministr životního prostředí Petr Hladík z KDU-ČSL, přičemž jindy se on i další lidovci zájmy starostů a obcí doslova zaklínají, když se jim to však politicky hodí.

Proti vládnímu záměru vyhlásit na Křivoklátsku (národní park) se donedávna ostře stavěl i státní podnik Lesy České republiky. Jeho generální ředitel Dalibor Šafařík vloni například veřejně prohlásil, že území Křivoklátska je minimálně posledních 250 let soustavně obhospodařováno lesníky a že jeho stav je v zásadním rozporu s definicí pro vyhlášení národního parku, protože se nejedná o přirozené a člověkem málo ovlivňované či pozměněné ekosystémy. Uvedl také, že v případě zřízení národního parku hrozí reálné riziko napadení

těchto porostů kůrovcem a jejich následné rozvrácení, a upozornil i na zvýšené nebezpečí vzniku a šíření požárů. Vloni 27. února státní podnik Lesy České republiky tyto zásadní námitky stáhl, ale nikoliv proto, že by náhle přestaly platit. Důvod byl politický. Námitky k záměru vyhlášení Národního parku Křivoklátsko vzal podnik zpět s odůvodněním, že bere na vědomí politickou dohodu vlády.

Petici proti zřízení Národního parku Křivoklátsko, kterou organizovala iniciativa Otevřené Křivoklátsko, podepsalo 11 305 lidí, přičemž obce sdružené ve svazku obcí Křivoklátska mají celkem 15 000 obyvatel.

Postup Fialovy vlády a Ministerstva životního prostředí v otázce vyhlášení národního parku rovněž obchází řádný legislativní proces, jak konstatují i Svaz měst a obcí České republiky a Sdružení místních samospráv České republiky, podle kterých je zcela nepřijatelné, aby se o vyhlášení Národního parku Křivoklátsko rozhodovalo bez zohlednění názoru místních samospráv a občanů. Byla zde navíc stanovena naprosto nedostatečná časová lhůta pro vyjádření se ke stovkám vznesených připomínek, což hraničí s jejich faktickým ignorováním. Fialova vláda se všechny tyto zásadní výhrady snaží vymlčet a Národní park Křivoklátsko zřídít doslova proti všem, stůj co stůj.

A jsou tu i další argumenty proti vládnímu záměru. Doslova před pár dny Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost Ministerstva životního prostředí na rozhodnutí městského soudu ve věci zrušení rozhodnutí ministerstva o námitce obce Nižbor. Obec Nižbor se obrátila na soud s žalobou proti rozhodnutí Ministerstva životního prostředí Petra Hladíka o zamítnutí jejich námitek proti záměru na vyhlášení Národního parku Křivoklátsko. V říjnu 2024 vynesl Městský soud v Praze rozsudek, kterým došlo ke zrušení rozhodnutí Ministerstva životního prostředí a vrácení námitek k dalšímu řízení. Proti tomuto rozhodnutí podalo Ministerstvo životního prostředí kasační stížnost, která byla nyní zamítnuta. Stav je nyní takový, že námitky proti záměru na vyhlášení Národního parku Křivoklátsko nejsou vypořádány a rozhodnutí o námitkách není v právní moci, je tedy zcela legitimní požadovat do vypořádání těchto námitek zastavení projednávání novely, o které teď jednáme.

Další závažnou věcí je skutečnost, že příslušné takzvané zájmové území nesplňuje parametry, které zákon pro národní parky předpokládá. To paradoxně potvrzuje i závěrečná zpráva zhodnocení dopadu a regulace návrhu zákona RIA, která na stránkách 42 až 43 konstatuje, že tyto parametry splňuje pouze 15 procent území, i když zákon předpokládá splnění v převážné ploše.

V novele není řešena problematika požární bezpečnosti, problematika průchodnosti území je pojata naprosto chybně a rovněž i plánované zpřísnění pravidel pro cyklistiku či vodáctví na Křivoklátsku je bezdůvodné a obtížně akceptovatelné.

Zpráva RIA k návrhům v některých aspektech docela je problematická, neboť neposuzuje variantní řešení ochrany přírody v centrální části Křivoklátska, pouze se omezuje na propagaci vyhlášení národního parku, který bude daňové poplatníky stát – a teď se posaďte – 3 miliardy korun jen za prvních deset let fungování, a to i (po) započtení výnosů z těžby. Vyhlášením národního parku by tak vznikl úřad se 75 až 100 zaměstnanci a s více než 35 automobily spravující území o rozloze 100 kilometrů čtverečních, tedy s jedním zaměstnancem na kilometr čtvereční a jedním autem na 3 kilometry čtvereční.

Takže abychom to v závěru shrnuli. Předmětné území nesplňuje parametry, které ukládá zákon o ochraně přírody a krajiny pro vyhlášení národního parku, vyhlášení parku pak znamená, že nad územím bude aplikovaná nevhodná forma správy a péče ve formě bezzásahového režimu. To křivoklátskou krajinu poškodí. Lze se důvodně obávat ztráty otevřenosti, průchodnosti a cyklistické průjezdnosti krajiny. Z území pro přírodu a lidi se stane pouze území pro přírodu.

Domníváme se, že jako jsou pro jižní Čechy typičtí rybáři, pro jižní Moravu vinaři, pro Žatecko pěstitelé chmele, tak jsou pro Křivoklátsko typičtí lesní hospodáři. Je to staletý odkaz, který máme s radostí rozvíjet. Nepovažujeme za nic škodlivého, že jejich prací není Křivoklátsko divočinou, nýbrž krásnou kulturní krajinou, a domníváme se, že velkoplošná forma ochrany přírody ve formě chráněné krajinné oblasti je pro toto území nejvhodnější. To dokazuje setrvalé se zlepšující stav křivoklátské přírody, a to, že za více než čtyřicet let existence chráněné krajinné oblasti se ochrana přírody stala respektovanou součástí života v regionu a trojúhelník obec–ochranář–hospodář zde dobře funguje. Takzvaná jádrová zóna je přitom na Křivoklátsku plně v I. a II. zóně chráněné krajinné oblasti. Takové území je dle dat Agentury ochrany přírody a krajiny vnímáno jako přísně chráněné, a to i z hlediska mezinárodního.

Častým argumentem pro vyhlášení národního parku rovněž je, že území možného parku se z 98 procent rozkládá na majetcích státu, a stát má tedy právo změnit jeho režim ochrany a péče, jak uzná za vhodné. Takové tvrzení ale nutně vyvolává docela zásadní otázku: kdo je vlastně stát? Je to aktuální vláda, nebo vládní většina, je to Ministerstvo životního prostředí anebo jsou to – nebo hlavně – obce a lidé žijící na určitém území, kterých se má týkat jakékoliv důležité rozhodnutí?

Kolegyně a kolegové, má tedy stát právo změnit formu ochrany přírody, jak uzná za vhodné, anebo má pouze právo o takovou změnu usilovat ve spolupráci s dotčenými občany a obcemi? Každý občan této země, který chce například přestavět dům, musí předložit sousedům a stavebnímu úřadu konkrétní plány, musí získat souhlasná vyjádření mnoha státních organizací. Nestačí, že řekne: Nebojte se, já to přestavím citlivě, s tím bychom nepochodili. Záměr na vyhlášení Národního parku Křivoklátsko je ale přesně takovým domem bez plánů.

Často slyšíme, že praktické věci týkající se života v národním parku se vyřeší později vyhláškami – že jejich znění budou obce, a tím pádem i občané, ovlivňovat díky svému zastoupení v radě národního parku, už se ale příliš nezmiňuje. Že v této radě nejsou sami, že tam mají většinu, a už vůbec ne to – že tam nemají většinu, a už vůbec ne to, že pokud se tato rada nedohodne, rozhoduje pak autoritativně Ministerstvo životního prostředí.

Když se poctivě zamyslíme a zrevidujeme dění kolem vyhlášení Národního parku Křivoklátsko, zjistíme, že jediný, kdo v tomto příběhu chybí, je křivoklátská příroda sama. Místo toho, abychom řešili, co konkrétně a kde je potřeba na Křivoklátsku zlepšit, jak toho nejjednodušším, nejrychlejším a nejlevnějším způsobem dosáhneme, řešíme založení nového úřadu za stovky milionů korun. Neřešíme, jak zlepšit ochranu přírody společně a odspodu. Jak do ní ještě více zapojit obce, občany či návštěvníky a jak společně hledat řešení problémů.

Ale hlavně jsme svědky snahy o vyhlášení a zavedení Národního parku Křivoklátsko bez jakýchkoliv relevantních důvodů, shora, z centra, a proti vůli drtivé většiny místních obyvatel, což je pro nás v SPD naprosto klíčové, protože, kolegyně a kolegové, právě hlas těchto občanů by měl být v případě, o kterém hovořím, tedy v případě vyhlášení Národního parku Křivoklátsko, naprosto rozhodující. Můžeme se tu hodiny, dny, týdny bavit, a přitom, zda vyhlášení Národního parku životy místních občanůlepší, či zhorší, a já nepodceňuji žádnou skupinu těchto argumentů. Přikláním se na základě dlouholeté studie problematiky stovek rozhovorů s experty, přírodovědci, lesníky, starosty, pracovníky jiných národních parků a podobně k pohledu, že v delším časovém horizontu povede vyhlášení Národního parku ke zhoršení životů tamních obyvatel.

Ale na čem se nepochybně shodneme, je skutečnost, že vyhlášení Národního parku Křivoklátsko životy místních občanů změní. Ano, vyhlásíme-li totiž nyní Národní park Křivoklátsko, změníme v horizontu několika let zásadně prostředí, ve kterém zdejší lidé žijí, a to zcela proti jejich vůli, což je z našeho pohledu nepřijatelné, bereme-li myšlenku samosprávy a místní demokracii skutečně vážně. Máme zde materiál zatížený více než

stovkou rozporů, které zde zůstaly i po ukončeném mezirezortním připomínkovém řízení. V rámci projednávání záměru na vyhlášení Národního parku byla navíc zcela opomenuta varianta vyhlášení přímo řízeného účelového lesního závodu Křivoklát se speciálním zaměřením na ochranu přírody a podporu mimoprodukčních funkcí lesů na území Chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko. Takové řešení přitom existuje a je detailně zpracováno ze strany Lesů České republiky.

Ze všech uvedených důvodů považujeme v SPD za nejvhodnější postup v této fázi vrátit návrh zákona předkladateli k dopracování. Děkuji. (Potlesk SPD.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Zaevidovala jsem tedy návrh paní poslankyně k navrácení k dopracování. Je to poznamenáno.

A my můžeme pokračovat v rozpravě. Do ní se s přednostním právem přihlásil pan ministr. Prosím.

Ministr životního prostředí ČR Petr Hladík: Já vlastně nevím, na co vše bych měl, prostřednictvím paní předsedající, na paní poslankyni Maříkovou reagovat ve vztahu ke stanovisku klubu SPD. Je toho opravdu hodně. Možná se zaměřím jenom na tři krátké věci.

Za prvé se ohradím vůči tomu, že by to bylo nějaká zelená lobby nebo něco takového. Vznik Národního parku Křivoklátsko opravdu tato Sněmovna řeší potřetí, není to první pokus o vyhlášení Národního parku, je to otázka posledních dvaceti let. Myslím, že důvody ze strany ochrany přírody a krajiny vlastně nepominuly a jsou velmi obdobné, jako již dvakrát se navrhovalo.

Druhá věc, a tam bych se opravdu taky výrazným způsobem ohradil, že by se cokoliv dělalo proti vůli lidí nebo vůli většiny jako takové. Musím říct, že já osobně jsem v celé řadě těch obcí byl, mnohokrát jednal se starosti s místními spolky, s podnikateli. Není to tak, že by to ovlivnilo přímo život těch lidí jako takových. Jak už jsem zmínil, 99 pozemků je ve vlastnictví České republiky, všechny ty pozemky jsou nezastavěny, jsou jenom lesy nebo louky.

A poslední věc, právě v téhleto novele měníme to fungování forem rady a správ rady národních parků na takzvané dvoukomorové, kdy v jedné komoře budou samosprávy, v druhé komoře budou odborníci a musí se společně shodnout. To je hlavní princip změny fungování národních parků.

V rámci diskuse jako takové, která samozřejmě je potřebná a vhodná, si musíme uvědomit – a vy jste správně položila tu otázku – kdo je stát? Co je role státu? Koho tady vlastně chráníme a jakým způsobem rozhodujeme? Úplně stejně bychom se mohli ptát, jestli nepostavíme dálnici, protože prostě to tam někdo nechce, nebo nepostavíme jinou infrastrukturu. Můžeme se ptát úplně stejně, jestli tedy nepotřebujeme divadla nebo nepotřebujeme jiné veřejné instituce, které také mají nároky na státní rozpočet. Myslím si, že v rámci zajištění některých věcí, které chceme chránit a které jsou pro nás hodnotou, je relevantní se bavit, proč mají veřejné rozpočty stát nějaké finanční prostředky. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji a vystoupení pana ministra vyvolalo tři faktické, kdy jako první vystoupí paní poslankyně Berenika Peštová, jako druhý pan poslanec Stanislav Berkovec. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, paní předsedající. Pane ministře, já jsem vás bedlivě poslouchala. Kdybyste se tak krásně s těmi obcemi bavili, tak by asi tam nebylo tolik žalob, co tam je. Ono když se podíváte na stanovisko Legislativní rady vlády – já tedy mám k tomu vystoupení, protože to bylo taky tristní, jak jste přeskákali Legislativní radu vlády a vyžádali si to, že jste šli jenom stanoviskem předsedy Legislativní rady vlády, to si o tom popovídáme, ale ano, krásně, jsem na vás připravená, nebojte, pane ministře – ale v každém případě Legislativní rada vlády už podruhé po tom, co jste tam šli, tak už to neviděla, takže jste šli stanoviskem předsedy Legislativní rady vlády a ten vás na to upozorňuje. Ten vás upozorňuje na to, co tady bylo řečeno z úst mé předřečnice, že tam je právě tento problém, že tam je ten rozsudek, že tam je obec Nižbor, která se odvolala. Samozřejmě tohleto stanovisko je ještě předtím, než to, co tam říkala moje kolegyně, protože už to mělo nějaký potom časový vývoj.

A ještě vás upozorním na to, že tam je dalších sedm žalob. Sami vám říkají, že nelze vyloučit dopad tohoto soudního rozhodnutí, to znamená, že bude měněna tato legislativa. Takže oni sami vás upozorňují na určité judikáty a říkají: Nedělejte změnu legislativy, nedělejte nic, protože skončí to stejně, možná tím, že to budete muset celé zrušit. Takže říkám, není to tak, jak tady říkáte. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji za dodržení času. Nyní pan poslanec Berkovec, poté paní poslankyně Karla Maříková.

A pana ministra se ptám, zda... Děkuji.

Nejprve pan poslanec faktickou, prosím.

Poslanec Stanislav Berkovec: Děkuji. Vážená paní předsedající, vážený pane ministře, vážené kolegyně, kolegové, já s dovolením navážu na svoji váženou kolegyni Bereniku Peštovou, která zmínila ty nevypořádané námitky obce Nižbor a žaloby také některé, a také to, že v soudním sporu v Praze bylo připuštěno národní, tedy to byl spor o Národní park Křivoklátsko mezi Ministerstvem životního prostředí a obcí Karlova Ves a tam byl připuštěn zásadně širší okruh účastníků řízení, než dosud Ministerstvo životního prostředí tvrdilo. Reálně tak hrozí, že Poslanecká sněmovna bude v případě novely zákona 114 jednat o návrhu, který vlivem soudního řízení dozná podstatných změn. To je jedna věc.

A pak ještě díky tomu, že jsem se opravdu pohyboval v těchto oblastech, například národní park nebo chráněná krajinná oblast Trentino – Carlo Guardini, náš kamarád horolezec – a další, tak vím, že opravdu lze chránit přírodu a také lze to dělat tak, že tam normálně žijí lidé. V Trentinu je běžné, že tam je samotěžba v lese, že se tam pasou stáda v některých oblastech, a opravdu to může fungovat.

A pokud mám ještě čas, jenom několik základních údajů o CHKO Křivoklátsko: 625 kilometrů čtverečních, vyhlášeno 1979, 27 maloplošných chráněných území, čtyři národní přírodní rezervace, 16 přírodních rezervací, čtyři přírodní památky Natura 2000, 16 evropsky významných lokalit, jedna ptačí oblast. Tam ochrana přírody opravdu už mnoho let funguje a funguje velmi dobře. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji a nyní s poslední faktickou k průběhu rozpravy zareaguje paní poslankyně Karla Maříková.

Poslankyně Karla Maříková: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Pane ministře, vy jste tam možná fyzicky byl, ale to je tak asi všechno, protože naprosto ignorujete, že většina těch lidí se peticí postavila proti. Z 15 000 lidí jich 11 305 tu petici podepsalo. Takže tím vlastně dáváte... (Ministr Hladík komentuje slova paní poslankyně.)

Neskákejte mi do řeči, když hovořím. (Paní poslankyně...)

Ano, ale tak máte napomínat pana ministra. Já jediné, co dělám, zvyšuji hlas, a tím nic neporušuji. (Potlesk poslanců zleva.)

A poprosím, abyste mi vrátila čas, protože kdyby kterýkoliv poslanec skákal do řeči ministrově...

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Paní poslankyně, já vás poprosím, já vám přidám čas, ale velmi vás poprosím o snížení hlasové intenzity. Přidám vám čas, povídejte. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Karla Maříková: Paní místopředsedkyně, vznáším námitku na váš postup, protože nebyl žádný důvod, abyste mi tady vypnula mikrofon. V jednacím řádě se nic nepíše o tom, jak vysokou hladinu hlasu mohu mít. Vaši ministři ji mají kolikrát taky dost vysokou. Takže až dohovořím, tak poprosím, aby se o tom neprodleně hlasovalo.

Pane ministře, fyzicky jste tam možná byl, ale to je tak všechno. Ignorujete naprosto lidi, kteří podepsali tu petici, z 15 000 lidí bych jich bylo 11 305, takže je máte doslova v paži, protože jak obce, tak stát tvoří občané.

A další věc, vy obcházíte řádný legislativní proces. To nekonstatuji já, to konstatuje Svaz měst a obcí a Sdružení místních samospráv. Takže takhle vy lidovci se stavíte k občanům a k tomu, jaký je jejich názor. (Potlesk poslanců zleva.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Paní poslankyně, tak co se tady odehrálo: byla vznesena námitka proti tomu, že jsem požádala o ztišení hlasu, a je to procedurální návrh. Já jsem přivolala poslankyni a poslance.

Jenom samozřejmě, ty mikrofony, které máme, nereagují na sílu zvuku, čili tam je potřeba to brát v potaz.

Slyším žádost o odhlášení čili já všechny odhlásím. Požádám o přihlášení vašimi registračními kartami.

Co se týče té námitky vznesené paní poslankyní Karlou Maříkovou, zahajují hlasování. Kdo je pro? (Na předsedající se obrací poslanec Kučera.)

Prosím? Pan poslanec chce náhradní kartu.

Prohlašuji toto hlasování (číslo 23) za zmatečné kvůli... (Mohutný křik a bouchání do lavic od poslanců zleva.)

Poprosím o ztišení v sále, pan poslanec si pouze říká o náhradní kartu. Poprosím o ztišení v sále. Budeme okamžitě hlasovat o tomto procedurálním návrhu, pouze nahlásím číslo karty pana poslance a přistoupíme k tomu. Pan poslanec Kučera bude hlasovat s náhradní kartou číslo 36.

A my přistupujeme k námitce paní poslankyně Maříkové.

Zahajuji hlasování o této námitce. Kdo je pro? Necht' zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

V hlasování číslo 24 se účastnilo 136 hlasujících, pro 55, proti 69. Konstatuji, že tato námitka nebyla přijata.

Vnímám přihlášku paní poslankyně Schillerové a dávám paní předsedkyni slovo. Prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: (Poslanec Radim Fiala žádá o kontrolu hlasování, předsedkyně Schillerová odchází od řečnického pultíku.) Tak já dám přednost panu...

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Je žádost o kontrolu hlasování. Poprosím pana předsedu Radima Fialu o kontrolu hlasování.

Probíhá kontrola hlasování. (Poslankyně Maříková se hlásí o slovo.)

Prosím, paní poslankyně, k hlasování.

Poslankyně Karla Maříková: Paní místopředsedkyně, já jsem hlasovala pro, ale na sjetině mám „zdržela se“, takže zpochybňuji hlasování. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Ano, budeme hlasovat o této námitce.

Čili nyní hlasujeme o zpochybnění hlasování.

Zahajuji hlasování o tomto. Kdo je pro? Necht' zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

V hlasování číslo 25 se účastnilo 141 hlasujících, pro 135, proti 2. Námitka byla přijata.

Tedy budeme opakovat hlasování, a sice budeme opakovat hlasování o námitce proti řízení vznesené paní poslankyní Karlou Maříkovou.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh? Necht' zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

V hlasování číslo 26 se účastnilo 144 hlasujících, pro 59, proti 74. Tento návrh nebyl přijat.

A nyní paní předsedkyně Alena Schillerová.

Poslankyně Alena Schillerová: Paní místopředsedkyně, váš postup byl tedy naprosto bezprecedentní. Já jsem nestihla v té rychlosti dát námitku proti vašemu postupu, stejně byste to tady přehlasovali, bylo by to jenom protahování, ale vy se chováte tedy naprosto... nebo respektive (se) nechováte nestranně, a to odhlížím od toho, že se tváříte jako opozice. Nejste žádná opozice. Občané to sledují, je to pořád pětikoalice, byla to pětikoalice, je to pětikoalice (Mohutný potlesk zleva.) a chtěli by, aby to zase byla pětikoalice. To, co jste udělala v průběhu hlasování, to si snad tady za celého tři a půl roku nikdo z předsedajících nedovolil.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Vážení páni poslanci, vážené paní poslankyně, jenom jsme se vyměnili teď v řízení schůze, aby mohla paní místopředsedkyně případně reagovat.

Hlásí se s přednostním právem pan předseda Michálek. Jenom jsem se chtěl zeptat: pane předsedo Fialo, měl jste zájem potom také vystoupit? Neměl.

Prosím, pane předsedo.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuju za slovo. Já bych jenom poprosil opravdu o vzájemnou ohleduplnost. Každý máme jinou hladinu vnímání zvuku, která jde z mikrofonu. Pro některé, zejména mladší ročníky jsou ty mikrofony velmi hlasité, a když někdo využívá ty mikrofony k tomu, aby do nich křičel, tak je to velmi nepříjemné a dlouhodobě se to nedá vydržet. Takže prosím, není to nic osobního, ale respektujme se navzájem, aby hlasitost projevů byla adekvátní situaci, abychom to tady všichni v pořádku zvládli. Děkuji za pochopení.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Ještě pan poslanec Kučera. Prosím, máte slovo.

Poslanec Michal Kučera: Děkuju za slovo. Já možná jenom krátké vysvětlení. Mě velmi mrzí tady ten poměrně – to je faktická poznámka moje – ta hektická debata, která se kolem tohoto rozpoutala. Já jsem se hlásil už víceméně...

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Pane poslanče, já se omlouvám, já jsem převzal řízení schůze a nestihl jsem se v tom zorientovat. Vy jste se hlásil s faktickou poznámkou? Tady jsou tři faktické poznámky před vámi. Žádám vás o shovívavost i pochopení vzhledem k tomu, že jsem převzal řízení schůze nepřipraven, já se v tom rychle zorientoval. (Poslanec Kučera odchází od řečnického pultíku.)

Tedy nejprve faktická poznámka paní poslankyně Maříkové, paní poslankyně Bereniky Peštové, Věry Adámkové a pan poslanec Kučera. Požádala mě o to paní místopředsedkyně, aby případně mohla reagovat na probíhající diskusi. Prosím.

Poslankyně Karla Maříková: Děkuji za slovo, vážený pane místopředsedo. Ať se třeba neorientujete v průběhu, tak jako místopředsedu vás tedy žádám, abyste mě poučil a vysvětlil mně, kde je v jednacím řádu napsáno, že předsedající může vypínat mikrofon poslanci, pokud mluví nahlas? Kde je tam uvedena hladina hluku? Mě by to opravdu zajímalo. Poučte mě, prosím. (Potlesk poslanců zleva.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Paní poslankyně, vy dobře víte, že jako řídící schůze jsem ve složité situaci, že mám řídit jednání Sněmovny, nikoliv vykládat jednací řád. To znamená, to je pro případné diskutující. Já se budu striktně řídit (podle) jednacího řádu, tudíž uděluji a odebíráám případně slovo. Děkuji i za vaši shovívavost.

Paní poslankyně Berenika Peštová s dvěma minutami faktické poznámky, prosím.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo. Já jsem chtěla zareagovat na pana poslance Michálka, prostřednictvím vás, pane předsedající. Já nevím, pane poslanče Michálku, prostřednictvím pana předsedajícího, jestli jste tady byl v sále, nebo nebyl v sále. V každém případě k tomu incidentu, ke kterému došlo. Já jsem na pana ministra zvyklá, takže když tady na mě mluví, tak mě to nerozčílí. Já když zvednu trošku hlas, tak to slyšíte všichni. Ale tentokrát, i když mluvil, tak jsem si ho zastavila. Ale chápu, že moje kolegyně s tím měla problém, protože ten hlas má nižší. Takže pouze zvedla hlas – pouze zvedla hlas – a paní předsedající vypnula mikrofon. Takže to je ten problém, který tady nastal. Nebyl vůbec důvod k tomu, aby ten mikrofon byl vypnutý, a proto tady vznikla námitka na to, jak řídí schůzi. Děkuji. (Potlesk z lavic ANO.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Paní poslankyně Věra Adámková, připraví se pan poslanec Michal Kučera. Faktické poznámky. Prosím.

Poslankyně Věra Adámková: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Dámy a pánové, musíme si nejprve říct objektivitu. Opravdu v jednacím řádu není nic o tom, kolik decibelů je přípustných, a (kolik) není. To je pravda. Na druhou stranu za tu dobu jsme tady slyšeli z obou dvou stran velmi hlasité projevy, které chápu. Jsou tu emoce, lidé se snaží říci své názory.

Vypnutí mikrofону je bezprecedentní. Paní poslankyně Maříková nekřičela. Ale jinak musím říci na margo... (Reakce v sále.) –subjektivní názor – a jinak musím říci na margo pana předsedy Michálka, má pravdu, někdy to je velmi hlasité, a tak navrhuji velmi dobře – jsem člověk vědy – pojďme udělat přípustnou hladinu, kterou budou všichni slyšet a budeme ji považovat za normální. To, co bude nad, bude hodně, to, co bude pod, někdo nebude slyšet a nebude to přípustné. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Jako další vystoupí pan poslanec Michal Kučera, připraví se pan poslanec Radim Fiala – s faktickými poznámkami. Prosím.

Poslanec Michal Kučera: Tak já si myslím, že s postupem předsedající jsme se vypořádali hlasováním. Hlasování rozhodlo, takže toto téma už asi nemá smysl více otvírat. Je to rozhodnutí Poslanecké sněmovny.

Já za sebe, protože tady vznikla nějaká debata o tom, zda to hlasování bylo zmatečné, či ne. Oceňuju postup, který paní předsedající měla, protože já jsem se skutečně hlásil z lavice, ona mě neviděla. Šel jsem potom tady blíž, až mě zaznamenala. Já si myslím, že jako poslanec mám právo hlasovat a to hlasování mi nemůže být znemožněno, protože nemám v tuhle chvíli přístup k hlasovacímu zařízení, takže děkuju za ten postup.

A vám všem děkuji za vstřícnost. Myslím si, že ta debata je zbytečně emocionální a nic se nestalo, co by nějak dramaticky poznamenalo chod této Sněmovny, a všem děkuji za vstřícný přístup. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji a já současně v rámci vstřícnosti žádám pravou i levou část sálu, aby poslanci a poslankyně po sobě nepokřikovali. Máte slovo, pane předsedo. Prosím.

Poslanec Radim Fiala: Děkuji za slovo. Dám si pozor, abych nezvyšoval hlas. Možná si stoupnu dál od toho mikrofonu.

Ale kategoricky vás žádám, vážená koalice, abyste poslancům hnutí SPD nevypínali mikrofon. Není to v jednacím řádu. Děláte to, děláte to proto, že z toho máte asi dobrý pocit, nebo že chcete, abychom nemluvili, ale to prostě my si nenecháme líbit. A mluvím – já věřím, že mluvím teď za celou opozici – tak jestli chcete, vypínejte mikrofon Pirátům, kterým to nevadí, vypínejte mikrofon koalici, ale nás nechte na pokoji v souladu s jednacím řádem. Děkuju. (Potlesk z lavic ANO a SPD.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Ještě faktická poznámka paní poslankyně Karly Maříkové. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Karla Maříková: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já už jsem se hlásit nechtěla, ale když jste teď napomenul poslance, aby nepokřikovali, tak mě to dostalo – protože proč nenapomínáte ministry, že tady na poslance pokřikují, když říkají, co se jim nelíbí? To, co tady celých tři a půl roku předvádíte, co jste předvedli včera... Pevně věřím, že vám to voliči vrátí, a to nejen vaší čtyřkoalici, ale i Pirátům. (Potlesk z lavic SPD.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Jenom pro pořádek chci říct, že jsem napomenul pravou i levou část sálu, a pro pořádek chci říct, že když řídím schůzi a někdo mluví mimo mikrofon, vždy nabádám, aby rozprava probíhala pouze přes mikrofon, ať se to týká poslanců,

či ministrů. To znamená, kdo jste zažil mé řízení, tak si myslím, že víte, že postupuju tímto způsobem.

Vzhledem k tomu, že jsou vyčerpány faktické poznámky, budeme pokračovat v obecné rozpravě. Požádám tedy paní poslankyni Kláru Kocmanovou, aby vystoupila, a připraví se paní poslankyně Eva Fialová s vystoupením. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Klára Kocmanová: Děkuji za slovo. Zajímavé v této atmosféře pokračovat k tématu.

Jsem opravdu ráda, že jsme se k tomuto důležitému zákonu dostali, a jelikož přináší rozsáhlé změny, tak si dovoluji okomentovat náš aktuální postoj za Piráty k některým z nich.

Pane ministře, začnu s poděkováním za dvě nová ustanovení, konkrétně za dva nové paragrafy: § 5c a § 5d. Ten § 5c říká, že ve veřejné zeleni ve státním vlastnictví, ale i ve vlastnictví samospráv se má 30 procent plochy věnovat podpoře opylovačů. Je to dobrá zpráva. Dalo by se to využít nejenom k podpoře opylovačů, ale obecně k podpoře biodiverzity, boji proti suchu, vedru ve městech i v krajině a tak podobně.

Ale musím se u toho zeptat: zajímá mě, jestli se to opravdu stane jenom tím, že se to takto napíše do zákona, a jestli vlastně – a pokud ano, tak jestli byste to potom třeba mohl okomentovat – proběhla k tomu i nějaká jednání třeba s rezortem dopravy, který spravuje obrovské plochy okolo dopravních staveb, rezortem zemědělství, kam mimo jiné spadají třeba podniky Povodí, které spravují řadu ploch veřejné zeleně, a podobně, a hlavně co do veřejné zeleně zmiňované v tomto ustanovení bude vlastně vůbec celkově spadat? To by určitě zajímalo zejména i sdružení obcí nebo státní lesy.

A mám zároveň takovou nejistotu, jestli tohle ustanovení není tak trošku spíš zbožné přání, abychom těch 30 procent plochy věnovali opylovačům. Já to sdílím, ale zatím si neumím představit, jak by to mohlo být splněno, takže jestli byste k tomu mohl taky okomentovat, zda už je třeba nějaká pracovní verze prováděcích předpisů, akčního plánu nebo nějakých jiných nelegislativních nástrojů a jaké budou třeba finanční náklady, nebo jestli budou vyčleněné nějaké kapacity na to, aby se tohle mohlo zajistit? Myslím si, že to bude důležité i pro jednání výboru příští týden.

A moje otázka je obdobná i u toho § 5d, který říká, že každý je povinen minimalizovat světelné znečištění, které je způsobené osvětlením staveb, areálů a podobně. To je určitě potřeba, ale zajímá mě, jak to bude, kdo to bude vymáhat nebo jakým způsobem to bude zajištěno, jestli to bude orgán ochrany přírody, jak se v tomhle bude postupovat?

Dalším velkým tématem novely jsou národní parky. My za Piráty podporujeme záměr vyhlášení Národního parku Křivoklátsko, ale zároveň jedním dechem musím dodat, že považujeme ze strany ministerstva za nezvládnutá jednání s obcemi a s dalšími aktéry v území, protože ta nová instituce, pokud zákon projde legislativním procesem, se bude budovat v nějaké atmosféře nedůvěry, konfliktu, vlastně i dezinformací, které se ministerstvu úplně nepodařilo v místě vyvrátit. Čistě věcně tam problém nevidíme, ale tohle jsou obavy, které k tomu máme.

Co se týče ještě reformy kolem národních parků, dost problematicky vnímám i reformu fungování rad, protože ono to vlastně souvisí s nově vyhlášeným parkem Křivoklátsko. V podstatě tím dvoukomorovým systémem se dají do opozice starostové dotčených obcí a jmenovaní odborníci. My to určitě nepodporujeme. Myslíme si, že by měli jednat v jednom sboru, a ne proti sobě válčit, takže tady se o dalším postupu ještě rozhodneme, jestli k tomu budeme připravovat nějaký pozměňovací návrh.

Dál se taky otevírá novela o požární ochraně a uvalují se právě zejména na národní parky nové velké povinnosti. To znamená, měly by udržovat cesty průjezdné pro požární vozidla, budovat protipožární předěly a nádrže. Já jsem na tohle téma uspořádala kulatý stůl, kde byli i zástupci ministerstva. Obecně je to určitě správná cesta a jsem ráda, že na základě předchozích jednání už tam nejsou přímo v návrhu zákona jmenována taková protipožární opatření, která byla třeba neslučitelná s realitou terénní nedostupnosti některých oblastí v národních parcích. Přesnou podobu těch opatření tedy budou nově navrhovat správy národních parků a bude to schvalovat Hasičský záchranný sbor, což je určitě krok správným směrem. Já bych se tedy ještě zeptala v této souvislosti pana ministra, jak to bude s kapacitami těch národních parků pro tvorbu a uplatňování těchto koncepcí, těchto nových protipožárních opatření?

A ještě bych vyjádřila obavu, jestli nakonec nebudou národní parky vlastně přísněji chráněné proti požáru než většina lidských sídel, která bychom měli chránit především, nebo většina hospodářských lesů a jestli kvůli tomu národní parky neztratí kus své přírodní podstaty.

Dál ta novela přináší taky velkou změnu způsobu, jakým budou chráněny ohrožené druhy živočichů a rostlin. Ta idea je určitě správná, rozdělit druhy na ty, kde je třeba chránit každého jedince, a na ty, kde je nutné se soustředit na ochranu především jejich stanoviště a vlastně té populace jako celku. To provedení, jak je napsané v tuhle chvíli, ale taky přináší nějakou nejistotu, jak to bude vypadat v praxi. Teprve vlastně tento týden – a snažili jsme se opravdu dlouho se dostat k bližší představě toho, jak to bude vypadat – se ke mně dostala nějaká představa, jak by to u jednotlivých skupin mohlo být definované, jak by mohlo být definované to stanoviště nebo ta populace, a zároveň se k tomu dostávají, mně i kolegům, různá rozporuplná vyjádření odborníků, která se pohybují vlastně od různých až katastrofických scénářů o zrušení druhové ochrany po nějakou smířlivou naději, že se (vlivem) novely snad současné problémy druhové ochrany příliš nezhorší.

Na závěr bych tedy ráda poděkovala za zlepšení systému povolování kácení stromů a zavedení poplatků jako alternativy k náhradní výsadbě. Ne že bychom k tomu neměli vůbec žádné připomínky v průběhu legislativního procesu, ale jako celek takovou novelu ochrany dřevin určitě podporujeme.

Takže když to shrnu, ačkoliv jsou některé návrhy bezpochyby krokem správným směrem, zůstávají nějaké nejasnosti, (na) které budu ráda, když pan ministr zareaguje, a zároveň je potřeba vyřešit, aby navrhovaná úprava ochrany přírody skutečně byla funkční a efektivní.

Takže budu ráda za zodpovězení a děkuji za pozornost. Budu se těšit na doplňující data, případně potom na diskusi na výboru.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji paní poslankyni za vystoupení a my přistoupíme k dalším přihlášeným. Tou je paní poslankyně Eva Fialová, připravit se může pan poslanec Oldřich Černý.

Ještě načtu omluvy. Omlouvá se paní předsedkyně Markéta Pekarová Adamová od 14.30 do 15.30 hodin z pracovních důvodů, pan poslanec Jaroslav Dvořák od 14 hodin ze zdravotních důvodů a pan ministr Marian Jurečka se omlouvá od 13.45 hodin z důvodu zahraniční cesty.

Děkuji. Paní poslankyně, můžete vystoupit. Prosím.

Poslankyně Eva Fialová: Děkuji za slovo. Nejprve na začátku bych chtěla poděkovat panu místopředsedovi Bartoškovi, který uklidnil situaci, a tajně jsem nějak malinko doufala, že při řízení dál zůstane – tak doufám, že už dál nebudeme mít žádný konflikt.

A teď za moji osobu. Dovolte i mně, abych se vyjádřila k předkládané novele zákona o ochraně přírody a krajiny. Novela je svou povahou velice rozsáhlá a zcela účelově, pane ministře, z mého pohledu rozporuje nekonfliktní část, která svým pohledem vylepšuje systém druhové ochrany, a část, na které dlouhodobě nepanuje shoda, a to nejenom mezi námi tady ve Sněmovně, ale především v oblastech, kterých se změna přímo dotýká, a tím je vyhlášení Národního parku Křivoklátsko a CHKO Soutok.

Třetí část je, zdá se, nekonfliktní, asi dobře míněná, a tou je ochrana dřevin rostoucí mimo les, de facto i úprava, po které se dlouho volá, ale obávám se, že samotná úprava se při aplikaci mine účinkem, a vysvětlím to dále ve svém proslovu.

Nyní se krátce vyjádřím ke všem třem částem a půjdu od nejméně konfliktních k nejvíce konfliktnímu.

Druhová ochrana se zabývá změnami zejména na úseku zvláště druhové ochrany, zaměřuje se na posílení zvláštní ochrany druhů rostlin a živočichů, především zvýšení ochrany jejich biotopů a populací. Jednoduše řečeno, u určitých druhů je důležité chránit jejich prostředí, ve kterém žijí, než samotného jedince, což pokládám za velice příznivý krok k lepšímu, dává nějakým způsobem svoji logiku a dlouho v naší legislativě chyběl.

Dále je v rámci takzvané obecně druhové ochrany také řešena podpora a ochrana opylovačů, což je velice důležité. Dále řeší návrh negativní vliv světelného znečištění, respektive nadměrného nebo nevhodného venkovního osvětlení v noční době na ochranu druhů živočichů a ekosystémů. Musím říci, že je k němu přistupováno v dobré míře, nenutí hned k výměnám, ale potom, co doslouží – takže za to děkuji, že tento přístup je aplikován – a nenutí k dalším nákladům. U záchranných stanic se zefektivňuje systém péče o zraněné (?) a handicapované živočichy, a hlavně se zjednodušuje administrativa související s péčí o zachráněné jedince. (Otáčí se vpravo.)

Tím by chvála skončila, pane ministře.

Ochrana dřevin: ochrana dřevin rostoucí mimo les je opravdu vyvolána s probíhající změnou klimatu a jejím důsledkem oteplování měst, když zeleň přirozeně ochlazuje naše ulice. Často však dochází ke kácení stromů v souvislosti s rekonstrukcí, například sítí, a výstavbou. Změna se zaměřuje na zajištění dostatečné ochrany dřevin ve městech, a to stanovením přiměřené kompenzace v případě jejich kácení při vydání jednotného environmentálního stanoviska. Jsem ráda, že jsou vyňaty jednotlivé budovy z toho nebo pro pořízení obydlí, ale i tak budu mluvit o dalších úskalích. Vlastně zákon definuje, že tam, kde nebude možné nařídit náhradní výsadbu, je stanovena cena jednotlivých dřevin za jejich ztrátu. Finanční prostředky půjdou přímo na příjem obce, která bude moci získané finanční prostředky využít na péči o zeleň nebo na pořízení pozemku pro náhradní výsadbu. Jednotlivé stromy – a tady už nám to začíná – jsou rozděleny do tří kategorií a pro ty kategorie je stanovena cena za různé obvody kmene od 0 centimetrů až na více než 300. Ve výpočtu náhrady se různými koeficienty zohledňuje jednotlivý význam v dané lokalitě a jejich zdravotní stav.

Obdobně je určen i výpočet – keřové porosty a náletové dřeviny. Pokud vezmu v úvahu dobrý prvotní záměr o zachování stromořadí nebo jednotlivců, kladu si zde otázku, zda se nemine malinko účinkem – a teď proč: protože pokud budou známy dostupné technologie pro obnovu například kanalizace, které jsou velice nákladné, a všichni to víme, tak může i přes velkou snahu zachování dřevin být zvolen postup kácení a dobře myšlený úmysl bude prodražovat nutné opravy v sídelní zástavbě včetně zbrzdování rozvoje jednotlivých měst.

A já se ptám, pane ministře: jak chcete tomuto zamezit nebo jak chcete docílit, aby byly používány nejlepší technologie, protože tyto příklady opravdu novelizace zákona neřeší. Neuvažujete třeba, aby se upravila pravidla pro vztahování na jednotlivé tabulky, třeba od průměru uvažování kácení dřevin pro stanovení ceny na už známý obvod kmene 80 centimetrů? Proč se řešila 0 až právě 80? Nebo jestli nedojde třeba k úpravě těchto tabulek? Jestli bychom nemohli o tom diskutovat a bavit (se), protože tento obvod kmenů se týká i náletových dřevin a jednotlivých ploch metrů čtverečních, který tento návrh obsahuje.

A proč na to upozorňuji a myslím si, že může dojít ke zbrzdění rozvoje jednotlivých měst? Sami víme, jak dlouho někdy trvá v naší republice realizovat developerský záměr, ať už i třeba na výstavbu bytů, nebo i pro veřejnou funkci, a pokud máme například záměr vybudovat to či ono, máme na to vykoupený pozemek, budeme čekat na změnu územního plánu, stavební povolení a potom začneme teprve řešit kácení dřevin, tak se nám stává to, že za deset až patnáct let, což je běžný standard v naší republice, ty dřeviny vyrostou do mnohem širších obvodů a bude mnohem vyšší částka brána na jejich kácení – a s tím třeba nemusel developer na začátku počítat. Tam už se bavíme o několika tisících třeba hektarů nebo stovek hektarů v dané lokalitě, tak by mě to zajímalo, jestli neuvažujete nad změnou tady toho, aby nám to opravdu nebrzdilo rozvoj a nezdražovalo veřejné investice.

Třetí částí, kterou se novela zákona zabývá, je vyhlášení Národního parku Křivoklátsko. Vláda uvádí, že jedním z hlavních důvodů vyhlášení Národního parku Křivoklátsko je potřeba změny přístupu k lesním ekosystémům. Dlouhodobě je zde však nevole místních obyvatel a některých municipalit k tomuto kroku. Obyvatelé se bojí nadměrného cestovního ruchu, na který nejsou připraveni v podobě dostatečné infrastruktury. Již v současné chvíli je stanovena zvláštní druhová ochrana a chráněná krajinná oblast.

V důvodové zprávě jste i vy sám tady v úvodní řeči uvedl, že většina pozemků, 99 procent, je v majetku státu. Já se ptám, proč tedy z tohoto důvodu zřizovat finančně i administrativně náročný národní park? To opravdu neumíme sami sobě dát pravidla, jak se v dané oblasti chovat, aby byla zajištěna právě ochrana lesních ekosystémů?

Pokud odhlédnu od těchto problémů, musím zdůraznit nejzávažnější problém, který zde už zmínila přede mnou moje kolegyně Karla Maříková. Je to způsob, jakým je národní park vyhlášován, a to zcela v rozporu s naší legislativou. Samotný zákon ve svém § 40 – který určitě znáte, pane ministře – stanovuje, za jakých podmínek a jakým procesem má být národní park vyhlášen. Evidentně jste na toto zcela rezignoval. Tento nelegitimní postup dne 11. 2., což je před dvěma dny, potvrdil i předseda senátu Městského soudu v Praze, kdy vydal vyrozumění o probíhající řízení, kdy se významný neomezený počet osob může připojit do řízení pro vyhlášení národního parku. Nyní mají tyto osoby jeden měsíc na oznámení, zda budou naplňovat práva osoby zúčastněné v této lhůtě. Tedy, pane ministře, ať chcete, nebo nechcete, budete znovu muset uplatnit § 40, který představuje 90denní lhůtu na vyhlášení záměru národního parku, zaslání připomínek a následně 60denní lhůtu na to, aby se vaše ministerstvo vypořádalo s danými připomínkami.

Pokud tomu ale tak nebude, bude národní park vyhlášen v rozporu s platnou legislativou, což si myslím, že by si ani tato Sněmovna, která v poslední době předvádí z pohledu koaličních vládnoucích stran, že se de facto může stát cokoliv, neměla dovolit. Hrozí, že může být celý zákon, který opravdu obsahuje některé části velice přínosné, shozen a de facto celý legislativní proces bude obdařen takovou nějakou pachutí, že můžeme opravdu všechno.

Proto, pane ministře, z tohoto důvodu dávám návrh na vrácení k přepracování. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, přeji pěkné odpoledne. Vyměnili jsme se v řízení schůze.

Já si váš návrh, paní poslankyně, poznamenám. Je to stejný návrh, který už přednesla paní poslankyně Karla Maříková.

Budeme pokračovat v obecné rozpravě. Jako další vystoupí pan poslanec Oldřich Černý, připraví se paní poslankyně Berenika Peštová. Prosím.

Poslanec Oldřich Černý: Děkuji za slovo, pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, pane ministře, vy jako ministr životního prostředí jste již několikrát lobboval mezi občany na Křivoklátsku za vytvoření národního parku v této oblasti, který je zapracován do tohoto návrhu zákona. Místní občané vám již několikrát téměř jednohlasně jasně řekli, že si změnu statusu chráněné krajinné oblasti na národní park prostě nepřejí. Zároveň se k tomu již několikrát vyjádřilo mnoho odborníků, také v záporném stanovisku. Právě proto jsme jako hnutí SPD jednoznačně proti vládní snaze násilím změnit velmi výrazně systém hospodaření a využívání tohoto krajinného celku.

Vše totiž zcela jasně nasvědčuje tomu, že společnost jako taková opravdu národní park nepotřebuje, a nejedná se tedy o společenskou poptávku, ale o poptávku politickou, a mnozí se názory, že i silně lobbistickou. Do diskuse by totiž měli být zapojeni především dotčení občané, starostové, hospodáři, lesníci a další odborníci, kteří se o tyto lesy starají a mají s národními parky svoje zkušenosti. S těmi sice jednání tu a tam naoko proběhla, ale k jejich připomínkám se ve výsledku vůbec nepřihlíží a je jim vnucován pouze ten správný úřednický názor. Místní lesníci pracující ve státní firmě měli dokonce zákaz, neoficiální samozřejmě, se k závěru vyhlášení národního parku odborně vyjádřit.

Proto původní námitky státního podniku Lesy České republiky, které vznikly na základě široké odborné diskuse, byly staženy, tedy nemohly být ani vypořádány. Petice, která se projednávala i na půdě Poslanecké sněmovny a kterou podepsalo již v roce 2023 více než 11 000 místních občanů, byla pouze vzata na vědomí. Občané ale v podstatě požadují jen dodržení slibu, který jim byl mnoho a mnoho let dáván, a to, že národní park v této oblasti vyhlášen nebude, pokud s tím dotčené obce nebudou souhlasit. Těch obcí je opravdu valná většina.

Jako hnutí SPD stojíme jako jediní od samého počátku za občany Křivoklátska a pokusíme se všemi silami těmto výhradně politickým a věřím, že i silně lobbistickým snahám zabránit. Proto již nyní oznamuji, že právě z tohoto důvodu trváme na vrácení tohoto tisku k přepracování, jak již přednesla moje kolegyně Karla Maříková.

Nyní si dovoluji vám pro oživení nastínit běh událostí ze strany nesouhlasu občanů, kteří se území, které vytvořili jejich předci, ze všech sil snaží bránit před jeho zrušením a devastací. Tímto svým vystoupením velmi rád tady zastoupím petenty i občany všech dotčených obcí, kteří nesouhlasí se zřízením Národního parku Křivoklátsko, a promluvím za ně zde na plénu Poslanecké sněmovny.

Takže jak šel čas: v Křivoklátě 18. ledna roku 2022 vznikla petice s názvem Nesouhlas se zřízením Národního parku Křivoklátsko, která byla adresována předsedovi vlády České republiky a petičnímu výboru Poslanecké sněmovny. Její text nyní přečtu:

„My níže podepsaní občané nesouhlasíme se vznikem Národního parku Křivoklátsko a prostřednictvím této petice žádáme vládu České republiky, aby od tohoto záměru upustila, a to z následujících důvodů.

Za prvé, Křivoklátsko je rozsáhlé území kulturní krajiny s převažující rozlohou hospodářských lesů, které budovaly po staletí generace zdejších lesníků a obyvatel. Jedná se tedy o území dlouhodobě ovlivňované lidskou činností.

Za druhé, národní parky jsou rozsáhlá území s převažujícím výskytem přirozených nebo člověkem málo pozměněných ekosystémů. Základní podmínka daná zákonem o ochraně přírody a krajiny tedy není naplněna.

Za třetí, ochrana přírodních hodnot Křivoklátska je dostatečně zajištěna stávajícími kategoriemi zvláště chráněných území, to znamená chráněná krajinná oblast, spolu s dalšími kategoriemi maloplošných chráněných území a ostatními kategoriemi.

Za čtvrté, výhledové převedení velké části území navrhovaného národního parku do bezzáasahového režimu, což je minimálně 75 procent plochy pro národní parky.

Za páté, zřízení další státní instituce – správy národního parku – hrazené z našich daní je další zatížení státního rozpočtu v době, kdy je tento již extrémně zatížen.

Za šesté, zachování stávající plnohodnotné samosprávy místních obcí a příslušných krajů.

Za sedmé, křivoklátské lesy by měly dále poskytovat místním lidem práci, obživu, dřevo do kamen a prostor pro relaxaci.

Za osmé, zachování lesů zelených a otevřených pro všechny k lesu a přírodě šetrné aktivity v rámci platných regulí chráněné krajinné oblasti, lesů svobodně využívaných rodinami s dětmi, houbaři, turisty, fotografové, cyklisty a všemi milovníky volné přírody bez ohledu na to, jestli se jedná o místní obyvatele, chataře, chalupáře nebo návštěvníky z jiných oblastí České republiky.

Za deváté, zachování křivoklátské přírody v duchu desetiletí fungujícího lesnického parku Křivoklátsko jako území pro přírodu i pro lidi.

Na základě výše uvedených argumentů žádáme, aby vláda České republiky neusilovala o vyhlášení Národního parku Křivoklátsko a zachovala ochranu celého území v současné kategorii Chráněná krajinná oblast.“

Za petiční výbor se podepsali Jakub Majer, Marian Beke, Iveta Kohoutová, Libuše Vokounová a Tomáš Hradečný.

Další průběh byl, že Svazek obcí Křivoklátska, který vznikl dne 27. března v roce 2024 napsal připomínky svazu obcí s názvem Návrh zákona, kterým se mění zákon (č.) 114/1992, Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, dále jen zákon. Obecně k návrhu, citují: „Navrhovaná novela zákona o ochraně přírody a krajiny, dále jen zákon, která je nyní předložena do vnějšího připomínkového řízení, absentuje především v otázce posílení postavení místních samospráv v rámci rozhodování v jejich území. Návrh novely zákona neprošel žádným dialogem mezi samosprávami a rezortem. Velkou novelou zákona v roce 2017 byly obce prakticky úmyslně deeliminovány v mnoha ohledech, zejména při vydávání podzákoných předpisů.

Za prvé, připomínka k novelizačnímu bodu 1 § 15 odst. 4. Novelizované ustanovení považujeme za nedostatečné, s nejasně definovanými právními pojmy, neboť se jedná pouze o novelizaci jednoho odstavce bez nastavení dalších konkrétních práv a povinností dotčených stran.

Toto ustanovení dává správám Národního parku, potažmo Ministerstvu životního prostředí, do rukou neomezenou moc nad územím tím, že obsahuje nejasné, právně nedefinovatelné pojmy, které se použitím různých metodik v čase mění. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že zásadní dokumenty ochrany přírody nejsou přijímány na základě skutečně zjištěného stavu věci a nejsou soudně přezkoumatelné, čímž je porušeno právo občanů

a místních samospráv na spravedlivý proces. Je nezbytné, aby samotná správa Národního parku byla reálně pod větší zpětnou vazbou samospráv daného území. Všechny důležité problémy spojené s existencí Národního parku, respektive i dalších chráněných území, musí tak či tak řešit obce, případně krajské samosprávy. Je to třeba požární zabezpečení, zásahy, návštěvnost, odpady, infrastruktura, veřejná doprava a parkoviště a podobně. Orgánem ochrany obyvatelstva je samospráva a s ohledem na požární bezpečnost vyplývá správcům území zákonná povinnost i ve vztahu k lesu. Odpovědnost za požáry mají tedy obce, nikoliv správa Národního parku.

Je proto nezbytné posílit postavení obcí, a to formou zákonných ustanovení. Ústavní základ spočívá v zaručeném právu obce na samosprávu v čl. 101 odst. 4 ústavy, podle něhož může stát zasahovat do činnosti územních samosprávních celků jen, vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem. Dle platného znění zákona je tak činěno na základě opatření obecné povahy, které je ale nepřezkoumatelné. Je nezbytné, aby dokumenty národního parku umožňovaly uplatnění opravných prostředků.

Proto navrhuje: novela by měla být vrácena Ministerstvu životního prostředí s cílem zahájit dialog se všemi samosprávami všech národních parků jako celku, posílit postavení samospráv, umožnit možnost přezkumu rozhodnutí národního parku, a tím žádáme vládu České republiky, aby se usnesla na základních principech, na kterých má právní úprava být založena, tedy definovat cíle ochrany tak, aby byly kontrolovatelné a bylo možné stanovit odpovědnost státní správy. Tato připomínka je zásadní.

Za druhé, připomínka k novelizačnímu bodu 1 § 15e, vyhlášení Národního parku Křivoklátsko. Území Křivoklátska nesplňuje požadavky kladené na území národních parků tak, jak je definuje zákon. Jedná se především o požadavek na převažující výskyt přirozených nebo člověkem málo pozměněných ekosystémů, odst. 1 § 15. Nesplnění požadavku je potvrzováno i závěrečnou zprávou zhodnocení dopadů a regulace Ministerstva životního prostředí z roku 2024, dále RIA, která na straně 42 a 43 doslovně uvádí: „Při vzniku národního parku se počítá zhruba s 15 procenty území, které bude v režimu, kde je cílem zachovat a umožnit nerušený průběh přírodních procesů. Zbývajících zhruba 85 procent území národního parku bude zařazeno do zóny soustředěné péče o přírodu.“ V případě vzniku Národního parku Křivoklátsko bude tedy na významné části jeho území probíhat dlouhodobý management lesních ekosystémů, který bude přinášet i nadále a dlouhodobě finanční zisk z těchto činností, to je zejména z prodeje dříví, a stejně tak nabídka prací a činností s tím spojených zůstane obdobná jako nyní.

Záměr na vyhlášení Národního parku Křivoklátsko, stejně jako všechny doprovodné dokumenty, vykazuje další procesní vady, zcela například postrádá komplexní vyhodnocení předmětného území. Odborné námitky stávajících hospodářských správců nebyly odborně vyhodnoceny. Námitky místních samospráv sice dle správního řádu formálně vypořádány byly, nicméně nedošlo k zodpovězení a odbornému zodpovězení otázky vhodnosti způsobu ochrany formou národního parku pro oblast Křivoklátska, což mnoho obcí povede k podání správních žalob jako opravných prostředků. Proti vyhlášení se rovněž staví výrazná většina obyvatel v regionu.

Navrhujeme: v kontextu všech těchto informací navrhuje vypustit odstavec § 15e a v souladu s RIA využitím variantu 0, strana 5, a zachovat současný stav velkoplošné ochrany přírody formou chráněné krajinné oblasti. Tato připomínka je opět zásadní.

Za třetí, připomínka k novelizačnímu bodu 6 § 16e. Požadujeme do § 16e doplnit nový odst. 3 ve znění: „Místem vyhrazeným orgánem ochrany přírody pro splouvání je na území Národního parku Křivoklátsko významný vodní tok Berounka.“ Odůvodnění: rekreační splouvání řeky Berounky je třeba vnímat jako kulturní fenomén přesahující region Křivoklátska. Její splouvání nemá být závislé na vydání či nevydání opatření obecné povahy, ale má být součástí bližších ochranných podmínek Národního parku Křivoklátsko v zákoně.

Požadujeme do § 16e doplnit nový odst. 4 v tomto znění: ‚Místem vyhrazeným orgánem ochrany přírody pro rekreační cyklistiku na území Národního parku Křivoklátsko jsou všechny účelové komunikace v zóně soustředěné péče a v zóně kulturní krajiny.‘ Odůvodnění: rekreační cyklistiku je v kontextu středních a západních Čech třeba vnímat jako sportovně kulturní fenomén přesahující region Křivoklátska. S ohledem na plánované zařazení 85 procent národního parku do zóny soustředěné péče – RIA, stránky 42, 43 – kde bude probíhat dlouhodobý management lesních ekosystémů, není důvod neumožnit rovněž cyklistické využití účelových komunikací, to znamená lesních cest, které bude nutné udržovat pro potřeby dlouhodobého lesního managementu. Jejich využívání širokou veřejností nemá být závislé na vydání či nevydání opatření obecné povahy, ale má být součástí bližších ochranných podmínek Národního parku Křivoklátsko. Tato připomínka je opět zásadní.

Za čtvrté, připomínka k novelizačnímu bodu 5 § 16 odst. 3. S tímto ustanovením nesouhlasíme, neboť může být zneužito a v konečném důsledku ztížit život obyvatel v národním parku, a to bez opodstatněné potřeby. Dle zkušeností načerpaných od představitelů samospráv v národních parcích vše plně funguje v režimu ustanovení § 16 odst. 2. písm. l). Není potřeba další administrativu s osvědčením. Pracovníci správy národního parku i Policie České republiky mají možnost vozidlo kontrolovat při vlastním porušení odstavce l) zákona a není žádná naléhavá podmínka k novelizování předmětného ustanovení. K tomuto ustanovení se vážou i změny právní úpravy v části přestupků a sankcí za přestupky. Sankce jsou nevyvážené a jejich důsledkem je penalizace obyvatel národních parků. Dle § 87 se dále zavádí, že ke spáchání tohoto přestupku nebude potřeba zjišťovat zavinění.

Navrhujeme: celé ustanovení včetně vlastního přestupku a sankčních ustanovení dle § 87 je neopodstatněné a žádáme jeho vyjmutí či reálnou a nediskriminační úpravu. Tato připomínka je opět velmi zásadní.

(Za páté), připomínka k novelizačnímu bodu 8 § 18 odst. 5. Toto ustanovení akceptujeme, ovšem s výhradou, že novelizace § 18 je jako celek nedostatečná. Právní forma vyhlášení zón ochrany se provádí formou vyhlášky, tedy občané nemohou uplatnit soudní přezkum. Je to právě zonace, která má potenciál zasáhnout práva a právem chráněná práva zásadním způsobem. Tato připomínka je zásadní.

Za šesté, připomínka k novelizačnímu bodu 9 § 20 odst. 4. Nově navrhovaná úprava § 20 odst. 4 týkající se rady národního parku je velmi nedostatečná. Zákon neřeší členství v radě národního parku ve vztahu k členům uvedeným v odst. 1 dle věty druhé, čím vzniká prostor k možnému střetu zájmů. Ze stávající situace je zcela běžné, že v radě národního parku je velká část členů z řad zaměstnanců či je v ekonomickém závislém vztahu k rezortu životního prostředí – Ministerstvu životního prostředí, správě národního parku a podobně. Rady národních parků jsou formalistické a nedostatečné a jejich rozhodnutí jsou soudně nepřezkoumatelná, a to včetně zásadních dokumentů ochrany přírody, které rada národních parků přijímá. V případě nedohody rady rozhoduje bez opravného prostředku ministr životního prostředí.

Formulace novelizujícího odst. 4 nebyla žádným způsobem se samosprávami konzultována, projednávána ani odsouhlasena. V současné době otázku hlasování a počet hlasů, kterými jsou přijímána usnesení, stanoví jednací i organizační řády rad národních parků. Zásadní dokumenty ochrany přírody jsou nyní přijímány nadpoloviční většinou všech členů. Navrhovaná úprava uvádí, že k odhlasování je potřeba nadpoloviční většina všech přítomných.

Tedy návrh na zlepšení je zhoršení současné situace, kdy tyto otázky se upravují vnitřními dokumenty rady národního parku. Právní úprava rady národního parku musí být propracovaná, to znamená, že z ní musí vyplývat, jak bude svolávána, jaké podklady musí správa připravit a v jakém časovém předstihu usnášeníschopnost rady bude a podobně. Tyto podklady musí být přezkoumatelné, proto musí být připraveny vždy jako celek.

Navrhujeme: rady národních parků budou složeny ze zástupců obcí, krajů, Horské služby a záchranných systémů či jiných činitelů, které je možno definovat zákonem. Není žádný důvod, aby v radách národních parků byly zastoupeny další osoby a vědci, kteří nemají žádnou odpovědnost za dané území a jejich nominování do rady není definováno zákonem tak, jak je tomu u členství v radě národního parku podle odst. 1 dle věty první. V zákoně by mělo být přesně definováno kvorum a proces nedohody členů rady jiné než pouhé postoupení neshodného dokumentu k rozhodnutí ministru životního prostředí.

Zástupci obcí jsou představitelé místních samospráv a mají svůj zásadní vliv na život občanů. To platí o klidových územích, zonaci, zásadách péče, návštěvnickém řádu a podobně. Ty všechny by měla schvalovat rada národního parku. V zákoně by mělo být určité vymezení těchto předpisů a nástrojů na jejich dodržování, proces jejich tvorby, schvalování, vydávání, kdy by bylo právně žádoucí postupovat v souladu s obvyklými postupy ve veřejné správě, tedy je vydávat ve správním řízení s příslušnými kontrolními a odvolacími postupy. Zákon o ochraně přírody a krajiny je ve vztahu ke správnímu řádu *lex specialis derogat legi generali*, tedy je nutné novelizovat po provedení analýzy § 17, § 18, § 18a a § 38a.

K existenci vědecké části rady národních parků uvádíme, že správa národních parků by měla být natolik erudovaná, že je schopna předložit dokument vědecky podložený a obhajitelný. Pokud potřebuje vědeckou analýzu, může si zadat její zpracování v rámci běžného smluvního vztahu, kdy poskytovatel odborného názoru bude odpovídat za jeho obsah. Tato připomínka je opět zásadní.

Za sedmé, připomínka k novelizačnímu bodu 13 § 63 odst. 6. S tímto ustanovením nesouhlasíme, neboť navrhovaný stav umožní správcům území neprovádět řádnou údržbu cest, k čemuž již dochází například v Národním parku České Švýcarsko, kde jsou úseky označeny s výraznými výstrahami – Pozor, vysoké nebezpečí pádu stromů. Touto právní úpravou se tento stav zlegalizuje a nadále bude zákonný souhlas k další neúdržbě cest, a to včetně udržování příjezdových cest pro požární jednotky. Zcela zde absentuje provázanost s lesním zákonem a s občanským zákoníkem. Tato právní úprava v návrhu zákona totiž chybí.

Zákon zakazuje několik činností – táboření, nocování, chození mimo značené cesty v klidových územích a podobně, ale předpokládá, že správce území, orgán ochrany přírody, využije zákonnou možnost určit místa jako v § 16a odst. 1 písm. c), § 16 odst. 2, § 17 odst. 2, § 29 a § 37 odst. 3 písm. a) a d). V praxi tak ale orgán ochrany nečiní. Na tuto praxi musí novela reagovat.

Navrhujeme nastavení konkrétních povinností správy národního parku ve vztahu k provádění údržby na všech cestách v národním parku a jejich přístupnosti systematicky dle jednotlivých zón a ve vztahu k požární bezpečnosti, dále provázat zákon s lesním zákonem a s občanským zákoníkem ve vztahu k nastavení odpovědnosti správce území za porušení povinností při neúdržbě cest v národním parku, zakotvit do zákona povinnost správy národního parku určit místa v národním parku jako výjimky ze zákazu, kde jsou zakázané činnosti povoleny formou právního aktu. Tato připomínka je opět zásadní.

Za osmé, připomínka k novelizačnímu bodu 14 až 25 § 78, § 87, § 88 příloha 5 k zákonu. S novelizací uvedených ustanovení nesouhlasíme. Odmítli jsme všechny hmotněprávní ustanovení a v této souvislosti odmítáme i tato ustanovení procesní, která jsou na ně navázána.

Obecná připomínka k zákonu o požární bezpečnosti, je to devátý bod. Nutno jednoznačně stanovit do legislativy povinnost správ národního parku, aby činily preventivní opatření, a to ve všech aspektech jejich činnosti, a k tomu musí být v zákoně stanoven podrobný postup, aby správy nemohly být zbaveny této povinnosti. V návrhu novely nejsou žádné postupy, které by přinesly zlepšení v otázce bezpečnosti, zejména protipožární. V zákoně není zásadně řešeno požární nebezpečí z hlediska prevence i zásahu. Stále může přetrvávat nebezpečí uplatňování vyššího veřejného zájmu, to je v zájmu ochrany přírody nad

požárním či jiným nebezpečím, a to i po událostech Národním parku České Švýcarsko v létě 2022. Navrhujeme zakotvit v zákoně č. 114/1992 Sb. konkrétní povinnosti správce území v oblasti požární prevence a bezpečnosti systematicky dle jednotlivých zón, především v bezzásahových či postižených lesích. Na to navazuje úprava zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně. Tato připomínka je opět zásadní.

Za desáté, obecná připomínka k zákonu. V novele zákona nejsou nijak řešeny bezpoplatkové lovy v národním parku. Ministerstvo životního prostředí upravuje výkon práva myslivosti v národním parku metodickou instrukcí číslo 5 z roku 2011 k managementu volně žijících živočichů, kteří jsou zvěří, péče o zvěř a myslivost, na území národních parků, dále jen směrnice. Jedná se o dokument vyhlášený ve Věstníku Ministerstva životního prostředí, kdy stávající platná směrnice je třináct let stará a nereaguje na aktuálně řešenou problematiku bezpoplatkových lovů. Navrhujeme upřesnění provádění myslivosti, a především pravidel pro bezpoplatkové lovy na území národního parku v zákoně. Tato připomínka je opět zásadní.

Závěr: Žádáme vládu České republiky, aby tuto novelu vrátila rezortu Ministerstva životního prostředí k přepracování a tím zároveň iniciovala hloubkovou revizi právní úpravy národního parku ve smyslu výše uvedených připomínek, především pak s ohledem na posílení postavení místních samospráv a v otázkách bezpečnosti, zejména požární.“

Digitálně podepsala Iveta Kohoutová.

Dále bych vám rád přednesl tiskovou zprávu ze třetího sněmu Svazku obcí Křivoklátska v Bělči dne 8. 6. 2024:

„Starostové požadují transparentní vypořádání připomínek k Národnímu parku Křivoklátsko. Je to park za miliardy.

Dne 18. 6. 2024 proběhl v Bělči na Křivoklátsku třetí sněm Svazku obcí Křivoklátska. Svazek sdružuje 29 obcí. Členem Svazku je 17 obcí z 19, kterých se má přímo dotýkat možný národní park. Jako host se sněmu zúčastnila i ředitelka Svazu měst a obcí České republiky, paní magistra Radka Vladyková.

Na úvod sněmu přednesla předsedkyně Svazku a starostka Karlovy Vsi paní Iveta Kohoutová zprávu o činnosti Svazku za uplynulé období. Hlavním tématem sněmu byl status vyhlášení Národního parku Křivoklátsko, postoj Svazku k tomuto procesu a přehled legislativních kroků, které by měly proběhnout.

Vůči záměru vyhlásit Národní park Křivoklátsko, zveřejněného 27. 9. 2023, bylo podáno velké množství námitek. Námitky většiny fyzických osob byly překvalifikovány na připomínky a dále nevypořádávány. Námitky obcí formálně vypořádány byly, nicméně šest dotčených obcí podalo následně k Městskému soudu v Praze proti vypořádání námitek správní žalobu. Obec Branov podala i žádost o odklad, takzvané předběžné opatření. Jednání soudu zatím neproběhla.“

Cituji z doby, kdy se toto psalo: „I přes setrvalý nesouhlas křivoklátských obcí a občanů, jakož i odborné lesnické veřejnosti zahájilo Ministerstvo životního prostředí 5. 3. 2024 mezirezortní připomínkové řízení k novele zákona č. 114, o ochraně přírody a krajiny, kterou by rovněž došlo k vyhlášení národního parku. V rámci mezirezortního připomínkového řízení bylo do stanoveného termínu k datu 5. dubna 2024 podáno z mnoha připomínkových míst přes 170 připomínek. Svazek obcí Křivoklátska podal své připomínky k Sdružení místních samospráv České republiky a ke Svazu měst a obcí České republiky. Svaz měst a obcí České republiky podal na základě podnětů do mezirezortního řízení 41 zásadních připomínek. Dále podal i 12 zásadních připomínek Svaz měst a obcí České republiky.

Zásadní připomínky podané sdruženími obcí s celostátní působností, kterým orgán podávající věcný záměr nehodlá vyhovět, se stávají předmětem rozporu. V souladu s usnesením vlády číslo 481 z roku 2023 pro legislativní pravidla vlády je Ministerstvo

životního prostředí jako orgán, který věcný záměr k připomínkám předložil, nyní povinen projednat s podavatelem vždy ty připomínky, které se předmětem rozporu staly. Nepodaří-li se rozpor odstranit ani tímto způsobem, předloží se rozpor spolu s věcným záměrem k rozhodnutí vládě.

K žádnému jednání mezi ministerstvem a Svazem obcí České republiky (nad) podanými zásadními připomínkami zatím nedošlo. To nám na sněmu potvrdila i paní ředitelka Vladyková, podotýká předsedkyně Svazu Iveta Kohoutová. Stejně tak nedošlo k žádnému projednávání se Svazem měst a obcí České republiky, což nám zase potvrdila její předsedkyně, s kterou jsme rovněž ve spojení.

Svazek obcí Křivoklátska dlouhodobě rozporuje podloženost záměru na vyhlášení Národního parku Křivoklátsko. V podaných připomínkách upozorňuje, že zájmové území nesplňuje parametry, které zákon pro národní park předpokládá. To paradoxně potvrzuje i závěrečná zpráva zhodnocení dopadů a regulace, takzvaná RIA, která na stránkách 42 a 43 konstatuje, že parametry splňuje pouze 15 procent území, i když zákon předpokládá splnění v převážné ploše.

V dalších připomínkách Svazek požaduje rozšíření pravomocí samospráv v národních parcích, upozorňuje na v novele neřešenou problematiku požární bezpečnosti, chybně pojatou problematiku průchodnosti území a zbytečné zpřísnění pravidel pro cyklistiku nebo vodáctví na Křivoklátsku.

Zpráva RIA je dle Svazku obcí problematická sama o sobě, neboť neposuzuje varianty řešení ochrany přírody v centrální části Křivoklátska, pouze se omezuje na propagaci vyhlášení národního parku. Ten bude daňové poplatníky stát zhruba 3 miliardy korun za prvních deset let fungování, a to i po započtení výnosů z těžby. Její objem má být vyšší, než kolik činí objem těžby stávajících hospodářů. Vyhlášením by vznikl úřad se 112 zaměstnanci, více než 35 automobily spravující území o rozloze 100 kilometrů čtverečních, tedy s jedním zaměstnancem na kilometr čtvereční, jedním autem na 3 kilometry čtvereční, a to vše bez podložených důvodů a proti vůli místních obyvatel,“ uzavírá diskusi starosta Městečka u Křivoklátska Jaroslav Jirásek.

Sněm obcí se shodl, že vedení Svazku má jeho plnou důvěru a že záměr na vyhlášení Národního parku Křivoklátsko nadále bezezbytku odmítá. Sněm se rovněž shodl na tom, že požaduje důsledné a transparentní řešení připomínek podaných v mezirezortním připomínkovém řízení k návrhu zákona č. 114, o ochraně přírody a krajiny, tak jak proces vypořádání definuje usnesení vlády České republiky číslo 481/2023.

Dále bych po projednání petice na petičním výboru citoval internetové médium Silvarium, které projednávání petice velice dobře shrnulo. Název je Petice vyjadřující nesouhlas se zřízením Národního parku Křivoklátsko. Byla projednána v parlamentu, bylo to 3. listopadu roku 2023. Autoři petice vyjadřující nesouhlas se zřízením Národního parku Křivoklátsko, jehož vyhlášení spustilo Ministerstvo životního prostředí, při slyšení před poslanci 31. října zdůvodnili, proč Národní park v oblasti Křivoklátska nechťejí. Petici proti národnímu parku podepsalo přes 11 300 lidí a veřejného slyšení se kromě poslanců petičního výboru a zástupců organizátorů petice zúčastnilo více než 150 dalších osob včetně 25 starostů dotčených obcí. Veřejné slyšení se uskutečnilo v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky za účasti předsedy petičního výboru Tomia Okamury, zpravodajky poslankyně Renáty Zajíčkové a členů výboru. Petenti chtějí zachovat chráněnou krajinnou oblast, kterou považují za dostatečnou ochranu místní přírody, a připomínají, že jde o kulturní krajinu, nikoliv původní, člověkem neovlivněnou nebo minimálně ovlivněnou přírodu. Ministerstvo argumentuje potřebou ochrany přírody – národní park by měl chránit lesy, skály a rozmanitá prostředí včetně kaňonu Berounky. Podle Ministerstva životního prostředí je třeba také změnit systém lesního hospodaření, aby byl bližší přírodě. „Odmítáme marketing strachu, kdy je

lesník vydáván za škůdce křivoklátské krajiny,“ to řekl například za iniciativu otevřené Křivoklátsko pan Jakub Majer.

Sněmovní petiční výbor přijal usnesení, v němž vzal na vědomí závažné argumenty, které od představitelů petice zazněly, a žádá Ministerstvo životního prostředí, aby je reflektovalo.

Zamýšlený národní park odmítá také Svazek obcí Křivoklátska, jeho členem je 28 obcí z regionu, což představuje přibližně 15 000 obyvatel. Předsedkyně svazu a starostka Karlovy Vsi Iveta Kohoutová připomněla, že svazek se ve svém názoru opírá o odborné studie i zkušenosti z jiných národních parků. Cituji: „Máme obavy z hromadného turismu,“ uvedla. Doplnila, že zástupci obcí se obávají též bezzásahového režimu hospodaření, který může krajinu dosud udržovanou člověkem a její rozmanitost naopak poškodit. Ministr životního prostředí Petr Hladík se veřejného slyšení nezúčastnil a za Ministerstvo životního prostředí se dostavil náměstek Tomáš Tesař. Podle něj je nutné Národní park vyhlásit i kvůli tomu, aby se při současném stavu nenaráželo na limit, že hospodaření v lesích má být ekonomicky výhodné.

Argumenty petentů dnes podpořili také přítomní zástupci lesníků. Cituji: „Záměr postrádá racionální odborný základ,“ řekl například zástupce křivoklátských lesníků pan Robin Ambrož, podle něj se velmi osvědčil Lesnický park Křivoklátsko, který mimo jiné propaguje přírodní i kulturní hodnoty Křivoklátska. Založily jej společně Lesy České republiky, největší soukromý majitel lesů v České republice Jerome Colloredo-Mannsfeld a Česká lesnická společnost Křivoklát v roce 2010. Odpůrci národního parku dlouhodobě upozorňují, že oblast Křivoklátska stovky let vytvářeli především lesníci a lesní hospodáři, a odborníci potvrdili, že na území plánovaného parku nepřevažuje člověkem neovlivněná příroda. Jedna ze studií uvádí, že původní jsou jen přes 4 procenta porostů.

Ministerstvo životního prostředí loni na podzim zahájilo proces vyhlášení Národního parku Křivoklátsko. Podle návrhu má národní park zabírat 116 kilometrů čtverečních, tedy 16 procent současné chráněné krajinné oblasti. Petiční výbor přijal usnesení, v němž konstatoval, že petice proti vyhlášení Národního parku Křivoklátsko obsahuje zvlášť závažné argumenty, a vyzval Ministerstvo životního prostředí, aby reflektovalo argumenty petice a zintenzivnilo partnerskou komunikaci s místními občany. Dále petiční výbor požádal Ministerstvo životního prostředí o revizi zákona č. 114 z roku 1992 Sb., a to zejména v části o národních parcích.

A jak už zde moji předřečníci oznámili, Nejvyšší správní soud nyní zamítl kasační stížnost Ministerstva životního prostředí. Cituji tiskovou zprávu Svazku obcí Křivoklátska ze dne 6. 2. 2025, pouze její část: „Stav je nyní takový, že námitky proti záměru na vyhlášení Národního parku Křivoklátsko nejsou vypořádány a rozhodnutí o námitkách není v právní moci. Podle našeho názoru by tedy do vypořádání námitek mělo být zastaveno projednávání novely parlamentu,“ uvádí předsedkyně Svazku obcí Křivoklátska, paní Iveta Kohoutová. Na Městském soudu v Praze čekají na projednání žaloby dalších křivoklátských obcí.

Tak jsem vám v krátkosti nastínil velmi vážnou situaci obcí Křivoklátska, kde se jedná o tomto území takzvaně o nás bez nás.

A co říci závěrem? Hnutí SPD stojí vždy za občany České republiky a bude tomu tak i v tomto případě. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Vaše vystoupení vyvolalo faktickou poznámku pana poslance Helebranta. Pane poslanče, prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Tomáš Helebrant: Děkuji za slovo, pane předsedající, kolegové, kolegyně, já bych jenom navázal, vaším prostřednictvím, na slovo svého předřečníka.

Já bych se chtěl krátce vyjádřit ke Křivoklátsku. Já z Křivoklátska pocházím, dlouho – prožil jsem tam mládí a chci říct, že národní park obyvatelé, kteří tam žijí, nechtějí. Křivoklátsko funguje dlouhá desetiletí jako CHKO. V lese se má hospodařit. Tak, jak dopadají národní parky, jsme viděli jak na Šumavě, tak v Hřensku. Lidi si nepřejí tady tu nálepku národního parku, protože se obávají toho, že by tam turisté jezdili jenom na jednodenní výlety, které jim nic nepřinesou, a vyjádřili se tak i v referendu – respektive k podpisovce, která tam byla, takže já si myslím, že bychom měli tady hlavně sledovat vůli občanů a lidí, kteří tam žijí. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuju za dodržení času a vystoupí paní poslankyně Peštová.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Začnu tím, že včera vydala tiskovou zprávu Hospodářská komora, která se právě vyjádřila k zákonu (č.) 114 a k zákonu o ochraně přírody a krajiny, která zní: „Hospodářská komora České republiky důrazně varuje před negativními dopady novely zákona o ochraně přírody a krajiny, kterou má Poslanecká sněmovna projednávat ve čtvrtek v prvním čtení. Navrhovaná právní úprava představuje zásadní komplikaci pro stavební sektor, dopravní infrastrukturu, energetiku i bytovou výstavbu, a to v době, kdy se Česká republika potýká s nedostatkem investic a bytovou krizí. Zároveň novela zásadně zdraží a administrativně zkomplikuje povolování kácení dřevin při stavebních činnostech, což dále zvýší náklady a prodlouží lhůty projektů. Hospodářská komora upozorňuje, že novela vytváří nové regulační a administrativní překážky, které zpomalí nejen výstavbu bytů, průmyslových areálů či obchodních center, ale také zásadní infrastrukturní projekty v oblasti dopravy a energetiky.

Komplikovanější proces povolování kácení dřevin a zajištění druhové ochrany bude mít vážné dopady na správu a obnovu technické infrastruktury, což se nevyhnutelně promítne do cen energií, vodného, stočného a dalších základních služeb.“

„Vláda místo zjednodušení stavebních procesů přichází s novelou, která výstavbu nejen zpomalí, ale v některých případech dokonce zcela zastaví. Regulační zátěž se enormně zvýší, a to nejen pro investory a podnikatele, ale i pro obce a státní správu. Provozovatelé technické infrastruktury budou nuceni nést nové finanční náklady, které se přenesou na spotřebitele. V konečném důsledku tato novela znamená další zbytečné prodražení a zpomalení stavebních projektů v České republice,“ říká Jan Mraček, předseda sekce životního prostředí Hospodářské komory České republiky.

„Jedním z největších problémů novely je nepřiměřené zpřísnění pravidel pro kácení dřevin, které se nyní dotkne i stavebních záměrů realizovaných ve veřejném zájmu. Proces schvalování kácení se nově prodlouží a zkomplikuje, čím se zvýší náklady na veškeré stavby včetně silnic, dálnic, železnic nebo modernizace energetických sítí. Navíc novela zavádí složitý mechanismus určování poplatkové hodnoty dřevin, což znamená další administrativní a finanční zátěž pro podnikatele i veřejný sektor. V praxi to bude znamenat další byrokratické kolečko, kdy investoři a developři budou muset opakovaně přehodnocovat cenu dřevin, což dále zpomalí stavební procesy. Tato regulace přichází v době, kdy se Česká republika potýká s nedostatkem bytů a zoufalou potřebou urychlit výstavbu infrastruktury. Pokud novela projde

v této podobě, znamená to faktickou blokadu mnoha důležitých projektů,“ dodává Lenka Janáková, ředitelka odboru legislativy, práva a analýz Hospodářské komory.

Hospodářská komora dlouhodobě podporuje ochranu životního prostředí, avšak tato novela jde proti racionálnímu přístupu a místo efektivní ochrany přírody přinese pouze další překážky pro rozvoj ekonomiky a infrastruktury. Z tohoto důvodu komora doporučuje zamítnout novelu v prvním čtení a její vrácení k přepracování. „Zastáváme názor, že Česká republika si nemůže dovolit další legislativní překážky, které odradí investory a výrazně zpomalí, až zastaví rozvoj klíčových projektů,“ uzavírá Janáková.

Takže toto je tisková zpráva, kterou včera vydala Hospodářská komora k této skvělé novele, kterou, která nám sem doputovala do prvního čtení.

A teď se podíváme na – protože já, jak víte, strašně ráda ty legislativní postupy mám, takže já si je hezky hlídám – takže se podíváme, jak nám tato novela putovala od ministerstva přes mezirezort, až se nám dostala na Legislativní radu vlády a dál.

Takže výsledky připomínkového řízení jsou uvedeny v předkládací zprávě IX, to my víme, předloženého materiálu. Podle předkladatele byl původní návrh zákona celkem se 181 rozporů. 181 rozporů! Já měla žaludeční vředy, když jsem předávala legislativu na Legislativní radu vlády a měla jsem pět, šest rozporů, měla jsem z toho skoro špatné sny, a my máme 181 rozporů, a to s těmito připomínkovými místy – tím vás nebudu zatěžovat, zaměřím se pouze na to, co tady vypíchla Hospodářská komora.

Pane ministře, doufám, že si děláte poznámky, vidím, že jste v plném proudu, určitě řešíte to, co vám tady Hospodářská komora vytýká, takže si hezky hačnete, vezměte si papír a tužku. (Smích a potlesk zleva.)

Takže se zaměřím na tu náhradní výsadbu a poplatek za kácení dřevin, které nám Hospodářská komora vytýká, a říká, že máme na základě toho zamítnout váš zákon a vrátit k přepracování, pane ministře. Takže náhradní výsadba. Některá připomínková místa nesouhlasí s obligatorní náhradní výsadbou ke kompenzaci negativních dopadů vzniklých v důsledku kácení dřevin pro účely stavebního záměru a rovněž požadují dobu následné péče stanovit na maximální, ne pevnou, eventuálně tuto dobu zkrátit. A kdo nám to vytýká? Vytýká nám to Jihomoravský kraj, vytýká nám to kraj Vysočina, Sdružení místních samospráv České republiky, Hospodářská komora České republiky, Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů České republiky a Těžební unie.

A dále umístění náhradní výsadby vázat na širší území správního obvodu, nikoliv jen na dotčené katastrální území, a toto nám vytýká Hospodářská komora, a náhradní výsadbu nestanovovat pro kácení pro účely staveb ve veřejném zájmu, eventuálně jen v polovičním rozsahu. Toto nám vytýká Sdružení místních samospráv České republiky.

Dále zaznívá požadavek na zavedení centrální evidence náhradních výsadeb a to nám vytýká Pardubický kraj.

Co se týče poplatku za kácení dřevin, Ministerstvo průmyslu a obchodu, hlavní město Praha, Jihomoravský kraj, Liberecký kraj, Pardubický kraj, kraj Vysočina, Hospodářská komora České republiky a Svaz průmyslu a dopravy České republiky nesouhlasí se zavedením poplatku za kácení dřevin pro účely stavebního záměru, nelze-li umožnit náhradní výsadbu, případně jeho parametrů, způsobu výpočtu nebo způsobu výpočtu hodnoty kácených dřevin.

Dílčí rozpory se týkají požadavků na osvobození od poplatků pro objekty Policie České republiky a Hasičského záchranného sboru České republiky, toto nám vytýká Ministerstvo vnitra.

Zakotvení možnosti odpuštění poplatku u staveb ve veřejném zájmu nám vytýká Sdružení místních samospráv České republiky, Konfederace zaměstnavatelských

a podnikatelských svazů České republiky, Svaz průmyslu a dopravy České republiky, Těžební unie, eventuálně jeho snížení na polovinu pro tyto stavby, to nám nabízí a vytýká Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů České republiky.

Takže to je to, na co nás upozorňuje Hospodářská komora, a koukám, že to není pouze Hospodářská komora, která nám vytýká, je jich tam podstatně více.

A teď se podíváme, jak nám krásně ten proces pokračoval dál. Původní návrh zákona byl projednán pracovními komisemi legislativní rady vlády pro správní právo, finanční právo, pro trestní právo a pro hodnocení dopadů regulace, takzvaná komise RIA. Legislativní radou vlády byl původní návrh zákona projednán na jejím zasedání dne 31. října 2024. S ohledem na množství uplatněných připomínek Legislativní rada vlády projednávání návrhu zákona přerušila a doporučila předkladateli do návrhu zákona zapracovat připomínky členů Legislativní rady vlády a připomínky obsažené v návrhu stanoviska Legislativní rady vlády a následně předložit upravené znění návrhu zákona k opětovnému projednání. A tady je ten zakopaný pes, tady máme zakopaný pes, protože pak už dál jste to nedali na plénum, protože zřejmě jste si s tím tak krásně pohráli, že jste tam skoro neupravili nic, co vám vytýkala Legislativní rada vlády, protože jste šli čím? Šli jste stanoviskem předsedy Legislativní rady vlády.

Takže pokračuji. Předseda Legislativní rady vlády rozhodl v souladu s čl. 4 bod 3 písmeno c) statutu Legislativní rady vlády, že upravené znění návrhu zákona již nebude projednáváno Legislativní radou vlády a že k němu bude – a je to paradox, pane ministře, takových výtek, a vy jste si dovolili to vzít jenom stanoviskem – a že k němu bude vypracováno stanovisko předsedy Legislativní rady vlády, a to jak s ohledem na skutečnost, že předkladatel již připomínky vzešlé z projednávání návrhu na zasedání Legislativní rady vlády do upraveného znění návrhu zapracoval, tak s ohledem na časovou naléhavost projednávání návrhu vládou vzhledem k předkládané délce dalšího legislativního procesu, přičemž předseda Legislativní rady vlády přihlédl i ke kapacitním možnostem legislativní rady vlády, takže to vypracoval stanoviskem.

A když se podíváme potom na ten průvodní dopis – ale to si ještě řekneme. Takže tady jsme to vzali jenom stanoviskem, kdy v tom stanovisku, pane ministře, v tom stanovisku předsedy Legislativní rady vlády se píše: „Vzhledem ke značnému rozsahu a významu změn obsažených v upraveném znění návrhu zákona nebylo možno v čase vyhrazeném ke zpracování stanoviska předsedy Legislativní rady vlády, kdy byl upravený návrh zákona vložen do elektronické knihovny, takzvané eKLEP, dne 28. listopadu 2024, a předkladatel požádal o jeho zařazení na program jednání vlády dne 4. prosince 2024“ – takže podívejte se, jak vy jste ještě zkrátali chudákovi tomu předsedovi Legislativní rady vlády, aby vám k tomu stanovisko dal. Takže vy jste to 28. listopadu 2024 předložil a řekl jste, že chcete 4. prosince 2024 na vládu, a ty se starej a udělej nám stanovisko, takže on samozřejmě musel konstatovat, že ten čas byl tak krátký, že se nemohl ke všemu vyjádřit. A říká: „Komplexní revizi ohledně možných obsahových nedostatků a terminologické nejednotnosti navržené úpravy nebylo možné ohodnotit.“ Já se ani nedivím, když se podíváte na ten čas, který měl na to, aby se na to připravil nebo aby to nějakým způsobem zhodnotil, tak bohužel ten čas byl malý.

A co vy jste psali v tom vašem dopise, když jste to dávali na Legislativní radu vlády a žádali jste tedy, aby to šlo tím stanoviskem, respektive ten průvodní dopis, který tam byl? Vy jste nám dokonce napsali, že návrh je třeba v některých ohledech přepracovat. Upravené změny návrhu byly následně neformálně konzultovány se členy Legislativní rady vlády a zástupci odboru vládní legislativy Úřadu vlády. Co to je, pane ministře, neformální konzultace? Pokud jdu na Legislativní radu vlády, samozřejmě jdu do všech komisí, a ne nějaké neformální konzultace. Takže to máme další.

A když jsem se potom podívala dál, tak mě zajímalo, co, jak putoval ten materiál. Takže už jsme si shrnuli, že 15. dubna jste to dali do mezirezortu, pak jste to vypořádali, 23.

(listopadu) jste šli na tu Legislativní radu vlády, tam vám to roztrhali, hodili vám to na hlavu. 28. listopadu jste zjistili, že už tam tedy do té ošklivé Legislativní rady vlády nechcete, tak půjdete stanoviskem předsedy Legislativní rady vlády.

A tak jsem si vzala, co původně šlo do mezirezortu, a tedy s čím jste potom šli na Legislativní radu vlády, a koukla jsem se na § 9, Náhradní výsadba, a pak jsem se koukla, co k nám doputoval § 9, Náhradní výsadba, a pane ministře, to jsou úplně jiné paragrafy. (Námitka ministra.)

No, já vím, že pracujete, pane ministře, vy jste úžasný, jak pracujete, ale když ty paragrafy 9 – náhradní výsadbu – srovnám s tím, co původně šlo na LRV, a tím, co doputovalo k nám do Poslanecké sněmovny – ale vy jste kreativní, pane ministře, vy jste ale kreativní! Proto tímhle stanoviskem, co? No, takže já se nedivím tedy, že komora hlásá a říká, že chtějí okamžitě, nebo že chtějí prostě tento materiál zamítnout a vrátit k přepracování.

A já se k ní plyně... nebo já se k ní tedy připojuji, a taky už tedy někteří členové to řekli, takže žádám, aby tento materiál byl vrácen předkladateli k přepracování. Děkuji. (Potlesk poslanců zleva.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Vaše vystoupení vyvolalo jednu faktickou poznámku, a to poznámku pana poslance Babky.

Poslanec Ondřej Babka: Děkuju za slovo. Já se připojím k tématu o vyhlášení nového národního parku. Já jsem, pane ministře, vás tímto tématem chtěl původně interpelovat, ale ve chvíli, kdy tedy již tento zákon projednáváme, tak si myslím, že se vás můžu dotázat v obecné rozpravě.

My jsme vlastně v médiích někdy v lednu si mohli přečíst zprávu, která zněla o nějakém podivném Hladíkově průzkumu, že na Šumavě nenašli nikoho, kdo by v něm odpovídal. Vy samozřejmě při tomto prosazování nového národního parku narážíte na odpor obcí na Křivoklátsku a zaplatili jste si na MŽP průzkum, ze kterého vyšlo, že 80 procent obyvatel, tedy šumavských obyvatel, pro ně je ochrana přírody ,pro region šumavský, přínosem. Já samozřejmě to nezpochybňuju, nezpochybňuji to, že by ochrana přírody měla nebo mohla, spíš měla být přínosem pro obyvatele. Nicméně také jsme se mohli dočíst, že právě šumavští starostové, tedy starostové z těch obcí, ze kterých ti lidé se toho průzkumu měli zúčastnit, tak že se proti tomuto ohradili, protože se nedopídili nikoho nebo respektive žádného člověka, který by vám právě v tomto veřejném průzkumu odpovídal. Tedy je zde jakési podezření, že jste ten průzkum nechali zpracovat tak, aby vám nějakým způsobem to dopomohlo k tomu, k té argumentaci pro vyhlášení nového národního parku.

Mě by zajímalo, jestli to nějakým způsobem jste ochoten veřejně komentovat, protože výsledky toho průzkumu argumentujete. Ten průzkum stál podle těch informací asi 300 000 korun a je tady nějaké důvodné podezření, že ten průzkum byl lehce cinknutý. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za dodržení času a nyní vystoupí pan poslanec Kučera. Jsme v obecné rozpravě.

Poslanec Michal Kučera: Ještě jednou dobrý den, dámy a pánové, děkuji za slovo, pane předsedající. Dámy a pánové, dovoluji mi, abych i já se vyjádřil k této novele zákona č. 114 o ochraně přírody a krajiny i jako předseda zemědělského výboru. Celá řada témat se prolíná právě tou problematikou, kterou spravuje Ministerstvo životního prostředí i Ministerstvo zemědělství takže proto i mé vystoupení.

Samozřejmě jedna z věcí, ke které bych rád řekl pár slov, je stávající právní úprava ochrany dřevin rostoucích mimo les. Tam se jedná o paragrafy 7 až 9 zákona č. 114, kde zajišťuje jejich ochranu před poškozováním a ničením, a vlastníkům ukládá povinnost o dřeviny pečovat. V případě povolování kácení může orgán přírody uložit náhradní výsadbu. Místo pro náhradní výsadbu může orgán ochrany určit se souhlasem vlastníka na pozemku, kde dochází ke kácení, nebo na obecních pozemcích. Často však není k dispozici vhodný pozemek, na kterém by bylo možno náhradní výsadbu uložit.

Stávající právní úprava sice obsahuje ustanovení, ze kterého vyplývá, že pokud orgán ochrany přírody neuloží provedení náhradní výsadby, je ten, kdo kácí dřeviny z důvodu výstavby a s povolením ochrany přírody, povinen zaplatit odvod do rozpočtu obce, která jej použije na zlepšení životního prostředí, ale výši odvodu, podmínky pro jejich ukládání a případné prominutí měl stanovit zvláštní zákon, a tento zvláštní zákon stále nebyl přijat, a tudíž stávající právní úprava ukládání odvodů, respektive poplatku za kácení, (to) neumožňuje.

Tato novela, jak to vnímám, si tak klade za cíl odstranit hlavní nedostatek současné právní úpravy, a to zavést možnost určení odvodů do rozpočtu obce v případech, kdy není možné uložit náhradní výsadbu. Tyto odvody by pak obec měla použít na péči o veřejnou zeleň.

Já to vnímám, že po několik desítek let dlouhé době se podaří naplnit původní úmysl zákonodárců, a to změnu, po které samosprávy volají mnoho let, protože pozemky pro náhradní výsadbu chybí a zároveň se nedostává dostatek prostředků pro zajištění kvalitní péče o veřejnou zeleň v obcích. Proto tu navrženou úpravu považuji za užitečnou. Stálo by jistě za zvážení při dalším projednávání si stáhnout, respektive vázat náhradní výsadbu na katastrální území a podle mého názoru by mělo být zváženo rozšíření této podmínky a vázat náhradní výsadbu na celé správní území obce.

Pár slov možná ještě k té druhové ochraně přírody. Není překvapivé, že nástroje druhové ochrany jsou v řadě ohledů zastaralé a jejich účinnost je nedostatečná. Na jedné straně nedokážeme čelit úbytku druhové diverzity a na druhé straně chránit biotopy ohrožených druhů. Na druhé straně dochází k nadužívání, či dokonce zneužívání druhové ochrany k šikaně hospodařících subjektů a k protahování povolovacích řízení a staveb. To samozřejmě vnímáme právě v sektoru zemědělství velmi výrazně.

Vnímám, že vládní návrh zákona odstraňuje tyto nedostatky právní úpravy, a nově je druhová ochrana postavená na základních principech. Jedna z nich je tedy oddělení péče o ohrožené druhy od jejich zákonné ochrany, to znamená, ohrožené druhy společnost chrání, ale také o ně pečuje. Ale ne všechny ohrožené druhy, které vyžadují zvláštní péči, je smysluplné chránit zákonnými zákazy. Proto nová právní úprava odděluje prioritizaci péče a zákonnou ochranu pouze menší části ohrožených druhů, jejichž výčet bude stanovovat vyhláška. Na ohrožené druhy neobsažené v seznamu zvláště chráněných druhů se tedy nebude vztahovat zákonná ochrana, ale orgány ochrany přírody pro ně budou moci vytvářet a realizovat záchranné programy.

Zvláštní ochrana druhů postavená na ochraně jejich stanovišť a jejich místní populaci – tam primárním cílem navrhované úpravy je posun těžiště z ochrany jedinců k ochraně jejich biotopů a místních populací. Tam to vnímám taky i pozitivně z pohledu rezortu zemědělství. Dnes visí Damoklův meč prakticky nad každým, kdo hospodář či realizuje nějaký záměr v krajině, protože i při poškození jedince – například čmeláka – mu hrozí postih. Výskyt

některých druhů je nezdůvodněná využíván k obstrukcím při různých povolenacích činnostech. Stávající nastavení druhové ochrany paradoxně vede až ke kriminalizaci lidí, kteří mají přírodu rádi a věnují se jí, například sběratelů hmyzu.

Navrhovaná právní úprava na jedné straně omezuje možnost neodůvodněného nadužívání, či dokonce zneužívání druhové ochrany a naopak zvyšuje ochranu biotopu druhů, což si myslím, že je cesta správným směrem.

Samozřejmě bych chtěl zmínit i zavedení kategorizace odrážející míru ochrany. Ohrožené druhy či skupiny druhů vyžadují odlišnou intenzitu a formu právní ochrany. V případě některých kriticky ohrožených druhů je třeba chránit doslova každého jedince. V případě jiných druhů je dostatečná ochrana biotopu, jejich místních populací, a ochrana každého jedince není nezbytná.

Předložený návrh dále vyjasňuje některé pojmy mnoho let obsažené v naší legislativě, ale užívání je nejednotné, jako populace, místní populace, biotop druhu a tak dále.

K vyhlášení Národního parku Křivoklátsko, což je samozřejmě velmi diskutovaná část této novely, bych chtěl říct jednoznačně, že TOP 09 podporuje vyhlášení Národního parku Křivoklátsko. Bude se jednat o pátý národní park v České republice a vyspělá společnost se pozná i podle toho, jakým způsobem dokáže chránit svoji přírodu, svoji krajinu. Myslím si, že máme být jednoznačně na co pyšní, že právě česká společnost je ta, která dokáže přistupovat odpovědně k ochraně přírody a krajiny, a právě výsledkem toho je zřízení nového Národního parku Křivoklátsko.

Tady bych chtěl zmínit, že navrhovaný národní park pokrývá méně než šestinu plochy stávající chráněné krajinné oblasti, a to pouze v nejcennějších částech vázaných na lesní ekosystémy v údolí Berounky a jejich příčných údolích. Za významný posun považuji, že současně s vyhlášením Národního parku Křivoklátsko je cílem navržené novely posílení postavení samospráv v radách národních parků tím, že bude zákonem zajištěno, že váha hlasů přítomných členů rady stanovených ze zákona a přítomných členů jmenovaných správou bude stejná a nemůže být účelově ovlivňována.

Zároveň bych tady rád doplnil, že drtivá většina plochy navrhovaného národního parku, zhruba 99 procent, je na pozemcích vlastnictví státu.

Možná ještě pár slov o požární ochraně. Jistě víte, a už to tady taky dnes padlo, nedávný požár v Národním parku České Švýcarsko se nás všech dotkl velmi výrazně a nejvýrazněji nás v Ústeckém kraji, kdy jsme tehdy i s krajskou radou velmi výrazně pomáhali s likvidací škod a následků, které tento požár přinesl, tato katastrofa přinesla nejen na přírodu a krajinu, ale samozřejmě i do života lidí, kteří v národním parku žili a byli dotčeni právě touto katastrofou. Takže si myslím, že je v pořádku, že novela tady přichází s upravením problematiky požární prevence v lesních porostech, a zvláště v lesích národních parků.

Přínosem navržené právní úpravy bude zvýšení požární bezpečnosti lesa, zakotvení jednotné dokumentace zdolávání lesních požárů včetně identifikace specifických rizik ve spojení s jasně definovanými lesními cestami určenými k vedení zásahu, napomůže k rychlé orientaci jednotek požární ochrany v požárem zasaženém území, což vysokou mírou přispěje k rychlejšímu a efektivnějšímu zahájení hasebních prací. Uvedené pak má vliv na snížení míry škod způsobených lesními požáry.

Na závěr bych chtěl říct, že zlepšení podmínek pro péči o veřejnou zeleň v obcích, revize druhové ochrany a vyhlášení Národního parku Křivoklátsko naplňuje programové prohlášení naší vlády. Protože záměr návrhu zákona vychází z dlouhodobých státních koncepcí ochrany přírody a biodiverzity, reflektuje moderní vědecké poznatky a přispívá k racionálnější ochraně přírody, jsem přesvědčen, že je hoden seriózní diskuse a podpory od všech poslanců napříč politickým spektrem.

Novela zákona o požární ochraně projednávána v rámci tohoto zákona v souvislosti s vyhlášením nového národního parku reaguje na zkušenosti nabyté při hašení rozsáhlého lesního požáru v Národním parku České Švýcarsko. Zároveň v této úvodní poznámce avizují, že budu navrhovat některé dílčí úpravy právní regulace, a to po dohodě či po debatě i v rámci Poslanecké sněmovny v oblasti zabezpečení sjízdnosti komunikací v chráněných územích a potom při stanovení podmínek rozdělování ohňů v krajině. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Vaše vystoupení vyvolalo faktickou poznámku, proto zvu k mikrofonu paní poslankyni Peštovou. Tak prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Děkuji za tu ódu tady pana poslance Kučery, prostřednictvím vás, kterou teďka tedy řekl k této novele. Já bych jenom chtěla podotknout, že původně to byly dvě novely, které se sloučily do jedné, tudíž proto je tam taková nepřehlednost a proto vznikají tyto problematické situace, kdy musíme vystupovat a říkáme, co jsme tam identifikovali, co je špatně a co není špatně.

A druhá věc je, když jste tady zmiňoval to Křivoklátsko – víte, já si myslím, že by se neměly přijímat novely, u kterých víme, že tam probíhají soudní spory. V momentě, jakmile víte, že tam probíhá několik soudních sporů, a co já vím, tak jich je tam minimálně sedm, které nejsou u konce, a hrozí tam i z toho, kdybyste si přečetl stanovisko pana předsedy Legislativní rady vlády, ale i on tam zmiňuje a říká, že upozorňuje na to, že neděláme dobře, když novelizujeme něco, kde víme, že tam ty soudní spory probíhají, protože může to doznat velkých změn a bude se to muset předělávat.

Takže říkám, neděláme dobře, když slučujeme dvě novely do jedné, a neděláme dobře, když přijímáme novelu, u které víme, že tam jsou soudní spory. Dokud nejsou vyřešeny, neměla by být novelizována. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za dodržení času a nyní vystoupí pan poslanec Bureš.

Než dorazí k mikrofonu, načtu nějaké omluvy. Pan poslanec Babka Ondřej se omlouvá od 17 hodin z rodinných důvodů, pan poslanec Kott Josef od 14 do 15 hodin z pracovních důvodů, pan poslanec Růžička Pavel od 16.15 ze zdravotních důvodů, pan poslanec Jan Síla od 16 hodin ze zdravotních důvodů. Z členů vlády se omlouvá pan ministr Baxa Martin od 16.30 z pracovních důvodů.

Pane poslanče, prosím, máte slovo.

Poslanec Jan Bureš: Děkuji, pane místopředsedo. Počkám, až tady doběhne ten čas (na tabuli).

Co se týče novely zákona 114, o ochraně přírody a krajiny, nebudu opakovat to, co tady zaznělo jak z úst pana ministra, tak z úst paní zpravodajky. Shrnutí zákona asi v tuto chvíli není důležité.

Já bych se chtěl jenom zastavit u některých bodů, u kterých bych rád, abychom poté v rámci druhého čtení ještě vedli debatu a případně našli nějaká shodná řešení.

První bych se zastavil u paragrafu, nově navrženém § 5d, což je ochrana před nežádoucími účinky venkovního osvětlení. Je to nově stanovená povinnost. Z našeho pohledu je rozsah povinnosti docela široký. Odst. 1 ukládá povinnost omezovat nežádoucí účinky venkovního osvětlení na rostliny, živočichy a ekosystémy, je vymezen tedy obecně a může být také obtížně jej konkrétně aplikovat a vymáhat. Na druhou stranu stanoví odst. 2 výjimky pro venkovní osvětlení dopravních a energetických staveb, což je asi v pořádku, nicméně i tyto výjimky zase mohou být na druhou stranu vnímány poměrně široce. Odst. 3 odkazuje na technické normy, které upravují omezování nežádoucích účinků venkovního osvětlení. Pokud tyto normy nejsou dostatečně specifické nebo aktuální, může to vést také k nejasnostem v jejich aplikaci. A poslední je odst. 4, což je vymáhací opatření, které umožňuje orgánu ochrany přírody uložit technicky a ekonomicky dostupná opatření k omezení nežádoucích účinků osvětlení. Tento proces může být administrativně náročný a může také vyvolávat spory ohledně toho, co je považováno za technicky a ekonomicky dostupné.

Pak bych se ještě zastavil u § 9, což je náhradní výsadba. Hlavní změny zahrnují jednak kompenzaci za kácení dřevin, kdy orgán ochrany přírody může uložit žadateli náhradní výsadbu jako kompenzaci za pokácené dřeviny, pokud je to možné a účelné, nicméně v okamžiku, kdy je vyžadováno jednotné environmentální stanovisko, tam musí být náhradní výsadba uložena vždy. Součástí povolení musí být stanovení hodnoty kácených dřevin i náhradní výsadby, trochu sporné je to, že je to za prvé uloženo jako povinnost, že se z téhle věci skutečně prostě nedá vyvázat. Já osobně takováto naprosto striktní stanovení nemám úplně rád a myslím si, že by tam měla být dána určitá volnost správnímu orgánu, aby to posoudil, jako je to při běžném nařizování náhradní výsadby, což je ovšem asi nejspornější je otázka lokality výsadby, protože v takovém případě musí být náhradní výsadba na daném katastru a na daném katastrálním území, kde ke kácení dochází, anebo přinejhorším na sousedním katastru. To samozřejmě vypadá velmi zajímavě, velmi dobře na první pohled – pokud se má pokácet strom na daném katastru, tak se bude vysazovat na daném katastru jinde – v praxi se ale může objevit problém, že prostě nemusí být vhodná lokalita pro takovou náhradní výsadbu ani v sousedním katastru.

Samozřejmě je tu i otázka poplatku za kácení, kdy pokud nelze uložit náhradní výsadbu v plném rozsahu, žadatel je povinen zaplatit poplatek, který bude vypočítán dle přílohy zákona. Co je také sporné, je povinnost pět let pečovat následnou péčí o dřeviny tím, kdo náhradní výsadbu bude provádět, a pochopitelně i otázka evidenční povinnosti.

O sporných otázkách, které jsou na stole předloženy Hospodářskou komorou – mám je tu sepsány, ale nebudu vás jimi zdržovat, mluvila o nich paní kolegyně Berenika Peštová.

Zastavil bych se nicméně ještě u Národního parku Křivoklátsko. Je ve vládním programovém prohlášení, to samozřejmě všichni respektujeme a souhlasíme s tím. Já jsem vedl jednání s odpůrci vyhlášení Národního parku Křivoklátska i s paní starostkou a s předsedou spolku, který se tomu brání, a vysvětloval jsem jim, že prostě není dost dobře možné, abych nepodpořil vyhlášení Národního parku Křivoklátsko, když jsem podpořil tuto vládu, která to má od počátku ve svém programovém prohlášení, nicméně že bychom byli rádi, aby došlo ke zlepšení podmínek fungování národních parků i těch ostatních, kde vnímáme, že samosprávy, kde obce mají problémy s tím, jak fungují národní parky, a mají k tomu výhrady a cítí se dotčeni tím, že vlastně nemají možnost se aktivně podílet i na správě v těch klíčových dokumentech. Proto jsem rád, že jsme v této novele prosadili vznik dvoukomorové rady národního parku, kdy v jedné komoře budou zástupci daných samospráv, to znamená, obcí a případně krajů, na jejichž území se daný národní park vyskytuje, zástupci Hasičského záchranného sboru – to je novinka, a podle mého názoru i velmi pozitivní novinka. V druhé komoře budou odborníci, které bude stanovovat ředitel národního parku. Dneska ta rada je společná a samozřejmě může docházet – nevím, nemám k tomu žádnou statistiku – ale může velmi snadno docházet k tomu, že odborníci, které si tam jmenuje ředitel parku, mohou být to samozřejmě i zaměstnanci národního parku, snadno mohou přehlasovat,

pokud jich je víc, zástupce obcí, a to jsme rádi, že se tímto návrhem, touto novelou odstraňuje. Je samozřejmě logické, že když rady rozhodují o dokumentech, může dojít ke sporu, to znamená, tam by mělo být buď konsenzuální rozhodnutí obou komor rady národního parku, v případě rozporu je náš názor takový, že by ten rozpor měla řešit vláda, v tomhle návrhu je Ministerstvo životního prostředí.

Co nám tam trošku chybí a byli bychom rádi, aby se do té novely doplnilo, je i otázka stávajících dokumentů, těch klíčových, to znamená zonace, správa parku a tak dále, tak, aby tyto klíčové dokumenty, které jsou už dnes schváleny, aby byly znovu po této novele přeschváleny, to znamená, vlastně s novým systémem, protože stávající dokumenty mají platnost 10 až 15 let a v okamžiku, kdy dokument je schválen třeba v letošním roce, tak bychom rádi, aby byly obce znovu zataženy – a samosprávy – do rozhodovacího procesu, měly právo se k němu vyjádřit a měly možnost případně i aktivně se podílet na jeho zpracování.

Trošku nám tam chybí ještě jeden dokument, který bychom byli rádi, aby se doplnil do důležitých dokumentů pro správu národního parku, a to je také rozvoj cestovního ruchu, protože vnímáme, že národní park jsou jenom zvířata, rostliny, ale jsou to i lidé, kteří v národním parku žijí, a jsou to i ti, kteří do toho národního parku zavítají.

Ještě bych chtěl zmínit § 44b, kde máme trošičku možná problém – buď ho budeme diskutovat, anebo možná budeme hledat i nějaké zpřesnění – a to je povinnost provozovatele motorového vozidla ve zvláště chráněném území. Paragrafem 44b se vlastně ukládá odpovědnost provozovateli, že provozovatel motorového vozidla je povinen zajistit, aby při jeho užití ve zvláště chráněném území byly dodržovány zákazy vjezdu. Za jednak to tedy vyplývá ze zákona o silniční dopravě, ale také je tato povinnost vnímána z našeho pohledu jako příliš široká a obtížně vynutitelná, zejména pokud provozovatel není přítomen při užití vozidla. Co je ale horší, že se tato povinnost také přenáší, že provozovateli je odpovědný i za osoby, kterým vozidlo svěřil do užívání, což může být velmi problematické.

Samostatnou kapitolou je otázka záchranných stanic. Nebudu vás zatěžovat výhradami, předával jsem je i Agentuře ochrany přírody a krajiny, některé věci by bylo asi i z našeho pohledu potřeba trošičku upřesnit.

Ale zmíním už jenom poslední paragraf, a to je § 74e, což je rozpočtové určení poplatku za kácení dřevin. Je tam uvedeno, že 99 procent poplatku je příjmem rozpočtu obcí, na jejichž území dochází ke kácení dřevin, a 1 procento je příjmem rozpočtu obce s rozšířenou působností, v jejímž správním obvodu se nachází kácené dřeviny. Tenhle poměr je velmi z mého pohledu nevyvážený a nešťastný a může samozřejmě ve finále docházet i k tomu, že na obcích s rozšířenou působností se budou povolovací procesy z oblasti kácení dřevin natahovat, protože pokud má dotyčná obec příjem pouze 1 procento z poplatku, motivace k tomu, případně posílit zaměstnance na daném úseku ochrany životního prostředí, bude velmi nízká, takže tam určitě předesílám, že budeme navrhovat změnu.

Nicméně měl bych asi končit pozitivně. Pozitivně bych skončil tím, že se upravuje a modernizuje zvláštní druhová ochrana, která je v našem právním řádu od roku 1992. Asi každý, kdo se trošku zabývá ochranou životního prostředí, vnímá, že se přežila. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Také děkuji. My jsme se vystřídali v řízení schůze Sněmovny. Dobrý den, vážené kolegyně, vážení kolegové.

Pokračujeme v obecné rozpravě u vládního návrhu zákona o ochraně přírody a krajiny. V tuto chvíli je po panu poslanci Burešovi na řadě v obecné rozpravě pan kolega Stanislav Fridrich. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Stanislav Fridrich: Děkuji za slovo, pane předsedající. Ono už během téhle diskuse bylo mnohé řečeno, tak bych se chtěl vyhnout opakování problematik, které tu zmíněny byly. Nebudu se zde zmiňovat o problematice Křivoklátska nebo o ochraně druhů, ale chtěl bych informovat o pár sporných bodech, které vyplynuly z jednání podvýboru pro ochranu přírody a krajiny, který proběhl v minulém týdnu a kde byli účastní i zástupci jak spolků, tak i Ministerstva životního prostředí.

Chtěl bych se tedy zmínit konkrétně o novelizaci § 46 zákona, který se týká památných stromů. Tam se jedná o problematiku, jak ty stromy určovat. Problematika, která byla zmíněna, poukazuje na to, že vyhlášení památných stromů je dle současné novelizované právní úpravy ponecháno plně na posouzení moci úřední. Není tam připuštěna možnost – což by mohlo být do novely zákona zapracováno – že by mohly podat kvalifikovaný návrh občanské iniciativy. Musel by to být ale vždy návrh, který by byl řádně podpořen zdůvodněním, proč je ten strom navrhován. V tomto případě by muselo dojít k projednání Ministerstvem životního prostředí a nebylo by to pouze na rozhodnutí, jestli to projednáno bude, anebo nebude. Jenom pro představu, v současné chvíli podle statistik máme zhruba 27 000 stromů a zhruba 500 – o téhle problematice tady ještě mluveno nebylo – jsou stromy historické a ty budou zřejmě předmětem jednání na Ministerstvu kultury.

Problematika, která tam byla dále zmíněna, je vypořádání se s vlastnickým právem, a to je, jak bude řešený případ, ke kterému ale zřejmě dojde jen ojediněle, a to, kdy bude jako památný strom navrhován strom, který bude na pozemku vlastníka, ať už právnické, nebo fyzické osoby, který nebude na pozemku třeba obce nebo města, a povinnost přizvat tohoto vlastníka pozemku k jednání.

Další bod, který tam byl zmiňován, byla chemizace, která je zmíněna v novém návrhu zákona. Jestli si to pamatují dobře, ochranný okruh kolem stromu je desetinásobek průměru toho stromu ve výšce 130 centimetrů. Jak se bude řešit, že ty stromy jsou třeba blízko silnic nebo dálnic, kde probíhá chemické ošetření, nejenom posypy? Stejná problematika by asi měla být lépe specifikována, když jde o vyhlásování nového památného stromu, a to je, že nemůže zasahovat do ochranného pásma dálnice, silnice a dráhy bez souhlasu Silničního správního úřadu a Drážního úřadu.

Takže si myslím, že pokud nebude tento zákon vrácen k přepracování, tak je to spousta bodů, které budou muset být projednány, ať už na výboru, nebo v dalších čteních tohoto zákona. Avizuji jenom problematiku, která bude muset být řešena. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Taktéž děkuji. V tuto chvíli je tady jedna faktická poznámka, a to paní kolegyně Bereniky Peštové. Poté se budeme vracet do obecné rozpravy, a to s panem poslancem Richardem Brabcem. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já chci jen navrhnout: pokud nebude schváleno zamítnutí a dání k přepracování předkladateli, tak navrhuji prodloužení lhůty o 30 dnů. Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Ano. V tuto chvíli se vracíme do obecné rozpravy a poprosím pana poslance Brabce, aby se ujal slova. Prosím.

Poslanec Richard Brabec: Děkuji za slovo, vážený pane předsedající. Kolegyně, kolegové, vážený pane ministře, asi mi budete věřit, že jsem v tomto sále možná člověk, který má největší zkušenosti s vyjednáváním v národních parcích. Užil jsem si to, užil jsem si to skoro osm let, nejenom na Šumavě. To říkám bez ironie nebo bez nějakého pejorativního nádechu v tom slově „užil jsem si to“. Užíváme si různé věci. Některé si opravdu užíváme a někdy to opravdu myslíme trošku ironicky. Troufám si říct, že u mě to bylo o obou případech.

Když jsem na ministerstvo přišel v roce 2014, jednu z prvních věcí, kterou jsem hned začal řešit, byly právě vztahy v rámci Národního parku Šumava. Pamatujete si, že z těch vztahů se stalo doslova politikum? Zapojil se do nich tenkrát bývalý prezident Miloš Zeman, zapojila se do nich část této slovutné Sněmovny, zapojil se do nich Senát a z odborných debat se staly debaty politické. Ale hodně mě to naučilo. Jestli mě to něco naučilo, tak to bylo to, že bylo strašně důležité, jak národní park vnímal ten region. I když v tom regionu nebo v těch regionech – protože ono to nebylo jenom o Šumavě, bylo to samozřejmě také o Krkonoších, o KRNAPu, o Podyjí nebo o Českém Švýcarsku – tak ve všech těch národních parcích to jsme si doslova odzkoušeli, protože já jsem už byl tenkrát na Šumavě ve stavu, kdy jsem některým starostům a starostkám nabídl, že pokud mají takhle zásadní problém s národním parkem, tak jsme připraveni možná jednat o zonaci tak, aby z toho národního parku vystoupili. Tam se to seklo nebo tam se to zlomilo, protože tenkrát nikdo z nich, včetně obce Modrava a dalších, kteří byli velkými odpůrci ani ne tak národního parku, ale vedení nebo prostě té legislativy, tak řekli ne, my nechceme vystoupit z národního parku. Jinými slovy, ve všech těch obcích, byť tam byly konflikty, například na úrovni, jak má být realizována správa národního parku, správa na tom území... Umíte si představit, že rozdílné názory jsou tam na řadu věcí. Je tam obecní život, je tam rozvoj, je tam nějaké podnikání a proti tomu samozřejmě je tam ochrana přírody. Čím je ten park větší a čím je tam větší poptávka po podnikání, to znamená po rozvoji toho regionu, tak tím větší jsou konflikty nebo potenciál pro ně.

Proč to říkám takhle dlouhým úvodem? Protože – to bych chtěl znovu zdůraznit a dvakrát podtrhnout – ve všech národních parcích, které máme momentálně čtyři v České republice, bez ohledu na rozpory, které tam byly, se drtivá většina obcí v národních parcích a jejich okolí shodovala na tom, že tam ten národní park chtějí. My se tady dostáváme do situace, která je mimořádná, kdy v rámci Národního parku Křivoklátsko, toho navrhovaného nového, pátého národního parku v České republice taková situace není.

Tady je situace, kdy velká většina obcí se prostě k tomu národnímu parku buď nehlásí, nebo ho přímo odmítá. Neříkám, že to jsou všichni, ale je to většina. Já to považuju za velké nebezpečí na začátku a je to doslova mina v základech toho národního parku, protože obce, zastupitelstva, lidé v těch obcích jsou hrozně důležití pro to, aby tam byla nějaká spolupráce, a bez spolupráce se ten národní park nedá založit. A hlavně, on se formálně možná dá založit, ale nedá se úspěšně v něm žít a nedá se spolupracovat. Já jsem přesvědčen z těch zkušeností, kterých opravdu je hodně, těch dobrých i těch horších, že bez toho ten národní park prostě nemůže být úspěšný, nemůže být dlouhotrvající, a bohužel má právě v tom zárodku potenciál řady konfliktů včetně soudních sporů, včetně odvolání se proti čemukoliv.

Vy můžete říct: Ono se to nějak potom uklidní – no, možná, ale třeba na Šumavě to byly desítky let a ty příkopy tam zjevně od toho začátku byly vykopány poměrně hluboké. Byly tam nějaké sliby, které, zdá se, potom nebyly úplně dodrženy, ti lidé si to pamatovali a bylo to velmi složité, velmi složité a myslím, že doteď to určitým způsobem doznívá, byť se to povedlo stabilizovat.

A proto z tohoto důvodu v situaci, ve které to momentálně je, tedy přijetí obcí na Křivoklátsku, které je mimo jiné zdůrazněno nebo znázorněno i těmi žalobami, které dneska

částečně už projednal nebo projednává příslušný soud, tady máme dvě věci. Jedna je de iure, kdy de iure – on to na to pan ministr určitě bude reagovat, nebo už asi reagoval, já se omlouvám, přišel jsem o něco později, protože jsem byl u pana prezidenta s Asociací krajů – ale je to v situaci, kdy není vůbec dobrá známka, že my projednáváme něco, co skutečně soudy ještě neukončily. To znamená, de iure nejsou připomínky těch obcí vypořádány.

Ale de facto, a to je ještě složitější, tam přijetí z pohledu regionu prostě dobré není a znovu říkám, bez toho nemůže být ten národní park úspěšný. A my chceme, aby ten národní park prostě byl nejenom řekněme takovou vizitkou ochrany přírody, a tady se shodneme, že na Křivoklátsku je co chránit. Ale kdybych to vzal skutečně reálně, tak bychom byli skutečně věci, které tam přírodně je potřeba chránit, tak bychom je byli schopni chránit třeba i maloplošnými územími chráněnými, de facto to samozřejmě lze. (Obrací se na předsedajícího, aby mu zjednal klid v sále.)

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Ano, já poprosím o klid váženou Sněmovnu, aby mohl pan poslanec pokračovat. Prosím.

Poslanec Richard Brabec: Děkuju za to, já už se budu blížit k závěru.

Takže, pane ministře, já si myslím, že tam skutečně ta situace pro přijetí, pro vznik národního parku není příhodná. Já jsem přesvědčen, že to nebude fungovat, že je velmi nešťastné, že Ministerstvo životního prostředí má většinu toho regionu proti sobě a že se to obrátí ve finále proti Ministerstvu životního prostředí i proti nám, protože jsem přesvědčen, že národní park se nemá vnucovat regionu z Prahy. Děkuju.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Taktéž děkuji. Vaše vystoupení vyvolalo dvě faktické poznámky. Tou první nás poctí pan kolega Ondřej Babka. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Ondřej Babka: Děkuju za slovo. Pouze doplním kolegyni Bereniku Peštovou. V případě, že by pan předkladatel neakceptoval prodloužení lhůty o 30 dní, tak mi dovoluje navrhnout i 20 dní, prosím.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Ano. Děkuji moc, 30 dní prodloužení musí být skutečně se souhlasem navrhovatele.

Další s faktickou poznámkou je pan poslanec Kučera. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Michal Kučera: Děkuju za slovo a děkuji i panu kolegovi Brabcovi za jeho připomínku k projednávání novely zákona č. 114. Tehdy se mu říkalo zákon o Šumavě, tehdy se ještě nepoužívalo to lex jako dneska, takže zákon o Šumavě.

Já jsem tehdy byl předseda podvýboru ochrana přírody a krajiny, takže jsem si tím zákonem a tou debatou prošel velmi, velmi důkladně, a je pravda, že tehdy, a to je ke cti pana kolegy Brabce, že tehdy ten zákon skutečně budil velký odpor, zejména obcí a lidí

v Národním parku Šumava. Tady se dokonce pořádaly demonstrace, byly tady petice a on měl tu odvahu skutečně se postavit za tento zákon a nadřadit společenský zájem, který byl na úpravu právě národních parků, a zejména Šumavy, nad místní nebo lokální zájmy, které tam byly v jednotlivých obcích. Na tom jsme se shodli, ten zákon prošel napříč politickým spektrem. Kolegové z ANO, kteří ho předkládali, byli podpořeni námi jako tehdejší opozicí, jak poslaneckým klubem TOP 09, tak dalšími, a po dlouhých a dlouhých debatách prošla moderní novela zákona č. 114. Tak já bych byl velmi rád, kdybychom podobný pohled měli teď právě při schvalování této novely a při vyhlášení Národního parku Křivoklátsko. Děkuju.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Taky děkuji za dodržení času. To byla poslední faktická poznámka, už nemáme nikoho přihlášeného do obecné rozpravy. Já se vás táži, vážené kolegyně, vážení kolegové, zdali ještě chce se přihlásit někdo z pléna do obecné rozpravy? Nikoho nevidím, tím pádem končím obecnou rozpravu.

Prosím o závěrečná slova. Případně pan ministr má zájem – prosím, pane ministře.

Ministr životního prostředí ČR Petr Hladík: Vážený pane předsedající, vážené paní poslankyně, páni poslanci, já bych chtěl poděkovat. Chci poděkovat opravdu za věcnou debatu k tomuhle předloženému návrhu. Myslím si, že ta novela je velmi důležitá, a děkuji za celou řadu poznámek, s paní předsedkyní jsme si je pečlivě psali. Já možná si dovolím reagovat na některé z nich, ne na všechny, jestli mohu.

Tak jenom dovolím si reagovat, co se týká otázky kácení, kácení dřevin. Chci jenom vysvětlit, že ten princip se nemění. Dál bude na povolení pouze kácení nad 80 centimetrů ve výšce 1 metru kmene, to znamená, byť některé mohla ta příloha od toho 0 centimetrů zarazit, tak od 0 do 80 centimetrů se nepovoluje. Není součástí jednotného environmentálního stanoviska, tedy se nenařizuje náhradní výsadba ani případný odvod.

Chápu ty poznámky týkající se katastru, určitě je budeme detailněji řešit potom ve výboru jako takovém, ale věcně jsme vycházeli z toho, že kde se kácí, tam by se mělo sázet.

Co se týká národního parku, plně souhlasím s některými z vás, že je nešťastné, abychom začínali s nepochopení místních. Já se opravdu velmi snažím o to pochopení a myslím si, že situace tam není tak černobílá, jako někteří z vás se snažíte takto prezentovat.

Co se týká soudů, bylo podáno celkem osm žalob, čtyři byly zamítnuty. Co se týká obce Nižbor, soud nám to vrátil, protože odvolání ze strany Nižboru bylo blankytní, prázdné. A soud řekl, že jsme je měli vyzvat, aby to doplnili. Dobře, je to názor soudu, my tak učiníme, ale je otázka, jestli toto není opravdu obstrukční řízení, které řešíme třeba u jiných zákonů, že takovéto obstrukční věci – jim chceme zamezit.

A možná si dovolím jenom citovat k té diskusi, jestli to máme projednávat dál. Soud v jiné záležitosti týkající se CHKO Soutok konstatoval: soudy jsou tedy ústavou oprávněny a povolány k aplikaci, interpretaci zákonů, nemají však zákonodárnou pravomoc ani zákonodárnou iniciativu, nemohou proto zákony nejenom přijímat, ale ani nahrazovat jejich projednání a přijetí či jejich navrhování a projednávání bránit. Opravdu není možné, aby soudní spory bránily moci výkonné nebo zákonodárné prosazovat nebo projednávat změnu legislativy.

Na závěr mi ještě dovolu poslední věc, aby nezůstala opomenuta, prostřednictvím pana přednášejícího, na pana poslance Babku. Opravdu je tady průzkum zadáný u renomované agentury, která udělala renomovaný průzkum s 520 respondenty ve 22 obcích. Jestli budeme zpochybňovat opravdu agentury, které se věnují tomuto, a tato agentura – já ji jmenuji, PPM

Factum, je to veřejné, dělá veřejné průzkumy více jak třicet let – tak si myslím, že se dál neposuneme. Děkuji, a děkuji i za tu debatu.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Taktéž děkuji. Zeptám se ještě paní zpravodajky, zdali má zájem o závěrečná slova? Nemá.

Ale já se jí naopak zeptám, poněvadž mám tady některé návrhy na vrácení předloženého návrhu k dopracování – je to tak, paní zpravodajko? (Zpravodajka souhlasí.) Ano, a je to od paní poslankyně Fialové, Maříkové, Peštové a pana poslance Černého. Všechny tyto čtyři návrhy jsou na vrácení, což v tuto chvíli budeme, vážené kolegyně a vážení kolegové, hlasovat.

Já vás všechny odhlásím, prosím, abyste se přihlásili svými kartami.

A když se počet přihlášených ustálil, znovu zopakuji, že budeme hlasovat o vrácení předloženého návrhu navrhovateli k dopracování.

Zahájil jsem hlasování. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 27, přihlášeno 150 poslankyň a poslanců, pro 64, proti 83. Tento návrh byl zamítnut.

Na zamítnutí předloženého návrhu nemáme žádné návrhy.

Nyní se tedy budeme zabývat návrhem na přikázání výborům k projednávání. (Dotaz z pléna mimo mikrofon.)

Promiňte? To se hlasuje až na konec, prodloužení lhůt.

Nejprve rozhodneme o přikázání garančnímu výboru.

Paní předsedkyně Poslanecké sněmovny navrhla přikázat předložený návrh k projednávání výboru pro životní prostředí jako výboru garančnímu. Navrhuje někdo, prosím, přikázání jinému výboru jako garančnímu? Nikoho z pléna nevidím, tudíž přistupuji k hlasování.

Zahájil jsem ho a táži se, kdo je pro? Proti?

Hlasování číslo 28, přihlášeno 150 poslankyň a poslanců, pro 149, proti 1. Tento návrh byl přijat.

Paní Marie Pošarová se pravděpodobně hlásí k hlasování. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Marie Pošarová: Já bych jenom navrhla, jestli by to mohlo jít ještě do výboru pro veřejnou správu.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Ano a v tuto chvíli se k tomu teprve dostaneme. Takže konstatuji, že tento návrh byl přikázán k projednání výboru pro životní prostředí jako garančnímu výboru.

Paní předsedkyně Poslanecké sněmovny nenavrhla přikázat tento návrh dalšímu výboru. Má někdo z pléna návrh, prosím, přikázat dalšímu výboru? (Hlásí se několik poslanců.)

Pravděpodobně v tuto chvíli je váš čas, paní poslankyně, a dávám vám přednost, ano, prosím, před pány.

Poslankyně Marie Pošarová: Tak ještě jednou navrhuju výbor pro veřejnou správu. Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Výborně, také děkuji. Ano, pan poslanec Adamec, prosím.

Poslanec Ivan Adamec: Děkuji, vážený pane předsedající. Kolegyně, kolegové, já to navrhuju přikázat hospodářskému výboru vzhledem k proběhlé rozpravě tady na dnešním plénu. Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Taktéž děkuji. Pan poslanec Haas má také návrh.

Poslanec Karel Haas: Děkuji mnohokrát za slovo, vážený pane předsedající. Kolegyně, kolegové, já bych s ohledem na to, že projednávaný návrh se poměrně významným způsobem dotýká Hasičského záchranného sboru, rád navrhl projednání ve výboru pro bezpečnost. Děkuji mnohokrát.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Taktéž děkuji. Pan poslanec Kott se taktéž hlásí s návrhem.

Poslanec Josef Kott: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Vzhledem k této problematice si dovoluji to navrhnout přikázat ještě zemědělskému výboru.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Výbor zemědělský, ano. Máme ještě několik výborů podle jednacího řádu. Má ještě někdo návrh dalšímu výboru to přikázat? (S úsměvem.)

V tuto chvíli nevidím nikoho s návrhem, proto přistoupíme, vážené kolegyně, vážení kolegové, k hlasování.

Hlasujeme nejdříve přikázání výboru pro veřejnou správu.

Zahájil jsem hlasování. Táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 29, přihlášeno 150 poslanců, pro 73, proti 2. Tento návrh byl zamítnut.

Dalším návrhem byl výbor hospodářský.

Zahájil jsem hlasování. Táži se, kdo je pro? Proti?

Hlasování číslo 30, přihlášeno 150 poslanců, pro 105, proti 2. Tento návrh byl přijat.

Dalším návrhem, kterým se budeme zabývat, byl výbor pro bezpečnost jako další výbor.

Zahájil jsem hlasování. Táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 31, přihlášeno bylo 150 poslanců, pro 91 (na tabuli: 90), proti 3. Tento návrh byl přijat.

Posledním hlasováním byl návrh na výbor zemědělský.

Zahájil jsem hlasování. Táži se, kdo je pro? Proti?

Hlasování číslo 32, přihlášeno 150 poslankyň a poslanců, pro 64, proti 3. Tento návrh byl zamítnut.

Dále tedy konstatuji, že tento návrh byl přikázán výboru hospodářskému jako dalšímu výboru k projednání a také konstatuji, že tento návrh byl přikázán jako dalšímu výboru k projednání výboru pro bezpečnost.

Tady zazněly také dva návrhy na prodloužení lhůt. Ten první prodloužení lhůty o 30 dnů dala paní poslankyně Peštová. Ten musí být se souhlasem navrhovatele, proto se ho táži, zdali souhlasí s tímto prodloužením lhůt?

Ministr životního prostředí ČR Petr Hladík: Nesouhlasím.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Tím pádem je nehlasovatelný.

Proto budeme hlasovat o druhém návrhu, a to je od pana poslance Babky, a to prodloužení o 20 dnů.

Zahájil jsem hlasování. Táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 33, přihlášeno 150 poslankyň a poslanců, pro 64, proti 50. Tento návrh byl zamítnut.

Tím pádem jsme se vypořádali se všemi hlasováními a já končím projednávání tohoto tisku v prvním čtení.

Otevírám další bod. Tím je

**Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách
a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách),
ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony
/sněmovní tisk 798/ – první čtení**

Z pověření vlády předložený návrh uvede pan místopředseda vlády a ministr zdravotnictví Vlastimil Válek. Já vás prosím, pane ministře, abyste se ujal slova, ale ještě nejdříve vám zkusím zajistit klid na plénu Poslanecké sněmovny.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, já vás žádám o klid a poprosím pana ministra o úvodní slovo.

Místopředseda vlády a ministr zdravotnictví ČR Vlastimil Válek: Ještě jednou děkuji, pane předsedající. Vážené dámy, vážení pánové, kolegyně a kolegové, dovoluji mi, abych uvedl návrh zákona, kterým se mění zákon o zdravotních službách. Jedná se o komplexní novelu zákona o zdravotních službách.

Jejím cílem je zejména vyřešit některé aplikační problémy stávající právní úpravy. Jde například o problematiku pohotovostních služeb, kdy má být odpovědnost za organizaci a zajištění pohotovostních služeb přesunuta z krajů na zdravotní pojišťovny. Ty mají více kompetencí k zajištění náležité dostupnosti zdravotních služeb. Tím zároveň dojde k výraznému odbourání administrativní zátěže dopadající na krajské úřady právě na základě přenesené odpovědnosti za organizaci a zajištění pohotovostních služeb.

Další bod je posílení práva pacientů, například co se týče informování pacienta o ceně poskytovaných zdravotních služeb nebo zakotvení nemocničních ombudsmanů, díky kterému budou moci poskytovatelé zdravotní péče a krajské úřady efektivně řešit stížnosti a podněty pacientů již přímo v nemocnicích. Dále jde o posílení práv pacientů vykazujících znaky domácího nebo sexuálního násilí a pacientů, jež jsou osobami omezenými na svobodě.

Za třetí, nově zavádíme úpravu centra komplexní péče o děti. Tato centra jsou zaměřena na poskytování komplexních zdravotních služeb dětem s dlouhodobým zdravotním problémem.

Za čtvrté, cílem komplexní novely zákona o zdravotních službách je rovněž institucionální ukotvení duchovní péče ve zdravotnických zařízeních, a především dobrovolnictví ve zdravotnických zařízeních, obojí v lůžkových zdravotnických zařízeních.

A konečně za páté, součástí návrhu jsou související změny v zákoně o veřejném zdravotním pojištění, v zákoně o sociálně-právní ochraně dětí, v zákoně o sociálních službách, občanském zákoníku a v zákoně o zvláštních řízeních soudních. Návrh obsahuje rovněž dílčí změny lázeňského zákona. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Taktéž děkuji za pozornost. Slova by se v tuto chvíli měla ujmout paní zpravodajka pro první čtení paní poslankyně Zdenka Němečková Crkvenjaš, nicméně ona je v tuto chvíli omluvená. Místo ní je tady pan zpravodaj Tom Philipp.

Nicméně musíme hlasovat o změně zpravodaje. Já jsem přivolal kolegy a kolegyně z předsálí.

V tuto chvíli jsem zahájil hlasování a táži se, kdo je pro změnu zpravodaje v tomto tisku? Kdo je proti?

Hlasování číslo 34, přihlášeno 144 poslanců, pro 103, proti 2. Tento, tento návrh je přijat.

A já poprosím pana poslance Toma Philippa, aby se prosím ujal jako nový zpravodaj tohoto tisku slova. Prosím.

Poslanec Tom Philipp: Vážený pane předsedající, dámy a pánové, jenom krátce. Vláda předložila Sněmovně návrh zákona 20. 9. 2024. Návrh zákona byl rozeslán poslancům jako sněmovní tisk 798 dne 23. 9. 2024.

Organizační výbor projednal a navrhl jako garanční výbor výbor pro zdravotnictví.

Pan ministr před vámi nastínil, jakou problematiku tento zákon řeší, a jaké jsou tedy změny v navrhované novelizaci. Myslím si, že není potřeba to dále specifikovat. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Také děkuji, pane zpravodaji. V tuto chvíli tedy otevírám obecnou rozpravu, do které se jako první přihlásil můj ctěný kolega Milan Brázdil. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Milan Brázdil: Já vám děkuji, pane předsedající, za slovo. No, rozsáhlá novela – zdravotní služby a podmínky poskytování. Pan ministr se dotkl pár termínů anebo spíš těch odvětví, které se tam mění. Já bych chtěl zmínit jednu problematiku, a to jsou pohotovosti.

Vy asi všichni víte, jak jsme vyrůstali, pohotovosti byly zřizovány na okresech a byly to dětské, dospělé, sedící lékař, žurnální a výjezdový lékař, mimo záchranky samozřejmě. A ona potom ta doba postoupila tak, že dneska – rok 2025 – to nemá kdo sloužit. Na krajích v podstatě není jak donutit, aby lékař, ať už dětský, praktický, tu službu poskytoval, protože – a těch důvodů je mnoho. Samozřejmě peníze za to velké nejsou, takže motivací není ani výdělek, nějaká finanční odměna, ale tam je i strach. Možná vy, kdo tomu trochu rozumíte, existuje termín lege artis postup. Každý z nás, každý odborný lékař, se snaží to dělat podle novějších medicínských poznatků, ale s ohledem na to, kde to dělá. A jakmile takového lékaře, praktika vezmete ze své ambulance, kde on je zvyklý, má svoje, já nevím, přístrojové vybavení, a bude někde – na urgentu nebo někde, kde ten kraj to zajistí – sedět, náhle on je nervózní, a tak se stává, že si to často ti praktici i přeprodávají, nechtějí to sloužit, není na ně páka. A tak se vlastně ty pohotovosti – mimochodem, někde ani nejsou, ale přece jenom v tom kraji by to měl zajistit, a to tak stále platí, má to za úkol ten kraj ještě podle současné právní úpravy – a tak se to přesunuje na urgentní příjmy. Ten vysokopráh, ten emergentní, tam ta záchranka to přiveze a urgentní lékař to zvládne, ale ten nízký práh, rutina mimo pracovní dobu, teploty, bolesti zad a tak dále, laryngitidy u dětí a podobně, to náhle je problém zajistit.

A teď pan ministr, lépe řečeno vláda, ale pan ministr to představil, vlastně on chce přesunout tyto pohotovosti, aby za to nezodpovídaly kraje, ale pojišťovny. Ještě jednou, uvědomujete si, sedm pojišťoven bude teď vlastně zajišťovat pohotovostní službu místo krajů? Místo čtrnácti krajů to bude sedm pojišťoven. Prosím vás, jak to bude probíhat? Jak se

vlastně ty pojišťovny domluví? Nebo kdo vlastně řekne: Ty to budeš dělat a ty ne, a tobě zaplatím a tobě tolik zaplatím a tak dále? Mě by velmi zajímalo opravdové vyřešení toho problému, protože pravděpodobně pacientovi v Olomouci nebo v Praze je celkem šumák, kdo to poskytuje, ale on chce, aby to bylo poskytováno.

A já bych hrozně rád, pane ministře, jestli byste byl tak ochoten – nebo zpravodaj, ale spíš pan ministr – jak to tedy bude probíhat v reálu? Pokud přinese efekt to, že opravdu to bude zabezpečeno a že ti lékaři se objeví a dobře zapláceno, tak fajn. Já tedy jako člen správní rady VZP, my jsme o tom zatím žádnou debatu nevedli, a proto mě to zajímá nejenom jako lékaře urgentní medicíny, ale tedy i toho, co zastupuje tedy Poslaneckou sněmovnu ve VZP.

Tak to byl jeden ten nejdůležitější, s čím jsem chtěl vystoupit, ale ona se zde řeší spousta dalších věcí, jako je například ukotvení duchovní péče v lůžkových zařízeních, a to se mi zdá jako fajnová záležitost. Zase my všichni, kdo se setkáváme s lidmi v terminálním stadiu, tak jistě tato služba – někdo to nepotřebuje, ale pokud bude zakotvena ve zdravotních službách, v zákoně, tedy v novele, jistě dobře.

A tak bych mohl pokračovat. Problémů, které tady máme nastoleny – dílčí změny v úpravě některých povinností poskytovatelů zdravotních služeb či externí ohodnocení kvality, také docela zajímavá záležitost, ale i screening nebo patientské organizace. Prosím vás, dámy a pánové, já vás nechci obtěžovat, je toho hodně, hodně, co se tam mění, a proto jistě bude slušet tomu, abychom to dali jako garančnímu výboru zdravotnímu, a paní předsedkyně si to jistě naplánuje tak, abychom to co nejdřív probrali.

A za mě tedy v tento moment, asi dál nebudu pokračovat. Jenom poprosil bych pana ministra poté, jestli by byl ochoten aspoň trochu to nastínit, jak je to myšleno s tou pohotovostí a zabezpečením prostřednictvím sedmi zdravotních pojišťoven. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Také děkuji, pane poslanče. V tuto chvíli vaše vystoupení vyvolalo dvě faktické poznámky. Jako první je paní poslankyně Jana Hanzlíková, prosím, a hned po ní paní poslankyně Karla Maříková. Vaše dvě minuty.

Poslankyně Jana Hanzlíková: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Vážené dámy, vážení pánové, já jenom velmi krátce. Takto v těch dvou minutách bych chtěla říct, že velmi kvituji, že v tomto tisku jsou vymezena centra komplexní péče, která, jak už tady bylo řečeno, poskytují komplexní zdravotní služby dětem s dlouhodobým těžkým zdravotním problémem. Velkým bonusem je, že tyto služby jsou poskytovány také ve vlastním přirozeném sociálním prostředí dítěte, a super je, že ty služby poskytuje multidisciplinární tým, který je schopen poskytnout opravdu komplexní služby, takže může to být dětský lékař, zdravotní sestry, fyzioterapeuti, ale také sociální pracovník, který poskytne poradenství v sociální oblasti.

Za sebe musím říct i z těch zkušeností, které už s tím máme: je to naprosto unikátní komplexní služba pro rodiny, které nemají lehkou situaci, protože pečují opravdu o těžce nemocné dítě. Takže za to děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Také děkuji. V tuto chvíli je s další faktickou, která by měla reagovat na předřečníka, přihlášená Karla Maříková, poté Věra Adámková. Prosím.

Poslankyně Karla Maříková: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já bych reagovala na Milana Brázdila, prostřednictvím vás.

Ono se těm krajům ne úplně dařilo ty pohotovosti zajišťovat. Neříkám, že to je jejich vinou. Kraje se to v tuto chvíli snaží suplovat on-line pohotovostmi, což na jednu stranu jako doplňkovou službu budiž vítám, ale to, co mi na tom vadí, že se jen takto na dálku předepisují léky, když hovoříme třeba o nadužívání antibiotik a pak rezistenci. Takže to si myslím, že možná ty pojišťovny budou mít ve finále třeba větší páky, než měly kraje, které si s tím třeba neuměly úplně poradit – ani nemohly.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji moc. Paní kolegyně Adámková, prosím.

Poslankyně Věra Adámková: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Dámy a pánové, z našich vystoupení vidíte, že pohotovosti nás velmi trápí, protože jsou regiony, kde opravdu nejsou dobře dostupné, takže já se velmi těším na to, jak pojišťovny toto budou moci zabezpečit. Domnívám se, že se nevyhneme široké diskusi, protože zatím jsem neviděla materiál, neslyšela o tom, jak se k tomuto pojišťovny vyjadřují, takže opravdu se velmi těším na to, jak se postaví k této problematice, protože ta pohotovost opravdu v regionu, kde není, je velký problém. Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Také děkuji. Vít Kaňkovský má ještě faktickou poznámku, poté do obecné rozpravy pan poslanec Kamal Farhan. Prosím, pane předsedo.

Poslanec Vít Kaňkovský: Děkuji, pane místopředsedo. Kolegyně, kolegové, členové vlády, pohotovostní služby – všichni víme, že zvlášť ve venkovských regionech jsou opravdu zásadním problémem současnosti, a já vítám to, že ministerstvo se snaží do toho vnést nějaký nový pohled. Sedí tady několik hejtmanů, několik náměstků hejtmanů, lidí, kteří se v tom pohybují, a oni velmi dobře vědí, že kraje mají v podstatě minimální nástroje, jak pohotovost zařídit.

Já si pamatuju na rok 2008, kdy jsem jako ředitel nemocnice dostal úkol od tehdejšího hejtmana – a nezalívám mu to, že musím jako ředitel nemocnice zajistit pohotovost. Pozval jsem si tenkrát 35 praktiků pro dospělé, asi 33 pro děti a dorost. Hned na místě mi jich asi třetina řekla, že to nikdy sloužit nebude, dalších deset poslalo zdravotní omluvku a do roka a do dne jich sloužilo asi deset jak pro dospělé, tak pro děti a dorost. Zbytek museli pokrýt lékaři z nemocnice a při současné přetíženosti nemocničních lékařů na urgentech a tak dále, ale hlavně i zdravotních sester – já pokaždé, když sloužím urgent, a sloužím ho minimálně dvakrát do měsíce, tak mi říkají sestřičky: jestli to takhle půjde dál, jestli takhle budou ty urgenty přetížené, tak my tady prostě sloužit nebudeme.

Zdravotní pojišťovny přece jenom nějaké nástroje mají, ony uzavírají smlouvy s praktickými lékaři, uzavírají s nimi dodatky k těm smlouvám a nelze než prostě těm praktikům alespoň některé tyto povinnosti vrátit. A já jsem přesvědčený o tom, že by je to stálo zhruba dvě služby za měsíc, možná v některých krajích jednu službu za měsíc, a to si myslím, že je únosné.

Takže já to vítám a zdravotní pojišťovny si samozřejmě tím budou muset lámat hlavu, ale nástroje mají rozhodně větší než krajské úřady.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji. Pan kolega Janulík. Prosím, pane poslanče, dvě minuty.

Poslanec Miloslav Janulík: Děkuji za slovo. No, já spíš takový filozofický povzdech o těch urgentech. Je to jasné, ta rovnice se pořád řeší z pravé strany. Já už taky v tom systému jsem čtyřicet let a pořád se točíme v kruhu. My jsme si stěžovali na ty před námi, že to nevyřešili. Vy jste říkali, že my jsme to nevyřešili, vy jste to taky – už uběhnou čtyři roky – taky jste to nevyřešili. Prostě pořád je tam zakopaný ten rozpor mezi švédským obrovským stolem nabídky a konzumace, to je zdravotní péče, a v ceně práce, a tak dál a tak dál. A to bohužel tedy ne, že jenom tato novela, ale obecně, když tady kolega ministr nastupoval, měl asi taky jiné představy, co dokáže nebo nedokáže. Jak je vidět, čtyři roky uplynou a ten rozpor, který naše zdravotnictví v sobě má, to, že všichni můžou všechno a vlastně nikdo nemůže na druhé straně nic, ten prostě tam zůstane a nevyřeší ho bohužel ani tato novela.

To, co jsem svého času říkal, ty služby by se vyřešily – samozřejmě motivací jednou velkou, neříkám, že jedinou, jsou peníze, protože ono pracovat v noci a léta a pod takovým tlakem, to prostě je velmi, velmi zatěžující a zničí vám to život, nemluvě o rodině a podobných věcech, podobných konsekvencích. A když pak zjistíte, že vy pracujete za výrazně menší peníze v noci než zedník nebo automechanik přes den, tak to je prostě ten zásadní rozpor, který v tom pořád máme, a proto nám ti mladí to dělat nechťejí, protože oni mají možnost volby, kterou my jsme neměli, takže takzvaně hlasují nohama a odejdou do ciziny, kde zaplacení jsou.

Takže tato novela jistě je strašně rozsáhlá, je potřebná, ale jak říkám, zase ten zásadní rozpor vyřešený nebude. Děkuju.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Také děkuji. Další faktickou poznámku má pan kolega Zlínský, pan kolega Farhan ještě chvilku strpení, prosím. Pane poslanče, vaše dvě minuty. Prosím.

Poslanec Vladimír Zlínský: Vážený pane předsedající, děkuji za slovo. Vážené dámy a pánové, jako lékař taky cítím jakési nutkání se k tomu vyjádřit. Taky jsem odsloužil mnoho služeb a podepisuji to, co tady bylo řečeno, že ne nadarmo ti lékaři se tomu vyhýbají. Je to skutečně řehole, ty noční služby, a motivace lékařů fakt musí být extrémně velká, aby to podstoupili.

Ale já bych měl jiný dotaz, já bych měl takovou připomínku, a navázal bych na paní poslankyni Maříkovou ohledně těch on-line pohotovostí, protože asi bude snaha on-line pohotovostmi řešit insuficienci živých lékařů na pohotovostech, a já bych tedy měl dotaz na pana ministra, jakým způsobem se k těm on-line pohotovostem staví, jestli ty on-line pohotovosti budou dělat nějakou prefiltraci pacientů a v podstatě budou odfiltrovávat ty, kteří mohou zůstat doma a nemusí jít na živou pohotovost. Já se přiznám, že jako ORL lékař se toho trochu obávám, protože pokud jsem si četl zadání on-line pohotovosti z Karlovarského kraje, tak ten lékař má rozhodovat o nálezu na mandlích v krku, a je mně trochu záhadou, jak

toho chce docílit, když to bude na dálku a ten pacient se tedy bude sám vyšetřovat. Většina pacientů to nezvládne, protože se přitom řádně dává. Skutečně musím říct, že vyšetřovat na dálku mandle a nález krku z pohledu ORL lékaře mně připadá hodně riskantní, takže mám tento dotaz na pana ministra v rámci faktické poznámky. Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Také děkuji a s další faktickou poznámkou se přihlásil pan kolega Julius Špičák. Vaše dvě minuty, pane poslanče. Prosím.

Poslanec Julius Špičák: Pane předsedající, vážený pane ministře, kolegyně, kolegové, já bych chtěl ještě upozornit na jednu věc, kterou my si neuvědomujeme, a to je neúprosný demografický vývoj, a s tímto neúprosným demografickým vývojem se budou neúprosně měnit náklady, takže je zřejmé, že do deseti let se počet Alzheimerů zvýší o 100 procent, počet srdečních selhání o 70 procent a počet pacientů onkologických o 30 procent, což za prvé zvýší primárně náklady na péči, za druhé nadále zahltí zdravotní systém včetně tedy těch urgencí. Samozřejmě naopak počet potenciálních plátců se adekvátně tedy snižuje, takže chci slyšet, nakolik tedy ta novela s tímto eventuálně bude počítat. Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji za dodržení času. V tuto chvíli se vracíme zpátky do obecné rozpravy. Pan poslanec Kamal Farhan je přihlášen jako další. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Kamal Farhan: Pane předsedající, pane ministře, dámy a pánové, děkuji za slovo. Co nám přináší tato novela o zdravotních službách, kterou zde předkládá ministr zdravotnictví a Ministerstvo zdravotnictví?

Jedním z nevyjasněných důsledků této novely je budoucnost krajských pohotovostí, které nejsou napojeny na urgentní příjmy. V současnosti je v České republice 125 pohotovostí, ale pouze 83 je navázáno na urgentní příjmy. Novela tedy garantuje fungování pouze těch pohotovostí, které jsou v nemocnicích s urgentním příjmem. A co pohotovosti, které nejsou navázány na urgentní příjem? Třeba u nás v Plzeňském kraji je to Bor u Tachova, je to Tachov, Sušice a další, a já vás tady můžu ujistit z tohoto místa, že Plzeňský kraj v čele s jeho vedením se postará o zajištění dostupnosti zdravotní péče, o zajištění zdravotní péče pro všechny občany. My nenecháme tyto pohotovosti padnout a uděláme maximum pro to, abychom je zachovali, a nebudeme se jenom řídit touto novelou, která je garantuje u urgentních příjmů.

Na co bych se dále chtěl zeptat, je – zcela zásadní pro mě – nabourání obecně platného principu, že zdravotní pojišťovny zajišťují pro své pojištěnce zdravotní péči skrze svou smluvní politiku, kdy uzavírají smlouvy s poskytovateli zdravotních služeb, jež pokrývají danou zdravotní péči jako celek. V případě této novely však Ministerstvo zdravotnictví na několika místech jednoznačně uvádí, že v kompetenci poskytovatele zdravotních služeb zřizujícího urgentní příjem je pouze prostorové a technické zabezpečení, nikoliv však personální, které mají zajistit zdravotní pojišťovny. Já to považuju za nebezpečný precedens, neboť až dosud nebylo nikdy společným úkolem všech zdravotních pojišťoven, aby obstarávaly agendu HR a poskytovatelům zdravotních služeb zajišťovaly zdravotnický personál. Já budu rád, když pan ministr to třeba i vysvětlí. Já si třeba neumím – urgentní

příjem poskytne místnost, poskytne svůj software, poskytne řeknu výpočetní techniku a do toho budou chodit různí nasmlouvání lékaři. Jak toto bude zajištěno i z ohledu na bezpečnost práce a další věci. Já to považuju za nevyjasněné v daném zákoně a budu rád, když se v průběhu dalších čtení dozvíme, jak ministerstvo k tomuto kroku přistoupí. Děkuju. (Potlesk poslanců hnutí ANO.)

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Také děkuji. Toto vystoupení vyvolalo faktickou poznámku pana kolegy Jana Bureše. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jan Bureš: Děkuji. Já bych chtěl říct panu hejtmanovi, že pohotovost pro Tachovsko zajišťuje nemocnice v Mariánských Lázních s výraznou dotací Karlovarského kraje a vy, Plzeňský kraj, tam přispíváte hanebných 1 200 000 korun na chirurgickou ambulanci, takže mohli byste taky přidat trošku víc. (Potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji. To byla faktická poznámka, kterou... Kontrovat bude pan kolega Farhan faktickou poznámkou. Vaše dvě minuty.

Poslanec Kamal Farhan: Pane poslanče, já bych chtěl, abyste si zjistil přesná čísla. Jestli víte, my jsme navýšili v současné chvíli o 100 procent tuto částku, nebo aspoň to je moje informace, takže já teď si to během krátké doby zjistím, ale není to hanebných jako... My pohotovosti podporujeme desítkami milionů a budeme v tom pokračovat dál.

Já si myslím, že – my jsme rádi, že ta pohotovost je, my jsme rádi, a my jsme si mysleli, že je důležité, aby kraje spolupracovaly i v rámci toho, proto se Plzeňský kraj rozhodl navýšit tuto podporu, a tato podpora, aspoň podle mých informací z minulého týdne, byla navýšena, myslím si, že to dokonce bylo o 100 procent, ale nejsem si teď – tohle nemám stoprocentně, ale to, co jste řekl vy, považuju za nepravdu a myslím si, že to, co jste tady řekl, jako že – nerozumím tomu vůbec, proč to říkáte – není to hanebných... A co by bylo podle vás nehanebných?

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Pan kolega Bureš? Prosím.

Poslanec Jan Bureš: Děkuji. Tak jestli pracujete takhle rychle, klobouk dolů, jestli jste je navýšili, tak se vám omlouvám, a pochlapili jste se. Nám minulý týden v pondělí na zdravotním výboru Karlovarského kraje bylo řečeno, že je to částka 1 200 000 korun, a ty peníze jsem ještě tehdy podepisoval já s vaší bývalou kolegyní, s tehdejší radní paní Stárkovou. To znamená, je to nějakých šest let, možná už i osm let zpátky. Proto jsem si dovolil říct, že to je těch hanebných, protože za osm let se ta částka nenavýšila ani korunu. Jestli jste se pochlapili a dali jste dvojnásobnou, tak máte u mě palec nahoru a omluvu.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Jenom prosím, aby se pan kolega Farhan pochlapil, skrze předsedajícího. (Smích v sále.)

A v tuto chvíli je tady s faktickou poznámkou pan kolega Volný, připraví se pan kolega Svoboda, Brázdil a Kamal Farhan. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Jan Volný: Dobře, tak já tedy vašim prostřednictvím, pane předsedající, bych chtěl, aby se pan Bureš pochlapil a řekl nám, jak to skutečně je. Já jsem z Chodové Plané a je to vlastně z tachovského okresu úplně nejbližší do Mariánských Lázní. Nevím o tom, že by někdo z Chodové Plané nebo z okresu Tachov někdy využíval masově pohotovost v Mariánských Lázních. Když je nějaký problém, jedou do Chebu anebo je odklánějí dolů na Plzeň, takže o tom, že je pohotovost v Mariánských Lázních pro tachovský okres, slyším poprvé, a nemám to do těch Mariánek tak daleko. Tam je spíš jiný problém, že nemocnice v Plané se zrušila holt nějakou blbou shodou náhod, a my máme i problém s dětskou pohotovostí, která tedy slouží zaplaťpánbůh v Tachově, a nějak se nám daří v rámci možností a nízkého počtu lékařů ji dodržet. A tam můžu říct, že, vašim prostřednictvím, se pan hejtman hodně pochlapil, a vím, že má zdravotnictví a hlavně pohotovosti v tachovském okrese, které je žalostně poddimenzované, v paměti a hodně tomu pomáhá. Děkuju.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Také děkuji. Pan kolega Svoboda je na řadě se svou faktickou poznámkou, připraví se pan kolega Brázdil, Farhan a Philipp. Vaše dvě minuty, pane poslanče.

Poslanec Bohuslav Svoboda: Děkuji. Já musím s potěšením konstatovat, že řešíme velmi závažný zdravotnický problém, ale řešíme ho velmi zvláštním způsobem. Každý si stěžujeme na něco ze svého oboru nebo ze svého kraje a my bychom to měli řešit věcně. Mně je skutečně jedno, pane kolego, že jako ušní–krční doktor máte problém, jak se bude pacient vyšetřovat. Já jsem gynekolog a ten problém nemám. (Smích v sále.)

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Skrze předsedajícího.

Pan kolega Brázdil a jeho dvě minuty.

Poslanec Milan Brázdil: Prosím. No, vidíte, a já ten problém mám, ale já ten problém nemám po odbornosti, vaší ani jenom po té urgentní věci. U té, kterou každého z nás – až pojedete do Mariánek, a někde z Moravy, chytne vás tam renální kolika, tak v ten moment vám bude jedno, jestli to je mariánské zdravotnictví, nebo olomoucké nebo cokoliv. To má být – něco musí být garantované. Jak jsem opakovaně vystupoval, záchranka by neměla být krajská, je to taky pokaždé jinak. Teď to jsou pohotovosti úplně jinak – tam vlastně ani nejsou pohotovosti.

Pane ministře, prosím vás, řekněte to – my vám, já ti fandím vlastně, nemusím to říkat prostřednictvím, tak to nějak vyřešme, ale já bych chtěl slyšet, jak. Jak to vyřeší pojišťovna, těch sedm pojišťoven, když teď to nevyřešili ani ti hejtmani, ani to nemůžou zajistit? Tož pacoši budou, ale doktoři nejsou, peníze nejsou. Tak prosím, jestli by to šlo nějak normálka,

ne politicky a tak dále. Oni to sledují lidi a oni říkají: Kurňa, tak co? Bude to k lepšímu, nebo k horšímu? Já tomu fandím, aby to bylo lepší, ale chtěl bych to vysvětlit – poprosil bych o to.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Ano, já děkuji. Další dvě minuty má pan kolega Kamal Farhan, poté Tom Philipp. Prosím.

Poslanec Kamal Farhan: Tak už to vím přesně. Pane kolego, takže měl jste (Předsedající: Skrze mě.) – skrze, prostřednictvím pana předsedajícího – vy jste tady mluvil, že Plzeňský kraj dal hanebných 1 200 000 do Mariánských Lázní. Ano, 1 200 000 se tam dávalo v minulých letech, ale uvědomte si, že Plzeňský kraj má dneska nové vedení, které je pod hnutím ANO, uvědomte si, že i Karlovarský je pod hnutím ANO. Možná vy jste mluvil o minulosti, že jste tam zamrzli v minulosti, kdy jste se nebyli schopni dohodnout. My jsme to zvýšili o 100 procent, navrhli jsme, takže teď to bude 2,4 milionu a podle mých informací by to mělo jít i do vašeho zastupitelstva – vy, pokud jste z Karlovarského kraje, a bude to na letošní rok, takže navýšili jsme to o 100 procent, a pokud to bylo v minulosti, tak to vám nemůžu sloužit. Předtím tam byl STAN, u nás byl hejtman Pirát, tak jste si to měli nějak domluvit. Když jsem tam já, tak jsme to udělali. Děkuju. (Potlesk poslanců hnutí ANO.)

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Také děkuji. V tuto chvíli pan zpravodaj Tom Philipp je přihlášený s faktickou poznámkou. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Tom Philipp: Děkuji. Já jsem se jenom bál, aby na mě taky vyšlo. Vážení, v souladu s jednacím řádem si dovoluji navrhnout zkrácení lhůt na projednávání ve výborech, a to o 30 dní na 30 dní. Děkuju.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Ano, zaznamenal jsem zkrácení lhůt o 30 dní.

V tuto chvíli už nemáme nikoho přihlášeného do obecné rozpravy. Já se táži, zdali je někdo přihlášen anebo chce se přihlásit z místa? V tuto chvíli nikoho nevidím, končím obecnou rozpravu.

Případně požádám o závěrečná slova. Prosím, pane ministře.

Místopředseda vlády a ministr zdravotnictví ČR Vlastimil Válek: Já bych chtěl především poděkovat za tu debatu, byť jsme se místy posunovali mimo rámec tohoto zákona, a těším se na diskusi, která proběhne na zdravotním výboru.

Já to nebudu protahovat, protože kolega Stanjura mě požádal, abych ho zastupoval, co se týče zákona o účetnictví, a to byste si neměli nechat ujít, takže z toho důvodu nebudu zdržovat – jenom, vaším prostřednictvím, pro kolegu Brázdila: pojišťovny mají dost velké nástroje, všichni se na tom v podstatě shodneme, protože ony mají ekonomické nástroje, mají smluvní nástroje a mají kancelář pojišťoven. Kancelář pojišťoven je právě proto, aby ty

společné věci koordinovala a řešila. Já jsem samozřejmě toto intenzivně diskutoval s řediteli pojišťoven a s novým šéfem kanceláře zdravotních pojišťoven. To bude ta správná cesta.

Koneckonců, minulá asociace hejtmanů – kteří byli hejtmani z různých politických stran, za všechny politické strany, prakticky každá měla nějakého hejtmana – se na tomto shodla a požádala mě o to, abychom převedli ty kompetence, a nevím o tom, že by teď byl nějaký jiný od hejtmanů pokyn. Já si uvědomuju dlouhodobě z první, z pozice lékaře a teď z pozice poslance a finálně ministra, že ta pozice krajů v zajišťování pohotovosti je velmi komplikovaná, je velmi složitá, byť existují precedenční soudní rozhodnutí, pokud lékař odmítl zajistit tu pohotovost a byl vyzván krajem, tak je to přesto podle mě velmi komplikované a pořád si musíme uvědomit, že smluvním partnerem pacientů je zdravotní pojišťovna, a ta jim má zajistit dostupnost zdravotní péče. Proto dostává balík peněz částečně ze státního rozpočtu, částečně tím, že platíme tedy pojištění zdravotní. Proto ty nástroje pojišťovna má silnější.

Já bych chtěl upozornit – a zase, kolegové nebo kolegyně, kteří jsou hejtmani či hejtmanky a jsou tady, to ví stejně dobře jako já – že byla vypsána výzva na urgentní příjmy. Je to výzva, která se v minulém volebním období shodou nešťastných náhod ne úplně šťastně povedla. Součástí té výzvy je i vybudování prostor, kde smluvní lékař pojišťovny bude moci pohotovost zastávat, a samozřejmě nic nebrání tomu, aby těch pohotovostí, pokud ten kraj je například členitý, komplikovaný, se složitou obslužnou dopravní obslužností, těch pohotovostí měl víc – nic tomu nebrání. Ale toto je ta základní páteřní síť, která je provázána s urgentními příjmy.

Má to svoji logiku, určitě o tom budeme diskutovat na výboru. Ta logika v podstatě spočívá v tom, že člověk jako takový, pacient, a myslím si, že i řada z nás, co jsme zdravotníci, ne úplně odhadne, zda ten stav jeho, zvláště když se jedná třeba o dítě nebo o někoho, na kom mu velmi záleží, vyžaduje urgentní příjem anebo pohotovost. Proto správné pracoviště, a tak to je i v legislativě a bylo to tak odbornými společnostmi nastaveno opakovaně, by mělo mít urgentní příjem, pohotovost a triáž, která třídí ty, který tam přijdou. Všichni z vás, kdo jste zdravotníci, tak to víte a znáte, a tady touto legislativní změnou k tomu chci toto úsilí nasměrovat.

Jinak co se týče lékařů, tady je potřeba říct, že zásluha řekněme posledních dvou ministrů zdravotnictví, ať tedy jmenuju Adama Vojtěcha, a trochu i moje, je, že v letošním roce nás bude absolvovat o 350 lékařů víc, o 350 lékařů víc! To znamená, my jsme z toho, co předchozí vláda schválila, udělali výdaj mandatorní, a tím pádem dneska je jisté, že každý rok bude absolvovat o 350 lékařů víc, a tím pádem do deseti let budeme mít 40 procent lékařů, kteří budou tito absolventi. Tak děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Také děkuji. Mezitím vás odhlašuji na základě požadavku, ale pořád jsme v závěrečných slovech.

Pan zpravodaj má zájem o závěrečné slovo? Pane zpravodaji Philippe, máte zájem o závěrečné slovo? Nemáte.

Nebyl předložen žádný návrh na dopracování panu navrhovateli ani návrh na zamítnutí, proto se nyní budeme zabývat návrhem na přikázání výborům k projednávání. Nejprve rozhodneme o přikázání garančnímu výboru.

Organizační výbor navrhl přikázat předložený návrh projednání výboru pro zdravotnictví jako výboru garančnímu. Navrhuje někdo, prosím, z pléna, přikázání jinému výboru jako výboru garančnímu?

Vidím, že ne, tudíž jsem zahájil hlasování. Táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 35, přihlášeno 123 poslanců, pro 121, (proti 0). Tento návrh byl přijat.

Konstatuji, že tento návrh byl přikázán k projednání výboru pro zdravotnictví jako garančnímu výboru.

Organizační výbor nenavrhl přikázat tento návrh dalšímu výboru. Má někdo návrh na přikázání dalšímu výboru nebo výborům? Vidím, že nikoliv.

V tuto chvíli se vypořádáme s posledním hlasováním, a to, že pan zpravodaj navrhl zkrácení lhůt o 30 dnů.

Já jsem zahájil hlasování. Táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 36, přihlášeno 123 poslankyň a poslanců, pro 69, proti 2. Tento návrh byl přijat.

Děkuji panu předkladateli i panu zpravodaji a končím projednávání tohoto bodu v prvním čtení.

Otevírám další bod

6.

**Návrh poslanců Tomáše Dubského, Milady Voborské, Martiny Ochodnické,
Jiřího Havrána a Jiřího Carbola na vydání zákona,
kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení),
ve znění pozdějších předpisů, a další zákony v souvislosti s podporou spolupráce obcí
/sněmovní tisk 845/ – první čtení**

Stanovisko vlády bylo doručeno jako sněmovní tisk 845/1. Prosím, aby předložený návrh uvedl za navrhovatele pan poslanec Tomáš Dubský, případně někdo jiný z navrhovatelů – ale vidím tady pana poslance Dubského, proto mu uděluji slovo. Prosím.

Poslanec Tomáš Dubský: Dobře, děkuji, pane předsedající. Vážené kolegyně, kolegové, dovoluji mi, abych vás seznámil s návrhem novely zákona o obcích, jak již bylo řečeno, č. 128/2000, který jste obdrželi jako sněmovní tisk číslo 845.

Společenství obcí představují v době narůstajících povinností obcí naději na zachování veřejných služeb...

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já vás jenom přeruším, pane navrhovateli, a poprosím, vážené kolegyně, vážení kolegové, klid tam ve skupince pana Haase, Bureše a pana Bendy. Děkuji a poprosím, abychom mohli pokračovat v projednávání tohoto tisku. Moc děkuji.

Poslanec Tomáš Dubský: Děkuji, pane předsedající.

... v co nejvyšší kvalitě, co nejbližší občanům. Umožní výkon veřejné správy profesionalizovat, účinně koordinovat a vytvářet přitom úspory, které mohou být investovány zpět do veřejných služeb. Institut společenství obcí doplňuje sadu dalších důležitých nástrojů dobrovolné spolupráce obcí, jako jsou dobrovolné svazky a místní akční skupiny, i když se možnosti spolupráce ve společenství teprve formují. Možnosti založit společenství během roku 2024 využilo celkem 446 obcí, ty se sdružily do 23 společenství s celkem více než 470 000 obyvateli. Osm z těchto společenství dokonce pokrývá celý správní obvod obcí s rozšířenou působností.

Tento sněmovní tisk by měl i váhajícím obcím dále institut společenství zatraktivnit a usnadnit jim jejich úkoly. Společenství obcí proti běžným dobrovolným svazkům umožňuje sdílet kapacity úředníků pro výkon přenesené působnosti s výjimkou působnosti ORP. Obce tedy mohou ve společenství zaměstnat sdílené matrikáře, úředníky a podobně. Díky tomu mohou nabídnout plné úvazky či lepší platové podmínky, snadno vykrývat personální výpadky či nedostatečnosti. Sdílení úředníků pro výkon přenesené působnosti ale neznamená, že přenesená působnost se z obcí přenesla na společenství. Společenství zaměstná úředníka, kterého si obce sdílí. To dosud nebylo možné. Úředník společenství tedy vykonává vždy působnost jménem konkrétní obce.

Stejně tak je možné na společenství či v jeho organizacích zaměstnávat pedagogické i nepedagogické zaměstnance. Je tak snazší sdílet účetní právníky, IT podporu a podobně. A stejně tak je ve společenství unikátně umožněno sdílet psychology či například jazykáře. Zaměstnanci nemusí drobit své úvazky mezi více organizací, což jim přináší větší jistotu, stabilitu a díky sdružení finančních prostředků od obcí také potenciálně i lepší podmínky.

Tento návrh je dalším krokem ve snaze podpořit efektivní spolupráci obcí. Společenství by podle něj mohlo vykonávat veřejnou správu vlastním jménem. Je ale třeba zdůraznit, že společenství bude vykonávat jen kompetence, které mu obce dovolí vykonávat, a to jen, pokud to dovoluje zákon. Návrh zachovává ideu, že společenství obcí jsou nástroj, který je obcemi řízen, kontrolován i úkolován. Podmínky vzniku společenství obcí a jeho základní parametry nemění.

Požadavky na minimální počet obcí či udržení se v hranicích správního obvodu obce s rozšířenou působností jsou tím, čím je společenství zajímavé také pro stát, protože jedine s efektivní velikostí a udržením si přehledné struktury respektující správní uspořádání státu je společenství vhodné jako budoucí relevantní partner, který efektivně reprezentuje obce a stát jej dokáže zapojit do vytváření strategií regionálního rozvoje a dalších obdobných aktivit, které přesahují území jednotlivých obcí, ale zdaleka nedosahují rozsahu kraje.

Tímto návrhem pilotně umožníme, aby se obce rozhodly, že pověří společenství zřízením společné obecní policie pro ty obce ve společenství, které o její využívání budou mít zájem, vypracováním plánu dopravní obslužnosti či provozování Czech POINTů.

Přes 3 miliony občanů České republiky, typicky v malých obcích, nemají k dispozici obecní policii. Její zřízení a udržování je finančně náročné a strážníků je málo. Společenství proto poskytne možnost snadno sdružit finance a nabídnou tak strážníkům stabilnější zázemí a vybavení. Za tímto účelem se navrhuje nezbytné doprovodné změny jako vymezení, kdo je nadřízeným orgánem společenství při výkonu veřejné správy, kdo vykonává kontrolu, úpravu odpovědnosti, zřízení kanceláře společenství a podobně.

Pokud by společenství vykonávalo přenesenou působnost, bude mít nárok na příspěvek na výkon státní správy. Je totiž třeba držet logiku příspěvku, (že) kdo státní správu vykonává, tomu náleží příspěvek. Bude se ovšem jednat o tu část příspěvku, která by bývala náležela obci, kdyby výkon státní správy nepřenesla. Návrh je v této části tedy rozpočtově neutrální.

Aktuálně se vedla debata jen o oblasti veřejného opatrovnictví, které by mohlo být pilotní kompetencí. Tato možnost ale není součástí tohoto tisku. Navrhuje se též zakotvit možnost přiznat společenstvím nenárokový příspěvek na činnost. Konkrétní podmínky by stanovil státní rozpočet, díky čemuž bude příspěvek pod kontrolou vlády i Sněmovny. Jedná se o systémovější a administrativně méně náročnou variantu než provozní dotace.

Druhou skupinou změn v návrhu dochází k úpravě některých aspektů činnosti veřejné správy, které nesouvisí jen se společenstvím obcí. Za zdůraznění stojí zejména flexibilnější určování nočního klidu obcemi, debyrokratizace a digitalizace v oblasti správních řízení a změny v oblasti matrik, kde se navrhuje například to, aby poslanec či senátor mohl složit matriční zkoušku, a tak oddávat i bez přítomnosti matrikáře.

Ve správním řádu je navrženo stanovit podmínky, za kterých by bylo možné automatizované vedení správního řízení. To běžně funguje například v Německu, Rakousku, Estonsku či Švédsku. Nejčastěji se automatizace využívá v oblasti daní a sociálního zabezpečení, v Česku si lze primárně představit automatizaci vydávání různých osvědčení, potvrzení dokladů a podobně, kdy odpadnou zbytné, ale časově zatěžující úkony úředníkům.

Po vzoru soudních řádů se též umožňuje využívání videokonferenčních zařízení ve správním řízení. Občané už nebudou muset kvůli ústnímu jednání cestovat na úřad fyzicky, ale budou se moci připojit on-line. Tato možnost bude dobrovolná a úřad bude muset vždy umožnit off-line verzi. V zákoně o právu na digitální služby se rozšiřují možnosti využívání podpisových zařízení při činění podání na úřadě, jako je to běžné například v bankách.

Tolik tedy na úvod a děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji za úvodní slovo, pane poslanče. U stolku zpravodajů je již pan zpravodaj Robert Stržínek pro tento tisk a já poprosím, aby se jako zpravodaj ujal nyní slova. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Robert Stržínek: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Můj předřečník popsal všechny důležité věci, já něco zrekapituluji a něco málo přidám.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, základním cílem tohoto poslaneckého návrhu je rozšířit působnost institutu společenství obcí, a to tak, aby představoval atraktivnější entitu pro dobrovolnou spolupráci obcí. Podstatou navržené změny je umožnit společenství obcí vykonávat určité kompetence vlastním jménem a na vlastní odpovědnost. Společenství má získat postavení orgánu veřejné moci, který vlastním jménem bude moci na základě zvláštních zákonů vykonávat i státní správu či další činnosti. K organizačnímu zajištění se navrhuje zřízení kanceláře společenství obcí jakožto ekvivalentu obecního úřadu. Zaměstnanec společenství obcí, podílející se na výkonu působnosti svěřené zákonem nebo na základě zákona společenství obcí, by pak podle návrhu měl být výslovně v postavení úředníka územního samosprávného celku. Pokud společenství obcí zřídí společnou obecní policii, bude i ona orgánem společenství obcí.

V rámci novely zákoníku práce se v zájmu rovnosti odměňování navrhuje zavést úpravu, kdy zaměstnanci společenství obcí budou odměňováni platem, nikoliv mzdou, jako je tomu u běžných dobrovolných svazků obcí. Společenství obcí má získat postavení orgánů veřejné moci a jako takové bude zapsáno v základním registru agend orgánů veřejné moci, soukromoprávních uživatelů údajů a některých práv a povinností. Dále se navrhuje upravit i otázky nadřízeného správního orgánu a kontroly, přičemž nadřízeným správním orgánem by měl být krajský úřad, který má též vykonávat kontrolu výkonu státní správy, zatímco výkon

ostatních činností by byl v zásadě pod kontrolou Ministerstva vnitra. K finančnímu zajištění se navrhuje stanovit příspěvek na výkon státní správy a příspěvek na činnost ze státního rozpočtu.

Ve zvláštních zákonech se navrhuje možnost, aby společenství obcí zřídilo společnou obecní policii, aby společenství obcí mohlo být kontaktním místem veřejné správy, anebo chcete-li Czech POINT, a aby mohlo pro členské obce pořizovat společný plán dopravní obslužnosti území.

Návrh vytváří předpoklady pro výhledové zapojení společenství obcí i do zajišťování veřejného opatrovnictví. Návrh se dále snaží o korekci judikatury v oblasti nakládání s právem stavby zřízeným k pozemkům ve vlastnictví územního samosprávného celku a zpřesňuje pravomoci obcí při vymezování doby nočního klidu. Ve správním řádu je navrženo stanovit podmínky, za kterých by bylo možné automatizované vedení správního řízení, a po vzoru soudních řádů též umožnit využívání videokonferenčních zařízení.

Novela zákona o matrikách pak například obsahuje možnost zapisovat jména cizince do matriky v podobě dle jeho cestovního dokladu, což je vedeno snahou o odstranění rozdílnosti takzvané pasové a matriční identity. Navrhuje se také zavedení možnosti, aby poslanec a senátor mohli sloužit matriční zkoušku a mohli tak oddávat i bez přítomnosti matrikáře.

Z legislativně technického pohledu je zákon velmi ambiciózní. Je navržena novelizace celé řady předpisů. Jedná se nejen o zákon o obcích, ale i o zákon o obecní policii, zákon o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, zákon o krajích, zákon o hlavním městě Praze, zákon o matrikách, zákon o informačních systémech veřejné správy, správní řád, zákon o správních poplatcích, zákoník práce, zákon o veřejných službách v přepravě cestujících, zákon o některých přestupcích, zákon o právu na digitální služby, dále zákon o sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů a konečně zákon č. 414/2023 Sb., kterým se mění zákon o matrikách a některé související zákony.

Účinnost je navržena obecně od 1. července 2025. Některé další změny související s novelizací zákona o matrikách pak mají datum nabytí účinnosti pozdější, a to 31. prosince 2026, respektive 1. ledna 2027. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Také děkuji, pane zpravodaji. V tuto chvíli otevírám obecnou rozpravu, do které jste jako první přihlášen právě vy. Tak prosím, můžete pokračovat.

Poslanec Robert Stržínek: Teď už ne jako zpravodaj, ale jako řadový poslanec a také jako starosta města ORP. Víte, já mám o tomto zákonu jisté pochybnosti. Cesta do pekla bývá často dlážděna dobrými úmysly a obávám se, že tak trochu je tomu i v tomto případě.

My tady máme několik institucí. Máme tady města, obce, máme tady kraje, mezi tím máme dobrovolné svazky obcí, místní akční skupiny, máme tady mikroregiony, a nám tady vzniká další řídicí vrstva. A já s lehkou nadsázkou říkám, že mi to připomíná bývalé okresní národní výbory. Ano, vzniká tady další složka řízení, která už bude mít nároky na státní rozpočet. Bylo tady řečeno, že finančně je toto řešení neutrální, já o tom ale nejsem přesvědčen. Opravdu se domnívám, že to bude zátěž na státní rozpočet.

Vím, že je vše postaveno na dobrovolné bázi. Pokud budou chtít starostové obcí něco takového zřídit a potom platit úředníka, bude to jejich rozhodnutí, ale nejsem přesvědčen

o tom, že je to efektivní systém řízení jednotlivých území, a to s ohledem na to, kolik možností už dneska máme – a hlavně, tím garantem jsou obce s rozšířenou působností.

Zřídit Czech POINT je relativně jednoduché, určitě se tomu nebráním, a kdokoli to bude chtít učinit, může tak udělat, notabene není problém tento Czech POINT, pokud nebude využíván, za nějakou dobu zase zrušit. Ale v dnešní době, kdy se snažíme všechno digitalizovat a řešit všechno z pohodlí domova přes mobilní telefony a počítače, i Czech POINTy začínají ztrácet svůj význam, protože pomocí vlastní identifikace a Portálu občana a dalších nástrojů jsme schopni vyřídit spoustu věcí a na Czech POINT není třeba chodit.

Jinak je tomu ale například u opatrovnictví, které tady otvírá Pandořinu skříňku. Já vím, jak je to citlivé a složité téma, jak téma opatrovnictví řešíme u nás na obci s rozšířenou působností, a je to opravdu oříšek. Chce to velmi erudované lidi se zkušeností, s důležitým vzděláním v sociální oblasti, lidi, kteří mají zkoušky odborné způsobilosti a tak dál, a vy tady chcete zřídit opatrovníka v rámci společenství obcí. A co když ten opatrovník po nějaké době přestane fungovat, z jakéhokoli důvodu – nemoc, nebo si najde jiné zaměstnání? Co bude s těmi opatrovanci? Co s nimi? Prosím vás, to jsou natolik vážná témata, která je třeba rozdiskutovat, že si nemyslím, že by měla projít bez povšimnutí.

Mluví se tady o městské policii. Ano, spousta menších obcí nemá městskou policii a volá po tom, že by zejména s ohledem na to, že nefunguje státní policie, protože je tam kritický podstav policistů, chtěla využít služby policie městské. Je to možné už dnes, to je třeba říci, a to formou veřejnoprávní smlouvy. My jako město Valašské Meziříčí tuto službu poskytujeme několika obcím v okolí. Zejména se jedná o drobné služby, jako je odchyt psů, anebo pomoc při některých akcích, kdy potřebují dohled řekněme tady tohoto represivního a dohledového orgánu. Takže městská policie je řešitelná i jiným způsobem, a to veřejnoprávní smlouvou s městem, které městskou policii má.

Já bych byl velmi opatrný, aby si společenství obcí zřizovalo městské policie. Je třeba si uvědomit jednu věc: strážník městské policie stojí 1 milion korun ročně, to je holý fakt. My máme 30 strážníků – v rozpočtu 30 milionů korun. To není jenom o platu toho strážníka, to je o výzbroji, výstroji, o pohonných hmotách, o automobilu, který městská policie potřebuje, a o spoustě dalších věcí, které s výkonem práce a povolání strážníka souvisí. Mám obavu, že když si společenství obcí zřídí dva strážníky, kteří budou rotovat mezi pěti, šesti menšími obcemi, nebude efekt takový, jako kdyby pomocí veřejnoprávní smlouvy si tuto službu zabezpečily u obce, která těch strážníků má třicet a je schopna řešit mimo jiné i nemoci, dovolené a spoustu dalších situací, které mohou v průběhu služby nastat.

Diskutabilní je také řekněme jakási hlasovací pravomoc v rámci společenství obcí, kdy starosta obce, která má 200 obyvatel, bude mít stejně významný hlas jako starosta obce třeba s 20 000 obyvateli. Jen na to upozorňuji – neříkám, že to je dobře nebo špatně, ale měl by si to každý uvědomit, že se tady srovnává pozice všech starostů bez ohledu na velikost obce.

Na zvážení je také zavedení platnosti účinnosti této novely, tohoto zákona. Od 1. 7. 2025, kdy už drtivá většina měst a obcí má schválené rozpočty na tento rok, zavádět tento institut, který pro ně může znamenat jakýsi další závazek, nepovažuji za šťastné a spíš bych se přikláněl k tomu, aby se to všechno posunulo až do dalšího roku, tedy od data 1. 1. 2026.

Myslím si, že nejsem jediný, kdo má pochyby o tady tomto zákonu, respektive o posunutí společenství obcí na další úroveň, neboť ani vláda nedala souhlasné stanovisko k tomuto materiálu, který projednáváme, ale stanovisko vlády je neutrální, takže nás určitě čeká ještě dlouhá debata. A já jenom nabádám k tomu, abychom byli velmi obezřetní a opatrní, protože některé body jsou jednoduché a bezproblémové, ale body jako třeba opatrovníci vnímám jako velmi, velmi složité a hodné hlubší analýzy a debaty. Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Také děkuji. Nacházíme se v obecné rozpravě. V tuto chvíli je přihlášena paní poslankyně Zuzana Ožanová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji. Vážený pane místopředsedo, kolegyně a kolegové, než začnu – nemám připravený souvislý projev, mám body, abych je okomentovala – tak mi tady někdo chybí: chybí mi tu zástupce skutečného navrhovatele zákona. Tím zcela jistě není těch pět poslanců, co jsou tam podepsaní. Předpokládám, že tento návrh zákona zpracovávalo ministerstvo vedené kolegou Rakušanem a domnívám se, že by tu měl být, protože já budu mít dotazy, na které (Obrací se na navrhovatele poslance Dubského.) – já se vás nechci dotknout, ale nevím, zda mi budete schopný na ně odpovědět, zda můžeme vést tuto diskusi, když tu není ten, jehož aparát to sepsal. To jenom tak na úvod. Takže já budu vždycky k jednotlivým bodům.

Společenství obcí se může svěřit výkon státní správy a pak na něj obdrží z rozpočtu příspěvek. Takže za prvé, už tady byla zmíněna kolegou Stržínkem existence veřejnoprávní smlouvy. Už v současnosti, pokud nějaká obec nemůže zajistit dobrý výkon, může uzavřít s jinou obcí se souhlasem kraje veřejnoprávní smlouvu. Proč toto? A obdrží příspěvek. Já se ale ptám: Bude odejmut ten příspěvek té obci, aby byl svěřen tomuto svazku? Já se ptám, to tam nikde není napsáno. Takže tu je pouze napsáno, že obdrží z rozpočtu příspěvek, ale předpokládám, že ty obce obdržely ten příspěvek taky na ten výkon státní správy. Tak jak to bude s těmi penězi? To je první dotaz.

A taky by mě zajímalo, když se může svěřit výkon státní správy, co všechno se může svěřit? Co vše? Kdo bude příjemcem pokut a podobně? Tam mi úplně chybí rozbor, co by měly ty obce – předpokládám, že to budou jedničkové obce, můžou to být i dvojkové – notabene si ale řekněme, že v zákoně je napsáno, to se nemění, že členy společenství obcí mohou být pouze obce nacházející se ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností. Nedomnívám se, že ty obvody jsou až tak velké, aby se obce nedokázaly domluvit na veřejnoprávní smlouvě se svým oerpěčkem. Nezapomeňme, že opravdu tady máme nějaké hranice, takže mi to přijde takové překvapivé.

Společenství obcí může být poskytnut ze státního rozpočtu příspěvek na činnost. Kolegové a kolegyně, vy jste říkal, že to bude rozpočtově neutrální – no, nebude. Tady se obchází rozpočtové určení daní. My tady řešíme, že jsou problémy s RUDem, a tady jenom taková noticka, že nad rámec RUDu společenství obcí může být poskytnut ze státního rozpočtu příspěvek na činnost. V důvodové zprávě máte napsáno, že se tak bude činit zákonem, státním rozpočtem. No, ale dáte jednou, dáte podruhé – taková nesystémová položka. Tady vlastně říkála čtyřapůlkoalice, že chce šetřit, a tady se uvádí možnost, jak ještě dotovat nad rámec RUDu někoho, kdo prostě místo veřejnoprávní smlouvy udělá si svazek, udělá se to a to. Prosím vás, to je skryté financování, je to obcházení vlastně pravidel rozpočtového určení daní.

To, co vy tam máte napsáno v důvodové zprávě, je: „Příspěvek na činnost by měl sloužit k pokrytí některých nákladů spojených s činností společenství obcí.“ No, vážení kolegové, kolegyně, snad si to pokryjí samy. Podrobnosti stanovení výše obou příspěvků a nároku na ně budou stanoveny na každý rok v zákoně o státním rozpočtu. Opravdu zcela nesystémové.

Teď k možnosti zřídit obecní policii. Tady už to zpravodaj zákona říká: proč ne veřejnoprávní smlouva? Obce jsou veřejnoprávní korporace, tak je logické, že mají nějaké možnosti – samozřejmě větší obec, větší rozpočet. Proč takovouto věc vlastně řeší tímto způsobem, když ona je řešitelná? Zase – je to zbytečnost.

Co je velmi překvapivé, a já už dopředu avizuji, že budu dávat návrh, a prosím kolegy, kteří jsou v ústavně-právním výboru, aby aspoň na chvíli se zaposlouchali: mění se zákon o přestupcích a správní řád – zákon o přestupcích ve věci vymezování doby nočního klidu, sankcí a správní řád. To, co se mění, je samozřejmě zajímavé, je dobré, nicméně je v kompetenci – nebo kdyby šly tyto zákony samostatně, byly by přikázány ústavně-právnímu výboru. Proto já budu doporučovat – a prosím kolegy, aby mě poslouchali z těchto důvodů, protože je tam změna správního řádu a změna zákona o přestupcích – aby dalším výborem byl ústavně-právní výbor, aby se těmito odbornými otázkami mohl zabývat. Proto to říkám už teď, abych to mohla i odůvodnit, a nebyli jste potom překvapeni.

Zákon také obsahuje novelu zákona o matrikách. Tady se hodně zmiňovalo to, co můžou – jestli můžeme oddávat, nebo ne. Ale tam jsou taky i praktické dopady, takže zjevně to není úplně poslanecký návrh zákona. Někdo se snažil do toho nacpat co nejvíc. Podívejte se na to, zkuste si to přečíst. Právě proto, že se zabývám také obecní problematikou, vzhledem k tomu, že jsem uvolněný úředník pro tuto funkci, mám tady s tímto problémem, protože tím, že to bylo dáno jako poslanecký návrh, tak nějak asi připomínková místa se k tomu nevyjádřila, neprošlo to připomínkovým řízením kraje, soudy, dál, nebylo to v připomínkovém řízení, a vzhledem k obsahu, který tam je, by bylo vhodné, aby toto připomínkovým řízením prošlo, protože to jsou věci, kdy vy chcete předávat někomu, aby mohl řešit výkon státní správy, aby mohli převádět na svazky obcí, a neprojde to připomínkovým řízením? Novela správního řádu neprojde připomínkovým řízením? Kolegové, kolegyně, to je špatně a to financování tam opravdu není dořešeno. A opravdu to nebude rozpočtově neutrální, jak se nám zástupce navrhovatele snažil tady říct.

Dobrovolný svazek obcí má vykonávat státní správu. Pro mě je to tedy dosti nepředstavitelné a domnívám se, že bychom to měli – já to nebudu navrhopvat, vrácení, ale zkuste opravdu zvážit, takováto zásadní změna, má to projít připomínkovým řízením.

No, nicméně kolega Stržínek, vaším prostřednictvím, se již zmínil, že přece jenom někdo se k tomu vyjádřil, protože ke všem návrhům, které nejsou vládní, dává stanovisko vláda, takže já si dovolím jenom část z tohoto vládního – nebudu to číst celé – vás s tím seznámit. Ted' budu citovat z bodu 2 stanoviska vlády: „Vláda vnímá jako potenciálně problematickou absenci jednotného veřejného rejstříku dobrovolných svazků obcí, jakož i rejstříku společenství obcí za celou Českou republiku, který by obsahoval nejen jejich identifikaci a kontaktní informace, ale i důležité dokumenty, zejména stanovy, a který by ideálně umožnil i filtrování podle spektra činností, které byly na dobrovolné svazky obcí, respektive společenství obcí, přeneseny, neboť stávající krajské registry jsou roztržštěné, nejednotné, obtížné pro uživatelská zpracování.“ Za mě nezbyvá než souhlasit s tímto bodem 2 stanoviska vlády. Nezapomeňte, zvláště ta roztržštěnost, pokud chcete, aby svazky obcí měly mít svěřený výkon státní správy – přece občan musí mít právo vědět, kde svoji věc vyřídí, takže vláda tady v tomto stanovisku uhodila hřebíček na hlavičku.

Bod 3 stanoviska vlády: „Vláda dává k další diskusi případné doplnění právní úpravy tak, aby příspěvek na výkon státní správy pro společenství obcí nebyl poskytován jednotlivým společenstvím přímo ze státního rozpočtu, ale finanční tok byl upraven shodně jako u obcí, tedy jako mezičlánek využít rozpočet příslušného kraje.“ Zcela legitimní požadavek. Nedočetla jsem celý bod 3, abyste věděli.

Bod 4: „Částí osmou předloženého návrhu zákona se navrhuje do správního řádu doplnit úpravu automatizovaného vedení správního řízení. Přijetí tohoto návrhu vláda vnímá jako zásadní koncepční dopad do úpravy správního řízení. Lze proto pokládat za vhodnější, aby k takovému návrhu bylo přistoupeno teprve po provedení podrobné analýzy dopadů navrhovaného institutu do správního řádu a aby byl konkrétněji vysvětlen vztah předmětného ustavení (ustanovení?) k jiným institutům správního řádu i dalších procesních předpisů. Navrženou úpravu lze v tomto ohledu považovat za ne zcela dostatečnou.“

Kolegyně, kolegové, i to je jeden z důvodů, proč navrhuji, aby se tímto návrhem zákona zabýval ústavně-právní výbor. Zjevně je to proces ve správním řádu, který ani vláda pravděpodobně nepovažuje za zcela dobře připraven. Já neříkám, že není dobrý, protože je to vhodné. Svět se posouvá vpřed, vypadá to krásně napsáno, ale je třeba, aby to potom bylo funkční, a nepřijímat takové věci tak rychle, musí být především pro praxi uchopitelné a zcela funkční.

Opět cituji: „S ohledem na dopad tohoto návrhu lze mít zároveň za to, že by k takové změně případně mělo dojít spíše prostřednictvím vládního návrhu zákona.“ No, vážené kolegyně, kolegové, to se zcela shodnu s vládou. Je to překvapivé, opozice souhlasí s vládou. Takováto věc skutečně nemá být poslanecký návrh zákona a toto není ani politikum, to jsou opravdu pragmatické věci týkající se obcí, správního řádu, matrik, obecní policie.

Dál si myslím, že to není třeba rozvádět. Nečetla jsem vám celé stanovisko, opravdu jsem vybrala asi tak ani ne čtvrtinu, spíše jednu pětinu, ale nechápu, proč byl tento tisk dnes zařazen vlastně, proč jste ho dali na mimořádnou schůzi, když to stanovisko vlády je takové, jaké je. Proč tak spěcháte s něčím, co může být a nemusí být dobré? Proč to nemohlo projít řádným připomínkovým řízením v eKLEPu? Proč obcházíte RUD? Proč tady umožňujete nějaké další skryté financování?

Opravdu jsou to vážné věci, domnívám se, že to nejsou drobnosti. Bude potřeba to projednat ve výborech, ale já si myslím, že sami navrhovatelé by měli zvážit, zda opravdu chtějí takovýto návrh zákona projednat, že by to sami měli zvážit a návrh zákona stáhnout.

Zopakuji ještě jednu věc, co jsem říkala na začátku, že mě mrzí, kde je pan ministr Rakušan. To se týká jeho, tohle je věc spadající do jeho rezortu. Proč tu není? Stejně to zpracovávali jeho lidé. Proč se k tomu nevyjadřuje? Já jsem měla tolik dotazů – omlouvám se, ale fakt mi budete schopni na všechno odpovědět? Já si myslím, že ne. Ale proč jste to předložili, jsem nepochopila. Chcete obcházet financování, chcete dopřát někomu peníze, chcete přenést výkon státní správy na jakési svazky. Prosím vás, to je pro mě jedna z nejproblematictějších věcí. Přece jenom obec je veřejnoprávní korporace a svazek úplně veřejnoprávní korporací není, takže není to z pohledu práva zcela dobře připravený návrh zákona. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, přeji pěkný podvečer.

Já vám děkuji, paní poslankyně. Budeme pokračovat v obecné rozpravě. Jako další vystoupí pan poslanec Michal Kučera, připraví se paní poslankyně Marie Pošarová. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Michal Kučera: Děkuji za slovo, pane předsedající. Dámy a pánové, nebudu tak dlouhý jako má předřečnice, dovoluji mi pouze pár slov.

Možná úvodem řeknu, že tuto novelu zákona o obcích, která má ustanovit, respektive popsat činnost dobrovolných společenství obcí, podporuji. Přijde mi, že se snaží řešit současnou situaci. Nicméně tady se neustále ukazuje – už jsme několik zákonů takhle projednávali v tomto volebním období a mnoho v těch minulých – že se snažíme řešit jeden důvod, proč nefungují obce jako takové, a to je samosprávné uspořádání v České republice. Pokud něco potřebujeme udělat, musíme najít odvahu k tomu, aby proběhla reforma samosprávného uspořádání. Samospráva jako taková prostě v České republice nefunguje dobře a vidíme to na tom, že se tady vytvářejí právě řeknu takové specializované novely, jako

je třeba tato novela, že se tady vytvářejí různé svazky obcí, mikroregiony, místní akční skupiny a další, které se právě snaží nahradit – a dělají to mnohdy dobře – chybějící samosprávný mezistupeň mezi malou obcí, která má třeba 150 obyvatel, a krajskou samosprávou, respektive krajskou radou. Mezi tím není vůbec nic. Takže obec někde na hranicích kraje vzdálená 2,5 hodiny jízdy do krajského města má nejbližší samosprávné zastání právě v krajské radě.

Není tomu tak u státní správy. Státní správa má skutečně ten mezistupeň, ta si ho zachovala, takže tam zůstal zachován stupeň v podobě takzvaného oerpěčka. To znamená, existuje krajský úřad, oerpěčko a pak ona malá obec, kde tam chudák paní starostka či pan starosta se snaží řešit vše od kanalizace přes osvětlení silnice, nevím, co všechno mu patří. Častokrát spravují katastry, které jsou větší než statutární města. Obec o 150 obyvatelích s velmi malým zastupitelstvem a katastr větší než třeba statutární město Chomutov, to je příklad třeba konkrétně z Krušných hor.

Pokud nenajdeme odvalu k této reformě, k reformě samosprávného uspořádání České republiky, z mého pohledu to je zřízení právě toho mezistupně nějakého samosprávného regionu – upozorňuji, nepleťme si to s výkonem státní správy, to znamená s tím, co dneska v současné době dělá oerpěčko, nechť to je třeba na hranicích toho takzvaného oerpěčka, ten samosprávný celek – tak to nikdy nebude fungovat tak, abychom spravovali ten region skutečně řádně a odpovědně.

Já to říkám i z pohledu toho, že jsem v minulém volebním období byl krajským radním pro regionální rozvoj a na tohle jsem narážel skutečně dnes a denně. To znamená, záměry, které se týkají třeba regionálního rozvoje, skutečně narážely na to, že ti starostové – fakt odvádějí velmi dobrou práci, všechna čest – měli své kapacitní limity. Měli své limity, které byly dány velikosti toho úřadu, který je u těchto obcí skutečně minimalistický. Tam je minimum administrativních pracovníků, často tam jsou dále už jenom neuvolnění zastupitelé nebo neuvolnění místostarostové, takže skutečně tam je minimum lidí, kteří mohou vykonávat samosprávnou činnost. Takže vnímám tuto novelu tak, že se snaží toto nějakým způsobem řešit.

Je to takový, jak jsem říkal, půlkrok k tomu, aby se to řešilo jednou provždy. Jednou provždy to vyřešíme skutečnou reformou. Máme nějakých 6 254 obcí v České republice. Je to naprostý světový unikát. Pokud se chceme na ten region skutečně dívat ze samosprávného pohledu, dříve nebo později do toho budeme muset říznout. Vím, že se ozve celá řada starostů, že budou mít třeba obavu, že tím zanikne nějaká jejich svoboda, samostatnost. Myslím si, že to takhle není, že to naopak je tak, že se budou účastnit právě na rozhodování v regionu. Forma se dá určitě nějakým způsobem najít tak, aby vyhovovala všem, určitě to bude muset být po nějaké důkladné diskusi. Nebude to moci být děláno nějakým administrativním rozhodnutím ministra či Sněmovny, ale dříve nebo později k tomu dojít musíme.

Ono to samozřejmě už tady možná i zaznělo, protože částečně se to snaží řešit tato novela, ono se to týká školství. Týká se nějakých spádových škol, optimalizace dopravy školních autobusů a dalších. Samozřejmě zřízení třeba nějakého – nevím – zdravotního centra, pokud se tam třeba dohodnou. Ale také jak jsem říkal zejména třeba toho regionálního rozvoje.

To znamená, dívat se na ten region jako na jeden celek. Dneska se na to díváme bohužel jako na soubor jedenácti, patnácti či dvaceti samosprávných obcí, a cokoliv tam chceme rozhodnout, cokoliv tam chceme – jenom řeknu takovou banální věc, jako je vycházková trasa. Třeba z pohledu kraje ti starostové přijedou na kraj, pobaví se o tom. Je jich dvacet, všichni to odsouhlasí, jenomže to znamená vrátit se domů, vrátit se do své obce. Tam proběhne dvacet zastupitelstev, dvacet rozhodnutí, dvacetkrát se řekne ano. Takže máte už půl

roku někde pryč, protože zastupitelstva těch malých obcí se samozřejmě nescházejí každý měsíc. Takže je to opravdu nepružné, je to nefunkční, je to neefektivní.

Pomíjím finanční stránku. Tady někdo zmiňoval, že tam to bude náročné. No, finančně náročné to je teď, jak to je, to znamená, že cesta k rozhodnutí je opravdu velmi kostrbatá a nejednoduchá.

Takže za mě tato novela smysl má. Snaží se v rámci možností řešit a odstranit největší vady právě při samosprávných rozhodnutích v regionu. Věřím, že příští či další Sněmovna najde odvahu k tomu, aby otevřela to, jakým způsobem nově uspořádat samosprávné uspořádání České republiky. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji, pane poslanče. Je zde jedna faktická poznámka paní poslankyně Zuzany Ožanové, potom je v obecné rozpravě přihlášena paní poslankyně Marie Pošarová. Prosím.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji, vážený pane místopředsedo. Děkuji kolegovi za jeho názor. Poslední věta mi pomohla, jak začít tuto svoji faktickou připomínku. Samosprávné rozhodování, to by bylo fajn, kdyby tato novela řešila samosprávu, ale tato novela neřeší jenom samosprávu, ale výkon státní správy. V tom je docela problém, protože bych ráda, aby dříve než v závěrečném slovu zástupce navrhovatele řekl, jak to tedy bude s financováním.

Když to zopakuji: společenství obcí se může svěřit výkon státní správy a pak na něj obdrží z rozpočtu příspěvek. Já jsem se ptala, zda, když obdrží příspěvek, který samozřejmě jiná obec už obdržela na totéž, bude té obci vzat a použit tady, protože když se svěří nějaký státní výkon, tak se někde vezme. Jak to bude s těmi finančními toky? A taky vysvětlení toho, že společenství obcí může být poskytnut ze státního rozpočtu příspěvek na činnost – na to, že já se domnívám, že je to obcházení rozpočtového určení daní. Možná by chtěla tyto věci vyřešit ještě dřív, než se dostaneme k závěru projednávání tohoto tisku.

Ale ano, kdyby se to týkalo pouze samosprávných věcí, možná bych tu nevystupovala a tak dlouho nemluvila. Bohužel tady je všechno dohromady – matrika, policie, správní řád, přestupkový zákon i poplatky, samosprávní poplatky, protože tam zákon o matrikách. Prostě bohužel tato novela není jenom o tom, jak zorganizovat samosprávu obcí. Bohužel tam je příliš mnoho dalších věcí a to je problém této novely. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji. Nyní paní poslankyně Marie Pošarová. Prosím.

Poslankyně Marie Pošarová: Děkuji za slovo. Vážené poslankyně, vážení poslanci, já bych se ráda vyjádřila k této novele. Jedná se o rozšíření právní úpravy společenství obcí. Podle stávající právní úpravy je společenství obcí zvláštním druhem dobrovolného svazku obcí a dosud navzdory nenaplněnému § 53a odst. 4 nemá žádné vrchnostenské kompetence, které by vykonávalo vlastním jménem. Návrhem bude umožněno společenstvím obcí zřídit společnou obecní policii, ale podstatou navržené změny je v obecné rovině umožnit společenství obcí vykonávat určité kompetence vlastním jménem a na vlastní odpovědnost, tedy umožnit realizovat předpoklad § 53a odst. 4. Dosud obce mohou v rámci společenství

realizovat činnosti v samostatné působnosti a společenství obcí využívat jako podpůrnou strukturu pro výkon přenesené působnosti. Touto novelou společenství získá postavení orgánu veřejné moci, který vlastním jménem bude moci na základě zvláštních zákonů vykonávat i státní správu anebo další činnosti.

Společenství obcí však i po této změně zůstane z hlediska právní formy nadále dobrovolným svazkem obcí. Aby mohly zvláštní právní předpisy svěřit společenství obcí určité kompetence, je třeba zajistit náležité organizační a finanční zázemí pro jejich výkon. Proto se v zákoně o obcích navrhuje doplnit úpravu orgánů společenství obcí, a to především zřízením kanceláře společenství obcí jakožto ekvivalentu obecního úřadu. Zaměstnanec společenství obcí podílející se na výkonu působnosti svěřené zákonem nebo na základě zákona společenství obcí pak bude mít výslovně postavení úředníka územního samosprávného celku. Pokud společenství obcí zřídí společnou obecní policii, bude i ona orgánem společenství obcí. V rámci novely zákoníku práce se v zájmu rovnosti odměňování ve vztahu k zaměstnancům obcí vykonávajícím stejné činnosti zavede, že zaměstnanci společenství obcí budou odměňováni platem, nikoliv mzdou, jako je tomu u běžných dobrovolných svazků obcí.

Dále se navrhuje upravit i otázky nadřízeného správního orgánu a kontroly, přičemž jsou v maximální míře zachovávány principy týkající se obcí, tedy nadřízeným správním orgánem vůči orgánu společenství obcí bude krajský úřad, který též bude vykonávat kontrolu výkonu státní správy společenstvím obcí, zatímco výkon ostatních činností ekvivalent samostatné působnosti obcí bude kontrolovat Ministerstvo vnitra, nestanoví-li zvláštní právní předpisy upravující dané činnosti výslovně jinak.

Také v oblasti odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem se navrhuje postavení společenství obcí pojmout obdobně, jako je tomu u obcí.

Ve finanční oblasti se navrhuje upravit příspěvek na výkon státní správy a příspěvek na činnost. Příspěvek na výkon státní správy obdrží společenství obcí v případě, že bude vykonávat státní správu, tedy přenesenou působnost, za obce, přičemž se bude jednat o ekvivalent příspěvku poskytovaného za výkon přenesené působnosti územním samosprávným celkům. Příspěvek na činnost by měl sloužit k pokrytí některých nákladů spojených s činností společenství obcí.

Podrobnosti stanovení výše obou příspěvků a nároků na ně budou stanoveny na každý rok v zákoně o státním rozpočtu. Společenství obcí navrhovanými změnami získá postavení orgánů veřejné moci a jako takové bude zapsáno v základním registru agend orgánů veřejné moci, soukromoprávních uživatelů údajů a některých práv a povinností.

Jedním z cílů předloženého návrhu zákona je v obecním zřízení, krajském zřízení, v zákoně o hlavním městě Praze nahradit pojem „právo stavby“ pojmem „věcné právo stavby“. Takovou změnu lze považovat za nadbytečnou s potenciálem způsobit právní nejistotu stran tohoto pojmu v českém právním řádu. Občanský zákoník rozumí právem stavby vždy pouze věcné právo, a nikoliv právo stavět na cizím pozemku na základě obligace. Pojem práva stavby jako věcného práva používá řada právních předpisů, například daňové předpisy, zákon o elektronických komunikacích, vodní zákon, katastrální zákon, zákon o vodovodech a kanalizacích, zákon o oceňování majetku a mnohé další. Navrhovanou změnou by mohlo dojít k nejistotě ohledně výkladu tohoto pojmu v ostatních právních předpisech. Skutečnost, že soud nižší instance pojem práva stavby v obecním zřízení vyložil extenzivně, zjevně v rozporu s úmyslem zákonodárce, není důvodem pro změnu, v jejímž důsledku může docházet k výkladovým problémům v řadě dalších oblastí.

Vláda vnímá jako potenciálně problematickou absenci taky jednotného veřejného rejstříku dobrovolných svazků obcí, jakož i rejstříku společenství obcí za celou Českou republiku, který by obsahoval nejen jejich identifikační a kontaktní informace, ale i důležité

dokumenty, zejména stanovy, a který by ideálně umožnil i filtrování podle spektra činností, které byly na dobrovolné svazky obcí, respektive společenství obcí, přeneseny, neboť stávající krajské registry jsou roztržité, nejednotné a obtížné pro uživatelské zpracování.

Samozřejmě k diskusi připadá i doplnění právní úpravy tak, aby příspěvek na výkon státní správy pro společenství obcí nebyl poskytován jednotlivým společenstvím přímo ze státního rozpočtu, ale finanční tok byl upraven shodně jako u obcí, tedy jako mezičlánek využít rozpočet příslušného kraje. To by mělo význam zejména v případě většího počtu společenství obcí, kterým by vznikl nárok na příspěvek na výkon státní správy. Zároveň by bylo vhodné upravit, kdyby nárok na příspěvek výkon státní správy společenství obcí vznikl poprvé, aby byl respektován proces přípravy návrhu státního rozpočtu na příslušný rok.

Částí osmou předloženého návrhu zákona se navrhuje do správního řádu doplnit úpravu automatizovaného vedení správního řízení. Přijetí tohoto návrhu vláda vnímá jako zásadní koncepční dopad do úpravy správního řízení. Lze proto pokládat za vhodnější, aby k takovému návrhu bylo přistoupeno teprve po provedení podrobné analýzy dopadů navrhovaného institutu do správního řádu a aby byl konkrétněji vysvětlen vztah předmětného ustanovení k jiným institutům správního řádu i dalších procesních předpisů. Navrženou úpravu lze v tomto ohledu považovat za ne zcela dostatečnou.

S ohledem na dopad tohoto návrhu lze mít zároveň za to, že by k takové změně případně mělo dojít spíše prostřednictvím vládního návrhu zákona, jenž by komplexněji řešil dopad automatizovaného vedení správního řízení na různé typy správního řízení.

V této souvislosti lze rovněž upozornit, že lze navržené důvody výluky z provádění správního řízení či konkrétního správního úkonu v režimu automatizovaného vedení řízení považovat za velmi obecné. Jedním z důvodů je ochrana práv dotčených osob ve smyslu § 2 odst. 3 správního řádu Ochrana práv osob. Jich se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká. Jelikož však podstata správního řízení spočívá v rozhodování o právech a povinnostech dotčených osob, srovnání v § 9 správního řádu, platí, že správním rozhodnutím vždy dojde k autoritativnímu zásahu do práv a povinností některých dotčených osob. Z předloženého návrhu zákona ani jeho odůvodnění však není zřejmé, jakým způsobem má být předmětný důvod výluky z automatizovaného vedení řízení vykládán. Ochrana jakých subjektivních práv dotčených osob zakládá nárok na výluky z režimu automatizovaného vedení řízení.

Za obdobně neurčité lze přitom považovat rovněž další návrhem stanovené důvody, povahu projednávané věci a ochranu veřejného zájmu, kdy lze očekávat, že by přesnější vymezení těchto důvodů v konečném důsledku zajistila až judikatura správních soudů, přičemž v mezioddobí by panovala značná nejistota ohledně použitelnosti automatizovaného vedení řízení. Ve vztahu k demonstrativnímu výčtu konkrétnějších důvodů pro výluky z uvedeného režimu není zřejmé, zda ze skutečnosti, že automatizované vedení nemá být vedeno v řízení o opravném prostředku, plyne, že je automatizované vedení řízení vyloučeno rovněž v případech, kdy zvláštní zákon možnost podání řádného opravného prostředku nepřipouští.

Není dále zřejmé, z jakého důvodu návrh § 15a odst. 2 věty první upravuje způsob písemného vyhotovení předpisu úřední osoby, pokud z návrhu § 15a odst. 1 plyne, že automatizované vedení řízení, respektive automatizované provedení konkrétního úkonu se provádí bez účasti úřední osoby. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji, paní poslankyně. Nyní řádně přihlášený pan poslanec Letocha. Prosím.

Poslanec Petr Letocha: Vážený pane předsedající, děkuji za slovo. Já bych rád navrhl u tohoto bodu zkrácení lhůt mezi projednáváním ve výborech z 60 dnů na 30, tedy o 30 dnů. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji a ptám se, zda někdo další se ještě hlásíte do obecné rozpravy? Prosím, paní poslankyně Ožanová. Máte slovo.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji, pane místopředsedo. Můžete smazat moji faktickou poznámku.

Navrhuji prodloužení lhůty o 30 dnů, případně o 20 dnů na projednávání tohoto tisku, protože nebyl tento tisk, vážení, projednáván dotčenými připomínkovými místy, měníte tam výrazně správní řád, měníte tam také zákon o přestupcích a je vhodné, aby se tento tisk projednal opravdu důkladně, takže proto navrhuju prodloužení lhůty buď o 30 dnů nebo o 20 dnů. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Ano, dám hlasovat oba návrhy, to znamená buď na 90, nebo 80 dnů na projednání.

Ptám se tedy ještě jednou, zda se někdo hlásíte do obecné rozpravy? Nikoho nevidím, v tom případě končím obecnou rozpravu.

Ptám se na závěrečná slova, zda pan předkladatel chce závěrečné slovo? Prosím. Pane zpravodaji, budete také chtít závěrečné slovo? Není tomu tak. Prosím.

Poslanec Tomáš Dubský: Pane předsedající, děkuji. Milé kolegyně, kolegové, já si dovoluji alespoň částečně reagovat na otázky, které zde zazněly. Předně bych chtěl poděkovat jak panu zpravodaji, tak i diskutujícím za věcnou diskusi. My jsme se bavili u stolku, takže spousta věcí už nám tady zazněla.

Chtěl bych říct, že společenství obcí dnes již existuje. Jak jsem říkal ve své zprávě, zapojilo se už 470 obcí, máme 23 funkčních společenství obcí, takže my dnes neřešíme, jestli nám tento institut vzniká, ale jak ho doplnit, a tady bych asi chtěl použít taková dvě slova asi hlavně, a to je dobrovolnost a možnost. Není to žádná povinnost, se kterou bychom přicházeli, kterou bychom někomu nařizovali, která by byla nutná, ale je to dobrovolnost – když ty obce se na tom domluví, mohou společenství obcí využívat. Tam si myslím, že to nejvíc směřuje. Sám jsem starostou malé obce sedmnáctým rokem, takže vidím i spoustu výhod, které by z toho mohly plynout, hlavně odbornost a efektivita.

Ona tady spousta věcí zazněla a zazněla tady i spousta odpovědí. Mluvílo se tady o obecní policii. Nemám problém s tím, když oerpéčko má městskou policii, nabízí ji sousedním obcím, obce ji využívají. U nás to takto máme, ale jsou místa, kde to takto nejde, takže buďto ORP tu policii nenabízí těm obcím, anebo ty obce to chtějí vykonávat samy. Takže zase – nabízíme jim tu možnost, není to povinnost.

A pak je tedy ještě jedna důležitá připomínka k našemu projednávání, že vlastně my se snažíme reagovat na to, co už dneska z toho území dostáváme, takže není to ta forma, že jsme se ve Sněmovně na něčem dohodli, něco vymysleli a teď se, území, s tím nějak vypořádají, ale

snažíme se jít přesně opačně. A proto jsem moc rád i za tu věcnou diskusi, jsem i rád za tu zprávu pana zpravodaje, protože to jsou přesně ty věci – on jako starosta ORP, já jako starosta malé obce, to je přesně, kde můžeme diskutovat, a možná že formou pozměňováků ba naopak ještě přijdeme na něco, co by nám mohlo pomoci.

Zazněly tady otázky na finance v případě výkonu státní správy od paní kolegyně, prostřednictvím pana předsedajícího, zaznělo tady opatrovnictví, které neřeší tato novela. Zdůrazňuji – neřeší, ale právě třeba v případě opatrovnictví, kdyby to vykonávalo společenství, tak příspěvek, který v tuto chvíli dostává obec, a třeba i naše malá obec, a třeba zrovna já bych opatrovnictví uvítal, protože nejsem tak kompetentní, abych tomu všemu rozuměl, a v případě, kdybych tam měl odborníka, tak by to pro mě bylo lepší, takže v tom případě ty finance by šly tomu společenství. Ale říkám to pouze jako věc, která se připravuje.

A pak tedy paní kolegyně zmiňovala peníze na výkony, které mohou přijít, tak tam to už zaznělo v té mé zprávě. Pouze mohou přijít a pouze formou státního rozpočtu, takže zrovna Poslanecká sněmovna by to musela schválit.

Tak koukám, jestli jsem ještě na něco nezapomněl. Chtěl jsem hodně, hodně mluvit o té obecní policii, chtěl jsem mluvit o tom, že vlastně to je zákon, který nám vzniká odspoda.

Ano, ještě připomínkování. Rezorty, které se k tomu měly vyjádřit, se k tomu vyjádřily, a tady já chci říct, že to připomínkování tady je přesně tak, jak by mělo být. Tady běží připomínkování odspoda od území, od obcí, a já si nemyslím, že by mohlo být ještě něco lepšího. Zrovna nedávno jsem toto prezentoval na konferenci Sdružení místních samospráv. Mohu vás ujistit, že k tomu byla řada připomínek, řadu z nich mám poznamenanou. Hodně se řeší rozsahy, jestli mají být hranice ORP, nebo nemají. Ale myslím si, že tohle jsou věci, ke kterým se dostaneme v rámci projednávání na výborech.

Takže já ještě jednou moc děkuji za diskusi, děkuji za věcné připomínky. Jsem samozřejmě k dispozici já nebo kdokoliv z předkladatelů a potom probereme věci v příslušných výborech. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji. Nyní se budeme zabývat návrhem na přikázání výborům k projednání.

Nejprve rozhodneme o přikázání garančnímu výboru. Předsedkyně Poslanecké sněmovny svým rozhodnutím navrhla přikázat předložený návrh k projednání výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj jako výboru garančnímu a já se táži, zda někdo navrhuje jiný výbor jako garanční? Žádný takový návrh nevidím.

V tom případě zahajuji hlasování a ptám se, kdo souhlasí s tím, aby předložený návrh byl přikázán k projednání výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj jako garančnímu výboru? Ať zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování s pořadovým číslem 37, přihlášeno je 138 poslankyň a poslanců, pro 128, proti žádný. Konstatuji, že tento návrh byl přikázán k projednání výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj jako garančnímu výboru.

Předsedkyně Poslanecké sněmovny nenavrhla přikázat tento návrh dalšímu výboru. Ptám se tedy, kdo navrhuje další výbory? Avizovala paní poslankyně Ožanová přikázání dalšímu výboru. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji, vážený pane místopředsedo. Já už jsem to avizovala při svém projevu. Dovolím si Sněmovnu požádat, aby tento tisk přikázala i ústavně-právnímu výboru. Já jenom řeknu – je tam správný řád, zákon o přestupcích, a to je ten důvod. Děkuji za pozornost a děkuji za podpoření.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji. Ptám se, kdo se hlásí případně další? Žádný další návrh nevidím. Dám tedy hlasovat.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo souhlasí s přikázáním do ústavně-právního výboru? Ať zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

Je to hlasování s pořadovým číslem 38, přihlášeno je 138 poslankyň a poslanců, pro 125, proti 1. Konstatuji, že s návrhem byl vysloven souhlas.

Tento návrh jsme přikázali ústavně-právnímu výboru.

Dále zde padly návrhy nejprve na zkrácení a potom na prodloužení. (Ťukání kartou o lavici.)

Eviduji žádost o vaše odhlášení, já vás tedy odhlásím.

A nejprve tedy návrhy na prodloužení lhůty. Je zde návrh na prodloužení o 30 dnů. Každopádně dle jednacího řádu prodloužení nad 20 dnů musí být se souhlasem navrhovatele. Ptám se navrhovatele, zda souhlasí, abych dal o tom hlasovat? (Navrhovatel poslanec Dubský nesouhlasí.) Ne, nesouhlasí.

Tedy hlasovatelný je pouze návrh o prodloužení o 20 dnů.

Já tedy zahajuji hlasování a ptám se, kdo souhlasí s návrhem o prodloužení lhůty na projednání o 20 dnů, tedy na 80 dnů? Ať zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

Je to hlasování s pořadovým číslem 39, přihlášeno je 130 poslankyň a poslanců, pro 57, proti 66. S návrhem nebyl vysloven souhlas.

Nyní tedy budeme hlasovat o zkrácení lhůty na 30 dnů.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro tento návrh? Ať zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování s pořadovým číslem 40, přihlášeno je 131 poslankyň a poslanců, pro 74, proti 56. Konstatuji, že s návrhem byl vysloven souhlas.

Lhůta na projednání byla zkrácena o 30 dnů, tedy na 30 dnů.

Tím jsme se vypořádali se všemi návrhy a já končím projednávání tohoto návrhu zákona.

Otevírám další bod dnešního programu, a to je

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 416/2023 Sb., o dorovnávacích daních pro velké nadnárodní skupiny a velké vnitrostátní skupiny /sněmovní tisk 783/ – první čtení

Z pověření vlády přednese tento návrh pan ministr Martin Baxa. Prosím.

Ministr kultury ČR Martin Baxa: Děkuju za slovo, vážený pane místopředsedo. Milé kolegyně, milí kolegové, návrh zákona, který pan místopředseda celý zmínil, obsahuje konkrétně následující témata: novelu zákona o účetnictví, novelu zákona o auditorech, novelu zákona o dorovnávacích daních a je třeba říci, že se jedná o nutnost přijetí změn vyplývajících ze závazných předpisů mezinárodních organizací Evropské unie a OECD.

V novele zákona o účetnictví dochází k implementaci dalších fází zavádění povinnosti vyhotovit zprávu o udržitelnosti nebo konsolidovanou zprávu o udržitelnosti.

Za druhé, návrhem zákona také v souladu s evropskou směrnicí dochází ke zvýšení peněžních kritérií pro určení kategorie účetní jednotky přibližně o 25 procent v důsledku kumulované inflace od roku 2013 do roku 2022.

V rámci novely zákona o auditorech se stanovují požadavky související s ověřováním zpráv o udržitelnosti.

V rámci novely zákona o dorovnávacích daních je navrženo zakotvit pravidla vyplývající z materiálů OECD přijatých v průběhu roku 2023, které již nebylo možné výslovně promítnout přímo v zákoně o dorovnávacích daních.

Evropská komise neformálně ubezpečila členské státy, že tyto změny jsou v souladu s evropskou legislativou.

Za páté se upravuje česká dorovnávací daň tak, aby splňovala podmínky pro takzvanou kvalifikovanou vnitrostátní dorovnávací daň se statusem bezpečného přístavu. Tyto podmínky byly také přijaty až v průběhu roku 2023 a získáním tohoto statusu budou přinesena zjednodušení administrace dorovnávacích daní a současně snížení administrativní zátěže na straně poplatníků.

Za šesté, na základě probíhajících diskusí s ostatními státy, Finanční správou, daňovými poradci a dotčenými poplatníky se zpřesňují další ustanovení zákona. V souvislosti s přijetím návrhu se nepředpokládají nové dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty. Účinnost zákona je navrhována k 1. lednu 2026 s výjimkou změny zákona o dorovnávacích daních a změny ve velikostech účetních jednotek, které mají nabýt účinnosti dnem následujícím po dni vyhlášení.

Současně avizuji, že s ohledem na nutnost, aby zákon nabyl platnosti co nejdříve, zejména s ohledem na ustanovení, která nabývají účinnosti dnem následujícím po dni vyhlášení, navrhuji zkrácení lhůt mezi prvním a druhým čtením na 30 dnů. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji. Poprosím, aby tento návrh poté zazněl v obecné rozpravě.

Nyní poprosím, aby se slova ujala zpravodajka pro první čtení, paní poslankyně Hana Naiclerová. Prosím.

Poslankyně Hana Naiclerová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Kolegyně, kolegové, já tedy ještě doplním pár stručných informací. Vláda předložila Sněmovně tento návrh 28. 8. 2024 a byl rozeslán poslancům dne 29. 8. 2024. Organizační výbor usnesením číslo 296 doporučil návrh zákona zařadit do návrhu pořadu schůze Poslanecké sněmovny a určil rozpočtový výbor jako výbor garanční a určil mě zpravodajkou.

Návrh zákona novelizuje zákon o účetnictví, zákon o auditorech a zákon o dorovnávacích daních. V zákoně o účetnictví dochází k rozšíření povinnosti vyhotovovat zprávy o udržitelnosti pro více účetních jednotek v souladu se směrnicí Evropské unie č. 2022/2464. Zavádí se pravidla pro obsah a formát této zprávy. V zákoně o auditorech se upravují pravidla pro ověřování zpráv o udržitelnosti auditorem. Novela zákona o dorovnávacích daních upřesňuje tento relativně nový zákon v souladu s vývojem na úrovni OECD, zejména v oblasti bezpečných přístavů, převoditelných daňových zvýhodnění, vnitrostátní dorovnávací daně a zjednodušení výpočtů pro nevýznamné entity. Cílem je, aby česká úprava dorovnávacích daní zůstala souladná s mezinárodními pravidly. Návrh nemá zásadní dopady na veřejné rozpočty, má však dopady na dotčené účetní jednotky a velké nadnárodní skupiny. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji. Otevírám obecnou rozpravu, do které evidují jednu přihlášku – pan poslanec Jaromír Dědeček. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jaromír Dědeček: Děkuji za slovo, pane předsedající. Vážený pane ministře, vážené kolegyně, vážení kolegové, já bych chtěl podat krátkou zprávu za poslanecký klub ANO.

Ve své podstatě skutečně se jedná o transpozici evropských zákonů a ve své podstatě v zákonu o novele o dorovnávacích daních dojde ke změně zákona (č.) 563/1991 Sb., o účetnictví, zákona (č.) 93/2009 Sb., zákon o dorovnávacích daních pro velké nadnárodní skupiny a velké vnitrostátní skupiny, dále jen zákon o dorovnávacích daní. Společným cílem návrhu je zapracovat do právního řádu České republiky právní instituty, jejichž povinné zapracování pro Českou republiku vyplývá ze závazků vůči Evropské unii a mezinárodních dohod OECD. Ve své podstatě povinnost se vztahuje od roku 2024 na největší firmy, které jsou emitenty cenných papírů a jsou účastny na evropském obchodu s cennými papíry, a dále postupně to přechází z větších firem až na menší firmy.

A co se týče novely zákona o dorovnávacích daních, modelová pravidla z prosince roku 2024, která zakotvují společný postup členských států uskutečněný v rámci pro systém BEERS k minimálnímu efektivnímu zdanění velkých nadnárodních korporací. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji. Prosím, pane poslanče, hlásil jste se z místa. Máte slovo.

Poslanec Jiří Havránek: Mnohokrát děkuju. Krásný večer. Navážu na pana zastupujícího ministerského předkladatele Baxu. Prostřednictvím pana předsedajícího si dovoluji navrhnout v souladu s jednacím řádem zkrácení lhůty pro projednání návrhu zákona

v garančním výboru o 30 dnů, jak jsem avizoval směrem k jednotlivým poslaneckým klubům, a budu moc rád, pokud toto zkrácení podpoříte. Díky.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji. Ptám se, zda někdo další se hlásí ještě v obecné rozpravě? Nikoho takového nevidím, v tom případě končím obecnou rozpravu.

Ptám se pana ministra nebo paní zpravodajky, zda máte zájem o závěrečné slovo? Není tomu tak.

Nyní se budeme zabývat návrhem na přikázání výborům k projednání. Nejprve rozhodneme o přikázání garančnímu výboru.

Organizační výbor navrhl přikázat předložený návrh k projednání rozpočtovému výboru jako výboru garančnímu a já se ptám, zda máte návrh na změnu garančního výboru? Nikoho takového nevidím.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo souhlasí s tím, aby předložený návrh byl přikázán k projednání rozpočtovému výboru jako garančnímu výboru? Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování s pořadovým číslem 41, přihlášeno je 131 poslankyň a poslanců, pro 119, proti nikdo. Konstatuji, že s návrhem byl vysloven souhlas.

Tento návrh byl přikázán rozpočtovému výboru jako garančnímu výboru. Organizační výbor nenavrhl přikázat tento návrh dalšímu výboru. Já se ptám, zda máte návrhy na přikázání dalšímu výboru nebo výborům? Žádný takový návrh nevidím.

Ještě padla v obecné rozpravě žádost o zkrácení lhůty.

Eviduji žádost na odhlášení. Já vás všechny odhlásím, požádám vás, abyste se přihlásili svými kartami a počkám, než se počet přihlášených ustálí.

Jenom konstatuji, že budeme hlasovat o zkrácení lhůty na projednání o 30 dnů, tedy na 30 dnů.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo souhlasí se zkrácením lhůty na projednání o 30 dnů? Ať zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování s pořadovým číslem 42, přihlášeno je 128 poslankyň a poslanců, pro 66, proti 1. Konstatuji, že jsme zkrátili lhůtu na projednání o 30 dnů.

Tím jsme hlasovali o všech předložených návrzích a já končím projednávání tohoto návrhu zákona. Já vám děkuji – jak panu ministroví, tak paní zpravodajce.

Otevíráme další bod dnešního jednání a tím je

8.

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 848/ – první čtení

Z pověření vlády předložený návrh uvede místopředseda vlády a ministr vnitra Vít Rakušan. Já vás prosím, pane ministře, abyste se ujal slova.

Místopředseda vlády a ministr vnitra ČR Vít Rakušan: Děkuji za slovo. Hezký večer, dámy a pánové, dovoluji mi přednést úvodní slovo k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já se omlouvám, pane ministře, ale v pravé části sálu, kolegyně, kolegové, v pravé části sálu poprosím o ztišení. Prosím, pokračujte.

Místopředseda vlády a ministr vnitra ČR Vít Rakušan: Děkuji. Věcná působnost zákona – zákon o služebním poměru upravuje postavení příslušníků sedmi bezpečnostních sborů, jejichž posláním je zajišťovat vnitřní pořádek a bezpečnost České republiky. Je to Policie ČR, Hasičský záchranný sbor, Celní správa, Vězeňská služba, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace.

Proč Ministerstvo vnitra novelizaci předkládá? Zákon o služebním poměru vznikl v roce 2003. Od té doby neproběhla žádná důkladnější novelizace. My předkládáme technickou novelu, jejímž cílem je modernizace zákona a jeho vylepšení na základě poznatků z praxe bezpečnostních sborů. Novela byla připravena se všemi sedmi bezpečnostními sbory a rovněž projednána s nejdůležitějšími odborovými organizacemi, které působí v prostředí bezpečnostních sborů.

Zákon má samozřejmě mnoho jednotlivostí. Já se pokusím představit v této chvíli ty nejdůležitější konkrétní změny a novinky, které má novelizace přinášet. Změna výsluh u odsouzených příslušníků – nárok na výsluhový příspěvek pozbude každý příslušník, který se v době služebního poměru dopustí úmyslného trestného činu. Skončí tak obcházení zákona s cílem zachovat si nárok na vyplácení renty. Zrychlení a zjednodušení řízení ve věci služebního poměru – nebude třeba vydávat o každém detailu formální rozhodnutí. Modernizace doručování – zavedení možnosti komunikovat e-mailem ze služební adresy bez elektronického podpisu nebo pomocí elektronického nástroje daného bezpečnostního sboru. Prodloužení zkušební doby – roční zkušební doba umožní sborům snadno propustit nováčky, kteří nezvládnou vstupní odborný trénink. Zrovnoprávnění příslušníků a příslušnic – například v případě čerpání rodičovské dovolené. Transpozice směrnice Evropské unie o pracovní době včetně možnosti překročit závazné limity při intenzivním výcviku příslušníků nebo řešení mimořádných událostí. Přehlednější pravidla pro ukládání kázeňských trestů.

Účinnost zákona je plánována na 1. leden 2026.

Abych předešel otázkám, které přijdou hned na začátek, dovoluji si ujistit, že předložená novela obecně nemění podmínky vzniku nároku na vyplácení výsluhového příspěvku ani výpočet jeho výše. Tolik na úvod. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji, pane ministře. Nyní dostane slovo zpravodaj pro první čtení. Akorát vás požádám, kolegyně, kolegové, budeme hlasovat o změně zpravodaje, protože jsme v prvním čtení.

Zpravodajem měl být pan poslanec Pavel Kašík, ale dojde ke změně a zpravodajem se stane pan poslanec Martin Major. Evidoval jsem žádost o odhlášení, a tedy vás odhlásím. Požádám vás o opětovné přihlášení.

Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro, aby se zpravodajem pro první čtení stal pan poslanec Martin Major? Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 43, přihlášeno je 104 poslankyň a poslanců, pro 102, proti nikdo. Změnili jsme zpravodaje.

Já vás prosím, pane zpravodaji, abyste se ujal slova.

Poslanec Martin Major: Děkuji za důvěru. Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, dámy a pánové, novela zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, přináší komplexní modernizaci a zpřesnění právní úpravy, která se týká Policie České republiky, Hasičského záchranného sboru, Celní správy, Vězeňské služby, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služby a Úřadu pro zahraniční styky a informace. K přijetí zákona došlo v roce 2003 a od té doby, přestože byl tento zákon několikrát novelizován, nedošlo k přijetí žádné komplexnější novely, která by aplikovala všechny legislativní změny a poznatky z praxe bezpečnostních sborů. Výsledkem je nepřehlednost, složitá aplikace a právní nejistota.

Finanční dopady navrhované změny nepředstavují dodatečné náklady pro státní rozpočet, veškeré úpravy budou realizovány v rámci stávajících rozpočtových prostředků bezpečnostních sborů. Návrh je plně v souladu s ústavním pořádkem České republiky a i s právem Evropské unie, zejména se směrnicemi týkajícími se pracovní doby, rovného zacházení a transparentnosti pracovních podmínek.

Závěrem doplním, že organizační výbor projednání návrhu doporučil 7. 11. a navrhl výbor pro bezpečnost jako výbor garanční. Děkuji vám, pěkný den.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji. Otevírám obecnou rozpravu.

Nejprve přečtu omluvy. Od 17 hodin ze zdravotních důvodů se omlouvá paní předsedkyně Markéta Pekarová Adamová, od 17 hodin z pracovních důvodů se omlouvá pan poslanec Pavel Kašík, od 18.30 z pracovních důvodů se omlouvá pan poslanec Martin Kolovratník, od 18 hodin z pracovních důvodů se omlouvá pan poslanec Pavel Žáček.

Kolegyně, kolegové, vzhledem k tomu, že je 18.57 – nebude-li vznesen rozpor s mým postupem – navrhuji, abychom nechali otevřenou rozpravu, protože udělit slovo na tři minuty – vzhledem k tomu, že předpokládám, že proslov bude delší – tak abych vás, pane poslanče (První přihlášený je poslanec Hendrych.), nepřerušoval. Navrhuji tedy to, že bych tento bod přerušil, následně bychom vyřadili zbytek bodů z této schůze a schůzi bychom zavřeli. Není-li dán rozpor s mým postupem, postupoval bych tedy tímto způsobem.

Tedy nejprve přerušuji tento bod.

Následně dám hlasovat o tom, abychom vyřadili následující dva body, tedy zbytek bodů z této schůze včetně rozjednaného bodu.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro vyřazení těchto bodů z pořadu schůze? Ať zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Do hlasování s pořadovým číslem 44 je přihlášeno 109 poslankyň a poslanců, pro 91, proti 3. Konstatuji, že s tímto návrhem byl vysloven souhlas.

Mohu tedy konstatovat, že jsme projednali stanovený pořad 130. schůze Poslanecké sněmovny, kterou tímto končím.

Kolegyně, kolegové, já vám děkuji a připomínám, že se zde sejdeme v pátek 14. února, kdy bude pokračovat v 9 hodin 129. schůze Poslanecké sněmovny. Já vám děkuji a přeji pěkný zbytek dnešního dne.

(Schůze skončila v 18.59 hodin.)